

“ตาดั้งร่วมโพธิ์ทองของการศึกษาไทย”

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในมหามงคลสมัยเนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

๑๑๔ ปี

วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

พระมงคลวิเสสกา

ของ

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

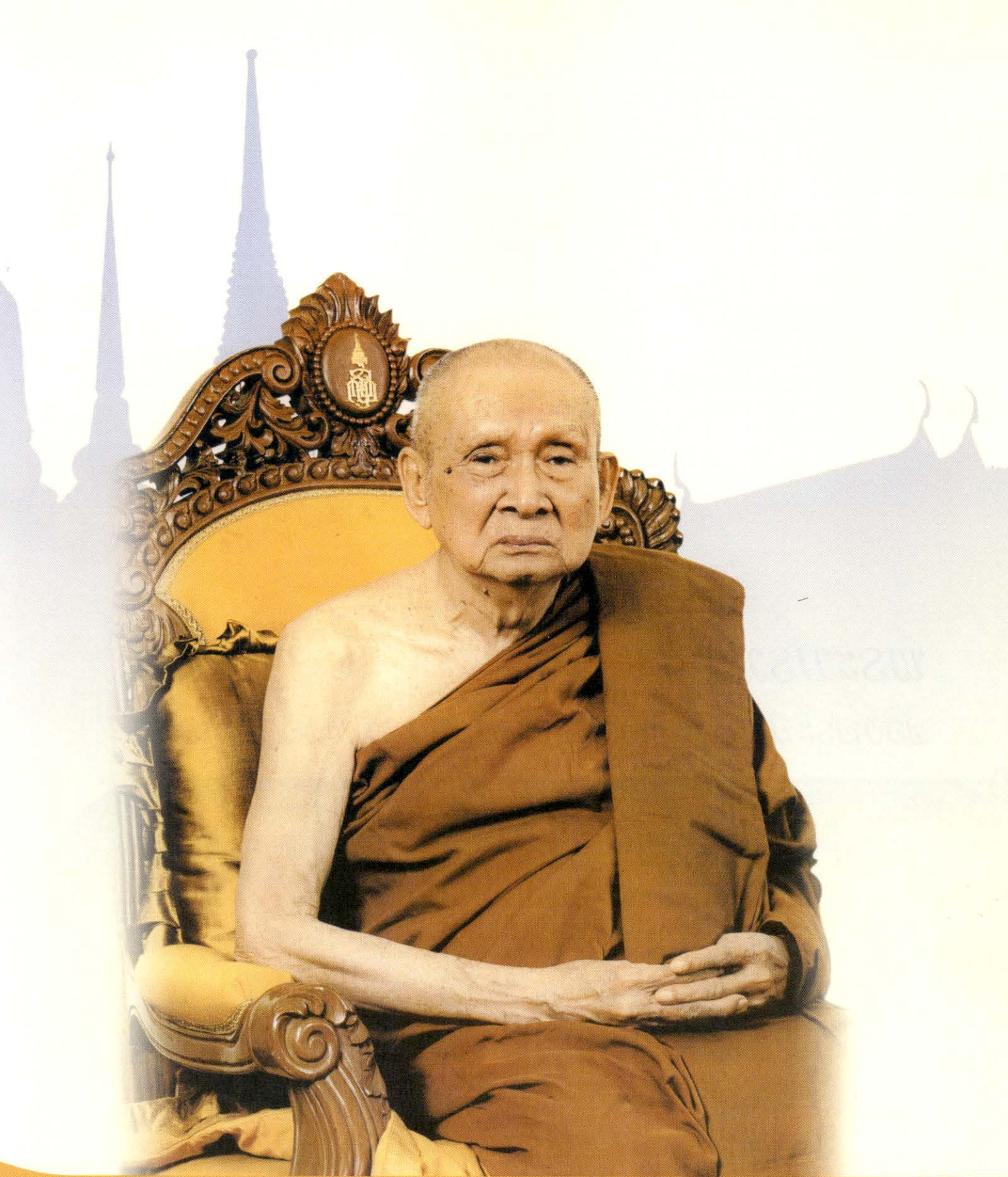
ปณฺณวาท พุทฺธิสมฺปนฺโน วิธานวิธิกโกวิท
กาลญฺญ สมฺปนฺน จ ส ราชวสตี วิเส

ผู้มีปัญญา ถึงพร้อมด้วยความรู้ ฉลาดในวิธีจัดการงาน
รู้กาลและรู้สมัย พึงอยู่ในราชการได้

พระราชทานถวายในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๕ ธันวาคม ๒๕๓๖

ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ในพระบรมมหาราชวัง

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

พระบรมราโชวาท

ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ

“...การให้การศึกษา คือการให้ความรู้ ความสามารถ ให้คุณสมบัติและความคิด
จิตใจที่สมบูรณ์ สำหรับช่วยให้บุคคลดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมั่นคง
ทั้งสามารถบำเพ็ญประโยชน์ตน ประโยชน์ผู้อื่น ได้ตามความอัธยาศัย ผู้ทำหน้าที่
ด้านการศึกษาทุกฝ่าย ทุกระดับ ควรจะได้มุ่งทำงาน เพื่อวัตถุประสงค์นี้ยิ่งกว่าสิ่งอื่น
และการให้การศึกษาที่ต้นนั้น เป็นงานละเอียดลึกซึ้งมาก จำเป็นต้องใช้ความรอบรู้
อันกว้างขวาง ให้ความสุขุมรอบคอบประกอบด้วยความตั้งใจและความเพียรพยายาม
อย่างแรงกล้า จึงจะทำได้สำเร็จ จึงขอให้ทุกคน เตรียมกาย เตรียมใจ
ไว้ให้พร้อมสำหรับงานในหน้าที่ที่จะมีมา...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
รัชกาลที่ ๙

คำนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มาอย่างต่อเนื่องและยาวนานจนครบรอบ ๑๑๔ ปี ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ และในโอกาสครบรอบผู้เกี่ยวข้องในแวดวงการศึกษาต่างตระหนักและร่วมมือ ร่วมใจ อย่างมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบ โดยเฉพาะการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นคนดีมีความสามารถ เพื่อเป็นพลังอันสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ทั้งนี้ในโอกาสครบรอบ ๑๑๔ ปี แห่งการสถาปนากระทรวงศึกษาธิการและเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำหนังสือจุดตั้งร่วมโพธิ์ทองของการศึกษาไทย ที่ทรงมีคุณูปการต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติตลอดระยะเวลา ๖๐ ปี ที่ผ่านมา

ขอน้อมเกล้าฯ เถลิงพระเกียรติขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

(นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่)

รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานคณะกรรมการอำนวยการ

จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

สารบัญ

CONTENTS สารบัญ

- พระมวงคลวิเสสภสมเด็จพะล้งฆราช
- พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพะเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- คำนำ
- สารนายกรัฐมนตรึ
- สารรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- สารรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
- ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- สารปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- สารเลขาธิการสภาการศึกษา
- สารเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สารเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
- สารเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑: พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพะปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- เมื่อครั้งทรงพระเยาว์ ๑
- พระราชประวัติการศึกษา ๓
- ครองราชย์ ๔
- พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ๕

๒: ดุจดั่งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย

- ดุจดั่งร่มโพธิ์ทอง “การศึกษาไทย” ๘
- ดุจดั่งร่มโพธิ์ทอง “การศึกษาในระบบ” ๙
- ดุจดั่งร่มโพธิ์ทอง “การศึกษานอกระบบ” ๑๐
- ดุจดั่งร่มโพธิ์ทอง “การศึกษาตามอัธยาศัย” ๒๑
- ดุจดั่งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย ๒๓

๓: ชุมทรัพย์แห่งภูมิปัญญา
พระบรมราโชวาทด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

หน้า

๒๘

๒๙

๔: ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๓๔

๕: เจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ

๑๑๐

“๒๕๔๙ ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน”

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๑๑๓
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๑๔๔
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๕๒
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๑๖๐
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๑๖๘
- องค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ๑๙๐

๖: ทำเนียบผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ

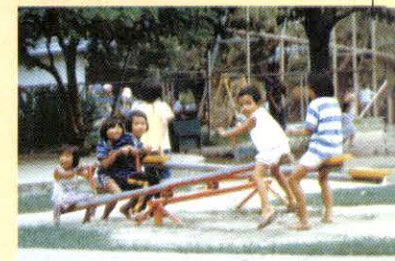
๒๑๔

- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ๒๑๖
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ๒๒๐
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๒๒
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๒๒๔
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ๒๒๖
- องค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ ๒๒๘

๗: ภาคผนวก

๒๓๐

- คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ๒๓๑
- นิทัศน์ลิขิต ๒๓๙

CONTENTS สารบัญ

สาร
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ
ครบรอบ ๑๑๔ ปี
วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙

เนื่องในวาระวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ครบรอบ ๑๑๔ ปี ผมขอส่งความระลึกถึงและความปรารถนาดีมายังคณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการด้วยความจริงใจ

จากอดีตถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมและพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นกำลังสำคัญของชาติ ให้ถึงพร้อมด้วยสติปัญญา สุขภาพพลานามัย และศีลธรรมจรรยา มีความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นปกติในสังคม และร่วมกันพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้ารุ่งเรืองสืบต่อไป

รัฐบาลนี้ได้มุ่งเน้นการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์เพื่อการพัฒนาประเทศไทยได้เงื่อนไขใหม่ๆ ด้วยการทำงานเชิงรุกและการกำหนดยุทธศาสตร์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว เพื่อสร้างทรัพยากรบุคคลของสังคมไทยที่มีความเข้มแข็งทั้งด้านวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม ให้เป็นรากฐานของความเจริญที่มั่นคงและยั่งยืน รัฐบาลได้เร่งรัดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรม และสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ตลอดทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาสังคมไทย พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสร้างความเท่าเทียมความเสมอภาคกัน ในการได้รับการศึกษาของคนไทย

ผมขอเป็นกำลังใจให้ผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันดำเนินการจัดการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากล อีกทั้งพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดดลบันดาลให้ทุกคนจงประสบแต่สรรพสิ่งมิ่งมงคล สมบูรณ์พูนผลด้วยจตุรพิธพรชัย มีพลังกาย พลังใจ และพลังปัญญา ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาการศึกษาและสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่บ้านเมืองตลอดไป

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

สาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙

วันที่ ๑ เมษายน ของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ อันเป็นผลมาจากการปฏิรูประบบการศึกษาครั้งใหญ่ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงริเริ่มวางมาตรฐานการศึกษาแผนใหม่ให้แก่ประเทศไทย เมื่อพุทธศักราช ๒๔๓๕ พระราชปณิธานของพระองค์ก่อให้เกิดการศึกษาของชาติเจริญทัดเทียมอารยประเทศ

นับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระเมตตาและพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้น ในด้านการศึกษาภายใต้พระบรมโพธิสมภารของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเป็น **“ครูของแผ่นดิน”** ทรงเล็งเห็นความสำคัญของการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงเท่าเทียม โดยพระราชทานพระราชดำริในเรื่องการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส และผู้ยากไร้ห่างไกลตามชายแดน การพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมศักยภาพท้องถิ่น ตลอดจนพระราชทานทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ สนับสนุนทุนการศึกษาจำนวนมากสุดจะพรรณนาได้

วิวัฒนาการแห่งความเป็นกระทรวงด้านการศึกษา ที่มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาคน ในทุกยุคทุกสมัย ล้วนเกิดจากพลังแห่งความแน่วแน่ของข้าราชการและบุคลากรในกระทรวงศึกษา ทุกคน ที่ได้ทุ่มเทพลังสร้างสรรค์งานด้านการศึกษา อันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมไทย สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

ในวาระที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้สถาปนามาครบรอบ ๑๑๔ ปี และเป็นปีแห่งมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ครองราชย์สมบัติยาวนานกว่าพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ในประวัติศาสตร์ชาติไทย

กระทรวงศึกษาธิการ มีความปลาบปลื้ม ปิติ และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมหาที่สุดมิได้ จึงขอให้ข้าราชการและบุคลากรทุกท่านปฏิบัติหน้าที่ของตนเองด้วยความมุ่งมั่น พร้อมทั้งจะร่วมจิตเป็นหนึ่งเดียวด้วยความสามัคคี เพื่อให้พลังนี้เป็นพลังที่ยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง ในการสนองพระราชปณิธานของ **“ครูของแผ่นดิน”** โดยทั่วกัน

(นายจาตุรนต์ ฉายแสง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สาร

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙

วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ เป็นวันครบรอบ ๑๑๔ ปี ของการสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในปีนี้นับเป็นปีมหามงคลสมัยพิเศษยิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

ในศุภวาระมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง ดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้น้อมเทิดบูชาเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็นองค์ภูมิปัญญาของแผ่นดินด้วยการจัดทำหนังสือจดตั้งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่ไพศาลทางการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย จนเป็นที่ประจักษ์แจ้งทั้งในประเทศและในนานาอารยประเทศ

ทบทวนระชนแห่งการเถลิงถวัลยราชสมบัติ นับแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๔๙ จนถึง ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ การศึกษาของไทยภายใต้ร่มพระบารมีได้เจริญงอกงามต่อเนื่องมาตามลำดับทั้งด้านปรัชญาการศึกษา โครงสร้างระบบการศึกษา ระบบการบริหารการศึกษา หลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่ก้าวไกลสู่สากลบนพื้นฐานของภูมิปัญญาไทย

ในรัชสมัยของพระองค์ การศึกษาของไทยได้มีพัฒนาการก้าวหน้าอย่างเป็นระบบ มีการประกาศใช้แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช ๒๔๙๔ ซึ่งในเวลาต่อมาได้พัฒนาไปเป็นแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๐๓ โดยมีคำว่า แห่งชาติ ปรากฏในแผนการศึกษาขึ้นเป็นครั้งแรกของไทยและในเวลาต่อมาได้พัฒนาไปเป็นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับต่างๆ

ในราชวงศ์จักรี การปฏิรูปการศึกษาของไทยเกิดขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากนั้นได้เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษาในบางส่วนอีกครั้งหนึ่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ จากนั้นได้มีการปฏิรูปการศึกษาที่ครอบคลุมในทุกมิติอย่างรอบด้าน ซึ่งนับเป็นการปฏิรูปการศึกษารั้งสำคัญของประเทศไทย ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒

ความเจริญรุ่งเรืองในการจัดการศึกษาของชาตินับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงที่พลสกนิกรต้องรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณให้สถิตสถาพรไว้ในดวงใจของประชาชนและในประวัติศาสตร์การจัดการศึกษาในแผ่นดินไทยของเราทุกคน

(นายรุ่ง แก้วแดง)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายพีระพันธุ์ พาลุสุข
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ
กระทรวงศึกษาธิการ

นายปิยะบุตร ชลวิจารณ์
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ
กระทรวงศึกษาธิการ

นายกิตติ ลิ้มสกุล
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ
กระทรวงศึกษาธิการ

นายนิมิตร นนทพันธาวาทย์
ที่ปรึกษารัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์
เลขานุการรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายอัคคี ศรีตราชัยกุล
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นายระวัง เนตรโพธิ์แก้ว
ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สาร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๙

ปีนี้เป็นปีมหามงคล เนื่องในศุภวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จขึ้นครองราชย์ครบ ๖๐ ปี ตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ พระองค์ได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจมากมายเพื่อประโยชน์สุขของพลนิกรชาวไทย ในด้านการศึกษาทรงสนับสนุนการศึกษาทุกรูปแบบ ทรงเห็นว่าการศึกษาคือพื้นฐานสำคัญของประเทศชาติตั้งพระราชดำริที่ว่าการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล หากสังคมและบ้านเมืองใดให้การศึกษาที่ดีแก่เยาวชนได้อย่างครบถ้วนในทุกๆ ด้านแล้ว สังคมและบ้านเมืองนั้น ก็จะมีพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถดำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาก้าวหน้าต่อไปโดยตลอด

ด้วยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม งานการศึกษาจึงได้พัฒนาก้าวหน้ามาตามลำดับ ทรงเป็นผู้นำทางการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ทรงครองราชย์ ดังเช่น พระราชทานทุนทรัพย์จัดตั้งมูลนิธิอานันทมหิดล เพื่อเป็นทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาในแขนงวิชาต่างๆ ไปศึกษาต่อในต่างประเทศและนำความรู้กลับมาพัฒนาประเทศ ทรงสนับสนุนการจัดทำสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนเพื่อให้เยาวชนมีเอกสารศึกษาค้นคว้าอ้างอิงที่เชื่อถือได้ ทรงก่อตั้งกองทุนนวฤกษ์ในมูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลน ในพระบรมราชูปถัมภ์เพื่อช่วยให้นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษ ในระดับประถมศึกษา และมีมัธยมศึกษา ทรงให้จัดตั้งโรงเรียนในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลและโรงเรียนสำหรับเด็กยากจนและกำพร้า รวมทั้งการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารและห่างไกลที่ขาดแคลนสื่อและอุปกรณ์การเรียนได้เรียนรู้โดยสื่อเทคโนโลยีทางไกลผ่านดาวเทียมด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณยิ่ง

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้น้อมนำพระราชดำริ พระราชกรณียกิจของพระองค์ มาเป็นตัวอย่างและแนวทางในการจัดและกำหนดนโยบายการพัฒนาและปฏิรูปการศึกษา โดยส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้อย่างเสมอภาค หลากหลายรูปแบบและเป็นไปอย่างทั่วถึง ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย และมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทั้งแนวคิด ทฤษฎี การปฏิบัติจริง แล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้ถูกต้องเหมาะสมกับตนเองและสังคม สอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้และตัวอย่างที่พระองค์ท่านได้พระราชทานไว้

ในโอกาสครบรอบ ๑๑๔ ปี วันสถาปนาของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำพระราชกรณียกิจที่สำคัญทางการศึกษาของพระองค์ท่านมาเผยแพร่เพื่อเป็นหลักชัยในการพัฒนางานการศึกษา เพื่อสร้างเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีความคิด และปฏิบัติตนเป็นคนดี กระทรวงศึกษาธิการ ขอขอบคุณข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทุกท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติภารกิจงานการศึกษาตลอดมา และขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่านมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีกำลังกาย กำลังใจในการพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

สมคิด ธรรมานะ

(คุณหญิงเกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สาร

เลขาธิการสภาการศึกษา

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ เป็นวันครบรอบ ๑๑๔ ปี ของวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ปีนี้ถือเป็นปีมหามงคลยิ่ง เพราะเป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี จึงนับเป็นโอกาสอันดีที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะได้ระลึกถึงบูรพชนที่ได้สร้างสรรค์ความเจริญให้แก่วงการศึกษานานาชาติ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ในฐานะหน่วยงานหลักด้านนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ ได้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติให้ก้าวไปสู่การปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ของประเทศ ด้วยการผลักดันให้มีกฎหมายการศึกษาของชาติที่ส่งผลให้เกิดการปรับปรุงโครงสร้างของการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา ให้คุณค่าและความสำคัญกับการปฏิรูปการสอนของครู การปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย การจัดทำโครงการนำร่องเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ รวมถึงการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้ของคนไทย

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส ให้มีโอกาสดำเนินการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เต็มศักยภาพ กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ ในสถานประกอบการ เพื่อยกระดับการศึกษาแรงงานไทย ตลอดจนผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษให้เป็นพลังสำคัญของการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

สำหรับในปี ๒๕๕๙ สำนักงานฯ มีโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญต้องเร่งดำเนินการ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แผนการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ ทิศทางและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา โดยมีทิศทางของการดำเนินการตั้งอยู่บนยุทธศาสตร์สำคัญ ๑๒ ยุทธศาสตร์ ที่สำคัญที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ประกาศในปี ๒๕๕๙ เป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน

ทั้งหมดนี้เป็นพันธกิจสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาของชาติให้ก้าวไปสู่ความทันสมัย เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก สำนักงานฯ จะยังคงมุ่งมั่นและก้าวเดินหน้าต่อไปตามภารกิจหน้าที่ของตน เพื่อให้สภาแห่งนี้เป็นสถานนโยบายและแผนการศึกษาของชาติ เพื่อรองรับกับสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ และเพื่อมุ่งหวังที่จะให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต พร้อมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการแข่งขันก้าวล้ำนำหน้านานาชาติต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ความสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ถือเป็นความภาคภูมิใจของพวกเราทุกคน ผมขอถือโอกาสนี้อาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โปรดดลบันดาลให้การดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการประสบความสำเร็จสมดังเจตนารมณ์ที่วางไว้ และขออัญวยพรให้ข้าราชการและบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการมีสุขภาพกายและสุขภาพใจที่สมบูรณ์แข็งแรง พร้อมทั้งจะร่วมกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้เจริญก้าวหน้าตลอดไป

(นายอรุณ จันทวานิช)

เลขาธิการสภาการศึกษา

สาร

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ
ครบรอบ ๑๑๔ ปี
๑ เมษายน ๒๕๕๙

เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระเกียรติที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ การศึกษาภายใต้พระบรมโพธิสมภาร พระผู้ทรงเป็น “ครูของแผ่นดิน” ได้เจริญก้าวหน้าตามลำดับ เพื่อเป็นกลไกในการพัฒนาเด็ก เยาวชน และสังคม ให้มั่นคงยั่งยืน ตามแนวพระราชดำริ และพระบรมราโชวาทที่พระราชทาน ทรงห่วงใยและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่ด้วยพระราชหฤทัยมุ่งมั่น อันยังประโยชน์สุขแก่ประเทศชาติและประชาชน ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศมาโดยตลอด

โครงการที่สร้างโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลอันถือได้ว่า สนองพระราชดำริสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการ ให้เป็นรูปธรรมหลายโครงการ แต่ละโครงการได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมจากชุมชน ผู้บริหาร ครู และนักเรียนเป็นอย่างดี เช่น การสร้างอาชีพให้แก่เยาวชนด้อยโอกาส การพัฒนาการเรียนการสอนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ การนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาใช้ในการบริหารและจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษา ให้สถานศึกษาที่ห่างไกลให้ก้าวหน้า หรือมีมาตรฐานใกล้เคียงกับโรงเรียนในเมือง ในจังหวัด การคัดเลือกสถานศึกษาและเยาวชนดีเด่นเข้ารับพระราชทานรางวัล เป็นต้น

ในวโรกาสมหามงคล และวันสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ ครบรอบ ๑๑๔ ปี ของการสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๙ ดิฉันขอส่งความปรารถนาดีมายังข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกท่าน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้โปรดคุ้มครองทุกท่าน ให้มีสุขภาพดี มีกำลังใจที่เข้มแข็ง ประสบแต่สิริสวัสดิ์ที่พัฒนามงคล สัมฤทธิ์ผล ในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ ร่วมกันมุ่งมั่นดำเนินงานส่งเสริมการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนให้บรรลุผลดี ตามรอยพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและบรมวงศานุวงศ์ สืบต่อไป

(นางพรนิภา ลิมปพยอม)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สาร

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

๑ เมษายน ๒๕๔๙

เนื่องในโอกาสอันเป็นมงคลคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ครบรอบปีที่ ๑๑๔ ผมขอแสดงความยินดีและขอส่งความปรารถนาดีมายัง ข้าราชการและบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการทุกท่าน

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานภาครัฐแห่งหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ ได้ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญต่างๆ ตามนโยบายของรัฐบาลตลอดมา ช่วยสร้างทรัพยากรบุคคลของชาติให้เข้มแข็ง สร้างองค์ความรู้ของสังคมได้อย่างเหมาะสม โดยใช้วิธีการและกระบวนการต่างๆ เชื่อมโยงกับสังคมและชุมชนเพื่อให้สังคมได้ใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด จึงส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานของการศึกษาในภาพรวม และเกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ความสำเร็จของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในรอบปีที่ผ่านมาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผลมาจากการร่วมคิดร่วมทำของข้าราชการและบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการทุกท่าน ผมขอถือโอกาสนี้ อารธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพระบารมีแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดดลบันดาลให้การดำเนินงานต่อไปของกระทรวงศึกษาธิการประสบผลสำเร็จอย่างดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และอำนวยพรให้ข้าราชการและบุคลากรทุกท่านมีกำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้เจริญก้าวหน้าสืบไป

(ศาสตราจารย์พิเศษภาวิช ทองโรจน์)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สาร

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗

ในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งก่อตั้งมาครบรอบ ๑๑๔ ปี ผมขอร่วมแสดงความยินดี และชื่นชมบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการทุกท่านที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์งานการศึกษาของไทยภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในมิติต่างๆ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมาอย่างต่อเนื่อง และเต็มประสิทธิภาพ

ตลอดปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็น ๑ ใน ๕ องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอน ปฏิรูปวิธีสอบ พัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและก้าวทันเทคโนโลยี พัฒนามาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เป็นระบบสากล จัดทำระบบคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งเป็นการพลิกโฉมอาชีวศึกษาทั้งระบบ เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้เป็นแหล่งเรียนรู้และผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และสถานประกอบการ

วาระที่สำคัญนี้ผมในนามของชาวอาชีวศึกษา ขอตั้งปณิธานที่จะรวมพลังกับบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสร้างคนไทยให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และสร้างจุดแข็งให้แก่ประเทศไทยในการแข่งขัน ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีในระดับภูมิภาคและระดับโลกต่อไป

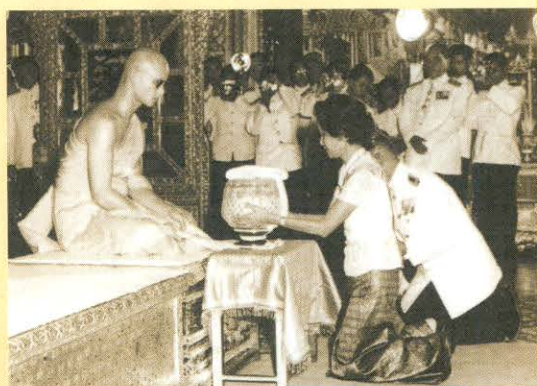
(นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑๑๔ ปี วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ
๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

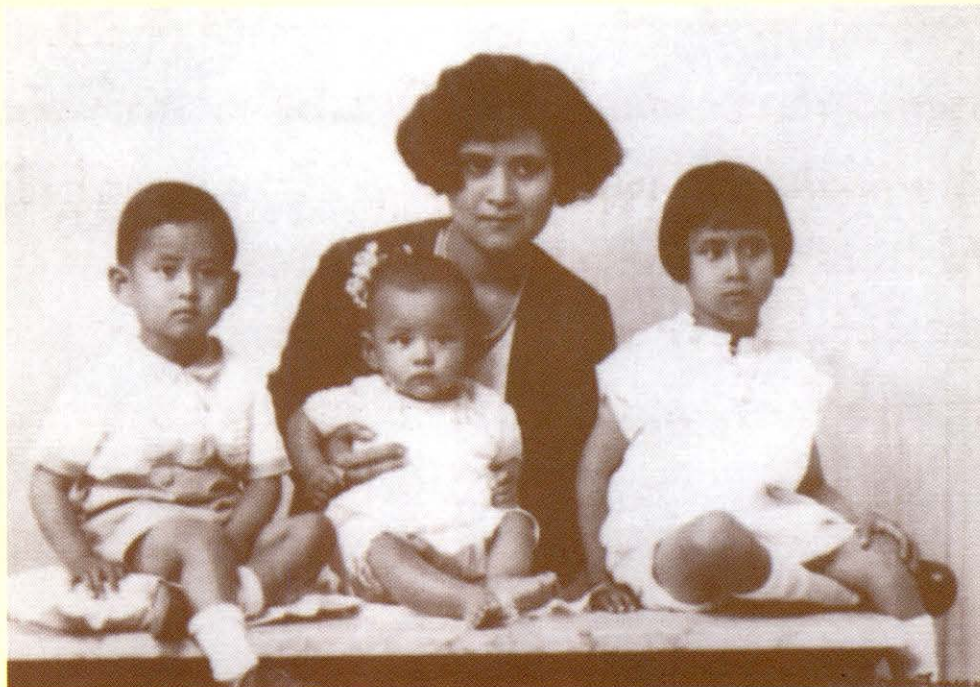
พระราชประวัติ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

เมื่อครั้งทรงพระเยาว์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ เสด็จพระราชสมภพ ณ โรงพยาบาลเมาท์ออเบอร์น (Mount Auburn) เมืองเคมบริดจ์ (Cambridge) มลรัฐแมสซาชูเซตต์ ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่วันจันทร์ ขึ้น ๑๒ ค่ำ เดือนอ้าย ปีเถาะ นพศก จุลศักราช ๑๒๘๙ ตรงกับวันจันทร์ที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ มีพระนามเดิมว่า **พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช** ทรงเป็นพระราชโอรสองค์เล็กในสมเด็จพระราชบิดาเจ้าฟ้ามหิตลอดุลยเดช กรมหลวงสงขลานครินทร์ และสมเด็จพระราชชนนีศรีสังวาลย์ ซึ่งต่อมาภายหลังทั้งสองพระองค์ได้รับการเฉลิมพระนามาภิไธยเป็น **สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก** และ **สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระเชษฐภคินี
๑ พระองค์ และพระเชษฐา ๑ พระองค์ คือ

๑. สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาส
ราชนครินทร์ ประสูติเมื่อวันอาทิตย์ที่ ๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๖๖
ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

๒. พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘
เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๘
ณ เมืองไฮเดลแบร์ก ประเทศเยอรมนี

พุทธศักราช ๒๔๗๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้โดยเสด็จ
สมเด็จพระบรมราชชนก ซึ่งทรงสำเร็จการศึกษาปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต
(เกียรตินิยม) จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา กลับประเทศไทย
โดยประทับ ณ วังสระปทุม

วันที่ ๒๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ สมเด็จพระบรมราชชนก
สวรรคต ซึ่งในขณะนั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุ
ได้ไม่ถึงสองพรรษา แต่สมเด็จพระบรมราชชนกก็ทรงเลี้ยงพระราชโอรส
และพระราชธิดาทั้งสามพระองค์ มาด้วยความวิริยอุตสาหะอย่างยิ่ง

พระราชประวัติการศึกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จทรงศึกษาชั้นต้น เมื่อพระชนมพรรษา ๕ พรรษา ที่โรงเรียนมาแตร์เดอี ถนนเพลินจิต กรุงเทพฯ

ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ สมเด็จพระราชชนนี ได้ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตจาก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า พาพระโอรสและพระธิดา ไปประทับที่นครโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ขณะประทับอยู่ที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเข้ารับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเมียร์มองต์ (Miremont) เมืองโลซานน์ (Lausanne) โดยทรงศึกษาวิชาภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน และภาษาอังกฤษ

เมื่อทรงศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาจบแล้ว พระองค์ได้ทรงศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเอกอล นูแวล เดอลา ซืออิส โรมองต์ (Ecole Nouvelle de la Suisse Romande) เมืองโลซานน์

เมื่อทรงรับประกาศนียบัตรทางอักษรศาสตร์ (Bachelier ès Lettres) จากโรงเรียนยิมนาส คลาสสิก กัวโนตาล (Gymnase Classique Cantonal) แห่งเมืองโลซานน์แล้ว ได้เสด็จเข้ารับการศึกษต่อในระดับอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยโลซานน์ (Lausanne University)

ที่มหาวิทยาลัยโลซานน์นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเลือกศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์ แขนงวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้พระองค์ทรงรอบรู้งานด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์อย่างลึกซึ้ง

ในพุทธศักราช ๒๔๗๗ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอานันทมหิดล เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๘ แห่งบรมราชจักรีวงศ์ พระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดช เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๘ และได้โดยเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล นิวัตประเทศไทยเป็นครั้งแรกในพุทธศักราช ๒๔๘๑ โดยประทับ ณ พระตำหนัก

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

จิตรลดารโหฐาน พระราชวังดุสิต เป็นการชั่วคราว แล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับไปประเทศสวีเดนเซอร์แลนด์ จนถึงพุทธศักราช ๒๔๘๘ จึงโดยเสด็จพระราชดำเนินพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล นิวัตประเทศไทยเป็นครั้งที่สอง ครั้นนี้ประทับ ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง

ครองราชย์

เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นวันที่ชาวไทยต้องพบกับความโศกเศร้าไปทั่วประเทศ เมื่อทราบข่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล สมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เสด็จสวรรคตด้วยพระแสงปืน ณ พระที่นั่งบรมพิมาน ในพระบรมมหาราชวัง

เพื่อมิให้ประเทศว่างพระมหากษัตริย์ คณะรัฐมนตรีได้อัญเชิญพระเจ้า
น้องยาเธอ เจ้าฟ้าภูมิพลอดุลยเดชเสด็จขึ้นครองราชย์สืบราชสันตติวงศ์ ต่อจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ในวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช
๒๔๘๙ เป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๙ แห่งบรมราชจักรีวงศ์ ทรงพระนามว่า
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรามาริบัติ
จักรีนฤพดินทร สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร ซึ่งในขณะนั้น พระองค์มี
พระชนมายุ ๑๙ พรรษา

หลังครองราชย์สมบัติแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพล-
อดุลยเดช ประทับอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลา ๙ เดือน จนถึงเดือนธันวาคม
พ.ศ. ๒๔๘๙ พระองค์จึงได้เสด็จพระราชดำเนินกลับไปยังประเทศสวิตเซอร์แลนด์
อีกครั้งหนึ่ง เพื่อทรงศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยโลซานน์ และครั้งนี้พระองค์
ทรงเลือกศึกษาวิชากฎหมายและวิชารัฐศาสตร์แทนวิชาวิทยาศาสตร์ที่ทรง
ศึกษามาแต่เดิม

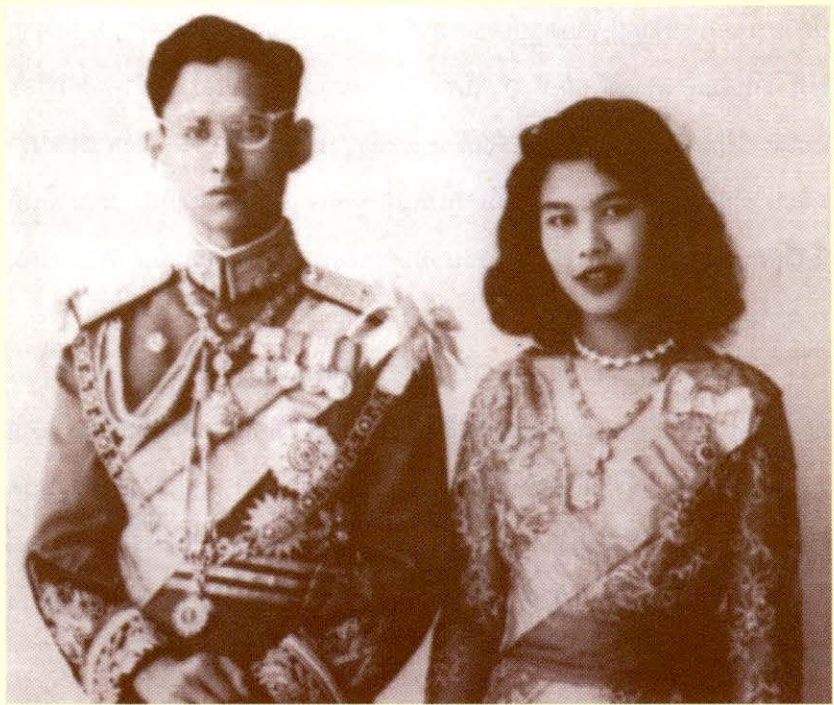
พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส

วันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสกับหม่อม-
ราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร ณ พระตำหนักสมเด็จพระศรีสวรินทราบรมราชเทวี
พระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าในวังสระปทุม ซึ่งในการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรสนี้
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนา หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร
ขึ้นเป็น สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

วันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบอย่างโบราณราชประเพณีขึ้น
ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ในพระบรมมหาราชวัง เพื่อเฉลิมพระบรมนามาภิไธย
ตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช
มหิตลาธิเบศรามาริบัติ จักรีนฤพดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร**

ในการนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระปฐมบรม-
ราชโองการว่า **เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชน
ชาวสยาม**

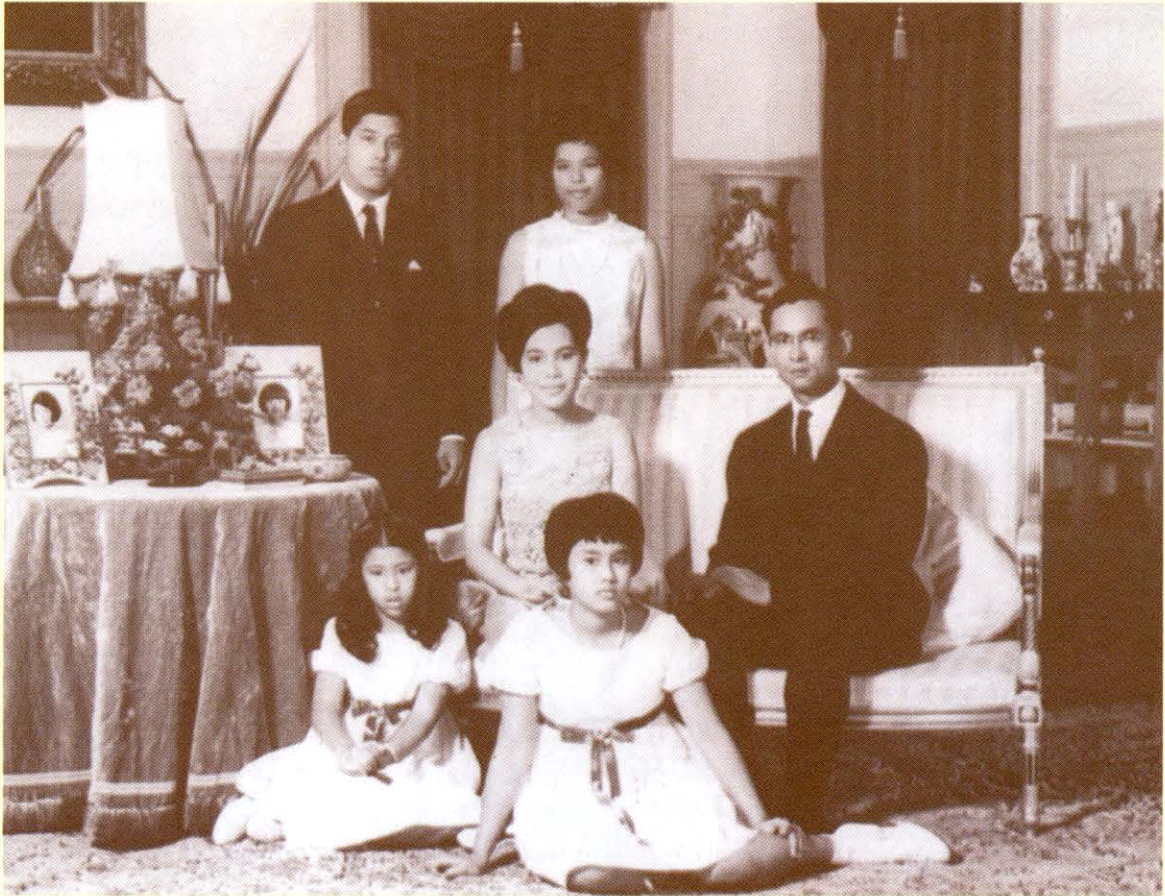

ในวโรกาสมหามงคลดังกล่าว พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าสถาปนา
เฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ ขึ้นเป็น **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
พระบรมราชินี**

พุทธศักราช ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราช-
ศรัทธาที่จะทรงผนวช พระองค์จึงได้เสด็จออกทรงผนวช ณ พระอุโบสถ
วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม
พุทธศักราช ๒๔๙๙ โดยในระหว่างที่ทรงผนวชนั้นได้ประทับ ณ พระตำหนัก
ปั้นหย่า วัดบวรนิเวศวิหาร เป็นเวลา ๑๕ วัน

ในระหว่างที่พระองค์เสด็จออกทรงผนวช เป็นเวลา ๑๕ วัน ได้มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี
เป็นผู้สำเร็จราชการ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์และจากการที่
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใน
ตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์โดยเรียบร้อยเป็นที่พอพระราชหฤทัย
จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนาขึ้นเป็น**สมเด็จพระนางเจ้า-
สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชโอรสและพระราชธิดา ๔ พระองค์

๑. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประสูติ ณ โรงพยาบาลมงชัวซีส์ เมืองโลซานน์ สวิตเซอร์แลนด์ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๔

๒. สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ประสูติเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๕

๓. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๘

๔. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประสูติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๐

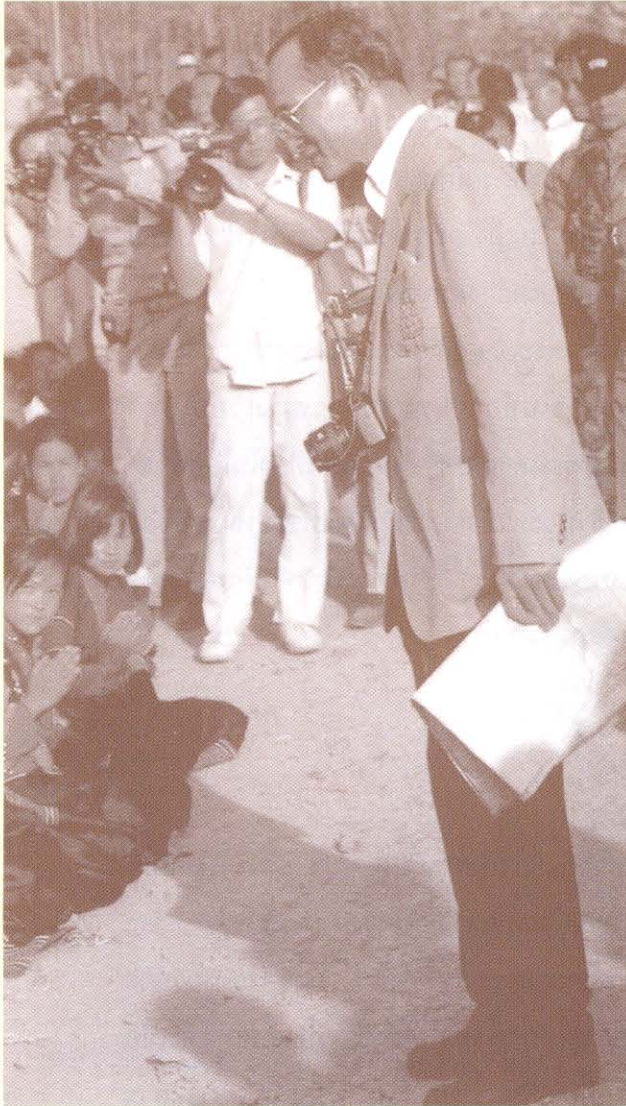
๓

จุดตั้งร่มโพธิ์ทอง ของการศึกษาไทย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

จุดตั้งร่มโพธิ์ทอง “การศึกษาไทย”

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานที่ผ่านมาถึง ๖๐ ปี นับจากวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว-ภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ ชาวไทยทั้งปวงก็ได้ตระหนักดีว่า พระองค์ทรงมี

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

พระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของอาณาประชาราษฎร์ เสมือนหนึ่งเป็นความทุกข์ของพระองค์ มิได้ทรงเหน็ดเหนื่อยอ่อนล้า ในการพระราชทานความช่วยเหลือบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่พสกนิกรของ พระองค์แต่อย่างใด ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพร้อมด้วยทศพิธราชธรรม ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทย ทรงปฏิบัติพระองค์เป็นเยี่ยงอย่างในการพัฒนา

ในแต่ละปีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอุทิศเวลาในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารหมื่นเวียนไปทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวในโลกที่ทรงยอมตรากตรำพระวรกายเพื่อปวงประชาด้วยการบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่อันยังประโยชน์สุขแก่ประเทศ ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แก่สายตาทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศตลอดมา

จุดตั้งรับโพธิ์ทอง “การศึกษาในระบบ”

พระราชกรณียกิจในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาในระบบโรงเรียนนั้น เริ่มจากใน พ.ศ. ๒๔๘๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับพระราชโอรสและพระราชธิดา บุตรข้าราชการบริพาร ในพระราชวัง ตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียนด้วย และเมื่อพระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎรและหน่วยปฏิบัติการทหาร ตำรวจตามบริเวณชายแดนทุรกันดารอยู่เนืองๆ ทำให้ทรงทราบถึงปัญหา การขาดแคลนที่เรียนของเด็กและเยาวชน อันเนื่องมาจากการให้บริการของรัฐ ไม่ทั่วถึง และมีปัญหาเรื่องการแตกแยกในอุดมการณ์ทางการเมืองทำให้เยาวชน บางส่วนขาดโอกาสทางการศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระราชดำริ ให้ทหารช่วยก่อสร้างโรงเรียน เพื่อให้ทหารมีส่วนช่วยเหลือประชาชนด้าน การศึกษาตามโอกาสอันควร โดยให้แม่ทัพภาคเป็นแกนนำในการก่อสร้างโรงเรียน ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบและพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์สนับสนุน การก่อสร้างโรงเรียน โดยพระราชทานนามว่า “โรงเรียนร่มเกล้าฯ”

นอกจากโรงเรียนร่มเกล้าฯ แล้วพระองค์ยังได้พระราชทานพระราชทรัพย์เพื่อร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สำหรับชาวไทยภูเขาที่อาศัยอยู่ในดินแดนทุรกันดารห่างไกลการคมนาคม ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์”

โรงเรียนจิตรลดา

โรงเรียนจิตรลดาตั้งอยู่ในบริเวณสวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต เป็นโรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นสำหรับพระราชโอรสและพระราชธิดา บุตรข้าราชการบริพารในพระราชวังตลอดจนเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียน โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนราชวินิต

เป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทรงให้สำนักพระราชวังจัดตั้งโรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์ ประเภทโรงเรียนราษฎร์ รับบุตรหลานของข้าราชการในสำนักโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน

ปีการศึกษา ๒๕๒๐ โรงเรียนราชวินิตได้รับอนุมัติให้เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานที่ดินซึ่งเป็นทรัพย์สิ้นส่วนพระมหากษัตริย์บริเวณราชตฤณมัยสมาคมจำนวน ๖ ไร่เศษ เพื่อสร้างโรงเรียนราชวินิตมัธยมขึ้นใหม่

ปีการศึกษา ๒๕๒๓ โรงเรียนราชวินิตมัธยม ได้โอนมาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว

โรงเรียนราชวินิตบางแก้วเป็นโรงเรียนมัธยมแบบสหศึกษา ซึ่งมีผู้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินจำนวน ๓๐ ไร่ แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานที่ดินดังกล่าวให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนโดยได้พระราชทาน

นามโรงเรียนดังกล่าวว่า โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว เป็นโรงเรียนที่อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียนวังไกลกังวล

โรงเรียนวังไกลกังวล ตั้งอยู่ที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโรงเรียนที่พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล มีพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาแก่นบุตรหลานของเจ้าหน้าที่ผู้รักษา

วังไกลกังวล ซึ่งมีอยู่จำนวนมากแต่ไม่มีสถานที่เล่าเรียน มีฐานะเป็นโรงเรียนราษฎร์ที่ได้พระราชอุปการะค่าใช้จ่ายจากเงินพระราชกุศลเป็นรายปี

พุทธศักราช ๒๔๙๗ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอาคารที่พักกองรักษาการณ์วังไกลกังวลให้เป็นอาคารเรียนแทนอาคารไม้เก่าที่ชำรุดทรุดโทรมมาก อาณาบริเวณนี้มีเนื้อที่ ๑๔ ไร่ ๒ งาน ๗ ตารางวา ต่อมาได้มีการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม

พุทธศักราช ๒๕๒๒ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปลี่ยนแปลงการบริหารโรงเรียนวังไกลกังวล จากการบริหารโดยมีครูใหญ่เป็นผู้บริหารด้านวิชาการ หัวหน้าแผนกวังไกลกังวล ปัจจุบันเรียกหัวหน้าส่วนวังไกลกังวลเป็นทั้งเจ้าของและผู้จัดการควบคุมดูแลทั่วไป เปลี่ยนมาเป็นการบริหารโดยคณะกรรมการเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารโรงเรียนวังไกลกังวล” ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารโรงเรียนและทางด้านวิชาการ ข้าราชการ

ชั้นผู้ใหญ่ฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการและฝ่ายบ้านเมือง ตลอดจนเจ้าหน้าที่
ชั้นผู้ใหญ่ของสำนักพระราชวังและของโรงเรียน นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้
ผู้แทนสมาคมผู้ปกครองเป็นกรรมการด้วย ทั้งนี้เพื่อให้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็น
โรงเรียนที่มีสมรรถภาพ สามารถประสิทธิ์ประสาทวิทยาการแก่นักเรียน
ได้ดียิ่งขึ้น

พุทธศักราช ๒๕๒๖ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้จัดให้มีศูนย์
พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเพื่อให้การศึกษาอบรมเลี้ยงดูแก่เด็กก่อนวัยเรียน

พุทธศักราช ๒๕๒๗ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนได้ประสานงาน
กับกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดสรรงบประมาณสร้างอาคารเรียน
สารพัดช่างวังไกลกังวล เพื่อเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น (๒๒๕ ชั่วโมง)
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างฝีมือ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(วช.๑ หรือ วช.๒) วิชาที่เปิดสอนจะคำนึงถึงอาชีพของท้องถิ่นเป็นสำคัญ
มีจำนวนถึง ๑๗ แผนกวิชา อันเป็นการสนองโครงการตามพระราชดำริ
เกี่ยวกับศิลปอาชีพพิเศษด้วย และในขณะเดียวกันนักเรียนของโรงเรียน
วังไกลกังวลสามารถใช้ห้องฝึกงานของโรงเรียนสารพัดช่างเป็นที่ฝึกงาน
ในชั่วโมงเรียนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพได้อีกด้วย

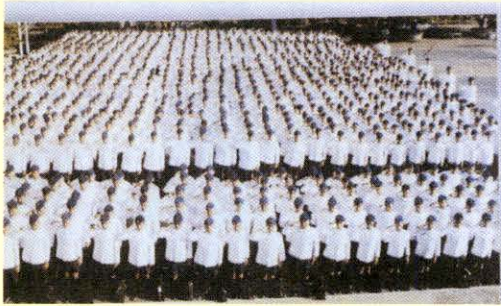
ในปีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
กระทรวงศึกษาธิการโดยการประสานงานจาก นายขวัญแก้ว วัชโรทัย
รองเลขาธิการพระราชวังในขณะนั้น เสนอให้กรมสามัญศึกษาจัดการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
ในปีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี และถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระ
พระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งมีพระมหากรุณาธิคุณใหญ่หลวงต่อ
การเสริมสร้างยกระดับการศึกษาและคุณภาพชีวิตของปวงประชาราษฎร์
อย่างทั่วถึงตลอดมา

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม นอกจากจะเป็นประโยชน์ใน
การทำให้นักเรียนในส่วนภูมิภาคหรือชนบทห่างไกล ได้มีโอกาสรับประสบการณ์
การเรียนรู้ที่มีคุณภาพไม่ด้อยกว่าโรงเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานแล้ว
ยังจะใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อ
การพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เดิมคือโรงเรียนราชวิทยาลัย ตั้งขึ้นตามพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๔๐ ณ ตำบลบ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา ธนบุรี

เป็นโรงเรียนรับนักเรียนประจำกินนอน ด้วยมีวัตถุประสงค์จะฝึกอบรม นักเรียนให้มีความเต็มบริบูรณ์ที่จะใช้เป็นประโยชน์ในการเตรียมตัวไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในยุโรป ต่อมาในปลายรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โอนมาสังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาให้นักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาได้ศึกษาวิชากฎหมายในชั้นอุดมศึกษา พร้อมทั้งได้มีพระบรมราชโองการให้โรงเรียนนี้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้ย้ายมาเปิดสอนที่อาคารใหม่ ตำบลบางขวาง จังหวัดนนทบุรี

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีประกาศให้โรงเรียนราชวิทยาลัยขึ้นต่อสภากรรมการโรงเรียนมหาดเล็กหลวง และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โรงเรียนราชวิทยาลัยรวมกับโรงเรียนมหาดเล็กหลวงเป็นโรงเรียนเดียวกันอยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระราชทานนามว่า “โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย”

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช คณะครูและศิษย์เก่าได้ร่วมกันจัดตั้งและดำเนินกิจการโรงเรียนราชวิทยาลัยขึ้นใหม่ โดยได้รับความช่วยเหลือจากกระทรวงศึกษาธิการใช้สถานที่ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาสามพรานเดิม พร้อมทั้งได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตก่อตั้งโรงเรียน และขอพระราชทานอักษรย่อพระปรมาภิไธย “ภ.ป.ร.” นำหน้าชื่อโรงเรียน จึงได้รับพระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย” และทรงพระกรุณารับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นมา

พระองค์เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีเปิดป้ายโรงเรียน เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๗

โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์เป็นโรงเรียนประจำกินนอน รับนักเรียนชายเปิดสอนสายสามัญศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยมีความมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ทางวิชาการตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ฝึกอบรมให้นักเรียนมีศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดีงาม รู้จักการเคารพตนเองและผู้อื่น ให้นักเรียนได้ฝึกฝน การกีฬาเพื่อช่วยให้มีพลานามัยสมบูรณ์ จิตใจเป็นสุข ได้รับการส่งเสริม ศิลปะศึกษาและหัตถศึกษา ตลอดจนการฝึกฝนวิธีการปกครองตนเองใน ระหว่างนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้มีการเคารพต่อระเบียบวินัย เคารพผู้ใหญ่ มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และให้รู้จักการพึ่งตนเองและ ช่วยตนเองได้

โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง สนพระทัยเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ อย่างหาที่สุดมิได้ งานช่างทองหลวงหรืองาน ช่างทองราชสำนัก เป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง ของชาติที่จะต้องทำนุบำรุงรักษา แต่ปัจจุบัน ช่างทองที่มีฝีมือได้ลดจำนวนน้อยลงเรื่อยๆ และ ถูกทดแทนด้วยกระบวนการผลิตในระบบอุตสาหกรรม เพื่อดำรงรักษา งาน ช่างทองราชสำนักให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทยตลอดไป พระบาท- สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริ ให้จัดตั้ง “กาญจนาภิเษกวิทยาลัย- ช่างทองหลวง” ขึ้น โดยพระบรมราชานุญาตให้ใช้สถานที่ในพระบรม- มหาราชวังจัดตั้งเป็นสถานศึกษาเพื่อทำการผลิตนักศึกษาระดับ ปวช. และ ปวส. สาขาช่างทองหลวงหรือช่างทองราชสำนัก และสาขาวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับ การมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรจัดการเรียนการสอน และให้ การสนับสนุนฝึกทักษะวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและต่อมาได้ขยายวิทยาลัย

ไปจัดตั้งที่อำเภอศาลายา จังหวัดนครปฐมเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาแก่นักศึกษาและเยาวชนมากขึ้น

โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์

นอกจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะพระราชทานโรงเรียนสำหรับพระราชโอรส และพระราชธิดา บุตรข้าราชการบริพารและเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้ร่วมเรียนด้วยแล้ว พระองค์ยังทรงมีพระเมตตาต่อเยาวชน พลกนิกร ของพระองค์อย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นชาวไทยภูเขา

หรือประชาชนที่อยู่ในท้องถิ่นชายแดนห่างไกลการคมนาคม โดยการพระราชทาน พระราชทรัพย์ร่วมสร้างโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อสอนหนังสือให้แก่ ชาวเขาและประชาชนที่ห่างไกลการคมนาคม พระราชทานนามว่า “โรงเรียน เจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์”

โรงเรียนร่มเกล้า

โรงเรียนร่มเกล้าแห่งแรก คือ โรงเรียน ร่มเกล้า บ้านหนองแคน ตำบลหนองแคน อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร เดิมชื่อโรงเรียน บ้านหนองแคน เปิดทำการสอนครั้งแรก ในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพียงชั้นเดียว เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๔๘๖ โดยใช้ศาลาวัดบ้านหนองแคน

เป็นสถานที่เรียน ต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๑๔ คณะครูและผู้ปกครองได้ร่วมมือกัน ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราว ๑ หลัง ในที่ดินซึ่งประชาชนได้บริจาคให้จำนวน ๑๐ ไร่ เป็นกระต้อบยาว มุงด้วยหญ้าแฝก พื้นห้องเป็นดินเหนียวอัด และด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน ๙๒,๐๖๓ บาท ให้ก่อสร้างอาคารเรียนถาวรหลังแรก ขนาด ๕ ห้องเรียน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินเปิดอาคารเรียน

เมื่อ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๖ และได้พระราชทานนามโรงเรียนว่า “โรงเรียนร่มเกล้า”

ในช่วงเวลานั้นการก่อสร้างโรงเรียนร่มเกล้าเป็นไปอย่างยากลำบาก ระหว่างการก่อสร้างได้รับการขัดขวางจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ ทำลายทางลำเลียงสิ่งของและเครื่องมือที่ใช้ในการก่อสร้าง และมีการลอบยิงผู้เข้าไปสร้างโรงเรียนเป็นเวลา ๓ - ๔ เดือน ตลอดการก่อสร้างโรงเรียนแต่ด้วยพระบารมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โรงเรียนได้ก่อสร้างจนเสร็จชาวบ้านได้หันกลับมาให้ความร่วมมือ เมื่อทราบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ในการก่อสร้างโรงเรียน ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานก่อสร้างโรงเรียนได้พระราชทานกำลังใจมิให้ย่อท้อให้ทำตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และได้เสด็จพระราชดำเนินมาเปิดอาคารเรียนในทันทีที่สร้างแล้วเสร็จเพียง ๒ วัน ซึ่งในพื้นที่นั้นนอกจากทหารแล้วยังไม่เคยมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปนับเป็นสิบปี

โรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาสงเคราะห์เด็กยากจนชาติที่พึ่งและเด็กในถิ่นกันดาร ให้ได้รับการศึกษาตามควรแก่อัตภาพ เพื่อจักได้เป็นพลเมืองดีมีศีลธรรมและวัฒนธรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งคณะกรรมการดำเนินการ มีสมเด็จพระสังฆราช (ปุ่น ปุณณสิริ)

วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม แต่ครั้งยังดำรงสมณศักดิ์ที่สมเด็จพระวันรัต เป็นประธาน เพื่อดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในวัด เป็นประเภทโรงเรียนราษฎร์ สมเด็จพระวันรัตเป็นเจ้าของในนามคณะกรรมการและมีพระราชประสงค์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจังหวัดนั้นเป็นผู้จัดการโรงเรียน ขอความร่วมมือจากคณะสงฆ์ช่วยอุปถัมภ์ และอาราธนาพระภิกษุ ผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยสอนในโรงเรียน

สำหรับทุนทรัพย์ในการจัดตั้งและดำเนินกิจการโรงเรียนเป็นทุนทรัพย์พระราชทานส่วนหนึ่ง และทุนที่ได้รับบริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลโดยทางราชการ องค์กรรัฐวิสาหกิจ และพ่อค้าประชาชน ปัจจุบันมี ๓ โรงเรียน

โรงเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือตามความจำเป็นเร่งด่วน

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ มีกำเนิด
เนื่องมาจากมหาวาตภัยภาคใต้ ที่แหลมตะลุมพุก
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อ
เดือนตุลาคม ๒๕๐๕ พายุไซนร้อน ชื่อ “แฮเรียต”
พัดผ่านทางตอนใต้ของประเทศไทย ยังความ
เสียหายแก่จังหวัดภาคใต้ ถึง ๑๒ จังหวัด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นห่วงผู้ประสบภัย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้สถานีวิทยุ อ.ส.พระราชวังดุสิต ประกาศโฆษณาเชิญชวนผู้มีจิตศรัทธา
บริจาคทรัพย์และสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยโดยเสด็จพระราชกุศล
โดยทรงรับสั่งของบริจาคเหล่านั้นด้วยพระองค์เอง

ความช่วยเหลือได้หลังไหลเข้าสู่สถานีวิทยุ อ.ส.ชั่วระยะเวลา ๑ เดือน
มีผู้บริจาคทรัพย์ถึง ๑๑ ล้านบาท และสิ่งของประมาณ ๕ ล้านบาท เป็น
กองทุนสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย ทั้งด้านอาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค
ที่พักอาศัย นอกจากนี้ยังมีพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม
พระราชทานเงินให้กระทรวงศึกษาธิการสร้างโรงเรียนประชาบาลที่ถูกพายุ
พัดพัง รวม ๑๒ โรงเรียนใน ๖ จังหวัดภาคใต้ และพระราชทานชื่อว่า
“โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ถึง ๑๒” ตามลำดับ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ* เป็นโรงเรียนรุ่นแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเงินจากมูลนิธิ
ราชประชานุเคราะห์สร้างและบูรณะซ่อมแซมโรงเรียนที่ได้รับความกระทบ-
กระเทือนจากวาตภัยครั้งใหญ่ที่ภาคใต้ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ จำนวน ๑๒ โรงเรียน
กระจายอยู่ใน ๖ จังหวัด ได้แก่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑, ๒ ตั้งอยู่ที่
จังหวัดกระบี่ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓ ตั้งอยู่ในจังหวัดชุมพร
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ ตั้งอยู่ในจังหวัด
นครศรีธรรมราช โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๙, ๑๐ ตั้งอยู่ในจังหวัด

*ปัจจุบันคือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นราธิวาส โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๑ ตั้งอยู่ในสงขลา และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๒ ตั้งอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างนั้น มีทั้งการซ่อมแซมอาคารเรียนเดิม สร้างใหม่ สร้างถังเก็บน้ำฝน ห้องสุขา ทำรั้ว เป็นต้น

โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน

เป็นโครงการตามพระราชดำริเกี่ยวกับการศึกษาที่ได้เริ่มโครงการมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๑๑ ดังพระราชปรารภและพระราชดำรินในตอนต้นของหนังสือสารานุกรมแต่ละเล่มต่อไปนี้

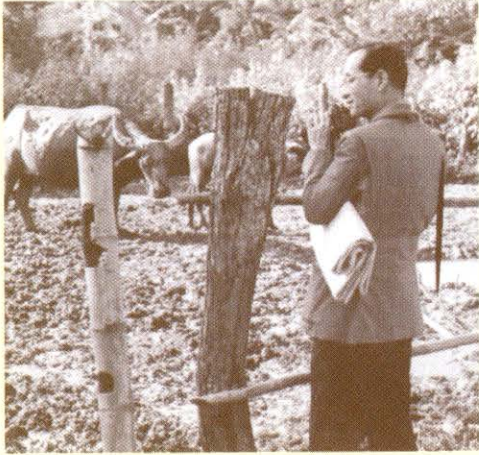
“พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปรารภว่า การเรียนรู้ในเรื่องราวและวิชาการสาขาต่างๆ โดยกว้างขวาง เป็นเหตุให้เกิดความรู้ ความคิด และความฉลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดสำหรับชีวิต ช่วยให้บุคคลสามารถสร้างประโยชน์สุข สร้างความเจริญมั่นคงให้แก่ตนเองทั้งแก่สังคมและบ้านเมืองอันเป็นที่พึ่งอาศัยได้ ทุกคนจึงควรมีโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ตามความประสงค์และกำลังความสามารถโดยทั่วกัน

ทรงพระราชดำริว่า หนังสือประเภทสารานุกรมนั้น บรรจุสรรพวิชาการอันเป็นสาระไว้ครบทุกแขนง เมื่อมีความต้องการหรือพอใจจะเรียนรู้เรื่องใดก็สามารถค้นหาค้นทราบโดยสะดวก นับว่าเป็นหนังสือที่มีประโยชน์เกื้อกูลการศึกษา เพิ่มพูนปัญญาด้วยตนเองของประชาชนอย่างสำคัญ โดยเฉพาะในยามที่มีปัญหาการขาดแคลนครูและที่เล่าเรียนเช่นขณะนี้ หนังสือสารานุกรมจะช่วยคลี่คลายให้บรรเทาเบาบางลงได้เป็นอย่างดี จึงทรงมีพระราชดำริให้ตั้งโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ซึ่งดำเนินการสร้างหนังสือสารานุกรมฉบับใหม่อีกชุดหนึ่ง มีความมุ่งหมายที่จะนำวิชาการแขนงต่างๆ ที่ควรศึกษา ออกเผยแพร่แก่เยาวชนให้แพร่หลายทั่วถึงเพื่อเยาวชนจักได้หาความรู้ช่วยตัวเองได้จากการอ่านหนังสือ และเพื่อให้ได้ประโยชน์อันกว้างขวางยิ่งขึ้น ทรงกำหนดหลักการทำคำอธิบายเรื่องต่างๆ แต่ละเรื่องเป็นสามตอนหรือสามระดับสำหรับให้เด็กรุ่นเล็กอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่ง สำหรับเด็กรุ่นกลางอ่านเข้าใจได้ระดับหนึ่งและสำหรับเด็กรุ่นใหญ่รวมถึงผู้ใหญ่สนใจอ่านได้อีกระดับหนึ่ง เพื่ออำนวยโอกาสให้บิดามารดา

สามารถใช้หนังสือนั้นเป็นเครื่องมือแนะนำวิชาแก่นักบุตรธิดาและให้พี่แนะนำวิชาแก่น้องเป็นลำดับกัน นอกจากนี้ เมื่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดมีความเกี่ยวข้องต่อเนื่องถึงเรื่องอื่นๆ ก็ให้อ้างอิงถึงเรื่องนั้นๆ ด้วยทุกเรื่องไป ด้วยประสงค์จะให้ผู้ศึกษาทราบตระหนักรู้ว่าวิชาการแต่ละสาขามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องถึงกัน พึงจะศึกษาให้ครบถ้วนทั่วถึง”

โดยพระราชดำริดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนขึ้น ดำเนินการโดยคณะกรรมการซึ่งได้วางแผนและดำเนินงานเป็นขั้นตอน แต่เนื่องจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับสารานุกรมในรูปลักษณะเช่นนี้เป็นแนวความคิดใหม่ไม่ปรากฏว่ามีประเทศใดกระทำเป็นตัวอย่างมาก่อน ดังนั้นการดำเนินงานต่างๆ จึงจำเป็นต้องมีการศึกษา มีการทดลอง และกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไปด้วยความรอบคอบ โดยได้มีการจัดแบ่งวิทยาการของสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนออกเป็น ๔ สาขาวิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ พร้อมกับกำหนดหัวข้อเรื่องและวิทยาการผู้เขียนเรื่องต่างๆ ของแต่ละสาขาวิชา

จุดตั้งร่มโพธิ์ทอง การศึกษานอกกระบบ “ศาลารวมใจ และอาศรมพระดาบส”

เมื่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช เป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ นั้น สภาพบ้านเมือง และชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยยังอยู่ในสภาพล้าหลัง ประชาชนส่วนใหญ่ยังอัตคัดขาดแคลนในทุกด้าน

เหตุที่พระองค์ทรงห่วงใยในความทุกข์ยากของอาณาประชาราษฎร์ จึงทรงตัดสินพระราชหฤทัยที่จะเสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมราษฎร โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทยากจน ห่างไกล และทุรกันดารเสียก่อน การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎร ในระยะต้นรัชกาลระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๙๔-๒๔๙๖ มีลักษณะ เป็นการส่วนพระองค์ โดยทรงเยี่ยมราษฎรเพื่อทรงได้ถกถึงความ เป็นอยู่และการประกอบอาชีพของราษฎรอย่างใกล้ชิด

ต่อมาการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนพลสกนิกร ทั่วทุกภูมิภาคเปรียบประดุจดังการสร้าง “พระคลังข้อมูลด้าน การพัฒนา” ด้วยพระองค์เอง เพราะทำให้ทรงทราบถึงปัญหา ความเดือนร้อนนานาประการที่มวลพลสกนิกรของพระองค์ ประสบอยู่จนมิอาจช่วยเหลือตนเองได้

สำหรับการศึกษาของประชาชนชาวไทยที่อยู่นอกระบบ โรงเรียน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเห็นความสำคัญ ของการศึกษาสำหรับประชาชนที่อยู่ในชนบทเป็นอย่างมาก ทรงริเริ่มตั้ง “ศาลารวมใจ” ตามหมู่บ้านชนบทเพื่อให้ประชาชน ได้ใช้เป็นห้องอ่านหนังสือ โดยพระราชทานหนังสือประเภทต่างๆ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

แก่ห้องสมุด “ศาลารวมใจ” นอกจากนั้นมีพระราชดำริจัดทำโครงการพระดาบส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๙

“อาศรมของพระดาบส” เป็นพระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงห่วงใยประชาชนนอกระบบโรงเรียนที่พลาดโอกาสในการศึกษา เป็นพระมหากรุณาธิคุณที่พระราชทานแก่ประชาชนที่มีความรักวิชาการใฝ่หาความรู้ใส่ตนเอง แต่ไม่สามารถหาที่เรียนได้ อาจเนื่องจากการขาดแคลนทุนทรัพย์ จึงทรงมีพระราชดำริให้การศึกษแก่ประชาชนประเภทนี้ ให้มีลักษณะเดียวกับการศึกษาในสมัยโบราณที่ผู้ต้องการหาวิชาต้องดั้นด้นไปหาพระอาจารย์ ซึ่งเป็นพระดาบสมีสำนักอยู่ในป่า แล้วฝากฝังตัวเป็นศิษย์

สำหรับอาศรมของพระดาบสหรือส่วนใหญ่เรียก “โรงเรียนพระดาบส” ใช้สถานที่ของสำนักพระราชวัง ถนน ๓๘๔-๓๘๖ ถนนสามเสน รัชสมัยครผู้เรียนไม่จำกัดเพศ วัยวุฒิ ความรู้หรือฐานะ เปิดสอนครั้งแรกเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๑๙ มีผู้เข้าศึกษาจำนวน ๖ คน หลักสูตรการเรียนใช้เวลา ๑ ปี แต่เมื่อปฏิบัติจริงๆ ใช้เวลาเพียง ๙ เดือน นักศึกษาที่เรียนสำเร็จจากโรงเรียนพระดาบส มีความรู้ความสามารถประกอบอาชีพได้ตามวิชาที่ต้องการ

ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาในโรงเรียนพระดาบสมิทั้งตำราทหทาร พลเรือน และทหารผ่านศึกที่ทุพพลภาพ ครูผู้สอนส่วนมากเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ อาสาสมัคร โดยถือว่าการสอนวิชา

ความรู้ให้ศิษย์เป็นวิทยาทานไม่คิดค่าตอบแทนใดๆ ทั้งสิ้น โรงเรียนนี้มีองค์มนตรี และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ เป็นผู้ดำเนินการ

วิชาที่โรงเรียนเปิดสอนครั้งแรก ได้แก่ วิชาซ่อมเครื่องไฟฟ้า วิทยุติดตั้งไฟฟ้า พร้อมกับการเรียนการสอนนี้ ผู้เรียนสามารถหารายได้ใน รูปสหกรณ์ด้วย

จุดตั้งร่มโพธิ์ทอง การศึกษาตามอัธยาศัย

การเสด็จพระราชดำเนินไปยังท้องถิ่นต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคของ ประเทศไทย ทำให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับทราบถึงความเดือดร้อน ของพสกนิกรในหลายด้าน และด้านหนึ่งที่พระองค์ทรงตระหนักเป็นพิเศษ ก็คือ การพระราชทานความรู้และการศึกษาตามอัธยาศัยแก่ประชาชนผ่าน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่พระองค์ทรงตั้งขึ้น เพื่อให้ เป็นเสมือนพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิตในภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้ประชาชน เข้าไปศึกษาหาความรู้ตามอัธยาศัยสามารถนำความรู้ต่างๆ ไปปรับประยุกต์ ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาตามสภาพความเป็นจริงที่แตกต่างกัน การพัฒนา จะต้องเริ่มต้นจากสภาพความเป็นจริง ศึกษาว่าปัญหาของพื้นที่นั้นคืออะไร และเลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ แปรเปลี่ยนไปตามสภาพพื้นที่ และ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน

๒. การแลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างนักวิชาการ นักปฏิบัติ และ ประชาชน การศึกษาค้นคว้าทดลองวิจัยต่างๆ ที่ได้ผลแล้ว ควรจะนำไปใช้ ประโยชน์ในพื้นที่จริงได้ ศูนย์ศึกษาฯ จึงควรเป็นแหล่งผสมผสานวิชาการ และการปฏิบัติ เป็นแหล่งความรู้ของราษฎร เป็นแหล่งศึกษาทดลองของ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนถ่ายทอดประสบการณ์ และแนวทางแก้ไขปัญหาระหว่างคน ๓ กลุ่ม คือ ราษฎร เจ้าหน้าที่ ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาส่งเสริม และนักวิชาการ

๓. การพัฒนาแบบผสมผสาน ศูนย์ศึกษาฯ แต่ละแห่งจะเป็นแบบ จำลองของพื้นที่และรูปแบบการพัฒนาที่ควรจะเป็น ในพื้นที่ลักษณะหนึ่งๆ นั้น

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

จะสามารถใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ที่ได้โดยวิธีใดบ้าง มิใช่การพัฒนาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง แต่พยายามใช้ความหลากหลายสาขาที่สุด โดยให้แต่ละสาขาเป็นประโยชน์เกื้อหนุนกับการพัฒนาสาขาอื่นๆ ด้วย

๔. การประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ แนวทางการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาพัฒนาฯ ทุกแห่งเน้นการประสานงาน การประสานแผนและการจัดการระหว่าง กรม กอง และส่วนราชการต่างๆ ให้เกิดเป็นจริงขึ้น

๕. เป็นศูนย์รวมในการให้บริการประชาชนเพื่อให้ได้รับความสะดวกและประสิทธิภาพในการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์สูงสุด

ปัจจุบันศูนย์ศึกษาพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีจำนวน ๖ ศูนย์ ใน ๔ ภูมิภาค ซึ่งแต่ละศูนย์มีเป้าหมาย ดังนี้

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา งานหลักคือ การค้นคว้าทดลอง สาธิตเกี่ยวกับการพัฒนาที่ทำกินของราษฎรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของพืชหลายชนิด

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส เป็นศูนย์ที่มีเป้าหมายในด้านการศึกษาวิจัยดินพรุในภาคใต้ ให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมให้ได้มากที่สุด

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี เป็นศูนย์ที่มีเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้านประมงชายฝั่ง เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตเพื่อการพึ่งตนเองในระยะยาว

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร เป็นศูนย์ที่มีเป้าหมายในด้านพัฒนาอาชีพต่างๆ ทั้งทางเกษตร อุตสาหกรรมในครัวเรือน และการพัฒนาหมู่บ้านตัวอย่าง

๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ งานหลักของศูนย์ คือ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมของการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธาร เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ รวมทั้งรูปแบบการพัฒนาต่างๆ ที่ทำให้เกษตรกรพึ่งตนเองได้โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อม

๖. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งอยู่ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ศูนย์นี้มุ่งเน้นการศึกษาแนวทางวิธีการที่จะพัฒนาฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม โดยพยายามหาวิธีการที่จะให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการปลูก ปรับปรุง และรักษาสภาพป่าพร้อมทั้งมีรายได้และผลประโยชน์ จากป่าด้วยในขณะเดียวกัน

จุดตั้งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย

นับตั้งแต่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ เป็นต้นมา พระองค์ได้ทรงให้การศึกษาแก่พสกนิกรผ่านการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อย่างต่อเนื่องตลอดมา ทรงปูพื้นฐานให้ประชาชนปฏิบัติงานอย่างมีหลักคิด มีหลักวิชา และมีหลักปฏิบัติ โดยทรงทำตัวอย่างให้เห็นเป็นต้นแบบผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๒,๐๐๐ โครงการ

คุณูปการด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงถ่ายทอดสู่พสกนิกรอันเป็นข้าพระบาทในพระองค์นั้น เปรียบดุจตั้งร่มโพธิ์ทองที่แผ่พระบารมีเป็นร่มเงาให้ทุกชีวิตมีความสงบร่มเย็น

ในมิติของการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิต พระองค์ คือ ร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทยที่ทำให้ภูมิปัญญาไทยก้าวไกลสู่สากลโดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทยเด่นชัดตลอด ๖๐ ปีแห่งการครองราชย์ภายใต้พระปฐมบรมราชโองการที่ว่า

**“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”**

ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน

๓ ขุมทรัพย์แห่งภูมิปัญญา
พระบรมราโชวาทด้านการศึกษา
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“...การให้การศึกษา นั้น กล่าวโดยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงคือการสร้างสรรค์ความรู้ความคิด
พร้อมทั้งคุณสมบัติและจิตใจที่สมบูรณ์ ทำให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล เพื่อช่วยให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้
อย่างมั่นคงและราบรื่น ทั้งสามารถบำเพ็ญประโยชน์สุขเพื่อตน เพื่อส่วนรวมได้ตามควรแก่อัธยา...”

พระบรมราชาโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

แก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕

“...ถ้าแต่ละคนพากันเฝ้าเรียนที่จะศึกษาในวิชาการ จะเป็นวิชาการใดก็ตามอย่างเคร่งครัดและอย่าง
ขะมักเขม้น ก็จะแก้ไขปัญหาในการสร้างบ้านเมืองได้อย่างยิ่ง เพราะเหตุว่าถ้าขาดความรู้ก็เท่ากับไม่สามารถ
ที่จะใช้กำลังของตนเพื่อให้เป็นประโยชน์ได้เต็มที่...”

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ครู และอาจารย์

ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

๒๗ ตุลาคม ๒๕๑๖

“...ความจริงความรู้ที่ศึกษามา ซึ่งเป็นความรู้ทางทฤษฎีนั้น คือรากฐานและต้นทุนสำคัญ สำหรับที่จะนำไปปฏิบัติงาน การความรู้ทางทฤษฎีนี้ จำเป็นที่จะต้องทบทวนเสริมสร้างอยู่เสมอ และนำมาประกอบการปฏิบัติ เมื่อเอาความรู้ทางทฤษฎีมาประสมประสานปรุงแต่งกับความรู้จากการปฏิบัติอย่างสอดคล้องเหมาะสมแล้ว งานที่ทำก็จะบรรลุผลที่จะพึงภาคภูมิใจได้สมปรารถนา...”

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร

แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๓ มิถุนายน ๒๕๑๙

“...การศึกษาที่ดีด้านวิชาการ เป็นทั้งรากฐาน และปัจจัยสำหรับการสร้างสรรค์ แต่การที่จะนำเอาวิชาการมาสร้างสรรค์ให้สำเร็จได้นั้น จำเป็นที่สุดที่จะต้องอาศัยการศึกษาที่ดีด้านอื่นๆ เข้าประกอบอุดหนุนด้วย การศึกษาด้านอื่นๆ นั้น หมายถึง การศึกษา อบรมทุกา อย่าง ทั้งทางความคิด จิตใจ และความประพฤติปฏิบัติ อันเป็นตัวสำคัญในการฝึกฝน ชัดเจน ให้บุคคลมีความคิด ความฉลาด หนักแน่น ในเหตุผล และความสุจริต ละเอียดรอบคอบ รู้จักรับผิดชอบ รู้จักตัดสินใจ ตามทางที่ถูกต้อง เป็นธรรม และสำคัญอย่างยิ่งก็คือ มีความขยันหมั่นเพียร อุตสาหะ ขวนขวายที่จะลงมือทำการทุกอย่าง ไม่ว่า เล็ก ใหญ่ ย่าง ยาก ด้วยตนเอง...”

พระบรมราโชวาท

พระราชทานแก่คณะครูและนักเรียน ที่ได้รับพระราชทานรางวัล

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๒๒

“...ครูที่แท้นั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและอุตสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวางความประพฤติปฏิบัติของตน ให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ตั้งงามต้องปลื้มใจจากความสำเร็จและความสนุกรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตา หัวดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น ทั้งด้าน วิชาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล...”

พระราชดำรัส

พระราชทานแก่ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๒๒

๒๘ ตุลาคม ๒๕๒๓

“...การจะพัฒนาสิ่งใดให้เจริญขึ้นนั้น จะต้องสร้างและเสริมขึ้นจากพื้นฐานเดิมที่มีอยู่ก่อน ถ้าพื้นฐานดี ก็พัฒนาได้ผล แต่ถ้าพื้นฐานไม่แน่นอนหนา หรือบกพร่อง ก็ยากที่จะเสริมสร้างขึ้นไปให้มั่นคงได้ ท่านทั้งหลายจึงควรจะคิดพิจารณาให้เห็นจริง ว่าการพัฒนานั้น นอกจากจะมุ่งสร้างความเจริญต่างา ให้เต็มพูนขึ้นแล้ว ยังจะต้องพยายามรักษาพื้นฐานเดิมให้สมบูรณ์ มั่นคง พร้อมา กัน ไปด้วย...”

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ณ หอประชุมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันเสาร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑

“...การสร้างคนดีนั้น ก็คือ การให้ความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดีแก่เขา ด้วยการให้การศึกษา อบรมวิชาความรู้ต่างา ไม่ว่าจะวิชาสามัญ วิชาชีพ หรือวิชาศาสนา ล้วนเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับเขาวิชาน สำหรับแต่ละคนจะนำไปสร้างอนาคตมั่นคงแจ่มใส...”

พระบรมราโชวาท

ตรวจราชการแก่ผู้นำศาสนาอิสลาม (อิหม่าม) ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

และผู้แทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตการศึกษา ๒

ณ ศาลาบุหลัน ทักษิณราชนิเวศน์

วันเสาร์ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๓๑

“...วิชากับความคิดนี้เป็นปัจจัยคู่กันสำหรับใช้ทำงานความรู้ วิชาการเป็นศักยภาพพื้นฐานในตัวบุคคล ความคิดอ่านเป็นตัวชักนำเอาวิชาการออกมาใช้ ถ้าคิดดี คิดเป็น ก็ใช้วิชาได้ผลเป็นการสร้างสรรค ถ้าคิดไม่ถูก ไม่เป็น ก็ใช้วิชาผิดา หลาดดา ก่อเกิดผลเป็นความเสียหาย

หลักสำคัญนั้นอยู่ที่ว่า เมื่อคิดเรื่องใดสิ่งใด ต้องทำใจให้มั่นคงเป็นกลาง มีเหตุ มีผล มีความจริงใจ และสุจริตเที่ยงตรง เพื่อความคิดจักได้กระจ่าง แน่วแน่ เห็นถึงจุดหมายและประโยชน์ที่แท้จริงของการกิจของตนอย่างถูกต้องครบถ้วน แล้วสามารถสรรหาหลักวิชาส่วนที่เหมาะสมที่ถูก มาใช้ปฏิบัติการได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

พระบรมราโชวาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒ สิงหาคม ๒๕๓๓

“...ความรู้ที่จะศึกษามีอยู่สามส่วน คือความรู้วิชาการ ความรู้ปฏิบัติการ และความรู้คิดอ่าน ตามเหตุผลความเป็นจริง ซึ่งแต่ละคนควรเรียนรู้ให้ครบ เพื่อสามารถนำไปใช้ประกอบกิจการงาน และแก้ปัญหาที่ป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

พระบรมราโชวาท

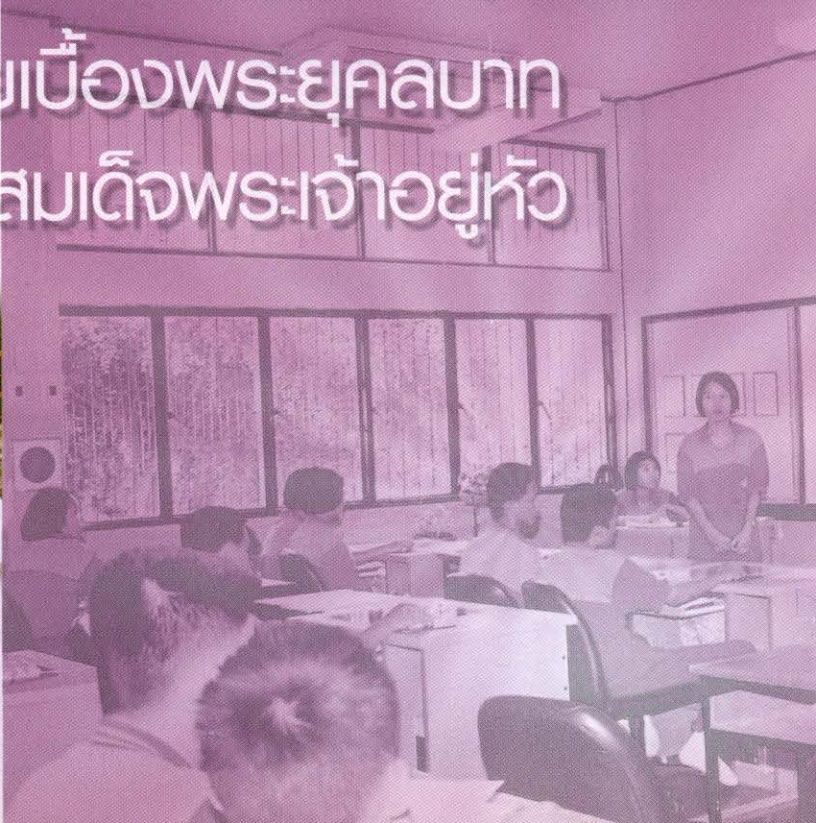
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล

๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕

๕ ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินงานตามรอยเบื้องพระยุคลบาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในหลากหลายด้าน ทั้งด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และในบางส่วนของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผ่านหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่ประชาชนโดยสรุปดังนี้

โครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท

ข้าราชการเป็นผู้หนึ่งที่ได้ถวายงานใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาท กว่าใครๆ มีโอกาสที่จะได้เข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธีต่างๆ รวมถึงการได้รับ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งนับได้ว่าเป็นผู้มีโอกาสที่จะเรียนรู้บำเพ็ญประโยชน์ เพื่อสังคม มีโอกาสที่จะเรียนรู้จากการสังเกตวิธีการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่มีพระวิสัยทัศน์กว้างไกล ทรงงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง และทรงปฏิบัติต้องเป็นแบบอย่างในการแก้ไขปัญหาของประชาชนได้ถูกจุด อย่างทันทีและทันการ การเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทเพื่อยึดถือพระองค์ เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานนั้น นอกจากจะเป็นการเรียนรู้ตามปราชญ์ ผู้มีประสบการณ์ในการพัฒนาประเทศไทยที่นานที่สุดแล้ว ยังช่วยกระตุ้นให้ ข้าราชการมีพลังที่จะทำงานของตนเองเพื่อเป็นการเสริมให้งานที่พระองค์ท่าน ทรงปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเต็มที่ต่อไป รวมทั้งตอบสนอง ความเชื่อมั่นและตั้งความคาดหวังของประชาชนในการทำงานของข้าราชการว่า จะต้องเป็นคนที่มีความรู้ ความสามารถ ซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม เป็นกลาง และปกป้องผลประโยชน์ให้ประชาชนและสังคม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาทมาโดยตลอด เพื่อให้ข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกคน ทุกระดับ ปฏิบัติตนเป็น ข้าราชการที่ดีและเป็นพลังของแผ่นดินเพื่อเป็นราชสักการะถวายแด่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชและสามารถทำงาน โดยยึดมั่นในพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้แก่ข้าราชการพลเรือนเพื่อ เป็นกรอบและแนวทางประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ดำเนินการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสครองราชย์ปีที่ ๕๐ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ ให้ขยายระยะเวลาโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๔๖-๒๕๕๐) ในส่วนกระทรวงศึกษาธิการมีเป้าหมายในการดำเนินการปลูกป่า จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นมูลค่า ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อถวายเป็นราชสักการะและแสดงความจงรักภักดีในมหามงคลสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะทรงมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบกับเป็นการสร้างความรู้ ความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน นักศึกษา ประชาชนชาวไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากร และการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้คงอยู่ยั่งยืนรวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและเอกชนและสถานศึกษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการชุมนุมยุวกาชาดทั่วประเทศ ปี ๒๕๔๙ เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์อุปถัมภ์สภากาชาดไทย ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

กิจกรรมยุวกาชาดเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้ทั้งความรู้และประสบการณ์เหมาะสมที่จะยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย การเสียสละ การยอมรับ รวมทั้งงานมีอุดมคติที่จะสร้างสรรค์คุณงามความดีให้เกิดแก่สังคมและประเทศชาติและเนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี จึงกำหนดให้จัดงานชุมนุมยุวกาชาดทั่วประเทศขึ้น เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ องค์อุปถัมภ์สภากาชาดไทย ในวโรกาสทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี รวมทั้งเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดแก่สมาชิกยุวกาชาด อันจะก่อ

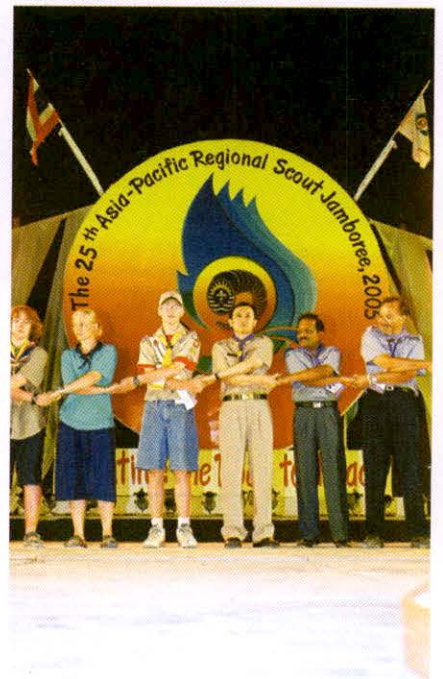
๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ให้เกิดความสงบ ร่มเย็นของประเทศชาติในอนาคต และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ กิจกรรมยุวกาชาดให้กับสถานศึกษาและประชาชนทั่วไป ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการ ในช่วงกลางปี ๒๕๔๙

โครงการจัดงานชุมนุมลูกเสือภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๒๕ พ.ศ. ๒๕๔๘ (The 25th Asia-Pacific Regional Scout Jamboree, 2005)

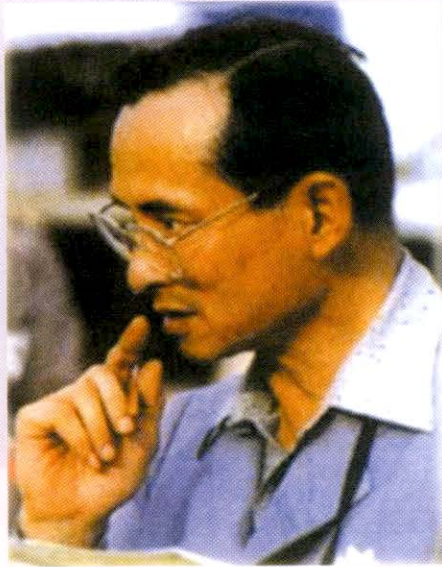
ในการประชุมผู้บริหารงานลูกเสือระดับสูงภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๔ (The 4th Asia-Pacific Region Scout Leaders Summit) วันที่ ๑๒-๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ณ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศสมาชิกลูกเสือภาคพื้นฯ ในที่ประชุมเห็นว่าประเทศไทยสามารถจัดงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ ๒๐ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี มีความพร้อม จึงเห็นชอบให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดงานชุมนุมลูกเสือภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก ครั้งที่ ๒๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยได้รับการเห็นชอบและการสนับสนุนจากรัฐบาลไทย

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการสนับสนุนส่งเสริมกิจการลูกเสือ มีนโยบายที่จะฟื้นฟูและขยายกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ลูกเสือและเนตรนารี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม และมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจและจิตสำนึกที่ดีงาม ทั้งต่อตนเองและสังคมโดยส่วนรวม ได้สนับสนุนการจัดงานชุมนุมลูกเสือภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก เป็นการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ องค์พระประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ (Chief Scout of Thailand) จะทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อให้เยาวชนลูกเสือไทยและเยาวชนในภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งประเทศสมาชิกอื่นๆ ขององค์การลูกเสือโลกได้รับประสบการณ์ในการเข้าร่วมงานชุมนุมลูกเสือระดับนานาชาติ และสร้างเสริมสัมพันธ์ไมตรีอันดี กระชับความเป็นพี่น้องลูกเสือของมวลลูกเสือประเทศสมาชิกในภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก และประเทศอื่นๆ และเป็นการส่งเสริมฟื้นฟูกิจการ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ลูกเสือของไทย โดยเฉพาะให้ทุกฝ่ายมองเห็นความสำคัญของการให้กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารีในการพัฒนาเยาวชน มีสมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ๓๖ ประเทศ มีลูกเสือ เนตรนารี ผู้นำเยาวชนและผู้บังคับบัญชา เข้าร่วมงานชุมนุม จำนวน ๑๖,๔๖๖ คน ประกอบด้วย ผู้เข้าร่วมงานชุมนุม ๘,๑๘๐ คน คณะทำงาน ๒,๒๐๕ คน ผู้เยี่ยมชม ๖,๐๘๑ คน

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริฯ

ความเป็นมา

ด้วยคณะรัฐมนตรีในคณะรัฐบาลของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี (ชุดรัฐบาลแรก) ได้จัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติ และ ถวายเป็นพระราชกุศลแก่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ได้แก่ กิจกรรม เลี้ยงอาหาร การให้อาชีพ และการให้บริการสาธารณะทั้งหลาย ซึ่งเป็น กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนเป็นครั้งคราว

ต่อมา พ.ศ. ๒๕๔๖ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี มีแนวคิด ให้คณะรัฐมนตรี ซึ่งมี คุณหญิงพจมาน ชินวัตร เป็นประธาน คณะรัฐมนตรี จัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาส เฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ โดยจัดทำโครงการศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว พระราชดำริ ใช้สถานที่กองการสัตว์และเกษตรกรรมที่ ๒ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ บนเนื้อที่ ๓๐ ไร่ เป็นสถานที่จัดสร้างโครงการ ต่อมา คณะรัฐมนตรีได้จัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๖ ขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ในงานมีการแสดงสาธิตงานศิลปาชีพ เป็น ลักษณะของการฝึกอาชีพให้กับประชาชน แต่ในงานดังกล่าวจัดขึ้นเพียง วันเดียว คณะรัฐมนตรีจึงได้มีแนวคิดที่จะจัดให้มีการเรียนรู้

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และการฝึกอาชีพให้กับประชาชนและผู้สนใจในทุกภาคของประเทศไทยในลักษณะยั่งยืนตลอดไป จึงได้จัดทำโครงการศูนย์สาธิต และส่งเสริมงานศิลปาชีพเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ผนวกกับโครงการศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและโครงการศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพ โดยจัดสร้างที่อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถือเป็นของภาคเหนือ และเป็นโครงการนำร่อง ได้เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ คณะรัฐมนตรีได้กำหนดจัดทำโครงการศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และศูนย์สาธิตและส่งเสริมงานศิลปาชีพใน ๓ ภาค โดยมีแผนงานให้ศูนย์สาธิตส่งเสริมงานศิลปาชีพแล้วเสร็จทันเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ และให้ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริแล้วเสร็จทันเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ พร้อมกันทั้ง ๓ ภาค

ภาคกลาง ตั้งอยู่ที่ค่ายสมเด็จพระนั่งเกล้า อ.เมืองฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่ค่ายสุรนารี อ.เมืองนครราชสีมา จ.นครราชสีมา

ภาคใต้ ตั้งอยู่ที่ค่ายวิภาวดีรังสิต อ.เมืองสุราษฎร์ธานี จ.สุราษฎร์ธานี

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ และถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่บูรณาการจากการปฏิบัติและเหตุการณ์จริง ร่วมกันระหว่างครู นักเรียน และชุมชนท้องถิ่น

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๓. เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และศูนย์สาธิตและส่งเสริมศิลปาชีพตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ของแต่ละภาคในประเทศไทย พร้อมทั้งสาธิตและฝึกสอนงานศิลปาชีพอันเกิดจากทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่น

๔. เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละภาค และเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับประชาชน

กิจกรรมการเรียนรู้

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ทั้ง ๔ แห่ง มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้จัดไว้ดังนี้

ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ ภาคเหนือ ได้จัดแสดงกิจกรรมการเรียนรู้ภายในศูนย์ฯ ไว้ ๔ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ นิทรรศการตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ การอนุรักษ์ดิน ป่า น้ำ และแนวทางการดำรงชีวิตที่พอเพียง

ส่วนที่ ๒ นิทรรศการตามแนวพระราชดำริฯ งานศิลปาชีพ

ส่วนที่ ๓ แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ และกิจกรรมการเรียนรู้จากฐานการเรียนรู้ ๕ ฐาน ประกอบด้วย

- **ฐานบัญชีฟาร์ม** เรียนรู้และปฏิบัติการทำบัญชีรายรับ-จ่ายในครัวเรือนด้วยตนเอง

- **ฐานการเลี้ยงสัตว์** เรียนรู้และปฏิบัติการเลี้ยงสัตว์ การขยายพันธุ์ การบำรุง การดูแลรักษา และการตลาด เช่น สุกร (จินหัว) เป็ด (อ้อเหลียง) การเลี้ยงปลา กบ ไก่ไข่ โอเมกา-๓ แกะ วัว เป็นต้น

- **ฐานดิน น้ำ ปุ๋ย** เรียนรู้และปฏิบัติการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ น้ำสลัดชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูง

- **ฐานพืชผัก ไม้ผล** เรียนรู้และปฏิบัติในเรื่องการขยายพันธุ์ การดูแลรักษา การบำรุง และอื่นๆ

- **ฐานนาข้าว** เรียนรู้ปฏิบัติขั้นตอนและกรรมวิธีในการปลูก การดูแลรักษา ทดลองดำนา โถนา แบบพื้นบ้าน

นอกจากนี้ยังจะได้ศึกษากรรมวิธีการเผาถ่านไร่รมลพิษคุณภาพสูง การผลิตพืชผักปลอดสารพิษ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพคุณภาพสูง

ส่วนที่ ๔ สาธิตและฝึกปฏิบัติงานศิลปาชีพ เช่น งานทอผ้า จักสาน แกะสลัก และปั้นดินเผา

ศึกษาและเยี่ยมชมศิลปหัตถกรรมภูมิปัญญาพื้นบ้าน เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ในครัวเรือน บ้านดิน ตู้ถนอมอาหารที่ทำจากดินเผา นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น

- การฝึกอบรมค่ายมานะธรรมสัมพันธ์
- ฝึกความมีระเบียบ วินัย ความเป็นผู้นำ ความอดทน

ทั้งร่างกายและจิตใจ

- เรียนรู้/ปฏิบัติ เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ งานศิลปาชีพทุกกิจกรรม

- กิจกรรมนันทนาการหลากหลายรูปแบบ
- กิจกรรมเสริมการแสดงกีฬาบนหลังม้า การแสดง

ชุดสุนัขทหาร การเดินท่องไพร

สถานที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่สา อำเภอมะริม จังหวัดเชียงใหม่
โทรศัพท์ ๐-๕๓๒๙-๙๘๕๕

การเปิดบริการ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคเหนือ
เปิดบริการ เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ

ภาคกลาง จังหวัดฉะเชิงเทรา

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ ภาคกลาง ได้แบ่งภายในศูนย์การเรียนรู้ออกเป็น ๓ ส่วน (Zone) ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บริเวณอาคารนิทรรศการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีการจัดแสดงนิทรรศการภายในอาคาร ประกอบด้วย ๘ ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ ๑.๑ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่วนที่ ๑.๒ วิธีที่พอเพียง
- ส่วนที่ ๑.๓ ดิน หัวใจของการทำการเกษตร
- ส่วนที่ ๑.๔ น้ำ คือชีวิต
- ส่วนที่ ๑.๕ ท้องทุ่งนา คือที่มาของความพอเพียง
- ส่วนที่ ๑.๖ แปลงพืชผสมผสานเพื่อการเกื้อกูล
- ส่วนที่ ๑.๗ เกษตรกรนักบริหาร
- ส่วนที่ ๑.๘ ทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียงสำหรับเกษตรกร

ส่วนที่ ๒ บริเวณโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ รูปแบบการจัดการ-เกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งที่ดินทำกินออกเป็น ๔ ส่วนได้แก่

- ส่วนที่ ๒.๑ เป็นพื้นที่สระน้ำ ๓๐%
- ส่วนที่ ๒.๒ เป็นพื้นที่ทำนาปลูกข้าว ๓๐%
- ส่วนที่ ๒.๓ เป็นพื้นที่ทำการเกษตรหลากหลาย ๓๐%
- ส่วนที่ ๒.๔ เป็นพื้นที่บ้านและคอกสัตว์ ๑๐%

เป็นการผลิตให้พึ่งตนเองได้ด้วยวิธีง่ายๆ ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังให้พอมีพอกิน ไม่อดอยาก มีบ้านพอเหมาะสำหรับที่อยู่อาศัย มีข้าวปลาอาหารพืชผักเพียงพอสำหรับบริโภคภายในครอบครัว มีน้ำ สำหรับใช้ในกิจกรรมทางการเกษตรและใช้ในชีวิตประจำวัน โดยผลผลิตที่มีจำนวนมากสามารถนำออกแจกจ่าย หรือจำหน่ายเป็นรายได้เสริมส่วนหนึ่งของครอบครัว

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ส่วนที่ ๓ บริเวณฐานสาธิตและการปฏิบัติตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่
มี ๕ ฐาน ประกอบด้วย

- ฐานที่ ๑ ฐานดิน ปุ๋ย และน้ำ การพัฒนาที่ดิน
เกี่ยวกับ ๙ สิ่งมหัศจรรย์ของกรมพัฒนาที่ดิน การจัดการน้ำ การผลิตปุ๋ย
ชนิดต่างๆ

- ฐานที่ ๒ ฐานไม้ผล และพืชผัก เป็นไม้ผลและพืช
ผักที่เหมาะสมกับสถานที่การดูแลรักษา

- ฐานที่ ๓ ฐานนาข้าว เป็นขั้นตอนต่างๆ ของ
การทำนา การเพาะเห็ดจากฟางข้าว

- ฐานที่ ๔ ฐานปศุสัตว์ เป็นการเลี้ยงโค สุกร เป็ด
ไก่ ปลาน้ำจืด

- ฐานที่ ๕ ฐานบัญชีฟาร์ม และสหกรณ์ เป็นเรื่อง
การทำบัญชีฟาร์มและการปฏิรูปที่ดิน

สถานที่ตั้ง กองพลทหารราบที่ ๑๑ ค่ายสมเด็จพระนั่งเกล้า
อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
โทร. ๐-๓๘๕๑-๒๕๐๘

การเปิดบริการ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคกลางเปิดบริการ
เวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ทุกวัน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดนครราชสีมา

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกเป็น ๔ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ อาคารผ้าไหม เป็นการแสดงและให้ความรู้ในการทำผ้าไหม ในขั้นตอนต่างๆ ตั้งแต่การสาวไหม ย้อมไหมด้วยสีธรรมชาติ ทอไหม ความยากง่ายในแต่ละลวดลายสีล้นกว่าจะมาเป็นผ้าไหมที่สวยงาม

ส่วนที่ ๒ อาคารเครื่องปั้นดินเผา เป็นอาคารที่จัดแสดงและให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีมาช้านานจากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ โดยละเอียด ทุกขั้นตอน เป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับผู้มีใจรัก

ส่วนที่ ๓ แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นการพัฒนาที่ดินให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง โดยพัฒนาที่ดินเป็นสัดส่วนทั้งพื้นที่ทำนา การเลี้ยงปลา เลี้ยงโคเนื้อ เลี้ยงหมู ปลูกเทศ กล้วย รวมทั้งทำปุ๋ยชีวภาพไว้ใช้เองเพื่อรักษาลิ่งแวดล้อมเป็นการสร้างรายได้ และมีความเป็นอยู่แบบพอเพียง

ส่วนที่ ๔ บ้านเกษตรกร เป็นการจำลองแบบเหมือนจริงของรูปแบบและลักษณะบ้านแบบง่ายซึ่งเพียงพอต่อความเป็นอยู่อย่างสบายๆ โดยเราสามารถทำได้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งมีการสาธิตการทำบัญชีแบบง่ายๆ ให้สามารถเรียนรู้ได้

ส่วนที่ ๕ อาคารจักสาน เป็นอาคารที่จัดแสดงและให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทำงานหัตถกรรมจักสานทุกขั้นตอน โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ เน้นวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่น ไม้ไผ่ หวาย ผักตบชวา ด้วยรูปแบบงานที่เรียบง่าย แต่แฝงด้วยศิลปะ ความประณีต ละเอียดอ่อน เป็นการสร้างอาชีพเสริมรายได้เป็นอย่างดี

ส่วนที่ ๖ อาคารศูนย์การเรียนรู้ อาคารนี้เป็นหัวใจหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเสนอความรู้ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในรูปแบบนิทรรศการ วิดีทัศน์ และของจริงให้รู้ซึ่งถึงเกษตรทฤษฎีใหม่ในแนวคิดของพระองค์ท่าน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ส่วนที่ ๓ อาคารนิทรรศการศูนย์ศิลปาชีพ เป็นอาคารที่แสดง การรวบรวมภูมิปัญญาด้านงานศิลปาชีพทั่วอีสานที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ- พระบรมราชินีนาถทรงส่งเสริมมาร่วม ๓๐ ปี โดยเฉพาะงานของกลุ่มศิลปาชีพ อันหลากหลาย ทั้งงานหัตถกรรม เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน ซึ่ง ผลงานแต่ละชิ้นแต่ละอย่างล้วนสวยงามตระการตามาจัดแสดงไว้ให้ชม และศึกษาเรียนรู้

ส่วนที่ ๔ บริการและสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นร้านจำหน่ายสินค้า ของฝากของที่ระลึก ห้องอาหารกลางน้ำที่เย็นสบาย และห้องน้ำที่สะอาด จุดกางเต็นท์พักผ่อน แคมป์ปิ้ง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่อเนื่องอื่นๆ เช่น ขี่ม้า พายเรือ ยิงปืน รวมทั้งออกกำลังกายด้วยการวิ่งจ็อกกิ้ง ซึ่งจะ เชื่อมต่อกับสถานที่พักผ่อน และออกกำลังกายที่ขึ้นชื่อของจังหวัดนครราชสีมา คือสวนน้ำบึงตาท้าว ค่ายสุรนารี

สถานที่ตั้ง ตั้งอยู่ระหว่างถนนพิบูลละเอียดกับถนนเดชอุดม ติด สวนน้ำเฉลิมพระเกียรติฯ ร.๙ (บึงตาท้าว) ค่ายสุรนารี อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา โทร. ๐-๔๔๒๓๗-๕๙๖๕

การเปิดบริการ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เปิดบริการวันอังคาร-วันอาทิตย์ เวลา ๐๘.๐๐-๑๖.๐๐ น. ปิดบริการวันจันทร์

ภาคใต้ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคใต้ มีกิจกรรมที่จัดไว้ในส่วนต่างๆ ดังนี้

๑. อาคารนิทรรศการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จะจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิธีที่พอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒. อาคารนิทรรศการศิลปาชีพ เป็นอาคารที่จัดนิทรรศการศิลปาชีพภาคใต้ที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงส่งเสริมให้ประชาชนในเขตภาคใต้ดำเนินการ

๓. อาคารร้านค้า ภายในอาคารจำหน่ายสินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และผลผลิตที่เกิดจากแปลงเกษตรสาธิต

๔. อาคารสาธิตศิลปาชีพ ภายในอาคารจัดแสดงการสาธิต และฝึกงานศิลปาชีพให้กับประชาชน

๕. แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแปลงสาธิตที่จัดทำตามเกษตรทฤษฎีใหม่ ได้แก่

- บ้านเกษตรกร
- คอกปศุสัตว์ การเลี้ยงวัวเนื้อ เบ็ดเทศ ไก่ไข่
- การเลี้ยงปลาในบ่อ ใต้น้ำ ในร่องสวน การเลี้ยงปลาสวยงาม
- การปลูกพืชไร่ พืชสวน และพืชผักสวนครัว
- การพัฒนาดิน การทำปุ๋ยชีวภาพ
- การบัญชีเกษตร และสหกรณ์
- การขยายพันธุ์พืช

๖. ส่วนที่เป็นพื้นที่สนทนาการ สำหรับจัด CAMPING

สถานที่ตั้ง ค่ายวิภาวดีรังสิต อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี โทร. ๐-๗๗๒๐-๔๔๙๑

การเปิดบริการ ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคใต้
เปิดบริการเวลา ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ทุกวัน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ทั้ง ๔ แห่ง กศน. ได้เข้าไปส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม ดังนี้

๑) ร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในฐานต่างๆ เช่น ฐานเรื่องการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นต้น

๒) จัดวิทยากรให้ความรู้ประจำฐานการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓) ร่วมกับหน่วยงานที่รับผิดชอบฐานการเรียนรู้ต่างๆ จัดทำหลักสูตร และคู่มือการจัดกระบวนการเรียนรู้

๔) จัดทำเอกสารเสริมการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕) จัดทำคู่มือการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับนักศึกษา กศน. และประชาชน

๖) จัดทำห้องสมุดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ห้องสมุดบ้านพอ) เพื่อให้ผู้เยี่ยมชมได้ศึกษาเรียนรู้ (ฉะเชิงเทรา, สุราษฎร์ธานี)

๗) จัดรศวิทยศาสตร์เคลื่อนที่เกี่ยวกับชุดดาราศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พื้นฐาน การทดลอง เคมี ฟิสิกส์ ชีววิทยา การแสดงวิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ (Science show)

๘) จัดห้องสมุดเคลื่อนที่และห้องสมุดมีชีวิต

๙) จัดแสดงนิทรรศการการศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ และ การศึกษาตามอัธยาศัย

๑๐) จัดสาริตวิชาชีพต่างๆ ที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและ ความต้องการของประชาชน

๑๑) จัดประชาสัมพันธ์กิจกรรมศูนย์การเรียนรู้ทางหนังสือพิมพ์

๑๒) นำนักศึกษา กศน. เข้าเยี่ยมชมศึกษาเรียนรู้ที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ ในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์ สัปดาห์ละ ๒๐๐ คน ปีละ ๔๐ สัปดาห์ รวม ๘,๐๐๐ คน/ศูนย์ฯ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม
วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน
กระทรวงศึกษาธิการ

ความเป็นมา

๖ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริ กับหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ องคมนตรี และ นายสุเมธ ดันติเวชกุล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ให้ร่วมพิจารณาจัดตั้งสถานฝึก อบรมเยาวชนเกษตร สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้

“โครงการวัดญาณฯ นี้ ควรมีโรงพยาบาลและโรงเรียน หากไม่ จัดตั้งโรงเรียนก็ควรตั้งเป็นศูนย์เยาวชนเกษตรแทน โดยเอาลูกศิษย์วัดมา ฝึกอบรมหาวิชาความรู้ เพื่อต่อไปจะได้นำไปประกอบอาชีพได้ และเวลาว่าง ก็มาปรนนิบัติพระ และได้อบรมด้านศีลธรรมควบคู่ไปด้วย โดยให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ร่วมกันจัดทำแผนงานฝึกอบรมเยาวชนเกษตร ในพื้นที่วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร”

เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี และกรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ร่วมกันจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมเยาวชนรุ่นแรก จำนวน ๗ คน โดยมอบหมายให้กรมการศึกษานอกโรงเรียน (ปัจจุบันคือสำนัก บริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน) โดยศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย บริเวณชายแดนจังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเทพ- รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมศูนย์ฯ โดยเฉพาะ

องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเสด็จพระราชดำเนินแล้วถึง ๓ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ วันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๑ และ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

ได้รับการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรีให้เป็นสถานศึกษาสังกัด กรมการศึกษานอกโรงเรียน ในปี พ.ศ.๒๕๓๕ พร้อมกับชื่อใหม่ คือ “ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรรมวิद्याณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมศูนย์ฯ เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๓

พระราชดำรัสที่พระราชทานแก่ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพ เกษตรกรรมวิद्याณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ดังนี้

๑. การแก้ปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรมและการให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำแก่ราษฎรทั่วไป
๒. การทดลองปลูกพืชที่เหมาะสมกับสภาพดิน
๓. การฝึกอบรมควรเน้นการใช้น้ำ

๔. ให้มีการติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ของผู้ผ่านการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ
๕. ให้มีกระบวนการจัดการและการตลาด เพื่อความมั่นใจแก่ผู้เข้ารับการอบรม
๖. การแปรรูปและการถนอมอาหาร ควรจัดเป็นหลักสูตรให้สอดคล้องกับการนำความรู้ไปใช้
๗. หน่อไม้ฝรั่งเป็นพืชที่ควรส่งเสริมชนิดหนึ่ง เพราะตลาดต่างประเทศต้องการมาก
๘. ควรจัดเป็นสถานศึกษาเปิด เพื่อให้บริการแก่ราษฎรที่มีความสนใจเข้าชมและศึกษาด้วยตนเอง
๙. ควรขยายผู้เข้ารับการอบรมเพิ่มทีละน้อย ไม่ควรใหญ่โตอย่างรวดเร็ว

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับสนองงานตามพระราชดำรินับแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้นมา โดยได้ดำเนินการพัฒนาอาชีพการเกษตรให้แก่ราษฎรบริเวณรอบโครงการ พัฒนาพื้นที่วัดญาณสังวรารามฯ อันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้ประชาชนพึ่งตนเองได้โดยอาชีพเกษตรกรรมที่ปลอดภัย ศึกษาสภาพแวดล้อม เริ่มต้นจากการพัฒนาสภาพดินเสื่อมโทรมให้เป็นดินที่มีชีวิต การปลูกพืชโดยวิธีเกษตรธรรมชาติ โดยมีการกิจหลักที่สำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) การฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพเกษตรธรรมชาติให้แก่ประชาชนในพื้นที่รอบๆ บริเวณโครงการและผู้สนใจทั่วไป (๒) การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ และ (๓) การเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มชนที่สนใจด้านเกษตรธรรมชาติในรูปแบบสาธิต และการให้ความรู้แก่ผู้มาศึกษาดูงานทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ปัจจุบันเกษตรกรเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่บริเวณรอบวัดญาณ-สังวรารามฯ และบริเวณใกล้เคียงสามารถเพาะปลูกโดยวิธีเกษตรธรรมชาติตลอดจนมีอาชีพเสริมและรวมกลุ่มกันอย่างเข้มแข็ง ทั้งนี้ส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง

ก็เนื่องมาจากความห่วงใยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อ พลิกนิกกร ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กล่าวคือ

๑. ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพด้านเกษตรธรรมชาติ

๑.๑ ด้านการฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติ

จากพระราชดำริสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๐ ให้ศูนย์ฯ แห่งนี้ดำเนินการแก้ไขสภาพดินเสื่อมโทรม และให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำแก่ราษฎรทั่วไป **“การเกษตรธรรมชาติ”** เป็นแนวทางที่จะทำให้ดินเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็น **ดินที่มีชีวิต** มีศักยภาพในการผลิตและให้ผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย จากสารพิษต่างๆ ทางการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวพระราชดำริเรื่อง ของการพึ่งตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเกษตรกรโดยการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ มีคุณธรรมจริยธรรมไม่ใช้ สารพิษทางการเกษตร อันจะทำให้ตัวเกษตรกรและผู้บริโภคให้ปลอดภัยจาก สารพิษทางการเกษตรและลดมลพิษในสิ่งแวดล้อม

การฝึกอบรมเยาวชนเกษตรกร รุ่นแรกเริ่ม เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ ผู้เข้ารับการอบรม ๗ คน หลักสูตร ๕ เดือน (๖๐๐ ชม.) ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย มีทั้งหลักสูตรการฝึกอบรม ๓-๕ วัน และหลักสูตรอบรมตามความสนใจอื่นๆ เช่นการทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำชีวภาพ การขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด การปลูกไม้ดอก การแปรรูป ผลผลิต เป็นต้น

๑.๒ การพัฒนาอาชีพเกษตรธรรมชาติแก่กลุ่มเกษตรกร รอบบริเวณโครงการ

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวมวัดญาณสังวราราม- วรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ ด้านเกษตรธรรมชาติแก่กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่รอบๆ วัดญาณฯ และบริเวณ ใกล้เคียง มีการติดตามผล ให้คำแนะนำแก้ไขปัญหากจนสามารถทำ การเพาะปลูกพืชผักโดยวิธีเกษตรธรรมชาติได้ มีการให้ความรู้ด้านต่างๆ

ฝึกอบรมหลักสูตรเกษตรธรรมชาติและ การเพาะเห็ดให้กับเกษตรกร

ตามความเหมาะสมเพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นกลุ่มเกษตรกรเกษตร-
ธรรมชาติวิถึวนา เป็นการทำต่อยอดและพัฒนาคุณภาพพัฒนาคุณภาพเพื่อให้
สามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตเกษตรธรรมชาติเชิงเศรษฐกิจชุมชนเกิดการรวม
กลุ่มเพื่อเรียนรู้ในเรื่องต่างๆ เช่น การฝึกอบรมเฉพาะเรื่อง การศึกษาดูงาน
โดยศูนย์ฯ เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่และใกล้เคียงเพื่อร่วมกัน
ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนการประสานงบประมาณเพื่อ
ให้เกษตรกรกลุ่มนี้ได้มีการพัฒนาอาชีพเกษตรธรรมชาติและมีอาชีพเสริม
อื่นๆ ปัจจุบันมีกลุ่มพัฒนาอาชีพ ได้แก่ กลุ่มปลูกไม้ดอกเกษตรธรรมชาติ
กลุ่มเพาะเห็ด กลุ่มทำน้ำปลา กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ
ชีวภาพ น้ำสกัดชีวภาพ กลุ่มขยายพันธุ์พืช ผลิตต้นกล้า กิ่งพันธุ์ไม้ดอก
ไม้ประดับตลอดจนการบรรจุภัณฑ์และการตลาด มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มสหกรณ์
เกษตรธรรมชาติวิถึวนา และมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพย่อยๆ ขยายออกไป
ตามความสนใจของสมาชิก ซึ่งจะเป็นการเตรียมการนำไปสู่กลุ่มวิสาหกิจ
ชุมชนในอนาคต ปัจจุบันมีเกษตรกรรวมกลุ่มกันประมาณ ๖๐ ราย

การพัฒนาอาชีพเกษตรกรเรื่องการปลูกกล้วยไม้ดิน และขณะนี้เริ่มผลผลิตจำหน่ายแล้ว

๒. ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้านเกษตรกรรมชาติ

๒.๑ ด้านการวิจัยและผลิตเมล็ดพันธุ์แต่งแคนตาลูป

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ครั้งเสด็จพระราชดำเนิน ณ ศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนเกษตรวิสัยวิทยาสังวรารามรวมมหาวิหาร เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๓๑ มีพระราชกระแสรับสั่งข้อหนึ่งว่า “การนำพันธุ์ใหม่หรือพันธุ์ต่างประเทศต้องระวังเรื่องโรค ถ้าเกิดโรคแล้วจะเกิดเสียหายมากและขาดทุน การนำพันธุ์ต่างประเทศมาราคาสูงไม่ควรพึ่งพา” โดยมีแนวปฏิบัติงานดังนี้

- ส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์พื้นเมืองที่ตลาดต้องการ
- ทดลองเปรียบเทียบพันธุ์ต่างประเทศและพันธุ์พื้นเมือง
- ศึกษาและทดลองเรื่องโรคของพันธุ์พืชต่างประเทศ
- ทดลองผสมพันธุ์ระหว่างแต่งไทยและแต่งแคนตาลูป

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวิทยาสังวรารามรวมมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้ทำการปรับปรุงพันธุ์พืชตระกูลแต่งเป็นอันดับแรก นับจากปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นต้นมา ได้ทดลองผสมพันธุ์ระหว่างแต่งไทยและแต่งแคนตาลูป จนกระทั่งได้สายพันธุ์แต่งไทย-แคนตาลูปพันธุ์ใหม่ ที่มีต้นแข็งแรง ผลสวยมีรสชาติดี

แต่งชนิดนี้มีดอกเพศเมียจะมีลักษณะคล้ายผลแต่งมีกลีบเลี้ยงสีเขียวและกลีบดอกสีเหลือง มี ๕ กลีบ ดอกเพศเมียจะเกิดที่ข้อของกิ่งแขนง เมื่อได้รับการผสมเกสรแล้วจะเป็นผลเล็กๆ กลีบดอกก็จะหุบและเหี่ยวสำหรับดอกเพศผู้มักเกิดที่ข้อในกิ่งหลักและกิ่งแขนง มีกลีบเลี้ยงสีเขียว กลีบดอกสีเหลืองมี ๕ กลีบ อับละอองเกสรตัวผู้ ๓ อับ มีก้านชูเกสรสั้นๆ ออกดอกอย่างต่อเนื่อง ทั้งดอกเพศผู้และเพศเมียจะบานตอนเช้าและพร้อมรับการผสมเกสร ดอกจะหุบในบ่ายวันเดียวกัน

ในการทำแปลงปรับปรุงพันธุ์แต่งไทย-แคนตาลูป ปลูกโดยวิธีเกษตรกรรมชาติไม่ใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีใช้วิธีการปักค้ำ และคลุมดินด้วยพลาสติก โดยทำร่องกว้าง ๑๒๐ ซม. ปลูก ๒ แถว ระยะปลูกระหว่างต้น ๕๐ ซม. แต่ละต้นไว้ผลเพียง ๑ ผลเท่านั้น โดยเลือกผลของกิ่งแขนงในข้อใบที่ ๘-๑๕ เมื่อผลโตขึ้นต้องใช้เชือกโยงผลไว้ แต่งสายพันธุ์ใหม่นี้ลำต้น

จะแข็งแรงแมลงวันทองจะไม่รบกวน แต่ในแคนตาลูปพันธุ์ Sun lady แมลงวันทองจะเจาะลำต้นทำให้เสียหายได้ สำหรับผลควรห่อผลด้วยกระดาษเพื่อป้องกันแมลงวันทอง โดยเริ่มห่อตั้งแต่ติดผลเล็กๆ และคอยเปลี่ยนกระดาษเมื่อผลแดงโตขึ้น เมื่อผลแดงแก่จะมีรอยร้าวที่ขั้ว และผลแดงก็จะหลุดจากขั้ว เมื่อผลแดงแก่ใบล่างก็จะแก่ไปด้วย ในระหว่างการปรับปรุงพันธุ์ผลมีลักษณะกลม ผลยาวรีรูปไข่ สีผิวลายเหลือง สีผิวลายเขียว เหลือง สีผิวเหลืองนวล แต่เนื่องจากลักษณะผลกลมสีผิวเหลืองนวลเป็นลักษณะที่สวยงาม จึงได้คัดเลือกลักษณะนี้ไว้ เมื่อผลสุกจะมีกลิ่นหอม ผลจะมีน้ำหนักเฉลี่ยประมาณ ๑.๕ กก. ลักษณะเนื้อจะมีสีเหลืองอมส้ม เนื้อนุ่มฟู ความหวานประมาณ ๘-๙% Brix รับประทานสดได้อร่อยไม่ต้องใส่น้ำกะทิแบบแตงไทย มีกลิ่นหอมการคัดเลือกผลจะมีการชั่งน้ำหนัก วัดความยาว และความกว้างของผล วัดความหนาของเนื้อ บันทึกสีผิว สีเนื้อ และรูปร่างของผล ตรวจวัดค่า % Brix เพื่อวัดความหวาน ที่สำคัญต้องทดสอบโดยการชิมเพื่อวัดความรู้สึกของผู้บริโภคว่ารสชาติโดยรวมอร่อยหรือไม่ เพื่อให้มั่นใจว่าแตงพันธุ์ใหม่นี้มีรสชาติถูกใจผู้บริโภค ดังนั้นตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี ได้ทดลองให้มีบุคคลต่างๆ ทดสอบรสชาติของแตงพันธุ์ใหม่นี้เป็นระยะๆ

ในปี ๒๕๔๔ Mr.Masaya Ishida อาสาสมัคร JICA ด้านกีฏวิทยา สังเกตและสรุปว่าต้นแตงแข็งแรงจริงๆ ทั้งนี้เนื่องจากได้ทดลองปลูกแตงทุกฤดูกาล แตงจะเจริญได้ดีทุกฤดู แต่ในฤดูฝนที่มีฝนตกหนักจะมีโรคเกิดขึ้นได้ง่าย แต่การคัดเลือกได้ทำทุกฤดูกาลจึงได้สายพันธุ์ที่ต้านทานดี ดังนั้นก่อนปลูกควรแช่เมล็ดด้วยน้ำส้มสายชู ๕% จะช่วยป้องกันโรคจากเชื้อราได้ และได้ทำการทดลองปลูกในโรงมุ้งตาข่าย พบว่าเจริญเติบโตดี ให้ผลผลิตดี และไม่ต้องห่อผล แต่การผสมเกสรต้องใช้ผึ้งช่วยผสมเกสรให้ การปลูกในสภาพโรงมุ้งตาข่าย แตงก็ให้ผลผลิตดี ผิวสวย บางต้นมีมากกว่า ๑ ผล

๒.๒ การวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์เกษตรธรรมชาติ

ในปี พ.ศ.๒๕๔๗ เป็นต้นมา ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้มีการศึกษาวิจัยอย่างจริงจังในเรื่องของเมล็ดพันธุ์เกษตรธรรมชาติ เนื่องจากตระหนักในแนวพระราชดำริในเรื่องการพึ่งตนเองของเกษตรกรและเห็นว่าเกษตรกร

แม้จะลดรายจ่ายจากการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีเกษตรแล้ว แต่ก็ยังต้องซื้อเมล็ดพันธุ์จากบริษัทผู้ผลิตซึ่งมักมีราคาแพงและส่วนใหญ่เป็นพันธุ์ลูกผสม (F๑ - Hybrid) ซึ่งไม่สามารถนำไปปลูกต่อได้ดีเหมือนเดิมเกษตรกรจึงต้องกลับไปซื้อเมล็ดพันธุ์อีกทุกครั้งทีปลูกทำให้สิ้นเปลือง อีกทั้งเมล็ดพันธุ์ที่มีจำหน่ายอยู่ในประเทศไทยเกือบ ๑๐๐% เป็นเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตโดยวิธีเกษตรเคมีและกระบวนการเก็บรักษาและบรรจุภัณฑ์ยังมีการคลุกสารเคมี ซึ่งนับว่าเป็นอันตรายกับเกษตรกรผู้ผลิต ไม่ปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้ คือ

๑. รวบรวมพืชพันธุ์ดีจากแหล่งต่างๆ มาทดลองการปลูกแบบเกษตรธรรมชาติ

๒. ทำการปรับปรุงพันธุ์โดยการคัดเลือกพันธุ์ ผสมพันธุ์ เพื่อให้ได้สายพันธุ์ดีต้านทานโรคแมลงและเหมาะสมกับท้องถิ่น โดยเน้นการผลิตเมล็ดพันธุ์แท้ และเมล็ดพันธุ์ผสมปล่อย

๓. ปลูกทดสอบทั้งในแปลงของศูนย์ฯ และแปลงของเกษตรกร หลังจากได้สายพันธุ์ดี

๔. ทำการบรรจุภัณฑ์เพื่อเก็บรักษาและการจำหน่ายแจก

นับถึงปัจจุบันได้ทำการวิจัยและผลิตเมล็ดพันธุ์หลายชนิด ทั้งพืชผักและไม้ดอกพันธุ์ดีจำนวนกว่า ๒๐ ชนิด ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ผัก ๑๑ ชนิด คือ มะเขือเปาะ กระเจี๊ยบเขียว พักทองไทย แฟง บวบเหลี่ยม ถั่วลิสง ถั่วฝักยาวเขียว ถั่วฝักยาวแดง ถั่วพู ข้าวโพดเทียน หอมแบ่ง และเมล็ดพันธุ์ไม้ดอกอีก ๙ ชนิด คือ คอสมอส ดาวกระจายซ้อน บานชื่น บานไม่รู้โรย ผักบุ้งฝรั่ง หงอนไก่ สร้อยไก่ ดอกเทียน และทานตะวัน

การปลูกทดสอบในไร่เกษตรกร

ในการวิจัยและผลิตเมล็ดพันธุ์นั้น นอกจากจะทดสอบในแปลงของศูนย์ฯ แล้วยังได้นำไปปลูกทดสอบในแปลงของเกษตรกรด้วย ซึ่งพบว่าได้ผลดีและได้รับความพึงพอใจจากเกษตรกรเป็นอย่างมาก

ปลูกทดสอบที่ไร่เกษตรกร

ผลผลิตข้าวไร่ที่ทดลองปลูก

๒.๓ การวิจัยด้านการปลูกข้าวไร่โดยวิธีเกษตรกรธรรมชาติ

จากแนวพระราชดำริเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงและคนไทยรับประทานข้าวเป็นอาหารหลัก เกษตรกรจึงควรปลูกข้าวไว้รับประทานเอง เหลือก็ขายเป็นรายได้ แต่ในพื้นที่ของเกษตรกรบางแห่งไม่เหมาะสมที่จะทำนาดำ ดังนั้นเพื่อให้เกษตรกรมีข้าวไว้รับประทานเอง การปลูกข้าวไร่ก็เป็นทางเลือกทางหนึ่ง ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรมรดกวัฒนาลัยวราธรรมหาริหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้ทดลองปลูกข้าวไร่พันธุ์ต่างๆ โดยวิธีเกษตรกรธรรมชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยปีแรกทดลองปลูก ๑๖ สายพันธุ์ สามารถคัดเลือกพันธุ์ที่ดีที่สุดได้ ๑ สายพันธุ์ และได้ทดลองปลูกทดสอบเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งให้ผลผลิตดี ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ทดลองปลูกข้าวเหนียวซึ่งได้มาจากสกลนคร ก็พบว่าได้ผลผลิตดีเช่นกัน กล่าวคือ ได้ผลผลิต ๕๐๐ กก./ไร่

๒.๔ ด้านการศึกษาวิจัยผักพื้นบ้าน

องค์ความรู้เรื่องผักพื้นบ้าน เป็นองค์ความรู้ที่เริ่มมีกระแสนิยมของนักวิชาการ และเกษตรกรไทย เนื่องจากมีข้อค้นพบว่าผักพื้นบ้านไทยมี

สรรพคุณทางอาหารและยา และจังหวัดชลบุรีเป็นจังหวัดชายทะเลที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งทางด้านอาหารทะเลและทรัพยากรธรรมชาติ แต่กลับมีความรู้ด้านผักพื้นบ้านและสมุนไพรค่อนข้างน้อย ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงเห็นว่ามีควมจำเป็นที่จะต้องให้ความรู้แก่คนในชุมชน เพื่อให้รู้จักใช้ผักพื้นบ้านอย่างถูกต้องทั้งในการบริโภคและอนุรักษ์ไว้ให้เยาวชนรุ่นต่อไปได้ใช้ประโยชน์

วิธีการที่ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมวัดญาณฯ ดำเนินการ คือ

๑. ทำการศึกษาวิจัยชนิดพันธุ์ผักพื้นบ้านที่มีในจังหวัดชลบุรี เท่าที่ประชาชนกลุ่มตัวอย่างรู้จัก

๒. จัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์ผักพื้นบ้านปลูก โดยวิธีเกษตรกรธรรมชาติขึ้นในบริเวณศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมวัดญาณฯ ในพื้นที่ ๑ งาน โดยรวบรวมทั้งพันธุ์ผักพื้นบ้านที่มีในบริเวณนี้และผักพื้นบ้านแปลกๆ ที่กำลังจะสูญพันธุ์ (เช่น มันเท้ายายม่อม เป็นต้น) เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาอบรมและผู้มาศึกษาดูงาน และนักศึกษา ปวช. บริเวณนี้ได้มาศึกษา ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเกษตรกรของศูนย์ฯ รวมทั้งนักเรียนระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนต่างๆ รอบๆ บริเวณพื้นที่วัดญาณฯ

ผักปรางเขียว

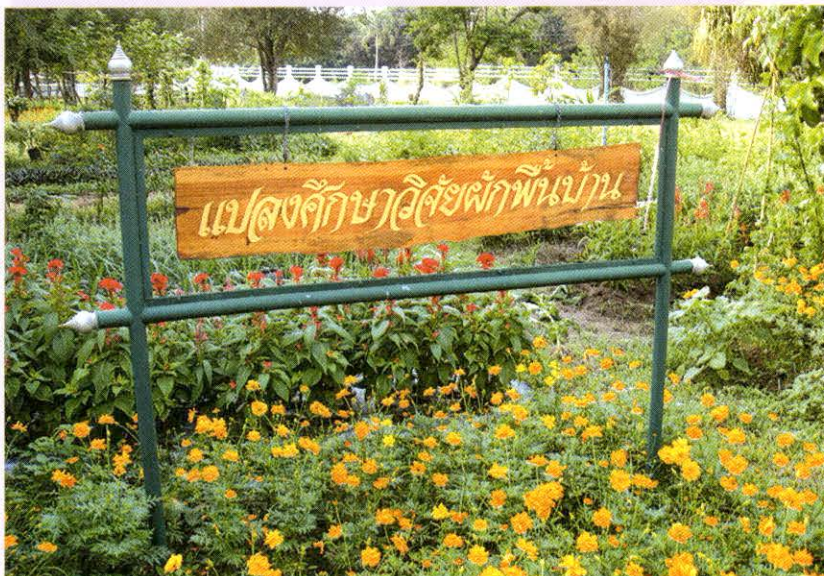
บัวบก

มะเขือพวง

ชะพลู

๒.๕ การวิจัยด้านการควบคุมแมลงศัตรูพืชโดยวิธีเกษตร

ธรรมชาติ

เนื่องจากแมลงศัตรูพืชเป็นปัญหาที่สำคัญในการเกษตร ดังนั้นที่ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรกรมวิद्याณสังวรารามอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จึงได้ทำการศึกษาทดลองวิธีการป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูพืชเพื่อใช้เป็นแนวทางให้เกษตรกรกรได้ปฏิบัติ ซึ่งมีงานวิจัยที่ผ่านมามากมายขึ้น แต่ที่นำมาเสนอนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ยกตัวอย่างมาดังผลการทดลองของอาสาสมัคร JICA ดังต่อไปนี้

๑. ประสิทธิภาพของการใช้สารละลายสะเดาต่อหนอนด้วงเต่ามะเขือ

วิธีการทดลอง ได้นำใบมะเขือที่มีหนอนด้วงเต่ามะเขือใส่ลงในจานทดลอง และฉีดสารละลายสะเดาความเข้มข้นต่างๆ ลงบนใบมะเขือและหนอน โดยใช้ความเข้มข้นของสารละลายสะเดาที่เก็บตัวอย่างจากสารละลายสะเดาที่กำหนดในท้องตลาด ๓ ระดับความเข้มข้น ดังนี้คือ

สิ่งทดลองที่ ๑ ใช้สารละลายสะเดา ๑.๕ ซีซี. ผสมน้ำ ๑๐๐ ซีซี.

สิ่งทดลองที่ ๒ ใช้สารละลายสะเดา ๓ ซีซี. ผสมน้ำ ๑๐๐ ซีซี.

สิ่งทดลองที่ ๓ ใช้น้ำเปล่าโดยไม่มีการผสมสารละลายสะเดา

สรุปผลการทดลอง

จากผลการทดลองของสิ่งทดลองที่ ๑ และ ๒ จะเห็นได้ว่า หนอนด้วงเต่ามะเขือตายจำนวนมาก การตายของหนอนด้วงเต่ามะเขือมีสาเหตุ ๓ ประการ คือ

- ๑) หนอนไม่สามารถกินอาหารได้
- ๒) หนอนเกิดการอักเสบในท้อง
- ๓) หนอนไม่สามารถลอกคราบได้สำเร็จ

สารละลายสะเดามีสารที่ชื่อว่า Azadirachtin ทำให้หนอนด้วงเต่ามะเขือเกิดสภาพดัง ๓ ประการข้างต้น ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสารละลายสะเดามีประสิทธิภาพ สามารถใช้กับหนอนด้วงเต่ามะเขือได้

ด้วงเต่ามะเขือ = *Epilachna vigintioctopunctata*

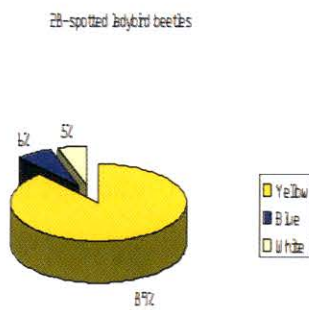

๒. ผลการสำรวจสีที่ด้วงเต่ามะเขือชอบ

วิธีการทดลองใช้กาวเหนียว ๓ สีในการทดลอง คือ สีเหลือง สีน้ำเงิน และสีขาว ทากาวเหนียวแต่ละสีลงที่ขวดน้ำพลาสติกแล้วนำไปปักไว้ในแปลงแคนตาลูป เป็นเวลา ๒ อาทิตย์ หลังจากนั้น นับจำนวนด้วงเต่ามะเขือที่ติดอยู่กับกาวแต่ละสี

สรุปผลการทดลอง สีที่ด้วงเต่ามะเขือบินมาติดที่สีเหลืองมากที่สุด ดูจากรูปด้านล่างนี้

กาวเหนียวสีเหลืองมีประสิทธิภาพ สามารถทำให้ด้วงเต่ามะเขือตึงเข้ามาใกล้

๓. การตรวจสอบแมลงศัตรูธรรมชาติต่างๆ ของด้วงเต่ามะเขือที่อยู่ในแปลงเกษตรธรรมชาติ

แตนเบียนของหนอนด้วงเต่ามะเขือ

Eulophidae Trichomalopsis apanteloctena

แตนเบียนของดักแด้มะเขือ

Eulophidae Entedontinae Pedioibius metallicus

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สรุป ในการเกษตรธรรมชาติ วิธีป้องกันแมลงศัตรูพืชทุกๆ วิธี มีประสิทธิภาพน้อยกว่าสารเคมี เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องใช้หลายวิธี ผสมผสานกัน เช่น การใช้สารสกัดสมุนไพร การป้องกันและกำจัดโดยวิธีกล การป้องกันและกำจัดโดยเขตกรรม และการป้องกันและกำจัดโดยชีววิธี

๓. การเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่ประชาชน

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้เผยแพร่องค์ความรู้ด้านเกษตรธรรมชาติ ให้แก่ประชาชนผู้สนใจทั่วไปในรูปของแปลงสาธิต ซึ่งประชาชนสามารถ เข้าชมได้ทุกวัน นับเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ตามอัธยาศัย มีผลผลิตพืชผัก และดอกไม้ตามฤดูกาล รวมทั้งฐานการเรียนรู้ต่างๆ ไว้ให้ผู้สนใจได้ศึกษา ด้วยตนเอง ได้แก่ ฐานปุ๋ย ฐานสมุนไพร ฐานแปรรูป และฐานร้านค้าสาธิต การจัดการตลาดอย่างครบวงจรด้านเกษตรธรรมชาติ ที่ศูนย์ฝึกและพัฒนา อาชีพเกษตรกรรม วัดญาณฯ ตลอดทั้งปี

ผลผลิตเกษตรธรรมชาติและคณะลูกเสือเอเชีย-แปซิฟิก ศึกษาดูงาน

นอกจากนี้ในทุกๆ ปี ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ จะมีการจัดงานมหกรรมเกษตรธรรมชาติ จนกระทั่งปัจจุบันได้มีการจัดงานขึ้นเป็นครั้งที่ ๘ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้เกษตรกรกลุ่มเกษตรธรรมชาติบริเวณโครงการได้มีโอกาสจัดแสดงผลผลิตและพบปะกลุ่มผู้ประกอบการด้านเกษตรธรรมชาติรวมทั้งกลุ่มผู้ซื้อ และจากการประเมินผลการจัดงานสรุปได้ว่าทั้งเกษตรกร ร้านค้า หน่วยงาน ผู้ชมงาน ทุกๆ ฝ่ายต่างชื่นชมและมีความพึงพอใจและต้องการให้มีการจัดงานนี้ทุกๆ ปี ในปีนี้มีผู้มาเที่ยวชมงานประมาณ ๒๕,๐๐๐ คน

แขกผู้มีเกียรติชมงานและจำหน่ายผลผลิตเกษตรธรรมชาติ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เสียงสะท้อนจากเกษตรกรและประชาชนในพื้นที่

เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ที่มีความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับกิจกรรมการพัฒนาอาชีพที่ได้ดำเนินการตลอดมา กล่าวคือ

“โครงการนี้ดีมากฯ เลยครับ แต่เดิมบริเวณนี้ไม่มีอะไรเลย ปลูกได้แต่มันสำปะหลัง ลับประรด ใช้แต่สารเคมี พอพระองค์ท่านได้ดำเนินโครงการนี้ เราก็อ้อมมีความรู้เรื่องการทำการเกษตรแบบวิธีธรรมชาติ เราลดรายจ่ายเรื่องปุ๋ยได้มาก เดียวนี้ผมแค่ไถเอากล้าผักลงปลูก รดน้ำ ก็สามารถเก็บขายได้แล้ว และที่สำคัญสุขภาพเราก็ดีด้วย ปัจจุบันผมทำเองในแปลงที่บ้านและยังเป็นวิทยากรสอนให้แก่นักเรียนโรงเรียนต่างๆ รอบๆ ชุมชนนับเป็นพระกรุณาอย่างล้นพ้น”

**นายสนอง สุภาพล ประธานกลุ่มปลูกผักเกษตรธรรมชาติ
วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร ต.นาจอมเทียน อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี**

“ผมทำเกษตรเคมีมา ๒๐ ปี ไม่มีอะไรดีขึ้นเลย ยิ่งนานยิ่งใส่ปุ๋ยมาก รายจ่ายก็สูง สุขภาพก็แย่ พอได้เข้ารับการอบรมจากศูนย์เกษตรแห่งนี้ ได้รับความรู้และนำไปใช้ได้เลยเพราะการฝึกเราทำไปด้วย จึงได้รู้ว่าการทำการเกษตรแบบธรรมชาติดี เกษตรกรเราสามารถอยู่ได้อย่างมีความสุข พอมี พอกิน พอเพียง” ขอให้พระองค์ทรงพระเจริญ”

**นายวิชิต บัวคง เกษตรกรรอบพื้นที่โครงการ ตำบลห้วยใหญ่
อ.บางละมุง จ.ชลบุรี**

“ศูนย์เกษตรฯ ตามพระราชดำริแห่งนี้ เดิมเอาชาวบ้านไปปลูกผัก ไร่สารปลูกแคนตาลูปได้ผลดีมาก เกษตรกรนำความรู้ไปใช้ได้และเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องเกษตรปลอดสารเคมี เช่น การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพต่างๆ โครงการของพระองค์ท่านดีมาก ช่วยชาวบ้านได้มาก พระองค์ท่านทำอ่างเก็บน้ำเป็นอันดับแรก สอนเรื่องความพอเพียงและเราก็จะดำเนินชีวิตแบบพอเพียง”

**นายสมพรรณ เกษตรนนท์ เกษตรกรรอบพื้นที่โครงการ ๑๑๗
หมู่ ๑๑ ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี**

“โครงการช่วยเราได้หลายอย่าง เช่น เรื่องการทำมาหากิน ทำการเกษตรธรรมชาติแต่ก่อนดังมากๆ ปลอดภัยไร้สารเคมี สิ่งแวดล้อมดีมาก สุขภาพก็ดี เดิมที่ทำดาวเรืองใช้เคมี อาจารย์ที่ศูนย์เกษตร แนะนำให้ใช้ สารสมุนไพรไม่เชื่อก็ลองดู ผิดเคมีมันล่องลงมาเหมือนตาย พอรุ่งเช้ามันหายหมด ผิดสมุนไพรมันก็ร่วงที่ละตัวสองตัว มันไม่ไปไหนสองสามวันก็ตายเลย ประทับใจมาก ทำเกษตรธรรมชาติตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา”

นางจรรย์ สุภาพล คนตีศรีเมืองชล ปี ๒๕๔๑ เกษตรกรรอบพื้นที่โครงการ ๘๗/๑ ม. ๑๑ ต.ห้วยใหญ่ อ.บางละมุง จ.ชลบุรี

“มีความรักและผูกพันกับโครงการนี้มาก เข้ามาที่ไรก์มีความสุข อากาศบริสุทธิ์สุดลมหายใจได้อย่างเต็มปอด และได้เรียนรู้เรื่องเกษตร พอนำกลับไปทำที่บ้านรู้ได้เลยว่าดีมาก ปัจจุบันดิฉันอายุ ๗๑ ปี พอรู้วิธีปลูกผักกินเอง ผักปลอดภัย สุขภาพดีมากทั้งป่าและลุง ด้วยพระบารมีของพระองค์จริงๆ”

นางสุวรรณรัตน์ สุขประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม บ้านเลขที่ ๑๒๒/๔๓ ม.๔ ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

“ผมเป็นโรคภูมิแพ้มาตลอดชีวิตต้องควบคุมด้วยยา แต่พอมากิน ผักเกษตรธรรมชาติที่ปลูกเองประมาณ ๒ ปี ก็เลิกใช้ยา โรคภูมิแพ้ก็หายไป ตอนนี้สบายแล้ว สุขภาพดี ออกกำลังกายได้ ผมเห็นว่าแนวทางเกษตรธรรมชาติ ตามพระราชดำริของพระองค์มีประโยชน์จริงๆ น่าที่จะแพร่หลายไปทั่วโลก”

นายสวาท สุขประเสริฐ นักศึกษาหลักสูตร ปวช.เกษตรกรรม บ้านเลขที่ ๑๒๒/๔๓ ม.๔ ต.พลูตาหลวง อ.สัตหีบ จ.ชลบุรี

สรุป

ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีความห่วงใยต่อประชาชนของพระองค์ตลอดมา พระองค์ทรงทุกข์ยิ่งกว่าหากราษฎรของพระองค์ทุกข์ยาก และเพื่อให้ประชาชนทุกหย่อมหญ้าอยู่ดีมีสุข มีความพอเพียง พอดี มีคุณธรรม อยู่ร่วมกันอย่างสันติ สิ่งแวดล้อมยั่งยืน ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพ เกษตรกรรม วัดญาณสังวรารามวรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะยึดมั่น ดำเนินการเพื่อสนองคุณแผ่นดินตามรอยพระยุคลบาท

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

โรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์ (โรงเรียนวังไกลกังวล)

โรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน โดยมีสำนักพระราชวัง เป็นผู้รับใบอนุญาต จัดตั้งเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๑ ในรัชสมัยของ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล รัชกาลที่ ๘ โดยที่พระองค์ท่าน ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอาคารที่พักของทหารรักษาวัง ซึ่งเป็นอาคารไม้ชั้นเดียวอยู่ในบริเวณวังไกลกังวลสำหรับเป็นที่เรียน นักเรียน ที่เข้าเรียนในสมัยแรกเป็นบุตรหลานจากครอบครัวของเจ้าหน้าที่รักษา วังไกลกังวลและบุตรหลานของชาวบ้านที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น ในรุ่นแรกมี นักเรียนจำนวน ๒๕ คนและครูจำนวน ๑ คน

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงรับ พระราชภารกิจสืบทอดจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช และมีพระราชประสงค์ ขยายกิจการของโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นประกอบกับฐานะโรงเรียน วังไกลกังวลเป็นโรงเรียนในพระองค์จึงมีความสนพระราชหฤทัยและ ทรงทำนุบำรุงกิจการในด้านต่างๆ ของโรงเรียนและทรงรับเด็กจากครอบครัว ที่ขาดแคลนไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ให้ได้รับการศึกษาโดยไม่ต้องเสีย ค่าใช้จ่าย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาแก่บุตรหลานประชาชนที่อาศัยอยู่ ในเขตหัวหินและบุตรหลานชาวบ้านละแวกใกล้เคียง และเน้นการขยาย โอกาสทางการศึกษาเพื่อให้บุตรหลานของชาวบ้านในชนบทได้มีโอกาส

ศึกษาเล่าเรียนอย่างต่อเนื่องและสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือไปศึกษาต่อในชั้นสูงทั้งสาขาอาชีพและระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๔๙๔ กระทรวงศึกษาธิการได้รับรองวิทยฐานะเทียบเท่าโรงเรียนรัฐบาลและได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างธงเครื่องหมายพระมหามงกุฎเป็นธงประจำโรงเรียน

พ.ศ. ๒๕๓๒-๒๕๓๓ เพื่อให้การจัดการศึกษาครบวงจร (ตั้งแต่ระดับเด็กเล็กก่อนวัยเรียนจนถึงระดับปริญญา ให้อยู่ในพื้นที่สถาบันเดียวกัน) นายขวัญแก้ว วัชโรทัย จึงได้ดำเนินการประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ จัดสร้างสถาบันราชมนฑล วิทยาเขตวังไกลกังวล เพื่อรองรับการศึกษาแก่นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนและบุตรหลานของชาวบ้าน และนอกจากนั้นยังมีหน่วยงานทางราชการเปิดทั้งในระบบและนอกระบบ โดยมีหอสมุดรัชมิ่งคลาภิเษกเป็นแหล่งสำหรับศึกษาค้นคว้าและเป็นแหล่งวิทยบริการของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

สถานที่ตั้ง เลขที่ ๓ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ ๗๗๑๑๐
โทรศัพท์ ๐-๓๒๕๒-๐๔๗๘

ประเภทโรงเรียน โรงเรียนเอกชนในพระบรมราชูปถัมภ์

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ผู้บริหาร	ผู้รับใบอนุญาต	สำนักพระราชวัง
	ลงนามแทนโดย	นายขวัญแก้ว วัชโรทัย
	ผู้จัดการ	นายขวัญแก้ว วัชโรทัย
	ครูใหญ่	นายพิชัย บัวสรวง

ระดับชั้นที่เปิดสอน ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
รายการอุดหนุนประเภทต่างๆ ที่โรงเรียนได้รับ

๑. อุดหนุนรายหัว (อุดหนุน ๑๐๐ %)
๒. อุดหนุนกรณีพิเศษ ปีละ ๑.๕ ล้านบาท
๓. ค่าก่อสร้าง
๔. สื่อการเรียนการสอน
๕. โครงการอาหารกลางวัน
๖. โครงการอาหารเสริม (นม)
๗. โครงการสุขภาพนักเรียน

หมายเหตุ : ๑) งบประมาณการก่อสร้างที่ได้รับ

- ปี ๒๕๓๔ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนอนุบาล ๑ หลัง จำนวน ๖ ห้องเรียน

- ปี ๒๕๓๗ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๑๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างห้องน้ำ-ห้องส้วม และ จำนวน ๖๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อปรับปรุงพื้นที่/ถมดิน เดินสายไฟและเดินประปา

- ปี ๒๕๓๙ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อต่อเติมอาคารอนุบาล ๔ ห้องเรียน

- ปี ๒๕๔๐ ได้รับงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จำนวน ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท สร้างอาคารเรียนระดับประถม เป็นอาคารเรียน ๓ ชั้น ใต้ถุนโล่ง ๑๖ ห้องเรียน

๒) งบประมาณการสื่อการเรียนการสอน

- ได้รับการจัดสรรสื่อการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียน เอกชนการกุศลทุกปีการศึกษา เช่น โทรทัศน์สีพร้อมทั้งเครื่องเล่นวีดีโอ

เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ วีดิทัศน์วิชาต่าง CD-ROM
ภาษาอังกฤษและภาษาไทย อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ หุ่นจำลองต่างๆ
เกมการศึกษา หนังสือเสริมการอ่านวิชาต่างๆ ฯลฯ

- ปี ๒๕๔๒ ได้รับสื่อห้องศูนย์สื่อเอกประสงค์

- ปี ๒๕๔๔ ได้รับสื่อห้องปฏิบัติการทางภาษา

๓) งบประมาณโครงการอาหารกลางวัน

- ได้รับการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

โครงการฯ จัดสรรให้แก่ นักเรียนทุกคนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับ
ประถมศึกษาทุกคน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๕ ถึงปัจจุบัน

๔) งบประมาณโครงการอาหารเสริม (นม)

- ได้รับการจัดสรรเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

โครงการฯ จัดสรรให้แก่ นักเรียนทุกคนในระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับ
ประถมศึกษาทุกคน ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน

๕) งบประมาณโครงการสุขภาพนักเรียน

- ได้รับจัดสรรเป็นเงินค่าพาหนะและค่ารักษาพยาบาล

ตามจำนวนนักเรียนทุกคน ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (โรงเรียนนันทบุรีวิทยา)

ในสมัยที่พระเจ้าสุริยพงษ์ผริตเดช ทรงครองนครน่าน พระองค์ได้ทรงปลูกฝังเรื่องการศึกษาให้แก่กุลบุตรกุลธิดาชาวเมืองน่านเป็นอย่างมาก และได้ทรงดำริสร้างโรงเรียนสอนหนังสือไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๓ ตามแผนการศึกษาของชาติอันเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวภายในวัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร ถือเป็นโรงเรียนรากฐานสำคัญสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ต่อมาโรงเรียนได้เจริญรุ่งเรืองมาเป็นลำดับ ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๕๐ จึงได้สร้างเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดน่านไว้ภายในวัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนสุริยานุเคราะห์” และในสมัยพระยากรุงศรีสวัสดิ์คือการเป็นข้าหลวงประจำจังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๗๑-๒๔๗๖ ได้ย้ายโรงเรียนสุริยานุเคราะห์ออกไปสร้างใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร” หลังจากโรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคารย้ายออกไปจากวัดพระธาตุช้างค้ำวรวิหาร คณะสงฆ์จังหวัดน่านได้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมประจำจังหวัดน่านเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดฝ่ายสงฆ์ เปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรได้บวชเรียน ในปี ๒๔๙๖ ได้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนบาลีมัธยมขึ้น เปิดสอน ๓ แผนก คือ แผนกธรรม (ตรี โท เอก) แผนกบาลี (ป.๕.๓ -ป.๕.๙) และแผนกบาลีมัธยมวิสามัญศึกษา (ม.๑ - ม.๖) เนื่องจากการจัดตั้งโรงเรียนนันทบุรีวิทยาเป็นนโยบายเพื่อสงเคราะห์เด็กที่ขาดแคลนและหาสถานที่เรียนไม่ได้ โดยหลักเกณฑ์ในการสงเคราะห์ได้พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่บุตรครอบครัวทหารผ่านศึก ตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ เมื่อประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๙ - ๒๕๑๗ อาคารเรียนส่วนใหญ่เป็นอาคารเรียนชั่วคราวที่สร้างเป็นเพิงไม้ มุงด้วยแฝก เปิดเป็นทางโล่งยาว ไม่มีผนังกันห้องเรียนใช้กระดานดำเป็นฝาผนังห้องเรียนต่อมาเมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๐๖ ได้ขออนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์ โดยชื่อว่า “โรงเรียนนันทบุรีวิทยา” เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสงเคราะห์เด็กที่ขาดแคลนที่เรียน หรือเด็กที่มีฐานะยากจน โดยมีเจ้าอาวาสเป็นผู้รับใบอนุญาตเปิดสอน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

หลักสูตรสามัญศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ และเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต รับโรงเรียนนันทบุรีวิทยาไว้ในโครงการโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจนใน พระบรมราชานุเคราะห์ ซึ่งหลังจากที่โรงเรียนได้อยู่ในโครงการฯ โรงเรียนได้รับ พระราชทานพระราชทรัพย์ และได้รับการช่วยเหลือจากทางราชการมาโดยตลอด

สถานที่ตั้ง เลขที่ ๑๓ ถนนสุริยะพงษ์ ตำบลในเวียง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน รหัสไปรษณีย์ ๕๕๐๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๕๔๗๑ ๐๐๕๙ โทรสาร ๐ ๕๔๗๑ ๐๐๕๙
Website : www.thai.net/nvschool

ประเภทโรงเรียน โรงเรียนเอกชนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ

ผู้บริหาร ผู้รับใบอนุญาต พระเทพนันทาจารย์
ผู้จัดการ นายสุวัฒน์ โชคสุวัฒน์สกุล
ครูใหญ่ พระครูบวรเจตยารักษ์

ระดับชั้นที่เปิดสอน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

จำนวนครูและนักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๔๕

- ครูและบุคลากรสนับสนุนการสอน ๑๒๔ คน
- นักเรียน ๑,๘๔๘ คน

รายการอุดหนุนประเภทต่างๆ ที่โรงเรียนได้รับ

๑. อุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว (อุดหนุน ๑๐๐%)
๒. ค่าก่อสร้าง
๓. สื่อการเรียนการสอน
๔. โครงการอาหารกลางวัน
๕. โครงการอาหารเสริม (นม)
๖. โครงการสุขภาพนักเรียน

หมายเหตุ : งบประมาณอุดหนุนค่าก่อสร้างและซ่อมแซมอาคารเรียนที่ได้รับจากทางราชการ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

- ปี ๒๕๑๘ ได้รับพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จากทางราชการ จากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจากประชาชน จำนวน รวมทั้งสิ้น ๑,๒๘๕,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ๒๐ ห้องเรียน คือ “ตึกราชเมตตา”

- ปี ๒๕๓๔ ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารงาน-คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๕,๕๔๔,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น ๑๘ ห้องเรียน คือ “ตึกกรุณา”

- ปี ๒๕๓๗ ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารงาน-คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารโรงฝึกงาน คือ “ตึกราชมูทิตา” และได้รับงบประมาณจากงบประมาณจังหวัดจำนวน ๙,๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๓ ชั้น ๑๘ ห้องเรียน ที่วัดสวนตาล คือ “ตึก กว.”

- ปี ๒๕๓๙ ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารงาน-คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๓,๖๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อต่อเติมอาคารอนุบาล ๔ ห้องเรียน

- ปี ๒๕๔๕ ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารงาน-คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๘,๘๓๓,๙๐๐ บาท และโรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัยสมทบอีกจำนวน ๑,๗๑๑,๗๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารเรียนคอนกรีตเสริมเหล็ก ๔ ชั้น ๑๘ ห้องเรียน

- ปี ๒๕๔๖ ได้รับงบประมาณจากสำนักบริหารงาน-คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑,๘๙๐,๐๐๐ บาท และโรงเรียนนันทบุรีวิทยาลัยสมทบอีกจำนวน ๑,๓๓๐,๗๐๐ บาท เพื่อซ่อมแซมปรับปรุงหลังคาและปูพื้น และปรับปรุงภูมิทัศน์ “อาคารราชเมตตา”

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การสนองพระราชดำริ
พระราโชบาย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สู่การปฏิบัติ

จากพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่
ปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ ณ ศาลาดุสิตาลัย
พระราชวังดุสิต เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม
พุทธศักราช ๒๕๔๖ ซึ่งมีประเด็นสำคัญในหลายมิติ โดยเฉพาะในส่วนของ
การพัฒนาและการจัดการในเรื่องของการจัดการเรียนรู้อันเกี่ยวเนื่องกับ
การศึกษาและการพัฒนาการศึกษาของไทยในอนาคตนั้น

เพื่อเป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำแผนงานพัฒนา การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริด้วยการจัดทำโครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราโชบาย “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ใน ๒ ข้อสำคัญหลัก ได้แก่

- เพื่อวิจัยและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การเรียนรู้ที่บูรณาการปรัชญา แนวคิด โครงสร้างระบบการศึกษา ระบบ บริหารการศึกษา และหลักสูตรตามแนวพระราโชบาย “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” สู่สถานศึกษาได้อย่างมีมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน

- เพื่อรวบรวมสาระสำคัญในการจัดทำและพัฒนาข้อเสนอ นโยบาย และแผนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบบูรณาการตามแนว พระราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงาน อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงาน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราโชบาย “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กรณีศึกษาพื้นที่จังหวัดภาคใต้ดังกล่าวนี้ ๗พบฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี และศาสตราจารย์- นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ได้กรุณาเป็นที่ปรึกษา โดยได้มี การดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- จัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพระราโชบาย “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” กรณีศึกษาภาคใต้ในพื้นที่ดำเนินโครงการ ๓ แห่ง ได้แก่

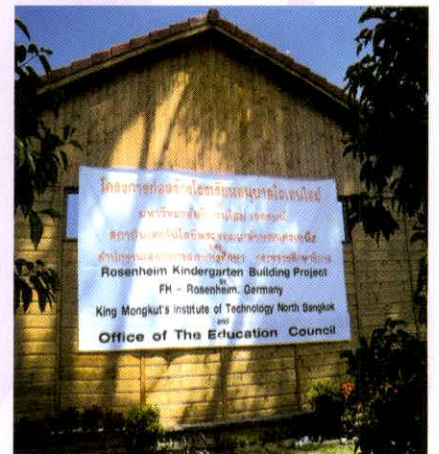
- โรงเรียนบ้านยะมะ (อุปการวิทยา) อำเภอศรีเสลา จังหวัด นราธิวาส
- โรงเรียนบ้านบางเทา อำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต
- โรงเรียนบ้านบางม่วง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา โดยมี ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยการศูนย์

- รับเด็กเล็ก อายุ ๒ - ๔ ปี ซึ่งกำพร้าและยากจนจากภัยความมั่นคงและธรณีพิบัติภัยเข้ามาดูแลภายในศูนย์ฯ โดยศูนย์พัฒนาการเรียนตามแนวพระราชโบาย จังหวัดนราธิวาสรับเด็กเล็กจำนวน ๖๐ คน จังหวัดพังงาและจังหวัดภูเก็ตรับเด็กเล็กจำนวนศูนย์ฯ ละ ๔๐ คน
- การคัดเลือกสตรีแม่บ้าน โดยไม่จำกัดวุฒิการศึกษาที่ตงงานและยากจน เนื่องจากสูญเสียสามีหรือคนในครอบครัวจากภัยความมั่นคงและธรณีพิบัติภัย ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ที่ตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้อตามแนวพระราชโบายเข้ามาปฏิบัติงานในฐานะ “ผู้ช่วยครู” ทำหน้าที่ให้การดูแลเด็กเล็กที่รับเข้ามาในศูนย์ฯ ในอัตราเด็กเล็ก จำนวน ๒ คน ต่อผู้ช่วยครู จำนวน ๑ คน
- การฝึกอบรมวิชาชีพอควบคู่ไปกับการอบรมด้านวิชาการ โดยความร่วมมือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่ได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย จำนวน ๒ คน ได้แก่ Mrs. Heidi Holzwinmmmer และ Mrs.Rebekka Rass มาให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงดูและการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อให้ผู้ช่วยครูสามารถให้การดูแลและสามารถจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและให้มีความเข้าใจถึงสภาพจิตใจของเด็กผู้ประสบภัยดังกล่าวอย่างถูกต้องตามหลักจิตวิทยาและได้มาตรฐานการเลี้ยงดูเด็ก

ความร่วมมือทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

นอกจากจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยแล้ว การดำเนินโครงการฯ ยังได้รับความร่วมมือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดย ดร.ซุมพล เทียงธรรม ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้แจ้งมายังสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาว่า University of Applied Science Rosenheim สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มีความประสงค์มอบอาคารเรียนไม้ประเภท Knock Down เพื่อแสดงความช่วยเหลือพื้นที่ประสบธรณีพิบัติภัย “สึนามิ” โดยอาคารดังกล่าวจะมอบผ่านสำนักงานฯ สูโรงเรียนบ้านบางมะม่วง

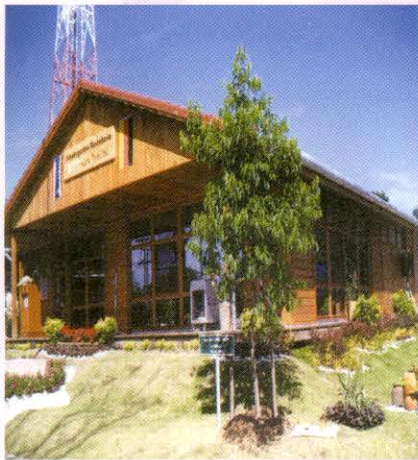

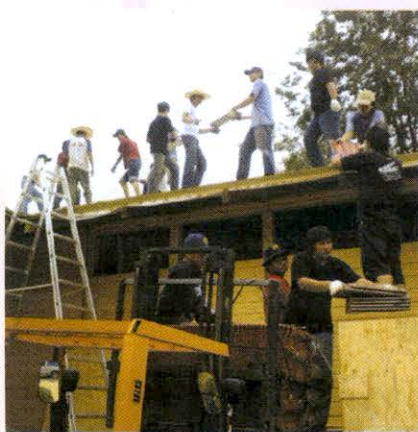
๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ทั้งนี้ทางด้านการออกแบบและเทคนิควิศวกรรม คณาจารย์จากภาควิชาเทคโนโลยีวิศวกรรมอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคโนโลยี อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือร่วมให้การช่วยเหลือ ดำเนินการเพื่อให้แล้วเสร็จทันพิธีมอบอาคารเรียนในวันจันทร์ที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งในวันดังกล่าวรัฐบาลได้จัดให้เป็นวันที่ระลึกครบรอบ ๑ ปี ของ การเกิดธรณีพิบัติภัยคลื่นยักษ์ “สึนามิ” (Tsunami Day)

ปูมหลังการก่อสร้างอาคารโรงเรียนอนุบาลโรเซนไฮม์ในประเทศไทย

อาคารเรียนสำหรับนักเรียนอนุบาลที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มอบให้หลังนี้ มีพื้นที่ ๕๐๐ ตารางเมตร พร้อมโต๊ะเก้าอี้และอุปกรณ์ สนามเด็กเล่นที่ชาวเมืองโรเซนไฮม์ (Rosenheim) และมหาวิทยาลัยโรเซนไฮม์ (Fachhochschule Rosenheim University of Applied Sciences) มอบให้แก่ประเทศไทย ณ โรงเรียนบ้านบางม่วง อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา ในวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ นี้ มีจุดเริ่มต้นมาจากการเกิดโศกนาฏกรรม ธรณีพิบัติภัยคลื่นยักษ์สึนามิใน ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันของไทย ที่สร้างความเสียหายร้ายแรงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินของชาวไทยและ ชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ จำนวนมาก ซึ่งในจำนวนนั้นมีนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันรวมอยู่ด้วยส่วนหนึ่ง

ความประทับใจในน้ำใจไทยที่ให้ความช่วยเหลือแก่คนทุกชาติดุจตั้งเป็น คนไทยด้วยกันในครั้งนั้น ได้กลายเป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญที่ทำให้ชาวเมือง โรเซนไฮม์ (Rosenheim) และมหาวิทยาลัยโรเซนไฮม์ (Fachhochschule Rosenheim University of Applied Sciences) ซึ่งเชี่ยวชาญในเรื่อง Wood Technology และมีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือได้ตอบแทนน้ำใจไมตรีที่ติดต่อกันด้วย การสร้างอาคารเรียนไม้ ด้วยเทคโนโลยีแบบถอดประกอบได้ให้แก่เด็กกำพร้า บ้านบางม่วง ซึ่งเป็นอาคารเรียนในระดับอนุบาล

อาคารเรียนที่มอบให้แก่ประเทศไทยนี้ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ โดยคณาจารย์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า-

พระนครเหนือกับคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยโรเซนไฮม์ ได้ร่วมกันออกแบบและปรับแบบ คำนวณฐานรากโครงสร้าง ระบบไฟฟ้า และประปาของอาคารโรงเรียนอนุบาลดังกล่าว

เดือนตุลาคม ๒๕๔๘ ช่วงปิดภาคการศึกษา นักศึกษาจำนวน ๔๐ คน คณาจารย์และเจ้าหน้าที่จำนวน ๒๐ คน ในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยโรเซนไฮม์ จำนวน ๗ คน ได้ร่วมกันประกอบอาคารโรงเรียนอนุบาลเรือนไม้ ติดตั้งระบบไฟฟ้า ท่อน้ำประปา โทรศัพท์ และเครื่องปรับอากาศ จำนวน ๖ เครื่อง ซึ่งได้รับบริจาคจากศิษย์เก่าและภาคธุรกิจอุตสาหกรรมที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบัน โดยได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ให้ความอนุเคราะห์ดำเนินการด้านพิธีการศุลกากร รวมถึงหน่วยทหารช่างเฉพาะกิจ ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองทัพบกส่วนหน้าได้กรุณาดูแล และอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้แก่คณาจารย์และนักศึกษา

อาคารเรียนแห่งนี้นอกจากเป็นอาคารเรียนสำหรับเด็กๆ ได้ศึกษาหาความรู้แล้ว ยังถือได้ว่าเป็นอาคารอนุสรณ์แห่งภูมิปัญญาและมิตรภาพระหว่างไทยและเยอรมัน ซึ่ง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้ทำพิธีรับมอบอาคารเรียนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นวันครบรอบ ๑ ปี ธรณีพิบัติภัยคลื่นยักษ์สึนามิที่โถมซัดถล่ม ๖ จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย

**พระมหากษัตริย์คุณ
“รางวัลพระราชทาน”
แก่ นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา**

จากพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ในคราวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน และพระราชทานรางวัลแก่โรงเรียนราษฎร์สอนศาสนาอิสลาม ซึ่งจัดการศึกษาดีเด่น ณ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๖ ใจความว่า

“...มีนักเรียนจำนวนมากซึ่งมีความประพฤติดี และมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนได้ผลดี รวมทั้งมีโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษาดี จนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวมนักเรียนและโรงเรียนที่มีคุณสมบัติดังกล่าวสมควรจะได้รับรางวัลพระราชทาน ทรงยินดีจะพระราชทานรางวัลให้...”

กระทรวงศึกษาธิการได้รับพระราชปรารภ และดำเนินการด้วยความสำนึกในพระมหากษัตริย์คุณเป็นล้นพ้น โดยมอบกรมวิชาการในสมัยนั้น ร่วมกับกรมต้นสังกัดของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกัน ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๗ จนถึงปีการศึกษา ๒๕๔๗ โดยมีจำนวนนักเรียน และสถานศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้ารับรางวัลพระราชทาน สรุปได้ดังนี้

	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อุดมศึกษา	การศึกษา	รวม ทั้งสิ้น
นักเรียน	๑,๑๘๗ ก่อนประถม	๑,๐๔๕ ประถมศึกษา	๑,๐๓๐ มัธยมศึกษา	๒๒๕ อุดมศึกษา	๕๕ การศึกษา วิชาชีพ	๓,๕๔๒ รวม ทั้งสิ้น
สถานศึกษา	๑๐๖	๙๔๕	๑,๐๘๘	๑๗๐	๙๓	๒,๔๐๒

เมื่อมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้ส่งผลให้มีการปรับเปลี่ยน บทบาท อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มอบให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกประกอบด้วยเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ ที่มีสถานศึกษาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ

สำหรับการดำเนินงานในปี ๒๕๔๘ เนื่องจากในปี ๒๕๔๗ ที่ผ่านมามีข้อจำกัดหลายประการ กระทรวงศึกษาธิการจึงดำเนินการแก้ไขปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

พระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงมีต่อผู้ด้อยโอกาส

“เมื่อผู้ใดประสบภัยธรรมชาติแล้ว ย่อมมีความเดือดร้อนมาก เพราะไม่ทราบล่วงหน้าว่า ภัยธรรมชาติจะมาเมื่อไร ใครจะโดนมากน้อย แค่ไหนก็ไม่ทราบ ฉะนั้น เมื่อถูกภัยธรรมชาติแล้ว จึงทำให้มีจิตใจที่มีความทุกข์มาก และการที่มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ได้ปฏิบัติภารกิจได้ บรรเทาความเดือดร้อนเหล่านั้นได้อย่างดี เพราะว่าเมื่อเดือดร้อน และมีผู้ไปช่วยเหลือโดยเร็ว ก็ทำให้จิตใจนั้นมีความเบิกบานขึ้นได้ ในการนี้ก็ต้องอาศัยกำลังคนที่จะไปปฏิบัติการและกำลังทรัพย์ที่จะนำสิ่งของไปบริจาค ท่านทั้งหลายที่บริจาคเงิน จึงเป็นผู้ที่ช่วยกิจการนี้ และนับว่าได้บุญมาก ที่ได้ส่งเคราะห์ผู้ตกทุกข์ได้ยากโดยฉับพลัน...”

ข้อความข้างต้นนั้น เป็นพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช พระผู้ทรงเป็นมิ่งขวัญของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๔๖

ด้วยพระมหากษัตริย์คุณที่ทรงห่วงใยประชาชนผู้ประสบอุบัติเหตุทางธรรมชาติและผู้ที่ขาดโอกาสด้านความยากจน ยาเสพติด เป็นต้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ขึ้น เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบสาธารณภัย รวมทั้งการก่อสร้างโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ขึ้น ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๓๙ โรงเรียน และมอบทุนพระราชทานการศึกษาสงเคราะห์ เพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ มีกำเนิดจากมหาเวทภัยแล้งมตะลุมพุก อำเภอกาบัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งมีโรงเรียนในหลายจังหวัดถูกพายุพัดพัง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดสร้างขึ้นใหม่ เพื่อให้นักเรียนในจังหวัดเหล่านั้นได้มี

สถานศึกษาเล่าเรียนตามเดิม ในชั้นแรกได้ก่อสร้างขึ้นก่อนใน พ.ศ. ๒๕๐๖ จำนวน ๑๒ โรงเรียน ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดนครศรีธรรมราช กระบี่ สงขลา นราธิวาส และชุมพร พระราชทานนามใหม่ว่า “โรงเรียนราชประชานุเคราะห์” มีหมายเลขกำกับ ๑-๑๒

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ที่บ้านปลายแหลม ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช อันเป็นสถานที่ต้นเหตุของวาทภัย เป็นโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ที่ไม่มีหมายเลขเหมือนแห่งอื่นๆ

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ได้จัดตั้งขึ้นล่าสุดจำนวน ๔ แห่ง เพื่อสงเคราะห์ด้านการศึกษาให้กับบุตรหลานของครอบครัวที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย “สึนามิ” ใน ๖ จังหวัดชายฝั่งอันดามัน คือ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ตรัง และสตูล โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ทั้ง ๔ แห่งได้แก่

๑. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๕ อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
๒. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๖ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต
๓. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๗ อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
๔. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๘ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

นอกจากนี้คาดว่าจะจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เพื่อรองรับเด็กด้อยโอกาสในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ และเกิดเหตุการณ์ไม่สงบในพื้นที่อีก ๕ โรงเรียน ได้แก่

๑. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๙ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส
๒. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๐ อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
๓. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๑ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
๔. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๒ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
๕. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๓ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา

ในการจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากกระทรวงกลาโหม โดยกองทัพภาคต่างๆ ร่วมมือกันสร้างโรงเรียนขึ้น และเมื่อรับนักเรียนในเรื่อง

ดังกล่าวนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระราชดำรัสที่พระราชทาน แก่คณะกรรมการบริหารมูลนิธิฯ และนักเรียนทุนพระราชทาน มูลนิธิ ราชประชานุเคราะห์ฯ ที่เรียนจบหลักสูตร เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๒ ว่า “มูลนิธิฯ ในฐานะที่เป็นทั้งพ่อและแม่ของผู้ที่ได้รับการศึกษาก็ย่อมต้อง อุปการะ การอุปการะนี้ต้องแบ่งเป็น ๒ อย่างอุปการะในทางจิตใจด้านหนึ่ง คือยังเป็นลูก พ่อแม่กับลูกย่อมตัดไม่ได้ และต้องอุปการะอีกอย่างหนึ่งก็คือ ถ้ามีความเดือดร้อนอะไรมีความปรารถนาอะไรก็ต้องสามารถที่จะมาปรึกษาหารือ กันได้ต่อไป”

ในการสงเคราะห์แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์นั้น ไม่เพียงแต่จะสงเคราะห์ในโรงเรียนเท่านั้น พระเมตตาตัวยังทรงตามดูแล จนผู้ได้รับการสงเคราะห์สามารถช่วยตนเองได้ ดำรงชีวิตในสังคม อย่างมีความสุข รวมทั้งทรงชี้ให้เห็นว่า การให้การศึกษาเป็นงานใหญ่และ กว้างขวาง ซึ่งไม่ใช่กิจการที่จะทำเสร็จได้โดยใครแต่ลำพัง ต้องอาศัย ความร่วมมือร่วมใจของคนส่วนใหญ่ในทุกด้าน ทั้งผู้ที่มีความรู้ ผู้มีเจตนาดี ต่อสังคม และผู้มีทุนทรัพย์

คุณหญิงอัมพร มีศุข ประธานคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาสงเคราะห์ ของมูลนิธิฯ ซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่ได้ปฏิบัติงานสนองพระราชดำริด้านการศึกษา สงเคราะห์มาตั้งแต่แรก เล่าให้ฟังว่าตอนแรกๆ เมื่อเกิดวาทภัยแลหมตะลุมนพุก ปี ๒๕๐๕ เป็นเวลานานมากกว่าจะรวบรวมลูกหลานผู้ประสบภัยได้ทั้งหมด เพราะเด็กไปอาศัยอยู่ตามที่ต่างๆ เช่น ตามบ้านญาติบ้าง หลวงพ่อตาม วัดบ้างหรือมีผู้ใจบุญพบนำไปเลี้ยงไว้บ้าง ท่านผู้มีอุปการคุณเหล่านั้น บางท่านฐานะทางเศรษฐกิจตกต่ำก็ช่วยอะไรเด็กไม่ได้มาก แต่ถ้ามาเป็น นักเรียนทุนรับพระราชทานทุนจากมูลนิธิฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชประสงค์ให้ช่วยเด็กเหล่านี้ให้เต็มความสามารถของเด็ก นอกจากนี้ ยังได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารเรียนของโรงเรียนที่ได้รับ ความเสียหาย เนื่องจากอุทกภัย วาตภัยด้วย

นอกจากนี้ นายขวัญแก้ว วัชโรทัย ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ ราชประชานุเคราะห์ฯ เคยกล่าวถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวที่ทรงมีต่อเด็กที่ครอบครัวประสบสาธารณภัยว่า พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราโชบายเน้นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง จากชั้นอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษา เมื่อนักเรียนเรียนจบหลักสูตรแล้ว ก็สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับสูงได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รับเด็กจากครอบครัวที่ขาดแคลนไว้ในพระบรมราชานุเคราะห์ให้เข้าศึกษาเล่าเรียน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและเป็นไปตามพระบรมราโชบายที่ว่า

มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ฯ ส่งเสริมให้นักเรียนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ปฏิบัติตามแนวพระบรมราโชบายเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์อีกด้วย โดยให้รู้จักการปลูกผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ เพื่อฝึกหัดให้นักเรียนมีความรู้ด้านประกอบอาชีพ รู้จักการออมทรัพย์ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันต่อไปอีกด้วย รวมทั้งสามารถนำผลิตผลที่ได้ไปใช้ในโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยจัดสรรเงินพระราชทานเพื่อเป็นทุนสำหรับดำเนินการปลูกผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ตามความเหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนทุกปี

พระมหากษัตริย์คุณอันยิ่งใหญ่แผ่ไพศาลที่ทรงมีต่อผู้ด้อยโอกาสในการที่ทรงมีพระราชดำริจัดตั้งโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เปรียบเสมือนสายธารแห่งปัญญา ที่ไม่มีวันเหือดแห้งไปจากใจผู้ด้อยโอกาสทุกคนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ทั้ง ๓๙ แห่ง

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตั้งขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๘ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในปีกาญจนาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๓๘ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานทุนเริ่มต้นในการก่อตั้งมูลนิธิ เริ่มถ่ายทอดสดการเรียนการสอนหลักสูตรมัธยมศึกษาสายสามัญ (มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๖) ผ่านดาวเทียม จากโรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน เป็นปฐมฤกษ์ เนื่องในมหามงคลวโรกาสคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๘ เพื่อสนองพระบรมราโชบายเรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้วยเทคโนโลยี โดยมุ่งแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในพื้นที่ชนบท

๖๐ ปี ครอบงาย : การศึกษาไทย

ห่างไกล ทั้งจำนวนครู และครูสาขาวิชาเฉพาะ รวมถึงปัญหามาตรฐานไม่เท่าเทียมกันของสถานศึกษาในเขตเมืองและชนบท ออกอากาศทางสถานี UBC ๖ ช่อง คือ ช่อง ๘๑-๘๖ ถ่ายทอดสดไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ประมาณ ๓,๐๐๐ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการขอความร่วมมือมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในการถ่ายทอดสดหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖ อีก ๖ ช่องทางช่อง UBC ๘๗-๙๒ ในปัจจุบันได้ขยายไปยังโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน ๗,๐๐๐ โรงเรียน โดยมีโครงการจะขยายให้ครบ ๓๐,๐๐๐ โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๔๘ มูลนิธิ ได้ติดตั้งอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม และจัดส่งคู่มือครูปลายทางไปให้โรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนประถมศึกษา รวม ๑๐,๘๑๘ โรงเรียน ยังเหลือที่จะต้องติดตั้งอีกประมาณ ๒๑,๙๕๙ โรงเรียน

บัดนี้ นับเป็นปีที่ ๑๑ ของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และคอมพิวเตอร์ทางอินเทอร์เน็ต หรือเลือกชมตามอัยยาศัย โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายทั่วภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งประเทศพม่า ลาว เวียดนาม กัมพูชา จีน ได้รับพระราชทานการศึกษาจากโรงเรียนวังไกลกังวล หัวหิน ไปจนถึงสิงคโปร์

ปัจจุบัน มูลนิธิ ได้จัดการศึกษาทางไกลผ่านทางอินเทอร์เน็ต ลูกหลานไทยในต่างประเทศ ชาวต่างประเทศที่สนใจเรียนรู้อาษาไทย และวัฒนธรรมความเป็นไทย รวมทั้งนักเรียนในประเทศไทย ก็สามารถสมัครเรียนทาง DLFeSchool ซึ่งเป็นโรงเรียนการศึกษาทางไกลด้วยอินเทอร์เน็ต ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ขณะนี้มีศูนย์การเรียนรู้ ๔ แห่ง ในต่างประเทศ ที่สถานกงสุลใหญ่ ณ นครซิดนีย์ วัดป่าธรรมชาติ นครลอนดอน เจลลิส วัดไทยธัมมปทีป ฝรั่งเศส และวัดศรีนครินทร์ทวารวราวม สวิตเซอร์แลนด์ สามารถลงทะเบียนเรียนผ่านเว็บไซต์ www.dlfeeschool.in.th โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และเมื่อเรียนจบก็มีโอกาสได้รับประกาศนียบัตร เพื่อการศึกษาในระดับชั้นต่อไป ปัจจุบันโรงเรียนได้นำบทเรียนประกอบด้วย หน่วยเรียนย่อย ๑๐๕ หน่วย ของประถมศึกษาครบทั้ง ๘ สาขาวิชาของหลักสูตรสายสามัญ คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา สังคม

ศาสนาและวัฒนธรรม คณิตศาสตร์ ศิลปะ การเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ในเรื่องต่างๆ ในรูปแบบของ e-book บนเว็บไซต์ www.dlfeschool.in.th เป็นการเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และเป็นไปตามพระบรมราโชบายเรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิตที่พระราชทาน ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๔๔ ณ พิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนี้ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ยังได้รับความอนุเคราะห์จากกองทัพบก อนุญาตให้จัดการเรียนการสอนวิชาทหารภาคทฤษฎี ด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกลให้แก่ นักศึกษาวิชาทหารแก่นักเรียนในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๑๔ แห่ง มาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๔๔ มีผลทำให้นักเรียนได้เรียนวิชาทหารอย่างทั่วถึง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีระเบียบวินัยและเข้มแข็ง เช่นเดียวกับการเรียนการสอนวิชาทหารแบบปกติทั่วไป

การดำเนินงานของมูลนิธิทุกชั้นตอนได้รับพระมหากรุณาธิคุณในการติดตาม นิเทศ แนะนำ การจัดการเรียนการสอน ทั้งในด้านความถูกต้องตามเนื้อหา การออกเสียง สำเนียง และคำควบกล้ำ ให้คำแนะนำในเรื่องอุปกรณ์ เช่น TV. ที่ติดตั้งในห้องเรียนของโรงเรียนปลายทาง ให้เพิ่มจำนวน TV. เมื่อเด็กในห้องเรียนมีจำนวนมากกว่า ๒๐ คน ให้ใช้ TV. ๒ เครื่อง ตั้งซ้ายขวา ซึ่งเดิมจัดให้ห้องละ ๑ เครื่อง และยังพระราชทานรายการศึกษาทัศน์ (Quest Fax Knowledge) ให้ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ฯ ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ดำเนินการจัดทำเป็นรายการสั้นๆ ประมาณ ๓๐ นาที ลักษณะของรายการ เหมือนกับการไปทัศนศึกษา นอกสถานที่ แต่ใช้นักเรียนกลุ่มเล็กๆ จำนวน ๔ - ๕ คน ครู ๒ คน ไปทัศนศึกษาโดยการพระราชดำริ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานประกอบการ โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ หน่วยงานต่างๆ เป็นต้น ทุกตอนจะถ่ายทอดผ่านดาวเทียมไปทั่วประเทศ ถือเป็นการนำแหล่งเรียนรู้จากที่ต่างๆ ไปสู่สถานศึกษาทุกแห่ง และผู้สนใจทุกคนอีกด้วย

โครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่

ด้วยพระอัจฉริยภาพและพระหาคกรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” เพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่เกษตรกรรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้อย่างพอเพียงในระดับประหยัด ซึ่งมีแนวทางดำเนินงานเป็น ๓ ขั้นตอน หลักการสำคัญคือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นระบบการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการพึ่งตนเอง มีการวางแผนอย่างมีระบบ เน้นความสามัคคี การร่วมมือร่วมใจ การช่วยเหลือกัน การมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม ซึ่งหลักการดังกล่าวสอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรการจัดการศึกษาและเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในระดับ “พออยู่ พอกิน”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนัก และเห็นความสำคัญในการปลูกฝังเยาวชนของชาติให้มีคุณสมบัติดังกล่าว จึงได้น้อมนำแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” เข้ามาเป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้แก่นักเรียน โดยนำหลักการดังกล่าวมาสู่การเรียนรู้โดยตรงในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภายใต้โครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๖ รอบ และได้ดำเนินโครงการต่อเนื่องมา โดยการสนับสนุนงบประมาณให้แก่โรงเรียนแกนนำของโครงการจนปัจจุบันมีโรงเรียนแกนนำครบทุกอำเภอ

รูปแบบการจัดกิจกรรมเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง มี ๓ รูปแบบ คือ

รูปแบบที่ ๑ : เป็นรูปแบบสำหรับโรงเรียนที่มีพื้นที่สำหรับการทำนาและการเกษตร รวมทั้งมีแหล่งน้ำเพียงพอ สามารถจัดกิจกรรมเกษตรโดยการจัดแบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วนตามแนวทางของเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นตอนที่ ๑ คือ การผลิตเพื่อพึ่งตนได้อย่างเต็มรูปแบบ

รูปแบบที่ ๒ : เป็นรูปแบบสำหรับโรงเรียนที่ไม่มีพื้นที่ในการทำนา แต่มีพื้นที่ที่สามารถจัดกิจกรรมเกษตรแบบผสมผสาน กิจกรรมสำคัญที่ดำเนินการ คือ การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ มีการแบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน สำหรับ ๑. ปลูกพืชสวนครัว ๒. ปลูกไม้ยืนต้น ๓. ปลูกพืชสมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ ๔. เลี้ยงสัตว์

รูปแบบที่ ๓ : เป็นรูปแบบสำหรับโรงเรียนที่มีปราชญ์ชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่ในชุมชนนั้นจัดกิจกรรมแบบเกษตรพื้นบ้าน จะมีพื้นที่ในการทำนาหรือไม่ก็ได้ เน้นความพอเพียงโดยใช้ความคิดหรือคำแนะนำจากปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมเกษตร สิ่งที่แตกต่างกันจากรูปแบบที่ ๑ และ ๒ คือ การพึ่งพิงแนวคิดจากปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำเนินงาน

แนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง
มีขั้นตอน คือ

๑. ศึกษารายละเอียดเกษตรทฤษฎีใหม่ และปรัชญาของเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจแบบพอเพียง เช่น ศึกษาจากเอกสารและสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ เชิญผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่มาเป็นวิทยากรบรรยาย ศึกษาดูงานสถานที่จริงในการจัดเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งมีทั้งของหน่วยงานราชการและเอกชน เช่น แปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ ฯลฯ

๒. วิเคราะห์สภาพสถานศึกษา เมื่อบุคลากรทุกคนในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่และเศรษฐกิจแบบพอเพียง และเห็นชอบร่วมกันที่จะดำเนินการตามแนวเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว สิ่งที่สถานศึกษาควรดำเนินการต่อ คือ การวิเคราะห์สภาพความพร้อมของสถานศึกษาในด้านต่างๆ เช่น สภาพพื้นที่ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ สภาพแวดล้อม ฯลฯ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๓. ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร เมื่อวิเคราะห์สภาพของสถานศึกษาแล้วเห็นว่ามีความพร้อมที่จะทำเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง ขั้นตอนต่อไปคือ การศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแต่ละระดับที่เอื้อต่อการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาหาวิธีการสอดแทรก หรือบูรณาการเข้าไปในกลุ่มประสบการณ์ หรือกลุ่มวิชาหรือกิจกรรมนั้นๆ

ทุนอานันทมหิดล

มูลนิธิอานันทมหิดลนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ก่อตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนนักเรียนไทยผู้มีความสามารถทางวิชาการอย่างยอดเยี่ยม มีคุณธรรมสูง ได้มีโอกาสไปศึกษาวิทยาการจนถึงขั้นสูงสุดในต่างประเทศ เพื่อนำความรู้กลับมาทำคุณประโยชน์พัฒนาบ้านเมืองให้ก้าวหน้าต่อไป

มูลนิธินี้ไม่มีการสอบคัดเลือก กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละสาขา รวม ๘ สาขา สรรหาผู้สมควรได้รับพระราชทานทุน นำขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยชี้ขาด

การพระราชทานทุนนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิตเป็นประเดิม ทรงเจริญรอยตามพระยุคลบาทแห่งสมเด็จพระมหิตลาธิเบศรอดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก ผู้ทรงศึกษาวิชาแพทยศาสตร์และสนพระทัยการสาธารณสุขของประเทศเป็นอย่างยิ่ง ได้พระราชทานทุนแก่นักศึกษาแพทย์ไปศึกษา ณ ต่างประเทศ จนสำเร็จกลับมาทำคุณประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองมาแล้ว และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลเองก็ทรงสนพระราชหฤทัยในการส่งเสริมกิจการแพทย์ของไทยเป็นอย่างมาก เมื่อครั้งที่เสด็จนิวัติพระนครครั้งที่สองได้เสด็จไปพระราชทานปริญญาบัตรและอนุปริญญาบัตรแก่ผู้จบหลักสูตรแพทย์พยาบาล ณ ศิริราชพยาบาลเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๘๙ ทรงมีพระราชปรารภว่า มีพระราชประสงค์ให้มีการผลิตแพทย์เพิ่มมากขึ้น ให้เพียงพอที่จะช่วยเหลือประชาชน เพราะในขณะนั้น มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์รับนักศึกษาแพทย์ได้เพียงปีละ

๕๐ คนเท่านั้น เพื่อสนองพระราชปรารภ รัฐบาลในขณะนั้นจึงได้อนุมัติงบประมาณจำนวนหนึ่ง เพื่อขยายการศึกษาแพทยศาสตร์ให้สามารถรับนักศึกษาได้ประมาณปีละ ๒๐๐ คน ผู้บัญชาการมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ได้ตัดสินใจเลือกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ของสภากาชาดไทยเป็นโรงเรียนแพทย์แห่งใหม่ขึ้น เพราะคณะแพทยศาสตร์และศิริราชพยาบาลมีสถานที่จำกัด คณะแพทยศาสตร์แห่งที่สอง จึงได้ก่อกำเนิดขึ้นที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ และเปิดการเรียนการสอนแก่นักศึกษาปีแรก จำนวน ๖๗ คน ได้ภายในหนึ่งปีหลังจากที่ทรงมีพระราชปรารภดังกล่าวคือ เมื่อปีการศึกษา ๒๔๙๐

เมื่อกิจการของทุน “อานันท์มหิตล” ดำเนินการได้ผลดีมาเป็นเวลา ๔ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งทุน “อานันท์มหิตล” เป็น “มูลนิธิอานันท์มหิตล” เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๒ และเมื่อความต้องการผู้เชี่ยวชาญในวิชาแขนงอื่นๆ มีเพิ่มขึ้น ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทุนในสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

ปัจจุบันการพระราชทานทุน แยกเป็นแผนกต่างๆ ดังนี้

๑. แผนกแพทยศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้นเมื่อแรกตั้งทุน

๒. แผนกวิทยาศาสตร์ (รวมแผนกวิศวกรรมศาสตร์ด้วย) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๒ และเปลี่ยนชื่อเป็นแผนกวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

๓. แผนกวิศวกรรมศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุมัติให้แยกแผนกวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งเคยรวมอยู่ในแผนกวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ออกเป็นแผนกต่างหาก ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๑

๔. แผนกเกษตรศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

๕. แผนกธรรมศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๖

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๖. แผนกอักษรศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๖

๗. แผนกทันตแพทยศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕

๘. แผนกสัตวแพทยศาสตร์ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระราชหฤทัยการดำเนินงานของมูลนิธิฯ อย่างใกล้ชิดตลอดมา มีพระบรมราชวินิจฉัยทั้งในเรื่องของการคัดเลือกผู้สมควรได้รับพระราชทานทุน และการดำเนินการด้านต่างๆ เช่น การปรับเปลี่ยนและเพิ่มสาขาวิชาที่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานทุน ครั้งหลังสุดนี้ เมื่อวิชาวิศวกรรมศาสตร์ที่ศึกษาอยู่ในประเทศไทยมีลักษณะเฉพาะแยกเป็นเด็ดขาด ก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้แยกออกเป็นแผนกหนึ่งต่างหาก จากเดิมที่รวมอยู่ในแผนกวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ นอกจากนี้ยังทรงพิจารณาการศึกษาในสถาบันต่างๆ ในประเทศไทยด้วยว่า สาขาวิชาใดในสถาบันใดได้คุณภาพ ผลดีผู้มีความรู้ความสามารถที่จะไปศึกษาต่อได้ จึงจะมีสิทธิรับการคัดเลือกเข้ารับพระราชทานทุน ก่อนที่จะออกไปศึกษาในต่างประเทศ คณะกรรมการประจำแผนกจะนำผู้ที่ได้รับพระราชทานทุนเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อรับพระราชทานพระบรมราโชวาท และเมื่อสำเร็จการศึกษามาแล้ว ในโอกาสแรกที่กลับมาถึงประเทศไทย จะนำเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทกราบบังคมทูลรายงานทุกคน

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาชั้นสูง ด้วยการพระราชทานทุนให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ผู้มีคุณสมบัติดีเด่นทั้งด้านวิชาการและคุณธรรมไปศึกษาต่อในสาขาวิชาอันจะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ แล้วนำกลับมาถ่ายทอดแก่ชนรุ่นหลัง ตลอดจนช่วยในการพัฒนาประเทศ ผู้ได้รับพระราชทานทุนควรกลับมาทำงานรับใช้ชาติบ้านเมือง แต่ไม่ผูกมัดว่าต้องรับราชการ

๒. พระราชทานทุนช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ หรือเพื่อค้นคว้า แก่ผู้ได้รับพระราชทานทุนที่สำเร็จการศึกษากลับมาทำงานในประเทศไทย ที่มีความสามารถดีเยี่ยม มีคุณธรรมและความประพฤติดีเป็นกรณีๆ ไป

๓. จัดตั้งสถาบันค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนที่สำเร็จการศึกษาและกลับมาทำงานในประเทศไทยได้ ทำการค้นคว้าทางวิชาการต่อไป

๔. ร่วมมือกับสถาบันอื่นที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน เพื่อให้ การสนับสนุนทางวิชาการกว้างขวางทั่วถึงยิ่งขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์นายกกิตติมศักดิ์ของมูลนิธิฯ ทรงเห็นว่า ผู้ได้รับพระราชทานทุนต้องมีความสามารถอย่างแท้จริง มีความคิด กว้างขวาง เปิดรับวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาประยุกต์ใช้ใน บ้านเมืองได้ ทั้งต้องสามารถนำวิชาการดังกล่าวมาถ่ายทอดสั่งสอน และ สัมพันธ์ศาสตร์ของตนกับของผู้อื่นได้ ในการศึกษาจึงไม่ทรงตั้งข้อผูกมัด ทางเวลาอย่างเข้มงวดหรือการกลับเข้ามารับราชการ แต่ให้เรียนจนถึงขั้นสูงสุด เท่าที่จะเป็นไปได้ในศาสตร์นั้นๆ ผู้ที่ได้รับพระราชทานทุนจึงไม่เพียงแต่จะต้อง มีวิชาการดีเยี่ยม แต่ต้องมีคุณธรรม เข้ากับผู้อื่นในสังคมได้ รอบรู้วิชาการต่างๆ ไม่ใช่รู้แต่เรื่องของตนเองอย่างเดียว และยังได้พระราชทานพระราชดำริด้วยว่า ถ้าไม่มีผู้มีความสมบัติเหมาะสมอย่างแท้จริง เช่น มีความรู้ ความสามารถทาง วิชาการดีเยี่ยม แต่คุณสมบัติอื่นด้อย อาจจะไม่พระราชทานทุนก็ได้ ดังนั้น การพระราชทานทุนในแต่ละปี ถ้าไม่มีผู้สมควรได้รับ ก็งดเสียได้ หรือหากมี ผู้สมควรได้รับพระราชทานทุนมากกว่ารายหนึ่ง ก็ให้กราบบังคมทูลขอ พระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย เพื่อพระราชทานได้

แนวพระราชดำริดังกล่าวทำให้การคัดเลือกผู้ที่จะได้รับพระราชทานทุน ของมูลนิธิอานันทมหิดล ผิดแผกไปจากทุนอื่นๆ คือ ไม่มีการประกาศรับสมัคร ไม่มีการสอบแข่งขัน แต่เป็นการแสวงหาและคัดเลือก คณะกรรมการแผนกวิชา ของแต่ละแผนก มีหน้าที่ติดตามแสวงหาผู้สมควรจะได้รับพระราชทานทุน และกลั่นกรองให้เป็นไปตามคุณสมบัติตามพระราชประสงค์ คณะกรรมการ แผนกวิชาจะพิจารณารวมไปถึงสถาบันที่สำเร็จการศึกษา และสถาบันที่จะ ส่งไปศึกษาต่อด้วย

คุณสมบัติของผู้รับพระราชทานทุน

๑. เป็นผู้มีความสามารถเป็นเยี่ยมในด้านวิชาการ และมีคุณธรรมสูง มีความประพฤติและมนุษยสัมพันธ์ดี มีสัญชาติไทย อายุไม่เกิน ๒๕ ปี ยกเว้น ในกรณีที่ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีต้องรับราชการทดแทนให้ครบ เวลาที่ทางราชการกำหนดจึงจะออกไปศึกษาต่อได้ เช่นในกรณีของแผนก แพทยศาสตร์และแผนกทันตแพทยศาสตร์ แต่ไม่ควรอายุเกิน ๓๐ ปี

๒. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตเกียรตินิยมในประเทศไทย และมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการแผนกวิชากำหนด

๓. เป็นผู้ที่คณะกรรมการแผนกวิชาคัดเลือก และเสนอชื่อให้ คณะกรรมการบริหารพิจารณา

๔. มีความรู้ภาษาต่างประเทศดีพอ ที่มหาวิทยาลัยชั้นนำในประเทศ ที่จะไปศึกษาจะรับเข้าศึกษาต่อ

คุณสมบัติของผู้รับพระราชทานทุนนี้ คณะกรรมการแผนกวิชาของแต่ละแผนกกำหนดรายละเอียดแตกต่างกันไป เพื่อสนองแนวพระราชดำริ ซึ่งอาจดูรายละเอียดได้จากแผนกต่างๆ

คณะกรรมการแผนกวิชาของแต่ละแผนก แสวงหาและพิจารณา คัดเลือกผู้สมควรได้รับพระราชทานทุน จากสถาบันที่มีคุณสมบัติทางวิชาการ ที่ได้ระดับ แล้วเสนอคณะกรรมการบริหารเพื่อพิจารณา การคัดเลือกผู้รับพระราชทานทุนนี้ จะพิจารณาทั้งคุณสมบัติของผู้รับและคุณภาพทางวิชาการ ของสถาบันที่สำเร็จการศึกษาไปพร้อมกัน

มูลนิธิอานันทมหิดลไม่มีข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาการศึกษาที่เข้มงวด เพราะมีวัตถุประสงค์ให้ผู้ได้รับพระราชทานทุนได้ศึกษาจนถึงขั้นสูงสุดใน แต่ละแขนงวิชา ในการคัดเลือกคณะกรรมการแผนกวิชาจะต้องพิจารณา ผู้ที่มีความสามารถที่จะศึกษาต่อได้ถึงขั้นปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต หรือ ความเชี่ยวชาญพิเศษในขั้นสูง เช่น ในกรณีของแผนกแพทยศาสตร์หรือ แผนกเกษตรศาสตร์

มูลนิธิอานันทมหิดลไม่มีข้อผูกมัดให้ผู้รับพระราชทานทุนต้องกลับมา รับราชการ หรือแม้แต่กลับมาทำงานในประเทศไทย ในการคัดเลือก นอกจากคุณสมบัติทางวิชาการ คณะกรรมการแผนกวิชาจะต้องคำนึงถึง

คุณธรรม ความประพฤติและความสำนึกในการที่ควรจะกลับเข้ามาทำงาน เพื่อประเทศชาติ เมื่อสำเร็จการศึกษามาแล้ว

เมื่อคณะกรรมการบริหารพิจารณาตัดสินแล้ว ประธานคณะกรรมการบริหาร จะนำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยเป็นรายๆ ไป เพื่อให้ได้ผู้รับพระราชทานทุนที่มีความเหมาะสมจริง

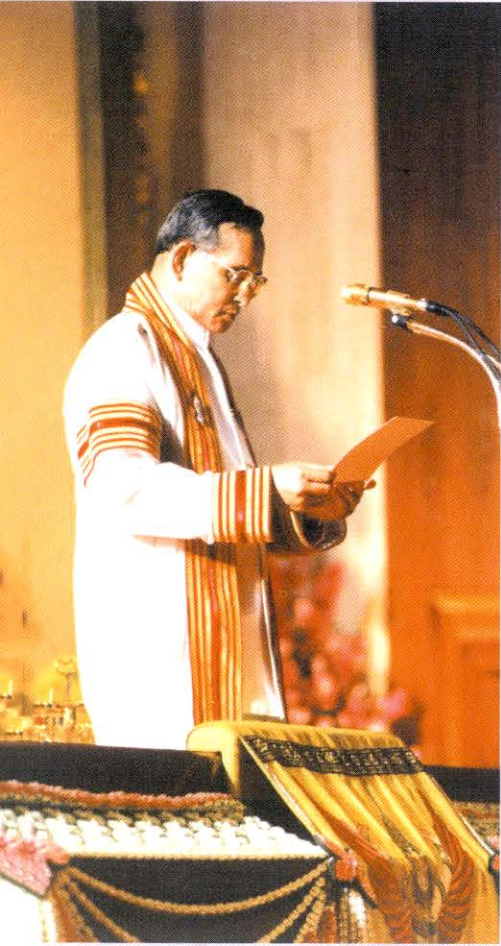
ทุนการศึกษานี้มีจำนวนแผนกละ ๑ ทุนต่อปี แต่ทุนนี้อาจงดได้หาก ไม่มีผู้มีความสมบัติที่เหมาะสมดีพอ หรือหากปีใดมีผู้สมควรได้รับพระราชทาน ทุนเกินกว่า ๑ คน คณะกรรมการแผนกวิชาอาจเสนอให้คณะกรรมการ บริหารพิจารณาเป็นกรณีพิเศษได้

หน่วยทันตกรรมพระราชทาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยงานทางทันตกรรม และสุขภาพในช่องปากเป็นอย่างยิ่ง ด้วยทรงเห็นว่าช่องปากเป็นประตูแห่ง สุขภาพที่จะช่วยให้คนเราเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ ดังนั้นการดูแลสุขภาพ ในช่องปากจึงมีความสำคัญที่จะส่งผลให้สุขภาพร่างกายโดยทั่วไป เป็นปกติดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรงมีความห่วงใยสุขภาพในช่องปากของประชาชน ในท้องถิ่นห่างไกลและทุรกันดาร จึงทรงมีพระราชดำริให้มีบริการทางด้าน ทันตกรรมในหลายรูปแบบ หนึ่งในนั้นได้แก่ หน่วยทันตกรรมพระราชทาน

หน่วยทันตกรรมพระราชทานเป็นการจัดให้มีทันตแพทย์ตามเสด็จ ขณะเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในที่ต่างๆ โดยเป็นหน่วยเคลื่อนที่ ส่วนพระองค์ มีบริการทั้งทางบกและทางเรือ หน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ ทางบกนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานทรัพย์สินส่วนพระองค์จัดสร้างรถยนต์ ๑ คัน พร้อมติดตั้งยูนิต ทำฟัน เครื่องเอกซเรย์ฟัน เครื่องทำความเย็น และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการบำบัดรักษาโรคในช่องปาก รถคันดังกล่าวนี้ได้ออกปฏิบัติงานให้ บริการบำบัดรักษาแก่ประชาชนในด้านการตรวจฟัน การถอนฟัน พร้อมทั้ง ให้ความรู้ทางทันตสุขภาพแก่ประชาชน มาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๑๓ จนถึง ปัจจุบัน

สำหรับทางเรื่อนั้น ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเรือยนต์
เวชพาหน์ แก่สภากาชาดไทย เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ เพื่อให้ออกบริการ
ทางแพทย์และทางทันตกรรมแก่ประชาชนที่ดั่งบ้านเรือนอยู่สองฟากฝั่งน้ำ
ในชนบท ลักษณะของเรื่อนั้นจัดสร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการบำบัดรักษา
อย่างแท้จริง มีห้องตรวจโรค ห้องผ่าตัด ห้องทันตกรรม ตู้ติดผนังสำหรับ
เก็บยาและเนื้อที่บางส่วนสำหรับจ่ายยา

หน่วยทันตกรรมเคลื่อนที่ส่วนพระองค์นี้ ถือได้ว่าเป็นแม่แบบงาน
บริการทันตกรรมเคลื่อนที่ของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วน
ภูมิภาค คณะทันตแพทยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ
จึงจัดให้มีโครงการสนองพระราชดำริในเรื่อง หน่วยทันตกรรมพระราชทาน
ขึ้นมาถึงปัจจุบัน อาทิเช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นต้น

สถาบันอุดมศึกษาทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรอบรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาต่างๆ
อย่างกว้างขวาง ดูเหมือนจะไม่มีสาขาวิชาใดเลยที่พระองค์มิได้ทรงสนพระทัย
และใฝ่ศึกษา และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นในสาขาวิชาใดที่พระองค์ทรงศึกษาค้นคว้า
พระองค์จะทรงศึกษาให้เข้าพระทัยอย่างถ่องแท้ถึงแก่นของวิชานั้น ด้วย
ความจริงนี้ คราวใดที่พระองค์พระราชทานแนวพระราชดำริเรื่องใดก็ตาม
เพื่อแก้ไขปัญหา แนวพระราชดำริดังกล่าวจะสอดคล้องกับหลักแห่งวิชาของ
เรื่องนั้น พร้อมทั้งทรงประยุกต์หรือใช้หลักแห่งวิชานั้นให้บังเกิดผลในเชิงปฏิบัติ
ได้อย่างอัศจรรย์ ผลแห่งการประยุกต์ใช้วิชาของพระองค์ท่านเป็นเครื่องพิสูจน์
ที่ชัดเจนถึงพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณในสาขาแห่งวิชาสาขานั้นๆ

การศึกษาวិชาการในสาขาวิชาใดก็ตาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ทรงสนับสนุนให้นำหลักแห่งวิชาสาขาต่างๆ มาใช้เพื่อการแก้ไขปัญหาให้
สำเร็จ ทั้งนี้ด้วยพระปัญญาอันประเสริฐที่ทรงสามารถแยกแยะปัญหาหรือ
เรื่องราวต่างๆ ได้ว่า มีขอบเขตของสาระครอบคลุมหลักแห่งวิชาในสาขาใดบ้าง

ในหลายกรณีทรงเห็นว่า การเข้าสู่ปัญหาด้วยการใช้หลักของสหวิชาการ เป็นสิ่งจำเป็น เช่น การพัฒนาชนบท จะทรงแสดงการนำหลักแห่งวิชาสาขาต่างๆ มาประกอบกันเข้าเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบ ด้วยตรรกะเดียวกัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแสดงให้เห็นว่า ปัญหาของประเทศชาติมีความสลับซับซ้อนและความยุ่งยากจนไม่สามารถจะใช้เพียงหลักวิชาสาขาใดสาขาหนึ่งเข้าแก้ไขให้สำเร็จได้ ฉะนั้นการศึกษาในสาขาวิชาใดก็ตามจำเป็นที่จะต้องศึกษาสาขาวิชาอื่นประกอบด้วย จึงจะทำให้สามารถใช้สาขาวิชาที่ศึกษาให้เกิดประโยชน์ได้แท้จริง

มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายจึงทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาเกียรตินิยมศักดิ์ ตั้งแต่เริ่มรัชสมัยจนถึงปีแห่งการฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี เป็นการยืนยันอย่างมั่นคงถึงพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณตลอดจนการที่ทรงเป็นแบบอย่างแห่งการใฝ่รู้เป็นนิรันดร์อันเป็นคุณสมบัติแห่งบัณฑิตในพระองค์ท่านอย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาคำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาที่ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาเกียรตินิยมศักดิ์แต่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พบว่า มีสาระครอบคลุมสาขาวิชาตาม ที่องค์การบริหารการศึกษาของนานาประเทศยอมรับเป็นมาตรฐานร่วมกันว่า เป็นองค์รวมแห่งวิชาความรู้ที่จัดให้มีการเรียนการสอนและการวิจัยในระดับ อุดมศึกษา เช่น ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และประยุกต์ศิลป์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ การบริหารพาณิชย- ศาสตร์ และธุรกิจ การสื่อสารมวลชน วิทยาศาสตร์ธรรมชาติและ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ แพทยศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง และเกษตรศาสตร์

พระเกียรติยศด้านวิชาการในทุกสาขาวิชาที่ปรากฏแก่มหาวิทยาลัย สถาบันอุดมศึกษาและพลกนิกรทั้งปวง อาจกล่าวโดยรวมได้ว่า พระบาท- สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงแสดงให้เห็นปรากฏและเกิดผลจริงอันเป็นแบบอย่าง แก่บัณฑิตทั้งหลายคือ การเข้าถึงแก่นแท้ของวิชาและการนำความรู้ไปใช้ ก่อประโยชน์ให้เกิดแก่ประชาชน สังคม และประเทศชาติ เพื่อความเจริญ ก้าวหน้าและความมั่นคงของประชาชนและประเทศชาติในที่สุด

โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงสภาพปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดินที่อุดมสมบูรณ์ จึงทรงศึกษาถึงศักยภาพของ “หญ้าแฝก” ซึ่งเป็นพืชพื้นบ้านของไทย ที่มีคุณสมบัติพิเศษในการช่วยป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินและอนุรักษ์ความชุ่มชื้นใต้ดิน ซึ่งมีวิธีการปลูกแบบง่ายๆ เกษตรกรสามารถดำเนินการได้เอง โดยไม่ต้องให้การดูแลหลังการปลูกมากนัก ทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายกว่าวิธีอื่นๆ อีกด้วย จึงได้พระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการศึกษาทดลองเกี่ยวกับหญ้าแฝก

หญ้าแฝก มีชื่อสามัญเป็นภาษาอังกฤษว่า Vetiver Grass มีด้วยกัน ๒ สายพันธุ์ คือ หญ้าแฝกดอน (*Vetiveria nemoralis* A. Camus) และหญ้าแฝกหอม (*Vetiveria zizanioides* Nash) เป็นพืชที่มีอายุได้หลายปีขึ้นเป็นกอแน่น มีใบเป็นรูปขอบขนานแคบปลายสอบแหลมยาว ๓๕-๔๐ ซม. มีส่วนกว้าง ๕-๙ มม. หญ้าแฝกจะมีการขยายพันธุ์ที่ได้ผลรวดเร็ว โดยการแตกหน่อจากลำต้นใต้ดิน ในบางโอกาสสามารถแตกแขนงและรากออกในส่วนของก้านช่อดอกได้ เมื่อหญ้าแฝกโน้มลงดินทำให้มีการเจริญเติบโตเป็นกอหญ้าแฝกใหม่ได้

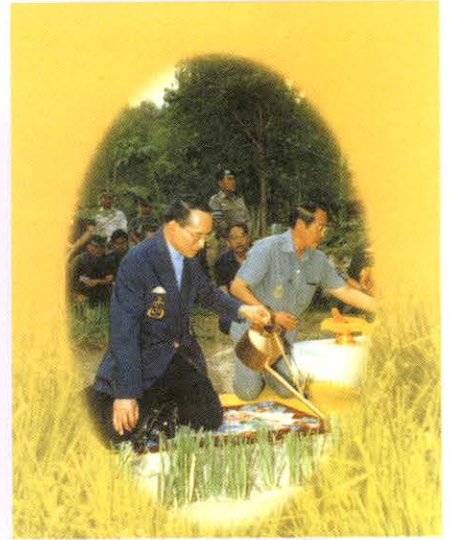
หญ้าแฝกเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ดังนี้

๑. การปลูกเป็นแถวตามระดับขวางความลาดชัน เพื่อชะลอความเร็วของน้ำและดักตะกอนดิน ส่วนน้ำจะไหลซึมลงไปสู่ดินชั้นล่างได้มากขึ้น เป็นการเพิ่มความชุ่มชื้นในดิน ส่วนรากหญ้าแฝกจะหยั่งลึกลงไปดินอาจถึง ๓ เมตร ซึ่งสามารถยึดดินป้องกันการพังทลายได้

๒. การปลูกเพื่อแก้ปัญหาการพังทลายของดินเป็นร่องน้ำลึก

๓. การปลูกในพื้นที่ที่มีความลาดชัน โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคใต้ ให้ปลูกหญ้าแฝกเป็นแนวรั้วบริเวณคันคูขอบเขา หรือริมชั้นบันไดดินด้านนอก โดยควรปลูกเป็นแถวตามแนวขวางความลาดเทในต้นฤดูฝน

๔. การปลูกเพื่อการอนุรักษ์ความชุ่มชื้นในดิน โดยปลูกแถวหญ้าแฝกขนานไปกับแถวของไม้ผล ปลูกแบบวงกลมรอบไม้ผล และปลูกแบบครึ่งวงกลมทรงหยักรับน้ำฝน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๕. การปลูกเพื่อป้องกันการเสียหายของชั้นดินหรือคันคูรับน้ำรอบเขา

๖. การปลูกเพื่อป้องกันตะกอนดินทับถมลงสู่คลองส่งน้ำ ระบายน้ำ อ่างเก็บน้ำในไร่นาตลอดจนปลูกกรอบสระหรือปลูกเป็นแถวขนานไปกับแม่น้ำ ลำคลองเพื่อกรองตะกอนดิน

๗. การปลูกเพื่อฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรม

๘. การปลูกเพื่อป้องกันการพังทลายของไหล่ถนนที่ลาดชันสูง โดยปลูกหญ้าแฝก เพื่อยึดดินและเบี่ยงเบนทางน้ำไหลบริเวณไหล่ทาง และปลูกขวางแนวลาดเท เพื่อป้องกันการพังทลายและเลื่อนไหลของดิน

๙. การปลูกในพื้นที่ดินดาน รากหญ้าแฝกสามารถหยั่งลึกลงไป ในดินดาน ทำให้ดินแตก่วนขึ้นและหน้าดินจะมีความชื้นเพิ่มขึ้น

๑๐. การปลูกเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารพิษในแหล่งน้ำ รากหญ้าแฝกจะเป็นกำแพงกั้นดินและสารพิษที่ปะปนมากับน้ำไม่ให้ไหลลงสู่ แหล่งน้ำเบื้องล่างและรากยังมีประสิทธิภาพในการดูดซับธาตุโลหะหนักและ สารเคมีบางอย่างได้ดีกว่าพืชชนิดอื่น

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว หญ้าแฝกยังประโยชน์เอนกประสงค์อื่นๆ ดังนี้

๑. ปลูกหญ้าแฝกบนคันนา เพื่อให้คันนาคงสภาพอยู่ได้นาน

๒. ปลูกหญ้าแฝกเพื่อใช้ประโยชน์มูลหูลังคา ดับหลังคาที่ทำจากหญ้าแฝกสามารถผลิตจำหน่ายได้ ส่วนรากที่มีความหอมนั้นคนไทยรุ่นเก่า เคยนำมาแขวนในตู้เสื้อผ้าทำให้มีกลิ่นหอมและช่วยไล่แมลงที่จะทำลายเสื้อผ้าได้

๓. หญ้าแฝกมีสรรพคุณช่วยขับลมในลำไส้ แก้อาการท้องอืดเพื่อ และแก้ไข้ได้ ส่วนรากสามารถนำมาสกัดทำน้ำมันที่มีประโยชน์และคุณค่าทางการค้าได้ อาทิเช่น ฝรั่งเศสผลิตน้ำหอมจากรากหญ้าแฝก ชื่อ “Vetiver”

จากการดำเนินงานที่ทุกหน่วยงานได้ร่วมมือกันให้เป็นไปตามพระราชดำริ ทำให้มีผลการศึกษาและการปฏิบัติได้ผลอย่างชัดเจนจนเป็นที่ยอมรับจาก วิชาการโลกว่า “ประเทศไทยทำได้ผลอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ ยอดเยี่ยม” เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ International Erosion

Control Association (IECA) ได้มีมติถวายรางวัล The International Erosion Control Association's International Merit Award แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในฐานะที่ทรงเป็นแบบอย่างในการนำหญ้าแฝกมาใช้ในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำแห่งธนาคารโลก ได้นำคณะเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาททูลเกล้าฯ ถวายแผ่นเกียรติบัตรเป็นภาพรากหญ้าแฝกซุบสำริด ซึ่งเป็นรางวัลสดุดีพระเกียรติคุณ (Award of Recognition) ในฐานะที่ทรงมุ่งมั่นในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำ และผลการดำเนินงานหญ้าแฝกในประเทศไทยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ไปทั่วโลกความอุดมสมบูรณ์ของผืนแผ่นดินที่กลับคืนมานี้ เป็นเพราะพระวิริยะอุตสาหะและพระปรีชาญาณอันยาวไกลแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาหนทางในการแก้ไขปัญหาล้างแวลลุ่มและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยที่กำลังถูกทำลายไปอย่างรวดเร็วทั้งนี้เพื่อความมั่งคั่งสมบูรณ์พูนสุขของประชาชนอย่างแท้จริง

มหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาจึงดำเนินการโครงการพระราชดำริเพื่อสนองงานเกี่ยวกับการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกในสถาบันต่างๆ อาทิเช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โดยมีกิจกรรมในโครงการฯ ที่หลากหลาย อาทิเช่น

๑. การคัดเลือกหญ้าแฝกท้องถิ่นเพื่อได้สายพันธุ์ที่เจริญเติบโตได้ในสภาพร่มเงา
๒. ศึกษาปัญหาที่อาจเกิดจากการกระจายพันธุ์จากเมล็ด และการใช้เมล็ดขยายพันธุ์
๓. ศึกษาทางเภสัชเวช ฤทธิ์ด้านจุลชีพ ความเป็นพิษ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากสารสกัดหญ้าแฝกเพื่อใช้รักษาโรคปริทันต์

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๔. การนำหญ้าแฝกมาพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้เกิดรูปแบบผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ ผลิตภัณฑ์ของตกแต่ง โดยการถ่ายทอดแก่กลุ่มผู้ผลิตในท้องถิ่นพร้อมกับการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์ต่อผู้ส่งออก เพื่อให้เกิดช่องทางการจำหน่ายสินค้าในต่างประเทศ

๕. ศึกษาและพัฒนาเครื่องจักรกลสำหรับการปลูกและแปรรูปหญ้าแฝก ได้แก่ เครื่องปลูกหญ้าแฝก เครื่องตัดแต่งต้นหญ้าแฝก เครื่องทำภาชนะเพาะกล้าหญ้าแฝก และวัสดุประสานเพื่อผลิตหญ้าแฝกเป็นวัสดุแทนไม้

๖. ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ ภายในมหาวิทยาลัยและชุมชน

๗. พัฒนาแหล่งเรียนรู้การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

การผลิตเครื่องกักน้ำช่วยพัฒนา และเครื่องกลเติมอากาศแบบอัดอากาศและดูดน้ำ RX & C ตามแนวพระราชดำริ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ คือ ปัญหาน้ำเสีย อันเกิดจากการระบายน้ำทิ้งของโรงงาน โรงพยาบาล โรงแรม ร้านค้า ตลาด ชุมชน และบ้านเรือน ลงสู่คูคลองสาธารณะโดยไม่มีการบำบัดเป็นสาเหตุให้น้ำเน่าเสียกระจายอยู่ทั่วไปตามสระน้ำ คู คลองตลอดจนแม่น้ำลำธารซึ่งปัญหานี้ นับวันรุนแรงมากขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาที่เกิดขึ้น ทรงห่วงใยต่อพสกนิกรที่ต้องเผชิญเรื่องดังกล่าวและได้พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย ด้วยการใช้อุปกรณ์เติมอากาศ โดยพระราชทานรูปแบบสิ่งประดิษฐ์ที่เรียบง่าย แต่มีประสิทธิภาพสูงในการบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในชื่อ “กักน้ำช่วยพัฒนา” และนำมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพน้ำตามสถานที่ต่างๆ ทั่วภูมิภาค

เนื่องในโอกาส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน ทรงทอดพระเนตรเครื่องผลิตเกลือไอโอดีนที่วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ ในเดือนมีนาคม ๒๕๓๖ และได้ทอดพระเนตรโรงงานศักยภาพความพร้อมของครู-อาจารย์ นักศึกษา ที่จะปฏิบัติงานใน การผลิตเครื่องมือกลต่างๆ ทรงพระราชดำริ “...ในการผลิตเครื่องกังหันน้ำชัยพัฒนา วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จะช่วยในการสนับสนุนการผลิต (สร้าง) ได้ รวมทั้ง ครู-อาจารย์ นักศึกษา จะได้มีความรู้ ได้พัฒนาความสามารถเกี่ยวกับระบบการทำงาน การช่วยเหลือในการบริการของชุมชนต่อไปด้วย...” (ทรงพระราชทานรับสั่ง เลขานุการมูลนิธิชัยพัฒนา) และในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชย์ ๕๐ ปี กรมอาชีวศึกษามอบ วิทยาลัยเทคนิค ๑๐ แห่ง วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ อุทัยธานี ราชบุรี กาญจนบุรี เชียงใหม่ ลำปาง ระนอง ปัตตานี นครราชสีมา และร้อยเอ็ด ดำเนินการผลิต กังหันน้ำ “ชัยพัฒนา” สนองพระราชดำริ จำนวน ๑๐๐ เครื่อง โดยการควบคุม การผลิตของกรมชลประทานในการกำจัดน้ำเสียตามพระราชอัธยาศัยต่อไป

เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้กรรมการและเลขานุการมูลนิธิชัยพัฒนา นำอธิบดีกรมชลประทานและคณะเข้าเฝ้าฯ น้อมเกล้าฯ ถวายและสาธิต การทำงานของเครื่องกลเติมอากาศ RX ๕C ณ วังไกลกังวล หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวาระดังกล่าวพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริให้วิทยาลัยเทคนิคทั่วภูมิภาคที่มีความสามารถ ในการสร้างเครื่องกลเติมอากาศ ทำการผลิต RX ๕C โดยให้กรมชลประทาน ควบคุมคุณภาพของเครื่องให้ได้มาตรฐานสามารถบำบัดน้ำเสียได้อย่างมี ประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้สนองพระราชดำริในการ ดำเนินการจัดสร้างเครื่องกลเติมอากาศแบบอัดอากาศและดูดน้ำ RX ๕C จำนวน ๑๐๐ เครื่อง โดยได้รับอนุญาตให้วิทยาลัยเทคนิค ๑๐ แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร ราชสีห์ธาราม สมุทรปราการ ชลบุรี นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ อุตรดิตถ์ และ อุบลราชธานี ดำเนินการจัดสร้างควบคุมการผลิต โดยการแนะนำและทดสอบ ประสิทธิภาพของเครื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญจากกรมชลประทาน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นแก่ชาวอาเซียนที่ทรงเล็งเห็นความสำคัญและความสามารถของนักศึกษาอาเซียนในการจัดสร้างเครื่องกลเติมอากาศทั้ง ๒ แบบ ดังกล่าว เพื่อน้อมเกล้าถวายเพื่อพระราชทานในการกำจัดน้ำเสียตามพระราชอัธยาศัยต่อไป

ยุทธมอดิน ผสานพลังไทย ผสานใจทุกหน่วยเพื่อพ่อหลวงของปวงชน

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นมา ชื่อเสียงของประเทศไทย ในฐานะประเทศเกษตรกรรมที่เป็นอู่ข้าวอู่น้ำของโลกก็ยิ่งโดดเด่นเป็นในสายตาของนานาชาติมากยิ่งขึ้น เมื่อธนาคารโลกได้ตีพิมพ์เผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่องหญ้าแฝกลงในเอกสาร Vetiver Newsletter No.๑๑ ให้สมาชิกทั่วโลกได้รับทราบความสำเร็จของโครงการตามแนวพระราชดำริในด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ซึ่งบังเกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมให้แก่ราษฎรได้

นอกจากนี้สมาคมอนุรักษ์ดินและน้ำนานาชาติยังได้ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายรางวัล “นักอนุรักษ์ดินและน้ำดีเด่นของโลก” แต่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปีเดียวกันอีกด้วยยังผลให้ปัจจุบันประเทศไทยกลายเป็นศูนย์กลางการใช้เทคนิคและวิชาการเกี่ยวกับหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำประสบความสำเร็จก้าวหน้ามากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

กล่าวได้ว่า “ดินและน้ำ” เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเอาพระทัยใส่อย่างจริงจังและทรงทุ่มเทแก้ไขด้วยพระปรีชาสามารถด้านวิทยาศาสตร์ โดยเน้นแนวทางแก้ไขปัญหาดินที่สอดคล้องตรงตามสภาพธรรมชาติและลักษณะของดิน ซึ่งทรงแยกออกตามความแตกต่างของแต่ละภูมิภาค พร้อมกันนี้ก็ทรงจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น ๖ แห่ง เพื่อดำเนินการศึกษาทดลองรวบรวมความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมาสร้างเป็นแบบจำลองสำหรับศึกษาและขยายประโยชน์สู่ประชาชนในวงกว้าง

ตัวอย่างหนึ่งที่เด่นชัดยิ่งถึงพระปรีชาสามารถในการแก้ไขปัญหาดินและพัฒนาคุณภาพดินก็คือการแก้ปัญหาดินเปรี้ยว ดินพรุ ที่ศูนย์ศึกษาการ-

พัฒนาพิกุลทองฯ จ.นราธิวาส ซึ่งที่นี่มีพื้นที่พรุขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงทรงมีพระราชดำริให้นำพื้นที่พรุเสื่อมโทรมที่ถูกทิ้งร้างนี้มาพัฒนาให้เกิดประโยชน์ทว่าก็ต้องเผชิญอุปสรรคใหญ่เนื่องจากดินเป็นกรด และดินเปรี้ยวจัดจนเพาะปลูกอะไรไม่ได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงได้ทรงศึกษาคิดค้นวิธีที่เรียกว่า “การแก้งดิน” คือทำให้ดินแห้งและเปียกสลับกัน เพื่อเร่งปฏิกิริยาทางเคมีของดิน กล่าวคือเป็นการศึกษาให้รู้ธรรมชาติที่แท้จริงของการเกิดกรดของดินช่วยให้ขั้นตอนต่อไปของการปรับปรุงดินเพื่อลดความเป็นกรดเป็นไปง่ายขึ้นโดยมีทั้งวิธีใช้น้ำและใช้ปูนขาวด้วยพระวิริยอุตสาหะโดยใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นกุญแจหลักในการแก้ไขปัญหาจึงผลให้ทรงเอาชนะดินเปรี้ยวได้สำเร็จทั้งยังสามารถฟื้นฟูพื้นที่พรุเสื่อมโทรมเหล่านี้มาใช้ปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองและมะพร้าวจนได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ผลจากการวิจัยปรับปรุงดินเปรี้ยวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและทีมงานวิชาการนี้ ต่อมาได้ใช้เป็นข้อมูลศึกษาต้นแบบที่สามารถนำไปเป็นคู่มือปฏิบัติการแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศโดยต่อเนื่อง

พระมหากษัตริย์คุณที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเสียสละทุ่มเทอุทิศพระองค์โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากนี้ ได้ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรทั้งในด้าน อาชีพ การทำกิน สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะคุณภาพของดิน ซึ่งเป็นปัญหาหลักของประเทศ โดยที่ทรงปฏิบัติพระองค์ให้เห็นเป็นแบบอย่างถึงวิธีพิชิตปัญหาด้วยการใช้สติ ปัญญา ภายใต้หลักเหตุผลทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันก็ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมอัจฉริยะทางด้านวิทยาศาสตร์ เห็นได้จากการที่ทรงสังเกต คิด วิเคราะห์ วิจัย ทำการทดลอง และดำเนินงานอย่างมีขั้นตอน ทรงติดตามผลสรุปเพื่อนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะงานพัฒนาเกษตรกรรมแก้ปัญหาดินและน้ำ เพื่อให้ราษฎรพออยู่ พอกิน พึ่งพาตนเองได้ นำสู่ชุมชนที่เข้มแข็ง

ในส่วนของการแก้ไขปัญหาดินที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทด้านดังกล่าวโดยได้เชื่อมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องนั้น ปัจจุบันมี อาทิ โครงการยุวมอดิน ซึ่งสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ร่วมมือกับกรมพัฒนาที่ดิน หาวิธีแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมโดยอาศัย นักเรียน ครู

และชุมชนเข้ามาเป็นกลไกสำคัญในการศึกษาวิจัยและทำกิจกรรมวิทยาศาสตร์ เพื่อแก้ปัญหาดินในท้องถิ่น โดยสร้างนักวิทยาศาสตร์ทางดินรุ่นเยาว์ หรือ ยุวหมอดิน ที่สามารถใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ กระบวนการคิดระดับสูง กระบวนการตรวจวัดที่เป็นมาตรฐาน ตามแนวทางของโครงการ GLOBE (Global Learning and Observations to Benefit the Environment) หรือโครงการวิทยาศาสตร์โลกทั้งระบบ เพื่อสิ่งแวดล้อมโลก อันเป็นโครงการระดับโลกที่สสวท. ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เดินหน้าศึกษาอย่างจริงจัง ระบุปัญหาวิจัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ความ สัมพันธ์และทำนายการเปลี่ยนแปลงสมบัติต่างๆ ของดินและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษาไปแก้ปัญหาดินในระดับท้องถิ่นของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถทำงานวิจัยร่วมกับเพื่อนนักเรียนอื่นๆ ครู นักวิทยาศาสตร์ และชุมชนในท้องถิ่น ที่ครอบคลุมปัญหาดิน วิธีการ แก้ไขปัญหาและการจัดการดินในท้องถิ่นของแต่ละคนอย่างได้ผล

ยุวหมอดิน หรือ นักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์นี้จึงเป็น “กุญแจสำคัญ” ในการเชื่อมโยงและเผยแพร่ความรู้ไปสู่ชุมชน ก่อให้เกิดความเข้าใจและ จิตสำนึกอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนด้วย การมีส่วนร่วมกับชุมชนในท้องถิ่นภายใต้กิจกรรมดังกล่าว

โครงการยุวหมอดินยังตั้งเป้าหมายที่จะสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับ ปัญหาทรัพยากรดินเสื่อมโทรมในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศให้ได้ประมาณ ๑๐๐ งานวิจัยภายใน ๓ ปีและมียุวหมอดินประมาณ ๕๐๐ คน กระจายกันอยู่ ในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศสามารถสร้างคลังข้อมูลปฐมภูมิที่มีคุณภาพ จากการตรวจวัดภาคสนามและห้องปฏิบัติการโดยหลักวิธีดำเนินการที่เป็น มาตรฐาน อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ ยาวนาน ครอบคลุมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ ลักษณะดินโดยทั่วไปและดินเสื่อมโทรมเฉพาะของแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศ ที่เป็นข้อมูลที่ทันสมัย และสามารถให้นักเรียน ครู นักวิทยาศาสตร์ และ ชุมชนในระดับท้องถิ่นระดับประเทศรวมถึงระดับโลกนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาดินได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

แม้ปัญหาดินเสื่อมโทรมยังไม่อาจยุติลงได้ง่ายๆ ทว่างานวิจัยของ ยุวหมอดินเหล่านี้ได้เริ่มทยอยเดินหน้าโดยเฉพาะที่กำลังทำการศึกษาวิจัย อยู่ในขณะนี้หลากหลายงาน อาทิ งานวิจัยของยุวหมอดิน จ.เพชรบุรี

จากโรงเรียนบ้านพุทพาย เรื่องการเพิ่มผลผลิตของมะเขือเทศโดยใช้ปุ๋ยพืชสด จากถั่วพริ้ว และการศึกษาลักษณะของดินที่มีผลต่อการขึ้นของเห็ดโคน โรงเรียนพรหมานุสรณ์ เรื่องการศึกษาปริมาณธาตุอาหาร N P K ในดิน บริเวณเชิงเขาและดินบริเวณสนามฟุตบอลและเรื่องการลดความเค็ม ของดินโดยใช้ปุ๋ยหมัก พ.ศ. ๑ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เรื่องการใช้ หญ้าแฝกในการรักษาความชื้นของดิน งานวิจัยของยุวมอดิน จังหวัดราชบุรี จากโรงเรียนสวนผึ้ง เรื่องการศึกษาการปลูกพืชตระกูลถั่วในไร่มันสำปะหลัง เพื่อลดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน โรงเรียนครุราษฎร์รังสฤษดิ์ เรื่อง การศึกษาการให้ธาตุอาหารเพื่อเพิ่มผลผลิตของต้นหอม โรงเรียนรัฐราษฎร์ อุปลักษณ์ เรื่องการศึกษาการปรับสภาพดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ โดยใช้ปุ๋ยหมัก นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของยุวมอดินน้อยจากโรงเรียน ต่างๆ อีกหลายต่อหลายเรื่องที่กำลังจะงอกเงยขึ้นลงมือศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งสะท้อนถึงจิตสำนึก อนุรักษ์หวงแหนคุณค่าทรัพยากรดินที่ได้ปลูกลงแล้ว ในใจดวงน้อยของนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์เหล่านี้

อย่างก้าวของวันนี้ “โครงการยุวมอดิน” ยังคงรุดหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยมี สสวท. กับ กรมพัฒนาที่ดิน ร่วมมือกันดำเนินการด้วยการประสานพลังระหว่างนักเรียน ครู และชุมชน ทำการศึกษาวิจัย ขยายพื้นที่สู่ท้องถิ่น ต่างๆ เพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพให้เห็นผล อย่างเป็นรูปธรรม มุ่งแก้ไขปัญาและพัฒนาคุณภาพดินให้พ้นจากสภาวะ วิกฤตเสื่อมโทรม ปลูกจิตสำนึกพิทักษ์ หวงแหน รู้คุณค่าสิ่งแวดล้อมให้เกิดขึ้น ในชุมชน โดยมียุวมอดิน หรือนักวิทยาศาสตร์รุ่นเยาว์ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ เป็นพลังสำคัญผนึกใจกันรักษาดินไว้เป็นทรัพยากรทำกินชั่วลูกหลาน

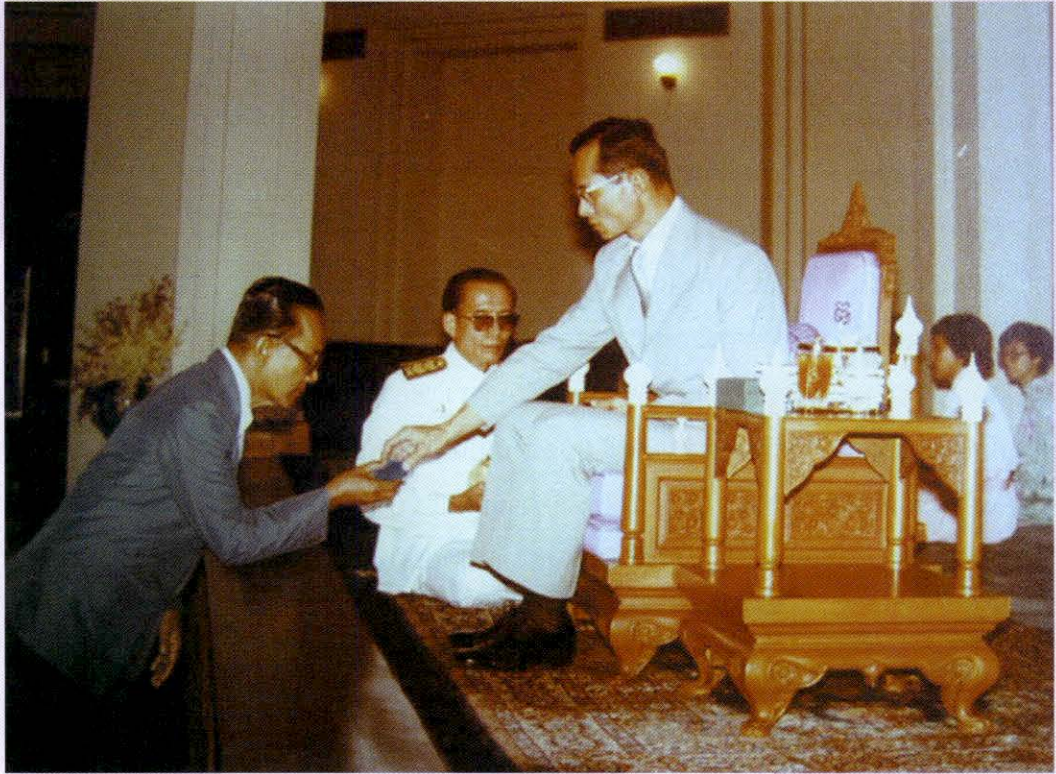
นำเอาวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือศึกษา วิจัย ร่วมกันแก้ไข ปัญหาภายใต้ความร่วมมือของชุมชนผลงานพลังไทย ผลงานใจทุกหน่วย ของแผ่นดิน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถสืบตามรอย- พระราชดำริพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระผู้ทรงเป็น “พลังของแผ่นดิน”

หมายเหตุ ข้อมูลพระราชภารกิจด้านการอนุรักษ์ดิน และภารกิจที่เกี่ยวข้องจาก หนังสือพระเจ้าอยู่หัว จัดพิมพ์โดยกรมประชาสัมพันธ์ เรียบเรียงตาม เหมาะสม

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

พระมหากษัตริย์คุณต่อผู้ประกอบวิชาชีพครู

“...การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งของมนุษย์ คนเราเมื่อเกิดมาก็ได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดาอันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบโตขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของครูอาจารย์สั่งสอนให้ได้รับวิชาความรู้สูง และอบรมจิตใจให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรม เพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของชาติสืบต่อไป งานของครูจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่ง ท่านทั้งหลายซึ่งจะออกไปทำหน้าที่ครูจะต้องตั้งมั่นอยู่ในหลักศีลธรรมและพยายามถ่ายทอดวิชาความรู้แก่เด็กให้ดีที่สุดที่จะทำได้ นอกจากนี้ จงวางตนให้สมกับที่เป็นครู ให้นักเรียนมีความเคารพนับถือ และเป็นທີ່เลื่อมใสไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียนอีกด้วย...”

พระบรมราชาโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษา
วิทยาลัยวิชาการศึกษา

๑๓ ธันวาคม ๒๕๐๕

๑๐๘

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงให้การดูแลและทรงห่วงใยด้านการศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาชาติ บ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของครู ดังเห็นได้จากพระบรมราโชวาทข้างต้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงสนพระทัย และตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ทรงยึดหลักการให้ ผู้เรียน และชุมชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ พระจริยวัตรของพระองค์เป็นแบบอย่างที่ดีควรแก่การยึดถือปฏิบัติ ในความเป็นบรมครูของผู้ประกอบวิชาชีพครูทั่วแผ่นดิน

เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติครู พุทธศักราช ๒๔๘๘ จัดตั้งคุรุสภาขึ้น คุรุสภาได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในพระราชบัญญัติดังกล่าวหลายประการ เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และประสิทธิภาพของครู รวมทั้งประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติคุณครู และโดยที่ที่ประชุมสามัญคุรุสภาประจำปี พ.ศ. ๒๕๐๙ มีมติให้คุรุสภาหาทางช่วยเหลือครูที่ได้อุทิศชีวิตจิตใจให้แก่การเป็นครูตลอดมา จนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ที่เกษียณอายุราชการ หรือพ้นจากหน้าที่การสอนไปแล้ว ซึ่งครูเหล่านี้บางคนในบั้นปลายของชีวิตได้รับความลำบากยากแค้น ขาดผู้อุปการะ เงินบำเหน็จบำนาญที่ได้รับไม่พอกับค่าใช้จ่ายการครองชีพชีวิตตน คุรุสภา จึงมีความเห็นว่า หากจัดตั้งเป็นมูลนิธิช่วยครูอาวุโสขึ้นคงจะมีทางทำให้การยกย่องและการสงเคราะห์สำเร็จและ มั่นคงสืบไป จึงนำความเรื่องนี้ขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขอพระราชทานเงินทุนเป็นประเดิมในการก่อตั้งมูลนิธิ สักจำนวนหนึ่ง และคุรุสภาได้รับพระมหากรุณาธิคุณ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการจัดตั้งมูลนิธิ ช่วยครูอาวุโส
น่านีปรการ

พระมหากษัตริย์คุณประการแรก คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานเงินจำนวนหนึ่งแสนบาท ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๐๙ ตามที่คุรุสภานำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทาน เงินทุนเป็นประเดิมในการก่อตั้งมูลนิธิเพื่อให้การยกย่องและการสงเคราะห์ ครูที่ได้อุทิศชีวิตจิตใจ ให้แก่การเป็นครูตลอดมา จนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ที่เกษียณอายุออกจากราชการหรือพ้นจากหน้าที่การสอนไปแล้ว ด้วยพระ- มหากษัตริย์คุณดังกล่าวนี้ คณะกรรมการอำนวยการ คุรุสภาได้ดำเนินการ จัดตั้งมูลนิธิช่วยครูอาวุโสขึ้น พร้อมทั้งมีมติ ให้จัดสรรเงิน ช.พ.ค. ของคุรุสภา ส่วนกลางสมทบเป็นจำนวนสองล้านบาทถ้วน โดยมูลนิธิช่วยครูอาวุโสได้รับ อนุญาตให้จัดตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๐๙

พระมหากษัตริย์คุณประการต่อมา คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงรับมูลนิธิช่วยครูอาวุโสไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ตั้งแต่ปีแรกที่ก่อตั้ง มูลนิธิ

พระมหากษัตริย์คุณประการสำคัญยิ่งต่อคุรุสภา มูลนิธิ และครูอาวุโส คือ โปรดเกล้าฯ ให้คุรุสภานำครูอาวุโสที่มูลนิธิประกาศเกียรติคุณ เข้าเฝ้าฯ เพื่อรับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และเงินช่วยเหลือเป็นประจำทุกปี นับตั้งแต่มูลนิธิได้เริ่มก่อตั้งมา อาจกล่าวได้ว่ามีวิชาชีพครู เพียงวิชาชีพ เดียวเท่านั้น ที่ผู้ประกอบวิชาชีพได้ปฏิบัติหน้าที่มาจนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ จะได้เข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯอย่างใกล้ชิด ถือว่าเป็นมงคลชีวิต และเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล ยังความปลาบปลื้มปีติแก่ผู้ประกอบ วิชาชีพครู อย่างสูงยิ่ง

นับตั้งแต่ได้รับพระมหากษัตริย์คุณ มูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระ- บรมราชูปถัมภ์ ได้บริหารกิจการและทรัพย์สินนับตั้งแต่มูลนิธิเริ่มดำเนินการ เมื่อปี ๒๕๑๐ จนครบ ๓๙ ปี ในปี ๒๕๔๙ ดังนี้

๑. ทุนจดทะเบียนและทุนหมุนเวียน ๑๑,๕๙๐,๐๙๒.๒๕ บาท
- ๒ ประกาศยกย่องเกียรติคุณครูที่ปฏิบัติหน้าที่ครูสืบต่อกันมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี จนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ มีประวัติชีวิต

การงานที่ดีตลอดมา มีความประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดีตามจารีตของครู และไม่เคยมีความผิดใดๆ ให้เป็นครูอาวุโส โดยมอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ ให้ครูอาวุโสทุกท่านไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งใดก็ตาม และหากปรากฏว่าครูอาวุโส ท่านใดประสบกับความลำบากยากแค้นหรือขาดผู้อุปการะในบั้นปลายของชีวิต มูลนิธิจะมอบเงินช่วยเหลือในการดำรงชีพให้จำนวนหนึ่ง เพื่อบรรเทา ความเดือดร้อน ซึ่งมูลนิธิช่วยครูอาวุโสในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้ประกาศ เกียรติคุณครูอาวุโส โดยมอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ และประกาศนียบัตร ตั้งแต่ ปี ๒๕๑๐ ถึงปี ๒๕๔๘ จำนวน ๕๕,๒๑๑ คน ในจำนวนนี้ได้รับความ ช่วยเหลือทางการเงิน ๑,๖๖๕ คน เป็นเงิน ๑๖,๑๘๐,๐๐๐ บาท

๓. นำครูอาวุโสเข้าเฝ้า ฯ เพื่อรับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติจำนวน ๒๙,๕๑๒ คน

ในโอกาสที่ครูสภาและมูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำครูอาวุโสเข้าเฝ้าฯ เพื่อรับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานพระบรมราโชวาทแลพระราชดำรัส ซึ่งล้วนแต่ ทรงคุณประโยชน์เอนกอนันต์ เป็นข้อคิดเตือนใจสำหรับครูที่จะน้อมนำใส่เกล้าใส่กระหม่อมถือเป็นหลักปฏิบัติได้อย่างดียิ่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ครูต้อง มีความรักและความเมตตา ความเสียสละและอดทน ความรู้ ความสามารถ และเป็นแบบอย่างที่ดี ดังพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส ที่พระราชทาน แก่ครูอาวุโสดังนี้

“งานครูนั้นตามที่ท่านทั้งหลายทราบเพราะว่าได้ปฏิบัติมาเป็น งานที่ยาก และต้องใช้ความอดทน เสียสละมาก ยิ่งสมัยปัจจุบันยิ่งยากขึ้น ทุกที เพราะว่ามีความคิดใหม่อยู่เสมอ เช่นว่า เด็กต้องมีความคิดริเริ่มมาก... อนาคตของชาติ จะเป็นอย่างไรถ้าไม่มีผู้ที่จะให้ความรู้แก่เด็กที่จะเป็นผู้ใหญ่ ในอนาคต โดยเฉพาะกลุ่มครูที่เรียกว่าเป็นผู้สอนเด็กๆ การสอนของครูมี ความสำคัญยิ่งกว่ากลุ่มครูที่อยู่ในชั้นมหาวิทยาลัยด้วยซ้ำ เพราะว่าเป็น รากฐานในชีวิตของเด็กปัจจุบันนี้...”

พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๑๓

ในโอกาสเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๓

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

“...งานของครูเป็นงานพิเศษผิดแปลกกว่างานอื่นๆ กล่าวในแง่หนึ่งที่สำคัญก็คือว่า ครูจะหวังผลตอบแทนเป็นยศศักดิ์ ความร่ำรวย หรือประโยชน์ทางวัตถุเป็นที่ตั้งไม่ได้ ผลได้ส่วนสำคัญจะเป็นผลทางใจ ซึ่งผู้เป็นครูแท้ก็จะพึงพอใจและภูมิใจอยู่แล้ว ดูเหมือนจะภูมิใจยิ่งกว่าข้าวของเงินทองและยศศักดิ์เสียอีก...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๑๖

ในโอกาสเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๑๖

“...ผู้เป็นครูที่แท้จริงนับว่าเป็นบุคคลพิเศษ ต้องแผ่เมตตาและเสียสละเพื่อความสำเร็จความก้าวหน้าและความสุขความเจริญของผู้อื่นอยู่ตลอดชีวิตที่กล่าวตัง้นั้น ประการที่หนึ่งเพราะว่าครูจำเป็นต้องมีความรักและความสงสารศิษย์เป็นพื้นฐานทางจิตใจอยู่อย่างหนักแน่น จึงจะสามารถทนลำบาก ทนตรากตรำกายใจ อบรมสั่งสอนและแม้เคี่ยวเข็ญศิษย์ให้ตลอด”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่ครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๒๐

ในโอกาสเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๒๐

“...ถ้าครูไม่หวังประโยชน์ที่ควรหวั่น หันไปหวังอำนาจ ห่วงตำแหน่ง ห่วงสิทธิ และหวังรายได้กันมากเข้าๆ แล้วจะเอาจิตใจที่โชนมาหวน ความรู้ ความดี ความเจริญของงามของเด็ก ความหวังในสิ่งเหล่านั้น ก็จะค่อยๆ บั่นทอนทำลายความเป็นครูไปจนหมดสิ้น จะไม่มีอะไรเหลือไว้พอที่ตัวเองจะภาคภูมิใจ หรือผูกใจใครไว้ได้ความเป็นครูก็จะไม่มีค่าเหลืออยู่ให้เป็นที่เคารพบูชาต่อไป...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๒๐

ในโอกาสเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ

เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๑

๖๐ ปี ครอบงาย : การศึกษาไทย

“... ครูที่แท้จริงเป็นผู้ทำแต่ความดี คือ ต้องหมั่นขยันและอดสาหะ
พากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ต้องหนักแน่น อดกลั้น และ
อดทน ต้องรักษาวินัย สำรวม ระวังความประพฤติปฏิบัติของตนให้อยู่ใน
ระเบียบแบบแผนที่ดีงาม ต้องปลื้กตัวปลื้กใจจากความสะดวกสบาย และ
ความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคง
แน่วแน่ ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริงใจ ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็น
กลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูนสมบูรณ์ขึ้น
ทั้งด้านวิทยาการ และความฉลาดรอบรู้ในเหตุและผล...”

พระราชดำรัส พระราชทานแก่คณะครูอาวุโส ประจำปี ๒๕๒๒
ในโอกาสเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ
เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓

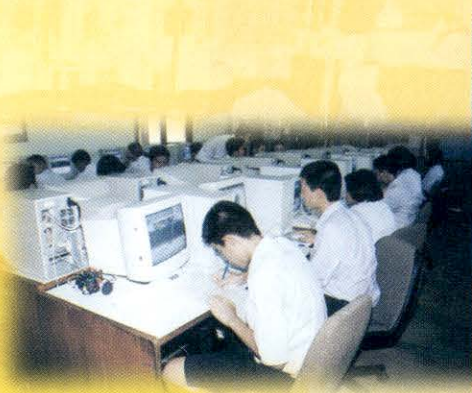
ในโอกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปีพุทธศักราช
๒๕๔๙ นี้ ครูสภา มูลนิธิช่วยครูอาวุโส ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้ประกอบ
วิชาชีพครูทุกคนต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของน้อมนำพระบรมราโชวาท
และพระราชดำรัสมาถือเป็นแนวในการปฏิบัติเพื่อวิชาชีพครูสืบไป

๕

เจตนาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน
“๒๕๔๙ ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน”

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เราตระหนักว่าเป็นภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของ
กระทรวงศึกษาธิการที่จะสร้างเด็ก เยาวชนและประชาชนไทย
ให้มีรากฐานที่มั่นคงในการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนา
คุณภาพชีวิตและการพัฒนาประเทศในทุกด้าน กระทรวง
ศึกษาธิการมุ่งมั่นและจะพยายามอย่างเต็มที่ที่จะทำให้เด็ก
เยาวชนและประชาชนได้รับการศึกษาที่ดี

๒๕๔๙ จะเป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน เป็น
ปีที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม ที่พ่อแม่ผู้ปกครอง
๓๐ ล้านคน และนักเรียน นักศึกษา ๑๕ ล้านคน สัมผัสได้
โดยขยายผลจากแบบปฏิบัติที่ดี และสิ่งที่จะทุ่มเทให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

ปี ๒๕๔๙ กระทรวงศึกษาธิการจะพัฒนาเด็กและ
เยาวชนให้มีความรู้ที่สำคัญ คือ ทักษะด้านการอ่าน การใช้
ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศและทักษะด้านคณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ที่เป็นประตูสู่ความสำเร็จในการเรียนรู้วิชาอื่นๆ
ควบคู่ไปกับการวางรากฐานและบ่มเพาะความเป็นคนดีมี
คุณธรรม

ครู คือ หัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่ดี
กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นคุณค่า ความรู้และทักษะที่ครู
สะสมมาหลายปี และจะดูแลให้แน่ใจว่าครูทุกคน ทั้งใหม่และ
เก่ามีความรู้ ความเข้าใจ และรู้จักวิธีการสอนที่ดี ให้ครูแบ่งปัน
แลกเปลี่ยนวิธี การเรียนการสอนที่ดี ส่วนกลางและเขตพื้นที่
จะเป็นคลังรวบรวมแบบปฏิบัติที่ดีเผยแพร่แก่โรงเรียน

นายจตุรนต์ ฉายแสง
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายอรุณ จันทวานิช
เลขาธิการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นางพรนิภา ลิมปพยอม
เลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายวิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
เลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ศาสตราจารย์พิเศษภาวิช ทองโรจน์
เลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ด้วยหลักการดังกล่าว เราเชื่อมั่นในความร่วมมือ ผนึกกำลังกัน ที่จะผลักดันขับเคลื่อน พัฒนาและเพิ่มพูนวิธีการรณรงค์ ถ่ายทอดสื่อสาร ระหว่างผู้บริหาร ครู อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและ สังคมทุกภาคส่วนที่จะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อความสมบูรณ์ของการจัดการเรียน การสอนให้กับเด็กและเยาวชน

เพื่อให้ความมุ่งหมายนี้เป็นความจริง เราจึงจะ

๑. ร่วมมือกันสร้างแรงกระตุ้นใหม่ๆ ให้เด็กและเยาวชนมีความ สามารถในการคิดเป็น วิเคราะห์ แยกแยะ สร้างสรรค์ เกิดทักษะ ในการดำเนินชีวิต พร้อมทั้งจะเผชิญสิ่งเร้าใหม่ๆ ในสังคม

๒. ร่วมมือกันริเริ่มและเสนอแนะ ทำให้การเรียนการสอน สอดแทรก เชื่อมโยงให้เด็กและเยาวชนมีลักษณะนิสัยพึงประสงค์ ให้มีวิถีชีวิตที่มีวินัย อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเกื้อกูล

๓. ร่วมมือกันทุกวิถีทางอย่างต่อเนื่องให้เด็กและเยาวชนสนใจ ในการศึกษา มีทักษะสามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ พึ่งพาการศึกษาเป็น เครื่องมือเพื่อพัฒนาตน

เราได้ร่วมลงนามในประกาศนี้ เพื่อยืนยันเอกภาพในเจตนารมณ์ และเป็นพันธะสัญญาระหว่างกัน เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๙

ในรอบปีที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการได้ปฏิบัติภารกิจด้านการศึกษา เพื่อก้าวไปสู่อนาคตด้วยเจตนารมณ์ที่มุ่งมั่นในการเติมทุนทางปัญญา เพื่อ เป็นทุนที่สำคัญให้แก่สังคมที่จะเข้าไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ ในอนาคตในมิติต่างๆ ที่พร้อมเสมอ สำหรับการทำให้ประเทศไทยให้ทันสมัย ตรงกับการพัฒนาศักยภาพของประชาชนด้านการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ต่อไปนี้เป็นบทสรุปภาพรวมของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ ประชาชน ซึ่งเป็นความหวังของแผ่นดินผ่านหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวง ศึกษาธิการ ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ภารกิจ

- ✦ ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและผลสัมฤทธิ์
- ✦ พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารของกระทรวง
- ✦ แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ
- ✦ จัดทำงบประมาณและแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง
- ✦ ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจราชการและการตรวจสอบ ภายในราชการทั่วไปของกระทรวง
- ✦ ดำเนินการเกี่ยวกับงานลูกเสือยุวกาชาดและกิจการนักเรียน
- ✦ ส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาจากระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน คณะ กรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- ✦ ส่งเสริมประสานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการกีฬา เพื่อการศึกษา ตลอดจนงานอื่นๆ ที่มีได้กำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
- ✦ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกกระทรวง รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับงานความช่วยเหลือและความ ร่วมมือกับต่างประเทศในส่วนที่มีได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของส่วนราชการใดในสังกัดกระทรวง
- ✦ พัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานของกระทรวง
- ✦ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาและ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งมิได้อยู่ในอำนาจของส่วน ราชการใดในสังกัดกระทรวง
- ✦ ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวง หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา ทำงาน เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาสังคม และความยากจน เชิงบูรณาการเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งนโยบายส่งเสริมให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ในช่วงปิดภาคเรียน โดยการทำงานที่เหมาะสม เพื่อมีรายได้ อันเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ภายในครอบครัว รวมทั้งเป็นการฝึกทักษะด้านอาชีพ ประกอบกับคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบโครงการส่งเสริม สนับสนุนการมีงานทำของนักเรียน นักศึกษา ให้มีรายได้ระหว่างเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๗ และเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ และอนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการโครงการดังกล่าวต่อเนื่อง ในปี ๒๕๔๙ รวมทั้งขอความร่วมมือส่วนราชการให้การสนับสนุนโครงการ ด้วยการจ้างนักเรียน นักศึกษาทำงาน โดยเฉพาะในช่วงภาคฤดูร้อน โดยงานที่จ้างนักเรียน นักศึกษาทำงานในสถานศึกษา ได้แก่ งานธุรการ งานทาสีรั้วโรงเรียน ซ่อมแซมโต๊ะ-เก้าอี้ ปรับปรุงอาคารเรียน งานปรับปรุง ภูมิทัศน์ งานการเกษตร งานช่างไฟฟ้า/ประปา/เครื่องยนต์ งานบันทึก จัดเก็บข้อมูล จัดทำเอกสารการเงินและบัญชี งานประชาสัมพันธ์ จัดทำ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประกอบวัสดุ/อุปกรณ์เพื่อการเรียนการสอน ผู้ช่วย เจ้าหน้าที่วิจัย ผู้ช่วยวิทยากร งานบรรณารักษ์ ซ่อมแซมหนังสือ ฯลฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เน้นทำงานในสถานที่ราชการ (Public Work) ชุมชนและ ท้องถิ่น และงานที่จ้างเน้นเพิ่มเติมในงานบริการสังคมและชุมชนมากขึ้น เช่น การช่วยสร้างบ้านให้ผู้ประสบภัยจากคลื่นยักษ์สึนามิ การร่วมปรับปรุง ลีงก่อสร้างพัฒนาวัด เป็นต้น

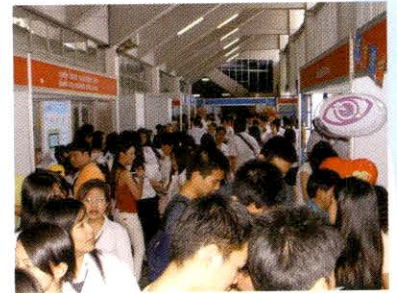

หน่วยงาน	จำนวนสถานศึกษา		จำนวนนักเรียน (คน)		วงเงินงบประมาณ (บาท)	
	ปี ๕๗	ปี ๕๘	ปี ๕๗	ปี ๕๘	ปี ๕๗	ปี ๕๘
๑. สพฐ.	๑,๔๓๕	๑,๗๒๗	๑๑๙,๒๔๗	๖๕,๐๐๐	๑๑๙,๔๓๒,๙๐๐	๗๑,๒๐๐,๐๐๐
๒. สอศ.	๔๑๒	๔๐๘	๓๔,๙๐๐	๒๕,๐๐๐	๑๑๓,๖๕๑,๖๑๕	๖๗,๕๐๐,๐๐๐
๓. สกอ.	๖๔	๘๙	๘,๑๘๐	๕,๕๙๐	๓๗,๙๕๓,๐๐๐	๓๑,๙๐๐,๐๐๐
๔. สป.	๘๕๙	๙๔๗	๓,๒๙๙	๔,๕๕๕	๒๘,๔๓๒,๙๐๐	๒๔,๑๕๑,๑๗๕
๕. ก.สาธารณสุข				๔๗๐		๕,๒๔๘,๘๒๕
รวม	๒,๗๗๐	๓,๑๗๑	๑๖๕,๖๒๖	๑๐๐,๖๑๕	๒๙๙,๔๗๐,๔๐๐	๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๕,๙๔๑		๒๖๖,๒๔๑		๔๙๙,๔๗๐,๔๐๐	

งวด ๑ ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และ งวด ๒ ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๕๘

จากการติดตามผลการดำเนินที่ผ่านมา พบว่า ได้รับการตอบรับในแนวทางที่ดีทั้งจากนักเรียน นักศึกษา ส่วนราชการและภาคเอกชนที่เข้าร่วมโครงการ ในการสำรวจความพึงพอใจ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ได้สอบถามความคิดเห็นนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ จำนวน ๑๓,๗๑๙ คน พบว่า มีความพึงพอใจต่อโครงการและเห็นว่าควรมีการดำเนินงานต่อเนื่อง แต่ปรับปรุงในการเพิ่มรายได้ ระยะเวลาในการทำงานให้มากขึ้น มีการจ้างงานอย่างเพียงพอและมีงบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างทั่วถึง โดยรายได้ที่ได้รับส่วนใหญ่นำไปจ่ายเป็นค่าเล่าเรียน เก็บเป็นเงินออม ชื้อของใช้ส่วนตัวและให้ผู้ปกครอง และจากการติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์บริการ “งานดีที่น้องทำได้” โดยสอบถามความคิดเห็นผู้แทนส่วนราชการที่รับนักเรียน นักศึกษาจากศูนย์บริการฯ ไปทำงาน จำนวน ๓๐๐ คน และนักเรียน นักศึกษาที่ได้ทำงานราชการจากศูนย์ฯ ๕๒๕ คน และผู้แทนภาคเอกชนที่รับนักเรียน นักศึกษาจากศูนย์บริการฯ ทำงานพบว่า

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๑. ส่วนราชการ พึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักเรียน นักศึกษา คือ

- สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
- มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายดี
- มีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีสัมมาคารวะดี
- มีความคิดริเริ่มในการปฏิบัติงานดี

๒. ภาคเอกชน พึงพอใจในการปฏิบัติงานของนักเรียน นักศึกษา คือ

- มีความสามารถในการเรียนรู้และเข้าใจงานได้เร็วและปฏิบัติงานได้ดี
- มีความรับผิดชอบดี ทำงานที่ได้รับมอบหมายสำเร็จลุล่วงเป็นที่น่าพอใจ
- มีความซื่อสัตย์ต่องานและตนเองดี รู้จักกาลเทศะและมีสัมมาคารวะเป็นอย่างดี
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ต้องให้มีการฝึกจากการปฏิบัติจริง

๓. นักเรียน นักศึกษา มีความพึงพอใจ คือ

- ต้องการให้มีโครงการต่อเนื่องเพราะต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- การทำงานทำให้เกิดทักษะและประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น
- ทำให้มีรายได้ช่วยแบ่งเบาภาระผู้ปกครอง

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

แนวทางการดำเนินงาน ปี พ.ศ. ๒๕๔๙

- คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการโครงการต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ทั่วประเทศ ด้วยงบประมาณรายได้ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล จำนวน ๒๐๐ ล้านบาท
- จ้างงานนักเรียน นักศึกษา ทำงานในสถานศึกษาและส่วนราชการ เช่น ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๔๘ และเพิ่มเติมการจ้างงานที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการ จำนวน ๑๑๕,๙๕๘
- ขอความร่วมมือภาคเอกชน สถานประกอบการ เน้นการจ้างนักเรียน นักศึกษา ทำงานในเวลาที่เข้มแข็งและจริงจัง ต่อเนื่อง

กำหนดการในส่วนกลาง

เป็นศูนย์บริการ “งานดีที่น้องทำได้”

โครงการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา

ทำงานมีรายได้ระหว่างเรียน

ระหว่างเรียนวันที่ ๑๑ - ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๙

ณ อาคารกีฬาหิมิบุตร สนามกีฬาแห่งชาติ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

และระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๙ ณ กระทรวงศึกษาธิการ

ในส่วนภูมิภาค

นักเรียน นักศึกษา สามารถติดตามรายละเอียดการจ้างงานได้จากสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานจัดหางานจังหวัด และภาคเอกชน ที่เข้าร่วมโครงการ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๑ อำเภอ ๑ ทูน

“เติมทุนปัญญา พัฒนาเด็กไทย”

รัฐบาลมีนโยบายเพิ่มเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษา พัฒนาศักยภาพของเด็กยากจน ทั้งในชุมชนเมืองและชนบท อีกทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลการเรียนที่ดี มีความประพฤติเรียบร้อย มีฐานะยากจน จากทุกอำเภอและกิ่งอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๙๒๖ คน ให้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรีทั้งในและต่างประเทศ ในสาขาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นและความต้องการของนักเรียน

จากการคัดเลือกผู้รับทุนรุ่นที่ ๑ (ปีการศึกษา ๒๕๔๗) มีผู้ได้รับคัดเลือกให้รับทุนจำนวน ๙๒๑ คน จาก ๙๒๖ อำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยศึกษาต่อในประเทศไทย ๑๙๑ คน และต่างประเทศ ๗๓๐ คน ขณะนี้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยได้แล้ว ๓๕๑ คน ส่วนที่เหลือกำลังเรียนภาษาและเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย

สำหรับการดำเนินงานในรุ่นที่ ๒ (ปีการศึกษา ๒๕๔๙) กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสำนักงาน ก.พ. กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อจัดทุนการศึกษาในรุ่นที่ ๒ จำนวน ๙๒๖ คน ขณะนี้มีนักเรียนสมัครทั้งสิ้น จำนวน ๗,๔๒๖ คน จาก ๑๗๕ เขตพื้นที่การศึกษาและสอบคัดเลือกในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๙

๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูทั้งระบบ

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการแก้ไขกฎกระทรวง ปรับเปลี่ยนสภาพของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เป็นสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) โดยมีการปฏิบัติงานสำคัญในการเป็นศูนย์กลางในการประสานงานการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการเสริมสร้างเครือข่าย จากภารกิจดังกล่าว สถาบันฯ ได้ดำเนินการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ เพื่อการพัฒนาครู คณาจารย์

นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เยี่ยมนักศึกษาในโครงการ ๑ ทูน ๑ อำเภอ ที่ศึกษาต่อ ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนจีน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะทำให้ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาสามารถพัฒนาไปสู่การพัฒนาวิชาชีพ และการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพ (Career Path) โดยมียุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การฟื้นฟูสร้างศรัทธาวิชาชีพ เช่น ยกกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู พัฒนาการบริหารงานบุคคล พัฒนาระบบค่าตอบแทน ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาศักยภาพครู เช่น การสร้างภาวะผู้นำ การส่งเสริมการศึกษาต่อ การสร้างเอกภาพและระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาครูแนวใหม่ เช่น การพัฒนาสถาบันผลิตครู พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาครูใหม่ ฯลฯ

ตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้จะทำให้การพัฒนาครูในอนาคตก้าวไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการมอบให้สำนักงาน ก.ค.ศ. ร่วมกับสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จัดทำข้อเสนอการดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อสรุปจากการประชุมระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาสู่การปฏิบัติมาใช้กำหนดเป็นแนวทางในการจัดทำข้อเสนอ เพื่อมุ่งพัฒนาให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานหลักสูตร และมีความก้าวหน้ามั่นคงในวิชาชีพ โดยระบบการพัฒนาครูที่พิจารณาจากความรู้ความสามารถของครูเฉพาะวิชาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การอบรม พัฒนา ประกอบด้วย ๓ รูปแบบ ได้แก่

๑. การอบรมหรือพัฒนาตามนโยบาย
๒. การอบรมหรือพัฒนาแบบยึดโรงเรียนเป็นฐาน
๓. การอบรมเป็นรายบุคคล

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบใหม่ดังกล่าวนี้ จะทำให้เกิดการพัฒนาวัตกรรมการศึกษา เพื่อปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการไปพร้อมๆ กัน

ความก้าวหน้าของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

เส้นทางความก้าวหน้าของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า “การให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะใดและการเลื่อนเป็นวิทยฐานะใดต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิทยฐานะตามมาตรา ๔๒ ซึ่งผ่านการประเมิน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความประพฤติด้านวินัย คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ประสพการณ์ คุณภาพ การปฏิบัติงาน ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนตามหลักเกณฑ์และวิธีที่ ก.ค.ศ. กำหนด”

ทั้งนี้ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ นอกจากนี้ ยังได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะ ชำนาญการ หรือวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ (เป็นกรณีพิเศษ) สำหรับผู้ได้รับคัดเลือกเป็นครูดีเด่นตามโครงการต่างๆ โดยให้มีการประเมินเพิ่มเติมบางประการ

อย่างไรก็ตาม การประเมินเพื่อให้ครูมีวิทยฐานะสูงขึ้นเป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจ ให้ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะตามที่คาดหวังถึงมาตรฐานความรู้ ทักษะและจิตวิญญาณของความเป็นครูเพื่อสร้างคุณภาพผู้เรียนต่อไป

การพัฒนาการศึกษาใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้

ด้วยมิติของความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรม และความ เป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จุดเน้นสำคัญของการพัฒนาการศึกษา จึงมุ่งไปที่การจัดการศึกษาอย่างเป็นเอกภาพให้กับ

ประชาชนในพื้นที่ กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำยุทธศาสตร์ในการพัฒนา ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ในหลายรูปแบบ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ประกอบด้วย

* พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะการเรียนรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชุมชนเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจและรักมาตุภูมิ รวมถึงการบูรณาการสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กับหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช ๒๕๔๖ และส่งเสริมการใช้ภาษามลายู ซึ่งเป็นภาษาในชีวิตประจำวันของเด็ก เป็นฐานในการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้สาระการเรียนรู้อื่น และเพื่อการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยในสถานศึกษามุสลิมภาคจังหวัดภาคใต้ จัดทำหนังสือเรียนและหนังสืออ่านเพิ่มเติมสำหรับด็กปฐมวัย และช่วงชั้นที่ ๑ ของสถานศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) รวมทั้งมีการจัดอบรมครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้

* พัฒนาศถาบันการศึกษาบอเนาะ โดยมีนโยบายชัดเจนที่จะส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านกายภาพ วิชาการและวิชาชีพ ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทะเบียนสถานศึกษาบอเนาะทั่วประเทศ จำนวน ๓๖๙ แห่ง โดยเป็นสถาบันบอเนาะเฉพาะใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓๑๔ แห่ง ให้การสนับสนุนการสอนวิชาชีพ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอน (อุตสาหกรรม) ที่ยังไม่มีวุฒิต่างครูเข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ๒ รุ่น จำนวน ๗๐๐ คน

* รับโอนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) จากกระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน ๑,๕๙๗ แห่ง เพื่อพัฒนาตาดีกาให้เป็นศูนย์การศึกษาอิสลามที่พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจัดสรรเงินอุดหนุนปีงบประมาณ ๒๕๔๙ รวมทั้งให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อ

การพัฒนาตาดีกาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพทั้งในด้านกายภาพ วิชาการ และบุคลากร

* การพัฒนาอาชีพและการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อยกระดับ การศึกษาให้กับกำลังแรงงาน ผู้ไม่จบการศึกษามัธยมศึกษาและการศึกษา ชั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี โดยความร่วมมือกับภาคี/ เครือข่าย จัดให้มีการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์ให้กับประชาชนเมื่อจบการศึกษาและศึกษาต่อ รวมถึงการจัดการสอนภาษามาลายูท้องถิ่น ให้กับข้าราชการทหาร ตำรวจ และประชาชน

* พัฒนาการอุดมศึกษา ด้วยการยกระดับมหาวิทยาลัยปัตตานี เป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศร่วมมือกับมหาวิทยาลัยอัล-ฮัสอ์วี เพื่อเปิดสอน คณะอิสลามศึกษาในมหาวิทยาลัย รวมถึงพัฒนาวิทยาลัยอิสลาม คณะ อิสลามศึกษา ด้วยการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และมีการส่งเสริมมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มีบทบาทในการพัฒนาบุคลากรทั้ง สถานศึกษาของรัฐและเอกชนรวมถึงส่งเสริมการวิจัยเพื่อการแก้ปัญหา

* ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้วิทยาการโลกมุสลิม จากสถานการณ์ ในปัจจุบัน จะมีข้อมูลทางศาสนาที่ถูกบิดเบือนไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ประกอบกับ สังคมยังมีความเข้าใจไม่ตีพอกเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม ดังนั้น ในโอกาสงาน เมาลิดกลางแห่งประเทศไทยประจำปีฮิจเราะห์ ศักราช ๑๔๒๖ ที่จัดขึ้น เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ สวนอัมพร กระทรวงศึกษาธิการ จึงขอรับความอนุเคราะห์จากผู้มีความรู้ ความสามารถทางศาสนาอิสลาม มาร่วมกันแปล เพื่อนำคำสั่งสอนของศาสนาอิสลามไปถ่ายทอดและสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสังคมอันจะนำไปสู่ความรู้ ความเข้าใจ ในหลัก ศาสนา วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวมุสลิมเพื่อนำไปสู่ สังคมสันติสุขต่อไป

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นขุมกำลังหลักที่สำคัญ องค์กรหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนายุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติ ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษา

แห่งชาติ จัดทำงบประมาณและบริหารราชการประจำทั่วไปของกระทรวง และมีบทบาทที่แตกต่างไปจากเดิม เพราะในโครงสร้างปัจจุบันสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีภาระงานในการจัดการศึกษาด้วย ได้แก่ การศึกษาเอกชน และการศึกษานอกโรงเรียน รวมทั้งการบริหารงานบุคคลข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา

ในระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและได้รับความร่วมมือร่วมใจจากองค์กรหลัก หน่วยงานต่างๆ และบุคลากรทุกฝ่าย จนสามารถพัฒนาระบบงานและแนวปฏิบัติเพื่อสนองต่อภารกิจ และริเริ่มสิ่งใหม่ๆ ที่หลากหลาย เพื่อประโยชน์ต่อประเทศชาติ และประชาชนทุกหมู่เหล่า

ด้านนโยบาย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายให้เป็นแกนกลางในการแปลงนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการในภาพรวมของกระทรวง จัดทำทิศทางและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา มีการชี้แจงทำความเข้าใจแก่หน่วยปฏิบัติและสาธารณชนอย่างกว้างขวาง สร้างความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดการหลอมรวมพลังที่นำไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผลชัดเจนเป็นรูปธรรม

ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้มิติของความหลากหลายทางศาสนา วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งจุดเน้นสำคัญของการพัฒนาการศึกษาจึงมุ่งไปที่การจัดการศึกษาอย่างเป็นเอกภาพให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยมีสำนักตรวจราชการประจำเขตในพื้นที่เป็นแกนกลางในการประสานงานกับหน่วยปฏิบัติขององค์กรหลักและเป็นกลไกเชื่อมประสานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและความฉับไวในการประสานสั่งการระหว่างหน่วยงานนโยบายและหน่วยปฏิบัติ

พัฒนาสถาบันการศึกษาปอเนาะ โดยมีนโยบายชัดเจนที่จะส่งเสริมสนับสนุน ทั้งด้านกายภาพ วิชาการและวิชาชีพ ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้จดทะเบียนสถาบันศึกษาปอเนาะทั่วประเทศ จำนวน ๓๖๙ แห่ง โดยเป็น

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สถาบันปอเนาะเฉพาะใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓๑๔ แห่ง ให้การสนับสนุนการสอนวิชาชีพ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและการบริหารจัดการ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอน (อุstadaz) ที่ยังไม่มีวุฒิทางครูเข้าศึกษาต่อที่ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ๒ รุ่น จำนวน ๓๐๐ คน

รับโอนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) จากกระทรวงมหาดไทย ซึ่งปัจจุบันมีจำนวน ๑,๕๙๗ แห่ง เพื่อพัฒนาตาดีกาให้เป็นศูนย์การศึกษาอิสลามที่พัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส พ.ศ. ๒๕๔๘ และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการจัดสรรเงินอุดหนุน เพื่อเป็นค่าตอบแทนผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และค่าบริหารจัดการมัสยิด ปีงบประมาณ ๒๕๔๙ รวมทั้งให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาตาดีกาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งในด้านกายภาพ วิชาการ และบุคลากร

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้พัฒนาระบบกำกับ ติดตามผล โดยมีผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก สร้างเสริมความเข้มแข็ง ให้แก่สำนักผู้ตรวจราชการในทุกเขตการศึกษาในการพัฒนาระบบข้อมูล การดำเนินการวิจัย การใช้ระบบ IT มาช่วยในการทำงาน เพื่อรองรับระบบ e-Government ของรัฐบาล

นอกจากงานด้านนโยบายการกำกับติดตามดูแลการนำสู่การปฏิบัติ แล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยังเป็นหน่วยงานหลักของกระทรวงในการกลั่นกรอง ส่งเสริมและปฏิบัติงานวิชาชีพเฉพาะด้าน ได้แก่ งานกฎหมาย งานต่างประเทศ งานสารสนเทศ งานพัฒนาทรัพยากรบุคคล งานการศึกษาเอกชน และการศึกษานอกโรงเรียน

ในด้านกฎหมาย สำนักนิติการ ได้มีส่วนสนับสนุนการยกร่าง พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ระเบียบปฏิบัติ และประกาศ เพื่ออนุมัติให้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ จวบจนวันนี้ได้ดำเนินการและมีผลบังคับใช้แล้ว จำนวน ๘๒ ฉบับ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ ๑๗ ฉบับ กฎกระทรวง ๓๘ ฉบับ ระเบียบ ๑๗ ฉบับ ประกาศ ๑๐ ฉบับ และอยู่

ระหว่างดำเนินการอีก ๒๖ ฉบับ และยังมีบทบาทในการเผยแพร่ให้ความรู้
ตอบข้อหารือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง สาธารณชน รวมทั้ง
จัดทำแผนพัฒนากฎหมาย และแผนนิติบัญญัติตามนโยบายของรัฐบาล

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเสริมประสิทธิภาพในการบริหาร
จัดการและการเรียนการสอน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนงาน/โครงการการใช้ ICT
เป็นกลไกขับเคลื่อนการบริหารจัดการและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบ
ให้มีความก้าวหน้า ทันสมัย สนองต่อการเปลี่ยนแปลง จัดทำระบบ
เชื่อมเครือข่าย Internet ให้แก่สถานศึกษาครบทุกสถานศึกษา การจัดทำ
ฐานข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก
เป็นฐานพัฒนาหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็น
สำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (e-Office) ๑๐ ระบบ รวมทั้งสนับสนุนการตรวจ
ราชการด้วยระบบ e-Inspection นอกจากนี้ได้ดำเนินโครงการร่วมมือกับ
ภาคเอกชน เช่น โครงการการเรียน การสอนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ด้วยเว็บไซต์ Think.com ร่วมกับบริษัท ออราเคิล คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย)
จำกัด โครงการ Partners in Learning โดยร่วมมือกับบริษัท ไมโครซอฟท์
(ประเทศไทย) จำกัด ฝึกอบรมนักเรียนให้เป็นผู้ช่วยครูคอมพิวเตอร์ในโรงเรียน
โครงการพัฒนาศักยภาพครูศิลปะในการใช้สื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์นวัตกรรม
ทางการศึกษาสู่การพัฒนาผู้เรียน โครงการ Intel Teach to the Future
ร่วมมือกับบริษัท อินเทล ไมโครอิเล็กทรอนิกส์ (ประเทศไทย) จำกัด
สนับสนุนส่งเสริมให้ครูไทยนำเอา ICT มาบูรณาการการเรียนการสอนได้
อย่างมีประสิทธิภาพ

งานความสัมพันธ์ต่างประเทศ ได้มีบทบาทสำคัญยิ่งขึ้นในการ
ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียน นักเรียน เช่น โครงการสัมมนา
โรงเรียนพี่-โรงเรียนน้องของสถานศึกษาเครือข่ายโครงการการศึกษา
เพื่อความเข้าใจอันดีระหว่างชาติของยูเนสโก (ASPnet) เพื่อแลกเปลี่ยน
ความคิด ประสบการณ์ และติดตามความก้าวหน้าขององค์กร พัฒนา
ศักยภาพในการใช้ภาษาอังกฤษในที่ชุมชน โดยจัดการแข่งขันการกล่าว
สุนทรพจน์เป็นภาษาอังกฤษในที่ชุมชน นานาชาติ ปี ๒๕๔๘ หัวข้อ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

Differences and Diversity ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีกับต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ เช่น การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การซีมีโอ ครั้งที่ ๒๗ เพื่อแลกเปลี่ยน Best practices กับประเทศสมาชิก การประชุมคณะกรรมการ ร่วมไทย-ออสเตรเลีย ครั้งที่ ๑ เพื่อความเข้าใจและความ

ร่วมมืออันดีด้านการศึกษาและโครงการแลกเปลี่ยน และพัฒนาความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก เช่น ไทย-กัมพูชา ไทย-เวียดนาม ไทย-อินเดีย ไทย-มหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ ไทย-HANBAN (CHN) เป็นต้น

การส่งเสริมกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน จัดทำแผนงาน/โครงการส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมและการจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และกิจการนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งสำนักลูกเสือ ยุวกาชาดและกิจการนักเรียน เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงานในการส่งเสริมพัฒนาลูกเสือ เนตรนารี กิจกรรม

ประกวดระเบียบแถวลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เพื่อปลูกจิตสำนึกให้มีระเบียบวินัย รู้จักปฏิบัติตามคำสั่ง และสัญญาได้ถูกต้อง กิจกรรมอยู่ค่ายพักแรมยุวกาชาด เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และทัศนคติซึ่งกันและกันกิจกรรมการบำเพ็ญประโยชน์ของลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ในวันสำคัญของชาติ

เพื่อบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน และรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน โดยจัดทำวารสารออกเผยแพร่ กิจกรรมส่งเสริมเยาวชนเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ฝึกปฏิบัติธรรม ส่งเสริมทักษะชีวิต สำหรับเยาวชนสตรี เพื่อให้

สมาชิกยูวกาชาดและผู้บังคับบัญชา ยูวกาชาดมีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะการจัดกิจกรรม สามารถเชื่อมโยงความรู้ให้สอดคล้องกันระหว่าง อนุสัญญาเจนีวา อนุสัญญาสิทธิเด็ก ให้มีความรู้ในการปกป้องคุ้มครองตนเองและผู้อื่น และมีการสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน โดยผลิตสื่อ การเรียนการสอนหลักสูตรกิจกรรมยูวกาชาด จัดทำคู่มือ การฝึกอบรมวิธีปฏิบัติงานของพนักงาน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษา พร้อมทั้งมีการตรวจติดตามความประพฤตินักเรียนและนักศึกษาในพื้นที่เสี่ยงหรือที่เกิดเหตุ

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้ปรับปรุงกฎกระทรวง เพื่อปรับเปลี่ยนสภาพของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา เป็นสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (สคบศ.) โดยมีภารกิจสำคัญในการเป็นศูนย์กลางในการประสานงาน การพัฒนา จัดทำนโยบาย แผน แนวทางในการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้วยการเสริมสร้างเครือข่ายให้มีความแพร่หลายและมีคุณภาพ จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๙-๒๕๕๑ โดยยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ คือ การฟื้นฟูศรัทธาวิชาชีพระครู เช่น ยกกระดับมาตรฐานวิชาชีพระครู พัฒนาการบริหารงานบุคคล พัฒนาระบบค่าตอบแทน ฯลฯ การพัฒนาศักยภาพครู เช่น การสร้างภาวะผู้นำ การส่งเสริมการศึกษาต่อ การสร้างเอกภาพและระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ฯลฯ และการพัฒนาครูแนวใหม่ เช่น การพัฒนาหลักสูตรการผลิตครู การพัฒนาสถาบันผลิตครู เป็นต้น

การส่งเสริมความก้าวหน้าของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตาม พ.ร.บ. ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.ค.ศ.ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เป็นกรณีพิเศษ สำหรับผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นครูดีเด่นตามโครงการต่างๆ ด้วย ซึ่งได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ในการประเมินเพื่อให้ครูมีวิทยฐานะสูงขึ้น เป็นสิ่งหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ครูต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะ และศักยภาพตามที่คาดหวังถึงมาตรฐานความรู้ ทักษะและจิตวิญญาณของความเป็นครู เพื่อสร้างคุณภาพผู้เรียนต่อไป

การส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาเอกชน รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการ ในหลากหลายมิติ เพื่อส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้แก่ การให้ความสำคัญในการเพิ่มสัดส่วนในการจัดการศึกษาเอกชน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเอกชน โดยการหารือร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ผู้แทนสมาคม ชมรมการศึกษาเอกชน เพื่อศึกษาความต้องการและแนวทางแก้ไขใน ๙ เรื่อง ประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมของการศึกษาเอกชนที่มีคุณภาพ ๒) กฎหมาย กฎระเบียบไม่เอื้อต่อการศึกษาเอกชน ๓) การอุดหนุน และการปรับเงินเดือน ๔) ครูและบุคลากร ๕) การจัดการอาชีวศึกษาและ ภาชีโรงเรียน ๖) การพัฒนา โรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ ๗) การจัดทำมีหน่วยงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนในระดับจังหวัด ๘) การจัดการเรียนการสอนแบบ English Program ๙) การจัดการศึกษา ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนำไปสู่การจัดการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาเอกชน การปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบต่างๆ ให้มีความคล่องตัวมากขึ้น พัฒนาระบบการบรรจุครูผ่าน Website การเพิ่มสวัสดิการครูเอกชน เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและคุณภาพชีวิตครู การส่งเสริมการประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาครูและผู้บริหารโรงเรียนเอกชน

การส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีสำนักบริหารงานการศึกษา นอกโรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในรูปแบบต่างๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนทั่วไป ประชาชนและเยาวชนชาวเขา ราษฎรบริเวณชายแดน ผู้หนีภัยจากการสู้รบ กลุ่มพื้นที่เป้าหมายพิเศษ กลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้ต้องขังเด็ก

ในสถานพินิจ ทหารกองประจำการ ทั้งในด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา การขยายแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้ง่าย การจัดรายการการศึกษาทางวิทยุ โทรทัศน์ การพัฒนา ห้องสมุดให้เป็นห้องสมุดที่มีชีวิต การจัดกิจกรรมคาราวานแหล่งเรียนรู้ เคลื่อนที่ พัฒนาห้องสมุดประชาชนให้เป็น e-Library การจัดตั้งศูนย์ วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาเพิ่มเติม จัดให้มีคูปองเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยการปรับปรุงระบบงบประมาณที่จัดสรรให้ผู้จัด (Supply Side) เป็นคูปองส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่จัดสรรให้ผู้เรียนโดยตรง (Demand Side) ซึ่งจะดำเนินการในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๔๙ ใน ๑๐ จังหวัด จังหวัดละ ๑ ตำบล รวม ๑๔๐ ตำบล นอกจากนี้ได้มีการฝึกอาชีพแก่ ประชาชนเพื่อแก้ปัญหาความยากจน

นอกจากงานหลักดังที่กล่าวมาแล้ว สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีโอกาสในการสนองนโยบายทางการศึกษา และเป็นการสร้างโอกาสทาง การศึกษาอีกหลายประการ เช่น การดำเนินงานโครงการ ๑ อำเภอ ๑ ทุน อันเป็นการเพิ่มทุนทางปัญญา ซึ่งมีนักเรียนเข้าร่วมโครงการในรุ่นที่ ๑ จำนวน ๙๒๑ คน ศึกษาต่อในประเทศ ๑๙๑ คน และศึกษาต่อต่างประเทศ ๗๓๐ คน และกำลังดำเนินการรับสมัครและคัดเลือกนักเรียนเข้าร่วม โครงการรุ่นที่ ๒ โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการมีงานทำของ นักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้ระหว่างเรียน จากงานที่เหมาะสม “งานดีที่น้องทำได้” โดยในปี ๒๕๔๙ ได้รับงบประมาณสนับสนุนประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการต่อสู้ปัญหาความยากจน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ เป็นต้น

งานกิจกรรมและประสบการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นย่อมเป็นบทเรียนที่มี ค่าอย่างยิ่งของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในการพัฒนาระบบงาน กระบวนการคิด แนวทางการดำเนินงาน และวิธีการบริหาร อันเป็นพื้นฐาน ที่จะนำไปสู่การปรับตัวบนธรรมการทำงาน และเป็นพลังที่เข้มแข็งในการ ผลักดันให้การปฏิรูปการศึกษา และการปฏิรูประบบราชการและการพัฒนา ประเทศชาติ โดยองค์รวม เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และสังคมความ มั่นคงสืบไป

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๑๐๒ โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย “เปิดโลกการศึกษา ก้าวหน้าสู่สากล”

ในระยะเวลาเพียงไม่นานนัก โรงเรียนนานาชาติเข้ามามีบทบาทสำคัญ เพื่อตอบสนองความต้องการของคนในชาติ ที่เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรดาท่านผู้ปกครองที่ต้องการจะส่งเสริมให้

บุตรหลานได้มีความรู้ ความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศ และสนับสนุน ให้บุตรหลานได้เข้าศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาต่างประเทศโดยตรง และมีครูชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นครูสอน

ที่สำคัญยิ่งการดำเนินการของโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ถึง ๑๐๒ โรงทั่วประเทศอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนัก

บริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ช่วยทำให้ผู้ปกครองประหยัดทรัพย์ ประหยัดเวลา ไม่ต้องส่งบุตรหลานไปเรียนถึงต่างประเทศได้อยู่ใกล้ชิดผู้ปกครองอีกทั้งยังช่วยเหลือเศรษฐกิจของไทยอีกด้วย

ภาพรวมโรงเรียนนานาชาติ

จำนวนโรงเรียนนานาชาติทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด

	จำนวนโรงเรียนนานาชาติ
กทม.	๗๓ โรงเรียน (แบ่งเป็น อนุบาล ๓๕ โรงเรียน ประถม-ม.ปลาย ๓๘ โรงเรียน)
ต่างจังหวัด	๒๙ โรงเรียน (แบ่งเป็น อนุบาล ๒ โรงเรียน อนุบาล-ประถม-ม.ปลาย ๒๗ โรงเรียน)
รวม	๑๐๒ โรงเรียน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

หลักสูตรที่ใช้จัดการเรียนการสอน

หลักสูตรหลักของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน (โรง)
อังกฤษ	๔๙
อเมริกัน	๓๖
ญี่ปุ่น	๕
IB	๔
สิงคโปร์	๒
แคนาดา	๑
ฝรั่งเศส	๑
เกาหลี	๑
อินเดีย	๑
เยอรมัน	๑
ออสเตรเลีย	๑

จำนวนครูและนักเรียน (ข้อมูลปี ๒๕๕๗)

	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
กทม.	๑,๗๒๓	๑๘,๙๗๙
ต่างจังหวัด	๓๗๗๐	๖,๔๗๔
รวม	๒,๔๙๓	๒๕,๔๕๓

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

จำนวนโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ

	จำนวนโรงเรียนนานาชาติที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ
กทม.	๑๖ โรงเรียน
ต่างจังหวัด	๑๑ โรงเรียน
รวม	๒๗ โรงเรียน
หมายเหตุ	โรงเรียนเปิดสอนเฉพาะอนุบาลไม่ต้องขอรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ

โรงเรียนนานาชาติ หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศ หรือหลักสูตรต่างประเทศที่ปรับรายละเอียดเนื้อหารายวิชาใหม่หรือหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเองที่ไม่ใช่หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการและใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอนให้กับนักเรียนโดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา ไม่ขัดต่อศีลธรรม และความมั่นคงของประเทศ

วัตถุประสงค์สำคัญเดิมในการจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติ คือ เพื่อให้การศึกษาแก่บุตรหลานของชาวต่างประเทศที่มาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศไทยเพื่อปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินงานทางด้านธุรกิจ ระยะแรกมีเพียง ๕ โรงเรียน คือ

- * โรงเรียนสถานศึกษานานาชาติ
- * โรงเรียนบางกอกพัฒนา
- * โรงเรียนร่วมฤดีวิเทศศึกษา
- * โรงเรียนสมาคมไทย-ญี่ปุ่น
- * โรงเรียนนานาชาติเชียงใหม่

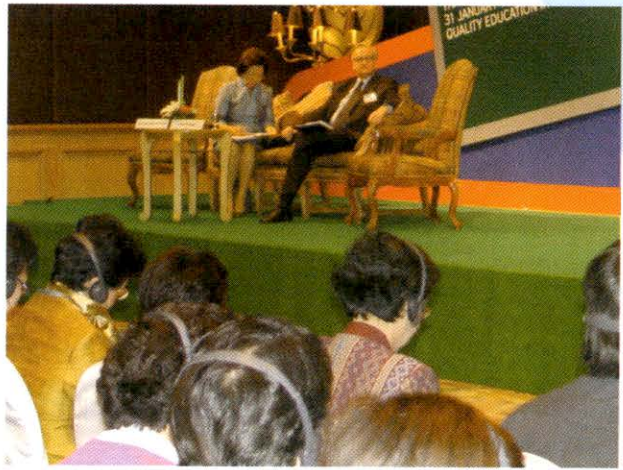
จำนวนโรงเรียนนานาชาติที่มีอยู่ในขณะนั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เพราะมีชาวต่างประเทศเข้ามาพำนักในประเทศไทยมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลมีความเห็นว่า คนไทยนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนต่างประเทศเพื่อให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ทำให้เงินตราใน

ประเทศไหลออกเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ อนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนานาชาติเพิ่มขึ้นได้เป็นรายๆ ไปตาม เหตุผลและความจำเป็นภายใต้หลักเกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนนานาชาติที่ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และให้โรงเรียนนานาชาติสามารถรับเด็กไทย เข้าศึกษาได้รวมทั้งให้ยกเลิกการควบคุมการกำหนดค่าเล่าเรียนและ ค่าธรรมเนียมอื่น

กลไกการควบคุมคุณภาพโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการควบคุมคุณภาพ โรงเรียนนานาชาติตั้งแต่ขั้นตอนการขอ จัดตั้งโรงเรียน โดยได้มีประกาศกระทรวง- ศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งและ ดำเนินกิจการโรงเรียนนานาชาติ ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๔ กำหนดหลักเกณฑ์ควบคุมในเรื่องต่างๆ เพื่อจุดมุ่งหมายสูงสุด คือมุ่งสู่คุณภาพ ประกอบด้วย

๑) ด้านกายภาพ : ที่ดินของโรงเรียนนานาชาติ

- * ระดับก่อนประถมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๑ ไร่ (โรงเรียนเอกชนทั่วไป ขนาดไม่น้อยกว่า ๙๐ ตารางวา) สัญญาเช่าไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
- * ระดับประถมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๒ ไร่ สัญญาเช่าไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
- * ระดับมัธยมศึกษา ที่ดินต้องมีเนื้อที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ไม่น้อยกว่า ๒ ไร่ สัญญาเช่าไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี

ในกรณีเปิดสอนตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ต้องมีเนื้อที่ ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันไม่น้อยกว่า ๕ ไร่ (โรงเรียนเอกชนทั่วไป ขนาด ไม่น้อยกว่า ๒ ไร่ ๙๐ ตารางวา) สัญญาเช่าไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี นอกจากนี้

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ต้องมีพื้นที่สีเขียวสำหรับนักเรียนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของ พื้นที่ทั้งหมด
พื้นที่ในร่มหรือกลางแจ้งสำหรับกิจกรรมนักเรียนไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของพื้นที่
ใช้สอยทั้งหมดขนาดของห้องเรียนไม่น้อยกว่า ๔๘ ตารางเมตร โดยระดับ
ก่อนประถมศึกษา ความจุนักเรียนไม่เกิน ๒๐ คนต่อห้อง ระดับประถมศึกษา
ความจุนักเรียนไม่เกิน ๒๕ คนต่อห้อง และระดับมัธยมศึกษา ความจุ
นักเรียนไม่เกิน ๓๐ คนต่อห้อง

๒) ด้านคุณสมบัติผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่

ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
สำหรับ ครูใหญ่ต้องจบไม่น้อยกว่าปริญญาตรีด้านการศึกษา หรือบริหาร
การศึกษา และมีประสบการณ์เป็นครูมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี สำหรับ
ตำแหน่งครูต้องจบปริญญาตรีด้านการศึกษาหากไม่จบด้านการศึกษา
ต้องจบปริญญาตรีและมีประกาศนียบัตรด้านการศึกษา หรือมีประสบการณ์
สอนไม่น้อยกว่า ๓ ปี ฯลฯ สำหรับครูระดับอนุบาล ต้องมีคุณสมบัติเหมือน
ครูทั่วไป หรือ มีวุฒิประกาศนียบัตรด้านการสอนปฐมวัย หรือประสบการณ์
การสอนชั้นปฐมวัย ไม่น้อยกว่า ๓ ปี สำหรับครูสอนวิชาขาดแคลน ต้องมี
วุฒิปริญญาตรีในสาขาวิชานั้นๆ หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพในสาขาวิชานั้น

๓) การควบคุมคุณภาพด้านหลักสูตร

กระทรวงศึกษาธิการ จัดหลักสูตรโรงเรียนนานาชาติเป็น ๓ ประเภท
ประกอบด้วย

- * หลักสูตรประเภทที่ ๑ หมายถึงหลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะเป็นผู้ตรวจสอบ
หลักฐานการรับรอง หลักสูตรจากหน่วยงานของประเทศนั้นๆ ก่อนเสนอ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติหลักสูตร

- * หลักสูตรประเภทที่ ๒ หมายถึง หลักสูตรที่นำมาจากต่างประเทศ
แล้วพัฒนายละเอียดเนื้อหาวิชาขึ้นมาใหม่ สำนักบริหารงานคณะกรรมการ-
ส่งเสริมการศึกษาเอกชนเสนอสถาบันงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พิจารณาความสอดคล้องในหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ความเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เรียนแต่ละระดับ เนื้อหาของหลักสูตรไม่ขัดต่อศีลธรรม ความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบบการปกครองของไทย

* หลักสูตรประเภทที่ ๓ หมายถึง หลักสูตรที่โรงเรียนยกกว้างขึ้นเอง สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะเสนอสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดประชุมจัดทำกรอบหลักสูตรเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการนำมาใช้จัดการศึกษา

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนนานาชาติจัดการเรียนการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ สำหรับนักเรียนชาวต่างประเทศ ชั้นอนุบาล - เกรด ๘ เรียนเป็นวิชาบังคับ คาบต่อสัปดาห์ เกรด ๙ - ๑๒ เรียนเป็นวิชาเลือก สำหรับนักเรียนไทยทุกระดับชั้นต้องเรียนเป็นวิชาบังคับ ๕ คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้กำหนดเวลา คาบละ ๕๐ นาที ยกเว้นอนุบาล คาบละ ๒๐ - ๓๐ นาที เนื่องจากนักเรียนอายุน้อยจำเป็นต้องจัดเวลาให้สอดคล้องกับวัย การเรียนและการทำกิจกรรมภาษาและวัฒนธรรมไทยจะช่วยทำให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าของความเป็นไทยนอกจากนี้จะทำให้นักเรียนต่างชาติเกิดความรู้สึกที่ดีต่อประเทศไทย สามารถปรับตัวในสังคมต่างวัฒนธรรมได้

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

นอกจากการกำหนดจำนวนคาบการเรียนการสอนแล้ว ในอนาคต กระทรวงศึกษาธิการจะเน้นในเรื่องคุณภาพผู้เรียนด้วยเช่นกัน โดยจะ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และจัดทำแบบทดสอบคุณภาพวิชาภาษาและ วัฒนธรรมไทยเพื่อให้โรงเรียนนานาชาตินำไปใช้ในการประเมินคุณภาพ ของนักเรียน

๔) การควบคุมคุณภาพโดยการประกันคุณภาพและการรับรองมาตรฐาน

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้โรงเรียนนานาชาติระดับประถมศึกษา ขึ้นไปสมัครเป็นสมาชิกขององค์กรรับรองมาตรฐานระดับสากลภายใน ๑๒ เดือน นับจากวันที่ได้รับใบอนุญาตจัดตั้ง และจะต้องได้รับการรับรองมาตรฐาน การศึกษาจากสถาบันรับรองมาตรฐานสากลนั้น ภายใน ๖ ปี ในกรณีที่ โรงเรียนไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานให้ขยายเวลาได้อีก ๑ ปี หากโรงเรียน ไม่สามารถดำเนินการได้ ให้โรงเรียนงดรับนักเรียนและขอเลิกสัมพันธกิจ การภายใน ๒ ปี นอกจากนี้โรงเรียนต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษา และ ผลการสอบของนักเรียนที่จบหลักสูตรสูงสุดของโรงเรียนต่อสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนทุกสิ้นปีการศึกษา

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สรุปการประกันคุณภาพของโรงเรียนนานาชาติ

การประกันคุณภาพภายนอก

ระดับสากล โรงเรียนนานาชาติที่จัดการศึกษาสูงกว่าระดับอนุบาล ขอรับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรต่างประเทศ เช่น NEASC (New England Association of Schools and Colleges) CIS (Council of International Schools) WASC (Western Association of Schools and Colleges) WES (World-Wide Education Service) ฯลฯ เพื่อการประเมินคุณภาพของโรงเรียนทุกด้าน

ระดับประเทศ โรงเรียนนานาชาติทุกโรงเรียนทั้งโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ จะต้องได้รับการประเมินคุณภาพการศึกษา/การรับรองมาตรฐานการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (ส.ม.ศ.)

การประกันคุณภาพภายใน

โรงเรียนนานาชาติทุกโรงเรียน จะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน

- * ระดับอนุบาล ดำเนินการตามปรัชญา เกณฑ์ และตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพโรงเรียนอนุบาลนานาชาติ
- * ระดับสูงกว่าอนุบาล ดำเนินการตามเกณฑ์ขององค์กรต่างประเทศที่โรงเรียนนานาชาตินั้นเลือกขอรับรองมาตรฐาน

ทั้งนี้ การประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก จะช่วยให้โรงเรียนนานาชาติ ตื่นตัวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและเป็นหลักประกันให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในคุณภาพและความคุ้มค่าในการส่งบุตรหลานเข้ารับการศึกษานานาชาติ

๕) การเสนอแผนการดำเนินงานและประมาณการด้านการเงิน ๕ ปี

โรงเรียนนานาชาติที่จะจัดตั้งใหม่ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องเสนอโครงการจัดตั้งโรงเรียนให้สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา-เอกชนพิจารณา ความเหมาะสมของแผนการดำเนินงานและประมาณการด้านการเงิน ๕ ปี ซึ่งสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะพิจารณาค่าใช้จ่ายของการจัดตั้งเป็นโรงเรียนนานาชาติใน ๓ ด้านคือ ด้านการบริหารกิจการและการพัฒนาโรงเรียนในด้านกายภาพ ด้านบุคลากร และด้านการเงิน โดยสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จะตรวจสอบคุณสมบัติของผู้บริหารโรงเรียน พิจารณาการสรรหา และการกำหนดคุณสมบัติครูและเจ้าหน้าที่โรงเรียนในแง่ของสัญชาติ การศึกษา และประสบการณ์ เพื่อพิจารณาว่าครูมีคุณภาพและประสบการณ์ระดับมืออาชีพเพียงใด โรงเรียนมี ความรู้ ความเชี่ยวชาญในหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนหรือไม่เพียงใด เข้าใจหลักการ วัตถุประสงค์ เป้าหมายของหลักสูตร และจะสามารถจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรอย่างไร นอกจากนี้ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะพิจารณาเรื่องการวางแผนด้านการเงิน โครงสร้าง ค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายเงินเดือนครู ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและอุปกรณ์การเรียนการสอน จำนวนนักเรียนที่คาดว่าจะสมัครเรียน จำนวนนักเรียนที่จะรับได้จริง สัดส่วนนักเรียนต่างประเทศและนักเรียนไทย อัตราส่วนครูต่างประเทศและนักเรียน และการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา

ทำอย่างไรผู้ประกอบการจึงจะแน่ใจว่านักเรียนที่เรียนได้รับคุณภาพสมกับค่าเล่าเรียน

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๓๔ กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการยกเลิกการควบคุมการกำหนดค่าเล่าเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ของโรงเรียนนานาชาติ แต่การที่โรงเรียนนานาชาติจะเก็บค่าเล่าเรียนหรือเปลี่ยนแปลงค่าเล่าเรียน จะต้องขออนุญาตจากสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนก่อนทุกครั้ง ซึ่งแนวทางในการพิจารณาของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม

การศึกษาเอกชนคือ ศึกษาหลักสูตรการเงินของปีการศึกษาที่ผ่านมาและประมาณการรายรับ - รายจ่าย ปีการศึกษาต่อไปโดยศึกษาว่าโรงเรียนได้ใช้จ่ายงบประมาณไปในด้านใดบ้าง ซึ่งส่วนมากจะเน้นหนักเงินเดือนครู การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีและ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะพิจารณาอัตราที่ขอเปลี่ยนแปลงว่าเพิ่มในอัตราที่สูงเพียงใด มีเหตุผล และแผนการพัฒนาโรงเรียนหลังจากได้ขึ้นค่าเล่าเรียนแล้วอย่างไร ปัจจุบันโรงเรียนนานาชาติจัดเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนในอัตราที่หลากหลาย ตั้งแต่ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ - ๖๐๐,๐๐๐ บาท สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองและเผยแพร่รายชื่อโรงเรียนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรต่างประเทศ (www.opec.go.th) ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งของผู้ปกครองจะใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกโรงเรียนให้บุตรหลานได้เรียนด้วยความมั่นใจในคุณภาพมาตรฐานนอกจากนี้ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจะดำเนินการในเรื่อง การประกันคุณภาพภายในเพื่อเป็นหลักประกันให้สังคมมีความมั่นใจในโรงเรียนนานาชาติและเป็นการเลือกให้ผู้ปกครองได้ส่งบุตรหลานมาเรียนแทนการส่งไปต่างประเทศ

ปัญหาบางประการในการดำเนินงานของโรงเรียนนานาชาติ

ปัญหาที่สำคัญ คือ โรงเรียนนานาชาติจำนวนหนึ่งที่เปิดสอนสูงกว่าระดับอนุบาล จำนวนประมาณ ๑๔ โรงเรียน ยังไม่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษาจากองค์กรต่างประเทศ ทำให้นักเรียนที่จบการศึกษาระดับ เกรด ๑๒ หรือ เอียร์ ๑๓ ไม่สามารถเทียบชั้นเรียนเท่ากับระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ได้ และไม่สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ อย่างไรก็ตาม นักเรียนเหล่านี้ยังพอมีทางออก คือ สัมผัสสอบ I/GCSE (International/General Certification of Secondary Education หรือ GED (General Education Development Test) ฯลฯ และนำผลสอบมาขอเทียบระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้ที่สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทางแก้ไขปัญหาอีกประการ คือ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐาน และเสนอเทียบชั้นการศึกษาจากสำนักทดสอบทางการศึกษา

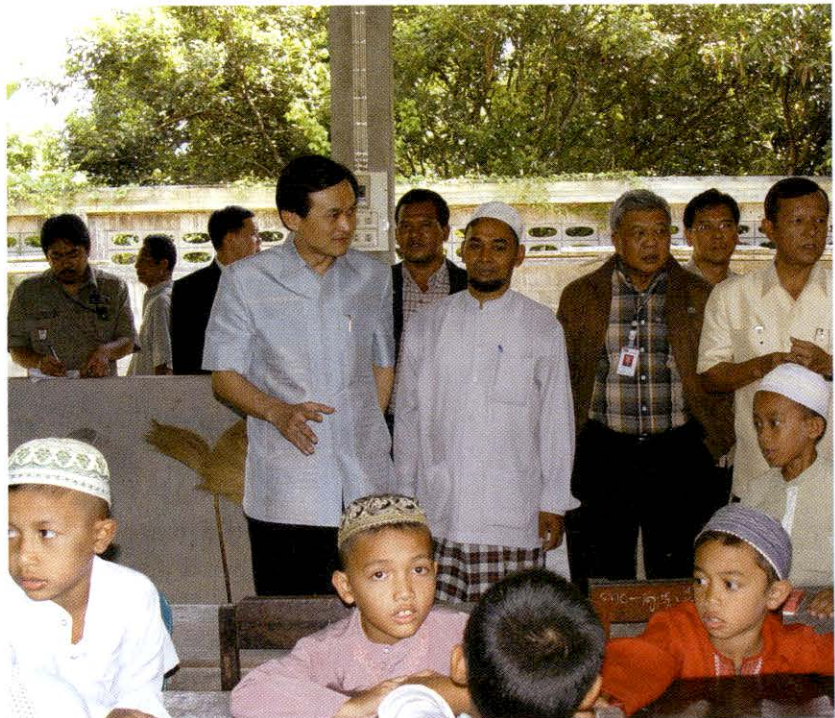

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ตาดีกา

หลายท่านคงเคยได้ยินและสงสัย คำว่า “ตาดีกา” คืออะไร มีหน้าที่และบทบาทอย่างไร วันนี้ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดูแล สนับสนุน และส่งเสริม “ตาดีกา” จะมาชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ให้หายสงสัย ดังนี้

คำว่า “ตาดีกา” {TADIKA} มาจากคำว่า TAMAN DIDIKAN KANOK KANOK หมายถึง สถานอบรมจริยธรรมเด็กเล็ก โดยใช้มัสยิดเป็นศูนย์อบรม ภายใต้การกำกับดูแลของกรมการศาสนา ปัจจุบันมีจำนวนประมาณ ๓ พันกว่าแห่งทั่วประเทศ ต่อมาคณะกรรมการนโยบายเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน / สถานสอนจริยศึกษา (ตาดีกา) ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ด้านความมั่นคง และภายใต้โครงการดังกล่าว กรมการปกครองได้พัฒนาตาดีกา ให้มีความเข้มแข็งขึ้นตามลำดับ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมคณะกรรมการ
ซึ่งมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม ได้เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการ
โดยสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนรับโอนงาน
ส่งเสริมสนับสนุนตาติกาจากกรมการปกครองมาดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

๑. การส่งเสริมสนับสนุนในรูปแบบของโรงเรียนเอกชน
ตามมาตรา ๑๕ (๒) ตาม พ.ร.บ.การศึกษาเอกชน คือ โรงเรียนที่จัดการ
ศึกษาตามหลักสูตรของ ศธ. ที่ได้รับอนุมัติจาก ศธ. และจัดเป็นรูปแบบ
การศึกษา นอกกระบบโรงเรียน

๒. การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับสถานศึกษา ในสังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งรวมทั้งอาคาร สถานที่ ครูอาจารย์ อุปกรณ์ และ
สิ่งอำนวยความสะดวก

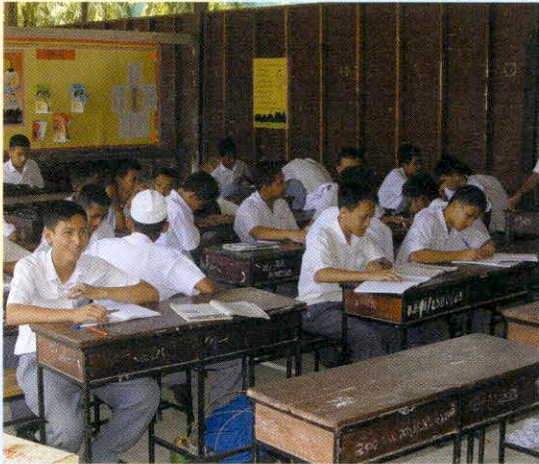
๓. การจัดระบบเทียบโอนความรู้ ประสพการณ์ระหว่างการเรียนรู้
ศาสนาในตาติกา และการศึกษาตามหลักสูตรของการศึกษาในระบบ และ
การศึกษานอกกระบบ

๔. การส่งเสริมทางวิชาการ
และการพัฒนาทั่วโลกที่จะนิเทศ
ติดตามผล ร่วมกับการศึกษาประเภท
อื่นๆ ในพื้นที่

สำหรับด้านงบประมาณนั้น
กรมการปกครองดำเนินการต่อเนื่อง
จนถึงสิ้นปีงบประมาณ ๔๘ และ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
จะรับช่วงในปีงบประมาณ ๔๙

ส่วนหลักสูตรการเรียนการสอนนั้น “ตาติกา” จะใช้หลักสูตร
พีดุอินประจำมัสยิด มี ๖ ชั้นเรียน หรือตามความเหมาะสม มีเนื้อหา
รายวิชา วิชาบังคับ ๘ วิชา วิชาเลือกตามความเหมาะสม และต้องได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เปิดสอนในวันเสาร์
และอาทิตย์ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. หรือวันธรรมดา เวลา
๑๖.๐๐ - ๑๘.๐๐ น.

ปัจจุบันในพื้นที่ จังหวัดปัตตานี มีมัสยิดและ “ตาดีกา” ๖๓๒ แห่ง ยะลา มี ๔๒๖ แห่ง และ นราธิวาส มี ๖๑๐ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๑,๖๖๘ แห่ง โดยทั้งหมดนี้จะได้รับค่าตอบแทนครูและค่าบริหารจัดการมัสยิด

จากนี้เป็นต้นไป “ตาดีกา” จะอยู่ในความดูแล ส่งเสริม และสนับสนุนจากสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้ระเบียบกระทรวง

ศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเอกชนประเภทสอนศาสนา

ทั้งนี้เป็นไปตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ กระทรวงศึกษาธิการ ดูแลตาดีกา ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้แทน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยเปลี่ยนชื่อเรียกจาก “ตาดีกา” เป็น “ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบดูแลศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ซึ่งปัจจุบันใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส มีจำนวนตาดีกา ทั้งสิ้น ๑,๖๐๒ แห่ง

ขณะนี้ สช. โดย ท่านอนุสรณ์ ไทยเดชา ผู้อำนวยการสำนักฯ จึงได้ดำเนินการต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของตาดีกาให้สูงขึ้นและมีมาตรฐานยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๒. ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อเป็นค่าตอบแทนครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และค่าบริหารจัดการมัสยิด ปีงบประมาณ ๒๕๔๐ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๓. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส เพื่อเบิกจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้ครูผู้สอน และค่าบริหารจัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)

๔. จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๖ เขต ได้แก่ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เพื่อเบิกจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้ครูผู้สอน และค่าบริหารจัดการศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา)

๕. จัดประชุมประสานแผนพัฒนาบุคลากร และแผนนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เมื่อวันที่ ๑๕ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ จังหวัดสงขลา

๖. จัดสรรงบประมาณให้สำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ ๑๒ เป็นผู้เบิกจ่ายสำหรับค่าใช้จ่ายในโครงการพัฒนาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดปัตตานี ยะลา และ นราธิวาส

นอกจากนี้ สช. ยังมีโครงการที่กำลังจะดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การประชุมปฏิบัติการจัดทำคู่มือการจดทะเบียนศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และจัดพิมพ์คู่มือดังกล่าว ให้ข้าราชการสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ออกเยี่ยมเยียนนิเทศ และติดตามการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพิจารณาในการสนับสนุนงบประมาณ และพัฒนาศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ต่อไป จัดประชุมผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) จัดประชุมสรุปจัดทำรายงานผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง ๖ เขต และดำเนินการสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

อำนาจ/หน้าที่

- * จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งจัดทำ ข้อเสนอนโยบายและแผนในการสนับสนุนทรัพยากรด้านการศึกษาของชาติ
- * ประสานการจัดทำข้อเสนอ นโยบาย แผน และมาตรฐาน การศึกษา ของชาติ
- * วิจัยและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การศึกษา การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้และภูมิปัญญา ของชาติ ตลอดจน การรวบรวมและพัฒนาระบบเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการพัฒนา นโยบายและแผนการศึกษา ของชาติ
- * ดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาตาม แผนการศึกษาแห่งชาติ
- * ดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นหรือคำแนะนำใน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
- * ปฏิบัติงานอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสภาการศึกษา และสำนักงาน- เลขาธิการสภาการศึกษา หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

**กระทรวงศึกษาธิการน้อมเกล้าถวาย พระราชสมัญญานาม
“พระมิ่งขวัญการศึกษาไทย” แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ
สยามบรมราชกุมารี**

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทยร่วมกับคุรุสภา และองค์กรทางการศึกษาต่างๆ ได้เริ่มจัดงาน “วันครูโลก” ขึ้น ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก วันครูโลกสากล (World Teachers’ Day) ตรงกับวันที่ ๕ ตุลาคม ตามที่องค์การยูเนสโกกำหนดขึ้น ซึ่งได้รับความสนใจจากวงการครู คณะกรรมการจัดงานฯ จึงมีมติให้จัดงานวันครูโลกขึ้น เป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง และให้มีลักษณะเป็นการประชุมทางวิชาการด้านการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้มานำเสนอผลงานอันเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา และเพิ่มพูนแนวคิด ความรู้และความเข้าใจในสถานการณ์และแนวโน้มการศึกษาของโลก เพื่อเปิดโลกทัศน์ของครูไทยสู่เวทีสากล

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับองค์กรทางการศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่ UNESCO-APEID และ SEAMEO รวม ๒๐ องค์กร จัดประชุมสมัชชาการศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๑ ในโอกาสวันครูโลก เรื่อง การปฏิรูปครูและบุคลากร

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ทางการศึกษา เอลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา ระหว่างวันที่ ๑-๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ ศูนย์การประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเป็นประธานเปิดการประชุม นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ถวายราชสดุดีเพื่อเทิดพระเกียรติทรงเป็น “พระมิ่งขวัญการศึกษาไทย” ในฐานะที่ทรงเป็นแบบอย่างของครูที่ดี ทรงมีพระอัจฉริยภาพและพระปรีชาญาณด้านการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับทั้งพลกนิกรชาวไทยและองค์การระหว่างประเทศ พร้อมกันนี้ได้มีการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติ จำนวน ๒ เล่ม คือ “พระมิ่งขวัญการศึกษาไทย” และ “รัตนาคารยการศึกษา” เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณสืบไป

การประชุมสมัชชาฯ ในปี ๒๕๔๘ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นเจ้าภาพหลัก ได้จัดประชุมในระดับชาติ แบ่งออกเป็น ๒ ภาค คือ ๑) ภาคการประชุมวิชาการ ในหัวข้อ เรื่อง การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดในวันที่ ๑-๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘) ๒) ภาคการศึกษาดูงาน โดยการจัดทัศนศึกษา ณ สถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาบรรยายและอภิปรายแสดงความคิดเห็นในมุมมองเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ของไทยในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตที่ควรจะเป็น เพื่อเตรียมการรองรับ สังคมโลกยุคใหม่ นอกจากนั้นครูและบุคลากรทางการศึกษายังได้มานำเสนอ ผลงานนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน นำเสนอโปสเตอร์ และนิทรรศการ ด้านการศึกษา

การจัดประชุมประสบความสำเร็จตรงตามเป้าหมาย มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนหน่วยงานด้านการศึกษาและผู้สนใจเข้าร่วมประชุมประมาณ ๑,๕๐๐ คน ซึ่งสนใจในเรื่อง นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน อาทิ E-Learning, Brain-based Learning และ Knowledge Management และความก้าวหน้าในวิชาชีพ ครูที่รัฐจะจัดให้ ทั้งการลดงานด้านธุรการที่ไม่ใช่การงานด้านวิชาการลง

โดยจัดให้มีบุคลากรด้านธุรการมาช่วยเพื่อให้ครูได้มีเวลาในการเตรียมการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น การส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ สวัสดิการและสวัสดิภาพ ตลอดจนการสนับสนุน การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง และอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน อุปกรณ์ที่ทันสมัยต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ให้ทั่วถึงและเพียงพอต่อความต้องการ

ผลการประชุมที่สำคัญประการหนึ่งที่จะเป็นหลักการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยึดเป็นแนวปฏิบัติเพื่อรวมพลังร่วมมือร่วมใจกันในการพัฒนาวิชาชีพครูของไทยในอนาคต คือ มีการประกาศปฏิญญาการประชุมสมัชชาการศึกษาแห่งประเทศไทยเนื่องใน วันครูโลก (Declaration of the First Thailand Education Congress on the Occasion of the World Teachers' Day) ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการฯ มีมติให้มีการหมุนเวียนให้สถาบันการศึกษาอื่นๆ มารับช่วงเป็นเจ้าภาพหลักการจัดประชุมในปีต่อไป และมอบหมายให้ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดประชุมสมัชชาการศึกษาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ ๒ ในปี ๒๕๔๙

การพัฒนาเด็กปฐมวัย

“รากฐานของการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์”

การพัฒนาการศึกษาปฐมวัยถือเป็นทิศทางและมาตรการที่สำคัญ เป็นลำดับแรกที่จะต้องเร่งดำเนินการโดยด่วน เพื่อเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เติบโตตามวัยอย่างเหมาะสม เป็นคนดี มีความสุข มีขีดความสามารถเทียบเท่ามาตรฐานสากล และมีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อรองรับการเจริญเติบโตตามภาคเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรการที่กำหนดไว้สำหรับการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยตามทิศทางมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา มี ๓ ข้อ ดังนี้

๑. จัดการเรียนรู้ที่เน้นและกระตุ้นพัฒนาการด้านต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมศักยภาพของสมองในการเรียนรู้ เพื่อสร้างความพร้อมทางจิตใจ อารมณ์ สังคม และปัญญาสำหรับเด็ก

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๒. กำหนดหลักการและมาตรฐานคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ของเด็ก และมีกลไกที่จะกำกับ ดูแล ส่งเสริมอย่างใกล้ชิด

๓. สนับสนุนบทบาทของสถาบันครอบครัวในการเลี้ยงดูเด็ก โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองเกี่ยวกับความเข้าใจในการเลี้ยงดู และจุดมุ่งหมายของการศึกษาระดับนี้ ตลอดจนให้ความรู้แก่ผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่

ทั้งนี้ประเด็นการพัฒนาเด็กปฐมวัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นเจ้าภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย ๐ - ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ - ๒๕๕๘ ขึ้น โดยเพิ่มองค์ความรู้เรื่องการพัฒนาสมองของเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี รวมทั้งคุณลักษณะของเด็กปฐมวัย ข้อมูลพื้นฐานการเลี้ยงดูเด็กให้ชัดเจนยิ่งขึ้นและนำเสนอ ค.ร.ม. เพื่อให้ความเห็นชอบนโยบายฯ รวมทั้งให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัยใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย

เนื่องจากนโยบายและยุทธศาสตร์ดังกล่าวเป็นนโยบายระยะยาว ๑๐ ปี สำนักงานฯ จึงได้จัดทำ roadmap การพัฒนาเด็กปฐมวัย ๐ - ๕ ปี ขึ้น เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินงานในภาพรวมของประเทศ

เพื่อให้นโยบายนำไปสู่การปฏิบัติ จึงได้จัดทำมาตรการเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยระยะ ๓ ปี คือ ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ เป็นการดึงเอามาตรการในนโยบายที่เป็นความสำคัญเร่งด่วนมาดำเนินการก่อน ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย รวมทั้งการระดมทรัพยากรทุกภาคส่วนของสังคมให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก เพื่อให้เกิดรูปธรรมในการดำเนินงานจึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัยในปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับมาตรการเร่งด่วน โดยดำเนินการร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานฯ ร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดทำแผนปฏิบัติการเฉพาะปี ๒๕๔๙ เพื่อให้มีการดำเนินการพัฒนาเด็กปฐมวัยในปี ๒๕๔๙ ที่เป็นรูปธรรมโดยหน่วยงานต่างๆ จัดทำเป็น

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ภาพรวมแผนปฏิบัติการฯ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๕๙

สำหรับการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๕๙ เฉพาะส่วนที่ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเอง ได้จัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ขับเคลื่อน การพัฒนาเด็กปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการประจำปี ๒๕๕๙ รวมทั้งได้ จัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน คือ KPI การพัฒนาเด็ก ปฐมวัย ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทย (Roadmap)

พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๑

“ทิศทางการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบ”

คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ในส่วนของนโยบายพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ ระบุเจาะเร่งรัดปฏิรูป การศึกษาและกระบวนการเรียนการสอนทุกรูปแบบให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจและสังคม และสนับสนุนให้มีกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต เพื่อรองรับสังคมเศรษฐกิจบนฐานความรู้ ประกอบกับ ในเรื่อง การปฏิรูปการศึกษานี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๖ และ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๖ เห็นชอบข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูป การศึกษารวม ๗ ด้าน เพื่อเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาของประเทศให้ บังเกิดผล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การปฏิรูปด้านการผลิตและการพัฒนาครู ยุทธศาสตร์ การปฏิรูปด้านการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม ยุทธศาสตร์การปฏิรูปอุดมศึกษา ยุทธศาสตร์การปฏิรูปด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ยุทธศาสตร์การปฏิรูปด้านการมีส่วนร่วม ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและเอกชนในการจัดการศึกษา และยุทธศาสตร์การปฏิรูปด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

ต่อมารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) เห็นสมควรให้มีการผลักดันยุทธศาสตร์ดังกล่าว ร่วมกับแนวนโยบายและ

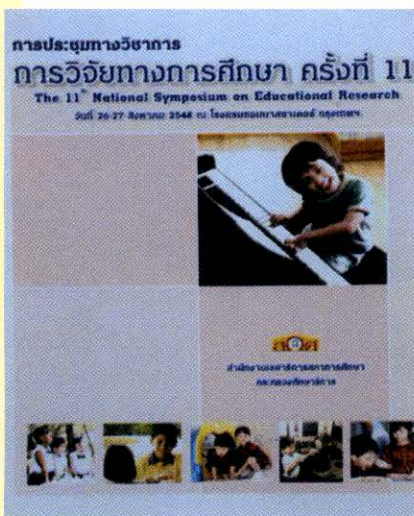
๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่ต้องเร่งดำเนินการสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาไทยขึ้น เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาไทย พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษาสู่การปฏิบัติ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิรูปการศึกษาของไทย ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ พร้อมเป็นแนวทางในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาไทย ในช่วง พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑

โดยตั้งเป้าหมายให้ปี ๒๕๕๑ ประชากรไทยมีการศึกษาเฉลี่ย ๙.๕ ปี และร้อยละ ๕๐ ของกำลังแรงงานมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป และพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็น “คนเก่ง คนดี และมีความสุข” มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สร้างสรรค์ มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีวิถีชีวิตที่มีวินัย มีทักษะสามารถค้นคว้าแสวงหาความรู้ มีการพัฒนาที่เหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนามาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตรงตามความต้องการ ทั้งในด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและเกื้อกูลกัน

การจัดตั้งสถาบันวิจัยระบบการศึกษาแห่งชาติ “Think Tank ทางความคิด”

ในภาวะที่ประเทศไทยจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อแก้ไขวิกฤติทางปัญญาที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้านนั้น เมื่อพิจารณาจากสภาพการณ์การวิจัยการศึกษาของประเทศไทย พบว่ายังอยู่ในรูปแบบเดิม เช่นที่เคยเป็นมา ในลักษณะของโครงการขนาดเล็ก ต่างคนต่างทำ ไม่มีการเชื่อมโยงและต่อเนื่อง ขาดเป้าหมายทิศทางที่ชัดเจน และขาดการจัดการองค์ความรู้ จึงส่งผลกระทบต่อหน่วยงานไม่สามารถนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง รวมถึงไม่มีการวิจัยเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ซึ่งหากปล่อยไว้ในภาวะเช่นนี้ จะส่งผลเสียต่อการพัฒนาประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยทางการศึกษาสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความเข้มแข็งทางปัญญาให้เกิดกับสังคมไทย อันจะนำไปสู่สันติสุขและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ จึงเห็นควรให้มีสถาบันวิจัยระบบการศึกษาแห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา โดยจะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นองค์กรขนาดเล็ก กะทัดรัด ส่งเสริมสนับสนุนให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัย โดยสถาบันจะไม่เป็นผู้ดำเนินการวิจัยเอง จะเป็นศูนย์รวมทางความคิด (Think Tank) ในการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและความต้องการ (Demand) การวิจัยทางการศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติของระบบการศึกษา เป็นศูนย์กลางบริการการวิจัยทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการและที่เกี่ยวข้อง โดยการสร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของนักวิจัยทางการศึกษาให้เข้มแข็งและมีสมรรถนะที่สูงขึ้น บริหารจัดการโดยคณะกรรมการ โดยจะมีผู้อำนวยการสถาบันวิจัยระบบการศึกษาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน

อำนาจ/ หน้าที่

- * จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา มาตรฐาน การจัดการศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
- * กำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และดำเนินการเกี่ยวกับการ สนับสนุนทรัพยากรการจัดตั้ง จัดสรรทรัพยากร และ บริหารงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- * พัฒนาระบบการบริหาร และส่งเสริมประสานงานเครือข่าย ข้อมูลสารสนเทศ การนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ใน การเรียน การสอน รวมทั้งส่งเสริมการนิเทศ การบริหารและ การจัดการศึกษา
- * ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ของเขตพื้นที่การศึกษา
- * พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษา เพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ และประสาน ส่งเสริม การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุ วัง องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน ประกอบการและสถาบันสังคมอื่นของเขตพื้นที่การศึกษา
- * ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน
- * ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การใช้ ICT ในการจัดการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ผู้เรียนสถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่งมีโอกาสเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต” ในการดำเนินการดังกล่าวได้พัฒนาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. จัดหาคอมพิวเตอร์ให้ทุกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคอมพิวเตอร์ใช้เพื่อการเรียนรู้อย่างทั่วถึง เฉลี่ยนักเรียน ๒๐ คนต่อคอมพิวเตอร์ ๑ เครื่อง ขณะนี้ได้รับงบประมาณในการจัดหาคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมจำนวน ๒๕๐,๐๐๐ เครื่อง ในการจัดทำให้โรงเรียนภายในเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๔ พร้อมทั้งต่อเชื่อมอินเทอร์เน็ตให้ทุกโรงเรียนแล้ว

๒. จัดหาและพัฒนาสื่อและบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ โดยการจัดซื้อจัดหาและสร้างขึ้นเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระ ไม่ถูกจำกัดสถานที่และเวลา ซึ่งจะนำไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ที่เรียกว่า e-Learning ต่อไป สื่อและบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ต้องใช้เวลาในการสร้างประมาณ ๓ - ๕ ปี และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ในระยะเริ่มต้นจึงจำเป็นต้องซื้อสื่อและบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์บางส่วน โดยเฉพาะส่วนที่มีคุณภาพสูงที่พัฒนามานานแล้วในต่างประเทศ ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเริ่มต้นสร้างขึ้นเอง เพื่อสามารถใช้ในการเรียนรู้ได้ตรงตามความต้องการมากขึ้น และเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นก็สามารถส่งออกไปยังประเทศอื่นต่อไปได้ โดยเฉพาะในวิชาที่เป็นพื้นฐานใช้ร่วมกัน ซึ่งได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตลอดจนจนถึงวิชาศิลปะและสังคมศึกษา

๓. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งนอกจากจะต้องมีความรู้พื้นฐานในการใช้คอมพิวเตอร์แล้ว ครู อาจารย์ จะต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถใช้ ICT เป็นเครื่องมือการเรียนรู้ของผู้เรียนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยกำหนดหลักสูตรการพัฒนาเป็น ๓ ส่วน คือ ความรู้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเบื้องต้น ส่วนที่สองคือ ความรู้ในการบูรณาการ ICT กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ และส่วนสุดท้ายคือ ความรู้ในการสร้างสื่อ

มัลติมีเดียและการดูแลเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ ครู อาจารย์ ทุกคนจะต้องมีความรู้ในส่วนแรก และครู อาจารย์ ประมาณหนึ่งในสามจะได้รับการอบรมให้มีความรู้ในการบูรณาการ ICT กับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ โดยครู อาจารย์ จำนวนหนึ่งจะได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสื่อมัลติมีเดีย และอีกจำนวนหนึ่งจะได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการซ่อมบำรุงและแก้ไขปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์เสีย ตลอดจนถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์อีกด้วย

๔. การจัดทำ Web Portal ให้บริการสื่อและบทเรียนอิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ครูและนักเรียนที่ต้องการเรียนรู้และค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และใช้เป็นช่องทางการสื่อสารของครูและนักเรียนทั้งในโรงเรียนเดียวกันและต่างโรงเรียนได้ตลอด ๒๐ ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุด ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ไม่ขึ้นกับเวลาและสถานที่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาตามความต้องการของแต่ละคนและสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกันได้ โดยไม่มีข้อจำกัดใดๆ อีกต่อไป

องค์ประกอบทั้งสี่ได้ดำเนินการไปแล้ว และกำลังจัดทำให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เพื่อให้นักเรียนทุกคนจะสามารถใช้ ICT ในการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ในปีการศึกษา ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำลังเร่งรัดดำเนินการตามแผนและจะเสริมสร้างการนำ ICT เข้ามาใช้ในการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญๆ เพื่อปฏิรูปการศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปตามเป้าหมายอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนไทยมีความรู้ สามารถวิเคราะห์แข่งขันได้ในเวทีโลก และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

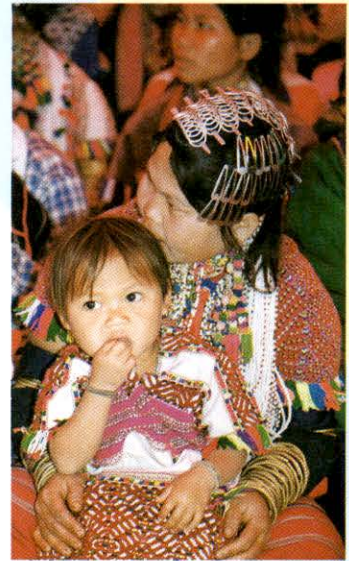
การพัฒนาโรงเรียนในพื้นที่โครงการพัฒนาออยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาการศึกษาโรงเรียนในพื้นที่ออยดุง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๗ เป็นต้นมา โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการคือ

๑. สอนองพระราชปณิธานสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในโครงการพัฒนาอดอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งเริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ และจะสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีภารกิจฟื้นฟูและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้กลับมีสภาพที่อุดมสมบูรณ์ดังเดิม การแก้ปัญหาความยากจน/สุขภาพอนามัยของราษฎรในพื้นที่ ขจัดปัญหาการปลูกฝิ่น และการส่งเสริมการประกอบอาชีพสุจริตทดแทนราษฎรในพื้นที่ที่สามารถพึ่งตนเองได้ในการดำรงชีพด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ สามารถปกครองดูแลตนเองในระดับหมู่บ้านและขยายผลไปสู่การปกครองที่สอดคล้องกับกฎหมายได้

๒. สอนองพระราชประสงค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการสานต่อการพัฒนาของโครงการให้ยั่งยืน

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการ

- * โรงเรียนทั้ง ๘ โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีนักเรียนตั้งแต่ ๘๒ - ๑๒๗ คน จำนวน ๕ โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีนักเรียนตั้งแต่ ๒๔๙ - ๔๐๑ คน จำนวน ๓ โรงเรียน
- * จัดการศึกษาชั้นอนุบาล - ป.๖ จำนวน ๕ โรงเรียน ชั้นอนุบาล - ม.๓ จำนวน ๒ โรงเรียน และจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๑ โรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
- * สภาพภูมิศาสตร์โรงเรียนทุกโรงเรียนตั้งอยู่บนพื้นที่ภูเขา
- * ครูจำนวนหนึ่งขอย้ายออกทุกปี ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาบุคลากร
- * โรงเรียนต้องการได้รับการพัฒนาทั้งด้านความพร้อม โครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการ บุคลากร ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ขวัญกำลังใจของบุคลากร

แนวทางการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในโครงการ

พัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญให้สมบูรณ์ครบถ้วน และพอเพียง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ห้องสมุดโรงเรียน แหล่งเรียนรู้

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ที่มีคุณภาพ ห้องปฏิบัติการ สื่อ อุปกรณ์ และเทคโนโลยี อาคาร สถานที่ และสิ่งแวดล้อมให้พร้อมและปลอดภัย

พัฒนาด้านการบริหารจัดการโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนให้สามารถดำเนินการ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในโครงการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พัฒนาระบบการนิเทศติดตามประเมินผล วางระบบเครือข่ายการปฏิบัติงาน การช่วยเหลือและใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างโรงเรียน ส่งเสริมและกระตุ้นให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

พัฒนาด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ให้มีการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ครูให้รู้คุณค่าตนเองในวิชาชีพ เพิ่มความรู้ความสามารถ มีเทคนิคการสอนที่ดี จัดการเรียนการสอนได้อย่างดี เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นได้ คณะกรรมการสถานศึกษาให้ตระหนักและมีความรู้ด้านการศึกษา สามารถมีส่วนร่วมจัดการศึกษากับโรงเรียนได้อย่างแท้จริง นักเรียนมีความเป็นผู้นำ มีความรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นๆ เพื่อสนองเป้าหมายของโครงการพัฒนาได้อย่างดี

สำหรับแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรนั้น มุ่งเน้นการสร้าง ความตระหนัก/ให้ความรู้/ฝึกปฏิบัติ/ศึกษาดูงาน/เข้าค่ายเรียนรู้ ฯลฯ

ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพในการเสริมแรง สร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่ครูปฏิบัติงาน เช่น สนับสนุนค่าพาหนะการเดินทางไปปฏิบัติงาน จัดทุน การศึกษาต่อให้ครู จัดระบบเงินรางวัลประจำปี ตามผลการปฏิบัติงาน

พัฒนาด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ทบทวนและพัฒนา หลักสูตรของทุกโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและความ ต้องการของท้องถิ่น พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในทุกโรงเรียน พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนขนาดเล็ก สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่ พึงประสงค์และการสร้างอาชีพในทุกโรงเรียน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญด้วยวิธีต่างๆ เช่น ส่งเสริมการสอนแบบมอนเตสซอรี ในระดับก่อนประถมศึกษาและช่วงชั้นที่ ๑ ทุกโรงเรียน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ภาพความสำเร็จ

นักเรียนมีความรู้ มีคุณธรรม มีทักษะในการดำรงชีวิต เป็นพลเมืองดี และนำความเจริญมาสู่ท้องถิ่น

ผู้บริหารเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ พัฒนาเชิงรุก รอบรู้งานวิชาการ เชี่ยวชาญงานบริหารจัดการ มีคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นนักประสานที่ดี

ครูเป็นผู้ที่มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้และมีทักษะวิชาชีพ เป็นแบบอย่างที่ดี มีจริยธรรม สื่อสารร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน

โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด อบอุ่น ปลอดภัย เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และชุมชน

ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการจัดการศึกษา พัฒนาโรงเรียน มีความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของโรงเรียน มีบทบาทในการดูแลเด็กที่ตนเองรับผิดชอบ

การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก

สภาพปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีโรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนต่ำกว่า ๑๒๐ คน) ถึง ๑๑,๕๙๘ โรงเรียนหรือหนึ่งในสามส่วนของโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่เหล่านี้ไม่สามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการทำให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา นักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสที่จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนค่อนข้างต่ำ ตลอดจนขวัญและกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กไม่ดีพอ ทำให้เกิดปัญหาทั้งด้านประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและด้านคุณภาพการศึกษา

ภาพความสำเร็จในอนาคต

ถึงแม้ว่าได้มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่องตลอดมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแล้วก็ตาม แต่ปัญหา

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ของโรงเรียนขนาดเล็กก็คาดว่าจะหมดไป โดยเฉพาะเรื่องของประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กไว้คือ

๑. นโยบายเกี่ยวกับโรงเรียนขนาดเล็ก

นโยบายเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียนขนาดเล็กต้องชัดเจนและต่อเนื่อง คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาต้องวิเคราะห์ความจำเป็นอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม และเลิกโรงเรียนในพื้นที่การศึกษา เพราะการมีโรงเรียนมากหรือน้อยเกินไปนั้น ย่อมกระทบถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้วย ปัจจัยพื้นฐานสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ควรมีให้เพียงพอกับความต้องการ และให้โรงเรียนมีความยืดหยุ่นในการบริหารงบประมาณมากขึ้น เพื่อจะได้ใช้งบประมาณตรงตามความต้องการของตนเอง

๒. การพัฒนาบุคลากร

โรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดหลายประการ ดังนั้นรูปแบบในการบริหารจัดการและการเรียนการสอนจึงต้องมีลักษณะพิเศษไปจากโรงเรียนอื่นๆ ครูผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียนต้องได้รับการพัฒนาอย่างมากในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ ต้องสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสำนึกที่ดีที่จะร่วมกันพัฒนาการศึกษาให้เด็กได้อย่างมีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยปฏิบัติหน้าที่ให้เต็มกำลังความสามารถ

๓. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้

ภาวะการขาดแคลนบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็กเป็นเรื่องที่เป็นปัญหามาช้านาน ดังนั้น สิ่งที่จะนำมาใช้ทดแทนภาวะการขาดแคลนดังกล่าว ก็คือ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. การระดมทรัพยากร

ภาวะการขาดแคลนทรัพยากรในโรงเรียนขนาดเล็กนั้นเกิดขึ้นบนพื้นฐานการจัดสรรงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้นเพื่อให้มีทรัพยากรใช้อย่างพอเพียงจึงควรมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วนเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก นอกจากนั้นยังควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานทั้งในและนอกพื้นที่ได้รับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนจะทำให้ได้รับความร่วมมืออย่างดี

๕. การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ภายใต้ข้อจำกัดหลายๆ เรื่องในโรงเรียนขนาดเล็กไม่ว่าจะเป็นเรื่องการขาดแคลนทรัพยากร บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจ คุณภาพนักเรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ สิ่งต่างๆ เหล่านี้สามารถแก้ไขได้ หากมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานในโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ผลตอบแทนการดำเนินงานของบุคลากรต้องสัมพันธ์กับความเหนื่อยยากที่เขาประสบอยู่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะหาโอกาสไปเยี่ยมเยียนให้กำลังใจ นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จะได้รับทราบปัญหาความต้องการและช่วยเหลือโรงเรียนให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนช่วยเหลือเรื่องสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่บุคลากรของโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารและครูมีขวัญและกำลังใจดีปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มกำลังความสามารถ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อำนาจ/หน้าที่

- * จัดทำข้อเสนอนโยบายและมาตรฐานการอุดมศึกษาและแผนพัฒนาการอุดมศึกษารวมทั้งดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระดับอุดมศึกษากับต่างประเทศ
- * จัดทำหลักเกณฑ์ และแนวทางการสนับสนุนทรัพยากรและการจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณอุดหนุนสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยชุมชน
- * ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และศักยภาพนักศึกษา รวมทั้งผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ ในระบบอุดมศึกษา และประสานส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
- * เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวม ปรับปรุงและยกเลิกสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยชุมชน
- * ดำเนินการเกี่ยวกับการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการอุดมศึกษาตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลและจัดทำสารสนเทศด้านการอุดมศึกษา
- * ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กองทุนเงินให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) Income Contingent Loans: ICL “อนาคตที่มีอนาคตของนักเรียน นิสิต นักศึกษา”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดตั้ง สำนักงานบริหารโครงการปฏิรูประบบ การเงินเพื่อการอุดมศึกษาขึ้น เพื่อเป็นหน่วยงาน รองรับการให้บริการด้านการเงินเพื่อการศึกษาให้ กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และจัดตั้งกองทุนเงิน ให้กู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ขึ้น โดย ๒๐ พฤษภาคม นายกรัฐมนตรี ได้ทำพิธีเปิดกองทุนฯ ไป เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา

ระบบการเงินอุดมศึกษา ในปัจจุบันเป็น ระบบที่ยังมีความเสมอภาคและเป็นธรรมไม่มาก เท่าที่ควร ถึงแม้รัฐจะสนับสนุนงบประมาณ จำนวนมากให้มหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อไปจัด การศึกษาให้กับประชาชนก็ตาม แต่ผู้เรียนที่มาจาก ครอบครัวที่มีฐานะยากจนหรือมีรายได้น้อยซึ่งมีอยู่ จำนวนมาก แม้จะมีศักยภาพมีความพร้อมทั้งทาง ด้านร่างกายและสติปัญญาที่สามารถจะเรียนได้ แต่ขาดเงินทุนทรัพย์เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ก็ทำให้หลายคนหมดโอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อใน

ระดับอุดมศึกษา หรือพอจะเรียนได้แต่ก็มีปัญหาอุปสรรคด้านการเงินส่งผล ให้ไม่ประสบความสำเร็จในการศึกษา ถึงแม้รัฐบาลจะได้มีการจัดตั้งกองทุน เงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนได้บางส่วนแล้ว แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ทั้งหมดเนื่องจากมีข้อจำกัดหลายประการ อาทิ การจำกัดคุณสมบัติของผู้กู้ การบังคับให้ผู้กู้ใช้เงินคืนในขณะที่ไม่พร้อม หรือการที่ผู้กู้นำเงินไปใช้จ่ายผิดวัตถุประสงค์เป็นการสร้างภาระหนี้สินให้แก่ ผู้เรียนมากเกินไป

กรอ.เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้วยการสร้างความเสมอภาค และเป็นธรรมให้แก่ผู้เรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน และปรับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนและตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศให้มากขึ้น

กรอ.มีหลักการ คือ ให้กู้ยืมทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่มีศักยภาพ มีความรู้ความสามารถในการเรียน เพื่อเป็นค่าเล่าเรียนแก่นักศึกษาระดับอุดมศึกษา (อนุปริญญา-ปริญญาตรี) และระดับอาชีวศึกษา (ปวส.-ปริญญาตรี) ให้กู้ยืมทุนการศึกษาเพื่อชำระเป็นค่าเล่าเรียนได้ทุกคนโดยไม่จำกัดฐานะ ความขาดแคลนทุนทรัพย์ของผู้กู้หรือครอบครัว ให้กู้ยืมทุนการศึกษาเพื่อชำระเป็นค่าเล่าเรียนเท่านั้น ไม่รวมค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอื่นๆ

มีเงื่อนไขให้ผู้กู้ยืมทุนการศึกษาชำระเงินคืนกองทุนภายหลังจากสำเร็จการศึกษา และมีรายได้สูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว (รายได้เดือนละ ๑๖,๐๐๐ บาท หรือปีละ ๑๙๖,๐๐๐ บาทขึ้นไป) โดยไม่คิดอัตราดอกเบี้ย แต่จะปรับค่าเงินต้นตามอัตราเงินเฟ้อตั้งแต่ปีแรกที่เข้าศึกษา

หากผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วไม่มีรายได้ หรือมีรายได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ก็ยังไม่ต้องชำระเงินคืน ทั้งนี้กรมสรรพากร จะทำหน้าที่ติดตามและรับชำระคืน

ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมที่ www.icl.or.th

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย Thailand Cyber University: TCU

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และรัฐบาลได้กำหนดให้เป็นนโยบาย สำคัญ ในการเป็นกลไกในการเสริมสร้างความรู้ ของประชาชนในประเทศให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สนับสนุน การสร้างโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อ พัฒนาการศึกษ เพื่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงสถาบันอุดมศึกษา เข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงสู่อินเทอร์เน็ต อันเป็น เครือข่ายสารสนเทศของโลก การส่งเสริม การผลิตเอกสารชุดวิชา และสื่อประกอบการ เรียนการสอน เพื่อเผยแพร่ความรู้ผ่านระบบ เครือข่ายสารสนเทศ การพัฒนาระบบบริหาร การเรียน และระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์

โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย เป็นโครงการต่อเนื่องตามยุทธศาสตร์ดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการจัดการ ศึกษาทางไกลของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง แก่ประชาชนผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสร้างระบบการจัดการศึกษาผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศในลักษณะ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานทั้งในด้านกระบวนการและ ผลผลิตในระดับสากล โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ของ TCU

ด้านความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยได้ส่งเสริม สนับสนุนการสร้าง เครือข่ายความร่วมมือและการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในการจัดการศึกษาทางไกลฯ โดยเกิดเครือข่าย ความร่วมมือของมหาวิทยาลัย ๖ แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยมหิดล และ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่จะร่วมจัดการเรียนการสอนทางไกลฯ ทั้งหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต และบัณฑิตศึกษาใน ๖ หลักสูตรซึ่งบางหลักสูตรพร้อมเปิดดำเนินการในปีการศึกษา ๒๕๕๙

ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี

ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยได้ดำเนินการ ต่อเนื่องจากสำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการศึกษา ซึ่งได้พัฒนาระบบซอฟต์แวร์ ระบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล (LMS) โดยการเผยแพร่ แจกจ่ายระบบจัดการเรียนการสอน

TCU-LMS แก่สถาบันการศึกษากว่า ๔๐๐ แห่ง และมหาวิทยาลัยไซเบอร์ ไทยได้จัดทำโครงการพัฒนาซอฟต์แวร์อย่างต่อเนื่องให้มีขีดความสามารถ ที่สูงขึ้น และจัดทีมบุคลากรเพื่อฝึกอบรมวิธีการติดตั้งระบบ การบริหาร (แก่บุคลากรด้านเทคนิคของสถาบันการศึกษา) การจัดการเรียนการสอน (แก่คณาจารย์ และนักเทคโนโลยีการศึกษา) รวมทั้งการสนับสนุน ตอบคำถาม แก้ไขปัญหาแก่สถาบันการศึกษาและบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ด้านสื่อการศึกษา

เพื่อส่งเสริมคุณภาพ มาตรฐานของสื่อการศึกษา และสนับสนุนกระบวนการ ประกันคุณภาพทางการศึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยได้กำหนดให้มีเกณฑ์มาตรฐาน คอร์สแวร์เพื่อการศึกษาขึ้น โดยในขั้นต้นได้จัดทำ “เอกสารแนวทางการสร้างคอร์สแวร์ที่มีคุณภาพขึ้น

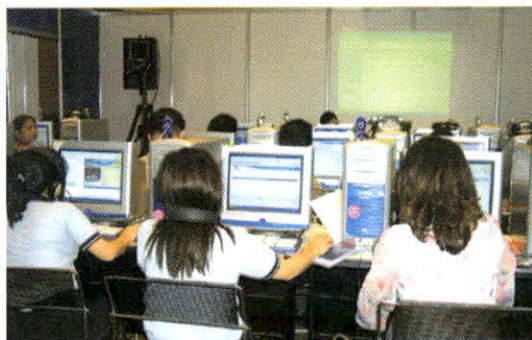
และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนามาตรฐานข้อกำหนดแนวทางการสร้างสื่อการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

ด้านบุคลากรในการจัดการศึกษา

(ผู้บริหารการศึกษา ผู้สอน ผู้ผลิต สื่อการศึกษา ผู้สนับสนุนการจัดการศึกษา) มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย ได้จัดทำ คอร์สแวร์ หลักสูตรการสร้างสื่อการศึกษา ที่ทุกคนเข้าใช้ได้ (Certificate for Accessibility e-learning Courseware) โดยได้เปิดการเรียนการสอนไปแล้ว ๑ รุ่น และจะเปิดรุ่นต่อไป ราวต้นเดือนมีนาคม ๒๕๕๔ และอยู่ในระหว่างการพัฒนาคอร์สแวร์ หลักสูตรประกาศนียบัตร ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะแล้วเสร็จและพร้อมที่จะให้การเรียนการสอนในปลายปี ๒๕๕๔

ด้านผู้เข้าศึกษาและประชาชนทั่วไป มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยได้จัดอบรมหลักสูตร “รอบรู้ เท่าทันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต” เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตที่ถูกต้อง โดยในรุ่นแรกเปิดดำเนินการในเดือน มิถุนายน ๒๕๕๔ มีผู้เข้ารับการอบรมกว่า ๔๐๐ คน นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทยยังได้จัดนำ คอร์สแวร์ ความรู้ด้านต่างๆ ซึ่งผู้ที่สนใจสามารถเข้าศึกษาได้ด้วยตนเองกว่าจำนวน ๒๐๐ บทเรียนติดตั้งและให้บริการผ่านเว็บไซต์ <http://www.thaicyberu.go.th> ซึ่งมีผู้เข้ามาศึกษาว่า ๑๐๐,๐๐๐ ครั้ง มีประชาชนสมัครเป็นผู้เรียนในระบบกว่า ๔๐,๐๐๐ คน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

อุดมศึกษาไทยในเวทีโลก

อุดมศึกษาไทยได้พัฒนาบทบาทของตนเองในเวทีระหว่างประเทศ เป็นระยะเวลายาวนานกว่าทศวรรษ เพื่อสนองตอบต่อความท้าทายความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ภายใต้แผนนโยบายที่ปรากฏในแผนอุดมศึกษา ระยะยาว ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๓๓-๒๕๔๗) ที่เน้นบทบาทของอุดมศึกษาไทยและสถาบันอุดมศึกษาในประชาคมโลก

ปัจจุบันอุดมศึกษาไทยได้มีความร่วมมือกับต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทั้งในระดับรัฐบาลและในระดับสถาบันโดยจากการสำรวจจำนวนความตกลง

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษา/หน่วยงานต่างประเทศในปี ๒๕๔๘ พบว่ามีจำนวนทั้งสิ้น ๑,๕๓๖ ฉบับ ในขณะที่ในระดับรัฐบาลและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ทำความตกลงจำนวน ๑๖ ฉบับ ซึ่งความตกลงเหล่านี้ครอบคลุมกิจกรรมทางวิชาการอย่างกว้างขวาง เช่น

การวิจัยร่วม การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากร การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

จากบทบาทและความร่วมมือด้านอุดมศึกษาที่โดดเด่นของไทยในเวทีระหว่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทำให้ไทยได้รับเลือกให้เป็นที่ตั้งขององค์การระหว่างประเทศด้านอุดมศึกษาที่สำคัญ ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Secretariat) ศูนย์ซีมีโอว่าด้วยการอุดมศึกษา

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

และการพัฒนา (SEAMEO RIHED) ซึ่งทั้งสองหน่วยงานนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษามีบทบาทเป็นสมาชิกและเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับเกียรติให้เป็นประธานคณะกรรมการบริหาร และ UMAP International Secretariat ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำรงตำแหน่ง Secretary-General ด้วย

นอกจากจะเป็นที่ตั้งขององค์การระหว่างประเทศด้านอุดมศึกษาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาไทยยังได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพการประชุมด้านอุดมศึกษาและวิชาการระหว่างประเทศหลายครั้ง โดยในปี ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้การสนับสนุนการประชุมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาจำนวน ๑๖ โครงการ และรับเป็นเจ้าภาพจัดประชุมที่สำคัญของวงการศึกษาระดับอาเซียน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการศึกษาระดับอาเซียนเมื่อวันที่ ๑๘-๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๘

นอกเหนือจากความร่วมมือกับต่างประเทศแล้วอุดมศึกษาไทยยังได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานจนสามารถเทียบเคียงได้กับมาตรฐานการศึกษาในระดับสากล ทำให้มีนักศึกษาต่างชาติเดินทางมาศึกษาในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยจากการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๔๗ พบว่า มีนักศึกษาต่างชาติศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวนทั้งสิ้น ๔,๓๓๗ คน

จากกิจกรรมและบทบาทของอุดมศึกษาไทยในเวทีระหว่างประเทศ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นับได้ว่าอุดมศึกษาไทยมีบทบาทนำในภูมิภาคอาเซียน และมีบทบาทโดดเด่นในเอเชีย-แปซิฟิก รวมทั้งได้พัฒนาบทบาทขึ้นเรื่อยๆ ในเวทีโลก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

อำนาจ/หน้าที่

- * จัดทำข้อเสนอแนวนโยบาย แผนพัฒนา มาตรฐานและหลักสูตร การอาชีวศึกษาทุกระดับ
- * ดำเนินการและประสานงานเกี่ยวกับมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- * กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดงบประมาณและสนับสนุนทรัพยากร
- * พัฒนาครูและบุคลากรการอาชีวศึกษา
- * ส่งเสริมประสานงานการจัดการอาชีวศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และสถานประกอบการ
- * ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการจัดการอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน
- * จัดระบบ ส่งเสริม และประสานงานเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ
- * ดำเนินการเกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและดำเนินการตามที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษา มอบหมาย
- * ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือตามที่รัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ขับเคลื่อนอาชีวศึกษาเกษตรเพื่อผลักดันครัวไทย สู่ครัวโลก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ อย่างหาที่สุดมิได้ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงรับองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ พระมหากรุณาธิคุณสูงสุดยิ่งนี้ได้ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่มวลสมาชิกขององค์การฯ ทุกคน และส่งผลให้องค์การฯ เป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้มีพลังใจร่วมกันพัฒนาการศึกษาอาชีวะเกษตร

ผลักดัน ให้งานอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพหลักที่ถือเป็นกระดูกสันหลังของประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้าและสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่จะสร้างประเทศไทยให้เป็นครัวของโลก

องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีนักศึกษาเกษตรซึ่งศึกษาอยู่ในสถานศึกษาที่จัดการสอนประเภทวิชาเกษตรกรรมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี วิทยาลัยประมง ศูนย์ฝึกอบรบวิชาชีพเกษตรกรรม และวิทยาลัยการอาชีพนครศรีธรรมราช จำนวนประมาณ ๓๐,๐๐๐ คนเป็นสมาชิก

องค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรสากลที่หลายประเทศได้จัดตั้งขึ้น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เกาหลี จีน เป็นต้น โดยสมาชิกจะติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาชีพ มีการจัดประชุมทางวิชาการเป็นประจำ โดยมีสมาชิกของประเทศต่างๆ เดินทางมาศึกษาดูงานระหว่างกันอยู่เสมอ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สำหรับองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทยจะเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกได้ฝึกปฏิบัติงานจริง โดยสมาชิกจะเป็นผู้บริหารโครงการเอง มีการจัดแบ่งพื้นที่ภายในวิทยาลัยให้สมาชิกจัดทำงานฟาร์มหรืองานเกษตร เพื่อฝึกบริหารจัดการแบบธุรกิจ เป็นการฝึกประสบการณ์ในการสร้างงานสร้างอาชีพ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมทางวิชาการระดับชาติ ทอดพระเนตรนิทรรศการ และประทับรับฟังการสัมมนาทางวิชาการของสมาชิกเป็นประจำทุกปี การประชุมทางวิชาการเป็นเวทีที่จัดให้นักศึกษาที่เป็นสมาชิกได้แสดงความสามารถ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และศึกษาฝึกอบรมเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางการเกษตร เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนและการประกอบอาชีพในอนาคต

“คนพันธุ์อา” ภาพลักษณ์ใหม่อาชีวศึกษา

ในขณะที่ประเทศไทยต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพจำนวนมาก เพื่อขับเคลื่อนประเทศให้มีความเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และมีศักยภาพในการแข่งขันบนเวทีโลก จึงมีความจำเป็นจะต้องเร่งผลิตกำลังคนประเภทอาชีวศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถออกสู่ตลาดแรงงานและตลาดอาชีพมากขึ้น โดยถือเป็นภารกิจหลักของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องเร่งรณรงค์ให้เยาวชนและผู้ปกครองหันมาสนใจเรียนด้านอาชีวศึกษา หรือสนับสนุนให้บุตรหลานมาเรียนอาชีวศึกษามากขึ้น อันเป็นที่มาของโครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อา

โครงการสร้างสรรค์คนพันธุ์อาได้คัดเลือกตัวแทนนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษา ระดับ ปวช. และ ปวส. จากสถานศึกษาภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศที่มีอยู่กว่า ๑ ล้านคน ที่มีบุคลิกภาพดี กล้าแสดงออก มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีทักษะวิชาชีพ มาเป็นตัวแทนนักศึกษาอาชีวะในการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้องค์กร เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษาอาชีวศึกษาทั่วประเทศ สร้างความภาคภูมิใจ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ในการเรียนสายวิชาชีพ และประชาสัมพันธ์กระตุ้นให้เกิดกระแสนิยมในการเรียนสายวิชาชีพมากขึ้น

เส้นทางค้นหาคนพันธุ์อา

ภาคเหนือ ๕ มกราคม ๒๕๔๙ โรงแรมโลตัสปางสวนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ เวทีทดสอบติกริคนพันธุ์อา นักศึกษาอาชีวะ ๑๑๗ คน ร่วมประลองความสามารถ เพื่อเป็น ๒๐ ตัวแทนสุดยอดคนพันธุ์อาภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘ มกราคม ๒๕๔๙ ตัวแทนนักศึกษา ๖๓๙ คน ร่วมทดสอบติกริคนพันธุ์อา ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เพื่อค้นหาสุดยอดคนพันธุ์อาตัวแทนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ คน

ภาคใต้ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙ ๕๒๑ คนพันธุ์อา ร่วมประชันความสามารถ ณ โรงแรมลีการ์เดนพลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตัวแทนจากภาคใต้ ๒๐ คนได้รับเลือกเพื่อร่วมชิงตำแหน่งสุดยอดคนพันธุ์อา

ภาคกลาง ภาคตะวันออก และกรุงเทพฯ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ตัวแทนนักศึกษา ๑,๑๔๔ คน ร่วมพิสูจน์ความสามารถ ณ ไบเทคบางนา เพราะมีนักศึกษาและสถานศึกษาจำนวนมากจึงได้รับโควต้า ๘๐ คนเข้าร่วมเพื่อเลือกเป็นสุดยอดคนพันธุ์อาตัวแทนของประเทศ

๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ตัวแทนคนพันธุ์อาจากทุกภาค ๑๔๐ คน เข้าร่วมกิจกรรมโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเรียนรู้ร่วมกัน พิสูจน์การทำงานเป็นทีม สร้างความสามัคคี พัฒนา EQ เพิ่มพูนทัศนคติที่ดีต่องานวิชาชีพ เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำงาน

สุดยอดคนพันธุ์อา - ชวัญใจวัยมันคนพันธุ์อา

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ณ ห้องบางกอกคอนเวนชัน เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้คัดเลือกนักศึกษาคนพันธุ์อาเพื่อครองตำแหน่งสุดยอดคนพันธุ์อาหญิงและชาย ได้แก่ นางสาวนฤทัย-ทุมชาติ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอำนาจเจริญ และนายอังกูร ชัชวราภรณ์ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ และตำแหน่งชวัญใจวัยมันคนพันธุ์อาหญิงและชาย ได้แก่ นางสาวรุ่งทิวา เรืองวงษ์ วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท และนายอนุชา เจริญสุข โรงเรียนเทคโนโลยีชนะพลชนันธุ์

อาชีพะรวมพลังสร้างงานบริการสังคม

๖ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้นำทักษะวิชาชีพออกไปหาประสบการณ์นอกห้องเรียน เป็นการสร้างความมั่นใจในการประกอบอาชีพภายหลังจบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดนำครูและนักศึกษาไปช่วยเหลือสังคมและประชาชนในโอกาสต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยจัดเป็นโครงการอาชีวศึกษาร่วมด้วยช่วยประชาชน เช่น ในกรณีเกิดภัยพิบัติได้ให้ความช่วยเหลือผู้ภัยเบื้องต้น ซ่อมแซมบ้านเรือน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และให้การฝึกอาชีพแก่ประชาชน เพื่อให้สามารถพลิกฟื้นคืนอาชีพได้อีกครั้งหนึ่ง ในช่วงปิดภาคเรียนได้ให้นักศึกษาหันมาใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ โดยร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน องค์กรรัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน จัดกิจกรรมล้างแอร์ช่วยชาติ เพื่อลดปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า จัดกิจกรรม tune up ช่วยชาติ...ประหยัดพลังงาน เพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในรถยนต์ และรถจักรยานยนต์ โครงการอาชีวศึกษาร่วมด้วยช่วยประชาชนในเทศกาลปีใหม่ และสงกรานต์ เพื่อให้บริการตรวจสอบสภาพเครื่องยนต์ของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ก่อนการเดินทางและให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาและซ่อมแซมเครื่องยนต์ระหว่างเดินทางไปและกลับบนเส้นทางสายหลักของทุกภาคทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงาน ประจำปี ๒๕๕๘

กิจกรรม	ตัวเลขการเข้ารับบริการ			
ล้างแอร์ช่วยชาติ Tune up ช่วยชาติ...ประหยัดพลังงาน	เครื่องปรับอากาศ	๑๔,๓๑๕	เครื่อง	
	รถยนต์เครื่องเบนซิน	๓,๒๒๓	คัน	
	รถยนต์เครื่องดีเซล	๔,๐๒๓	คัน	
	รถจักรยานยนต์	๒,๐๑๙	คัน	
อาชีวศึกษาร่วมด้วยช่วยประชาชน	- เทศกาลปีใหม่	รถยนต์	๖,๕๘๖	คัน
		รถจักรยานยนต์	๔,๕๑๕	คัน
	- เทศกาลสงกรานต์	รถยนต์	๓,๒๙๗	คัน
		รถจักรยานยนต์	๑,๘๑๑	คัน

ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix It Center) : มาตรการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

คุณย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนเป็นหนึ่งในมาตรการเชิงกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามโครงการสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของรัฐบาล มีเป้าหมายที่จะลดรายจ่ายของประชาชนทั้งในและนอกเกษตรกรรม จากการยืดอายุการใช้งานของเครื่องจักร เครื่องยนต์ อุปกรณ์การประกอบอาชีพและเครื่องมือในครัวเรือน เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ เพิ่มมูลค่าผลผลิตแก่ประชาชนในท้องถิ่น และลดการนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ โดยได้จัดตั้งศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนขึ้นตามชุมชนในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ ภายในศูนย์จะมีช่างประจำศูนย์ซึ่งก็คือนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน และช่างในชุมชน มาให้บริการซ่อมแซมเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องยนต์ เครื่องจักรกลต่างๆ โดยไม่คิดค่าบริการ รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงและดูแลรักษาเบื้องต้นให้กับชาวบ้านด้วย

นับตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ ที่ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน ๒,๐๐๐ แห่งได้จัดตั้งขึ้น นักศึกษา ครู และเจ้าหน้าที่ได้ออกไปให้บริการแก่ประชาชนตามชุมชนเป้าหมาย ตลอดระยะเวลาของการดำเนินงานโครงการระยะที่ ๑ ซึ่งสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ ได้รับกระแสตอบรับเป็นอย่างดี ประชาชนประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนนักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการก็ได้นำความรู้ที่เรียนไปใช้ปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่มีค่าต่อการทำงาน และการประกอบอาชีพในอนาคต

ความสำเร็จของโครงการส่งผลให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชนดำเนินโครงการระยะที่ ๒ ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงวันนี้ โดยจะเพิ่มจำนวนศูนย์อีก ๘,๐๐๐ แห่ง จากเดิมที่มีอยู่ ๒,๐๐๐ แห่ง รวมเป็น ๑๐,๐๐๐ แห่ง ซึ่งจะสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้กว้างขวางมากขึ้น ศูนย์จะพัฒนากระบวนการทำงาน และส่งเสริมกิจกรรมให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเต็มประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาสุขอนามัย การสำรวจข้อมูลอาชีพ การให้ความรู้ด้านการประกอบอาชีพ รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการในชุมชน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การจัดการเรียนรู้สู่ปวงชนด้วยสื่อ ICT

ป จวบจนประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงคืบคลานเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้คนทั่วโลกอย่างรวดเร็ว และครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ในทุกประเทศ

การเรียนรู้แบบออนไลน์ (e - Learning) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีจุดเด่นที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกเวลาและทุกสถานที่ สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวาง โดยตอบสนองนโยบายปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา-แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีจุดเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้นำระบบการเรียนแบบออนไลน์ (e - Learning) มาใช้กับการเรียนการสอนทางไกล เพื่อส่งเสริมให้ครูและผู้ที่อยู่ในสถานอาชีวศึกษาทุกภูมิภาค สามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจ โดยจัดทำสาระการเรียนรู้ในรูปแบบของชุดการเรียน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียง ประกอบชุดวิชา หนังสืออ่านประกอบประเภทต่างๆ ในรูป e - Book โดยได้รับความร่วมมือให้ใช้โครงข่ายโทรศัพท์ ระบบ On Line ของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

เพื่อสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้พัฒนาและขยายผลระบบการจัดการศึกษาทางไกลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยผลิตสื่อในรูปแบบของรายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ โดยการจัดรายการดังกล่าวผ่านสถานีวิทยุ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

กระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมูลนิธิการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล โดยจัดตารางออกอากาศล่วงหน้า ให้สถานศึกษาในสังกัดสามารถจัดโปรแกรมการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับตารางออกอากาศ ผู้เรียนสามารถรับชมรายการ เพื่อเป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ได้พร้อมกันทั่วประเทศ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาขาดแคลนครูสาขาเฉพาะทางบางประเภทวิชา และเปิดโอกาสให้ทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่เป็นพนักงานของสถานประกอบการและประชาชนที่สนใจด้านการศึกษาวิชาชีพได้มีช่องทางค้นคว้าหาความรู้ได้อย่างหลากหลายมากขึ้น

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา ความยากจนอย่างยั่งยืน

“การจัดความยากจน” เป็นวาระแห่งชาติที่รัฐบาลของ ฯพณา-
พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ประกาศดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายคือ **“คนยากจน
จะหมดสิ้นไปจากผืนแผ่นดินไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒”** ซึ่งเป็นเรื่องที่
ท้าทายมาก

การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่ทำให้คนมีอาชีพ เมื่อคนยากจนได้
เรียนรู้อาชีพที่เหมาะสมกับศักยภาพ เขาก็สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้สุจริต
ได้เก็บออม สะสมเงินทอง และหายจนได้อย่างยั่งยืนสำนักงานคณะกรรมการ-
การอาชีวศึกษา ตระหนักถึงการร่วมภารกิจแก้ไขปัญหามาของชาติ จึงได้
ดำเนินการ **“โครงการการพัฒนาอาชีพแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา
ความยากจนอย่างยั่งยืน”** ซึ่งได้รับงบประมาณกลางปี ๒๕๔๘ จากศูนย์-
อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนแห่งชาติ (ศตจ.) จำนวน ๑๗๗.๒
ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน

การดำเนินการโครงการมีหลักการอยู่ ๒ ประการ คือ การฝึกอาชีพ
ในชุมชน ดำเนินการในลักษณะ **“Social Shop”** กำหนดให้ชุมชนเป้าหมาย
เป็นเขตพื้นที่ร่วมพัฒนา (Integrated Area of Development) เพื่อ
แก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ (KM :
Knowledge Management) เป็นเครื่องมือสนับสนุนให้เกิดกระบวนการ
“ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้” ของคนในชุมชน โดยมี
เป้าหมาย ดำเนินการใน ๗๖ จังหวัดๆ ละอย่างน้อย ๑๐ ชุมชน ชุมชนละ
อย่างน้อย ๑๐ ครอบครัว ครอบครัวละอย่างน้อย ๒ คน รวมกลุ่มเป้าหมาย
อย่างน้อย ๒๐,๒๐๐ คนที่จะหลุดพ้นจากความยากจน

อาชีวศึกษาจังหวัดจะทำหน้าที่ประสานงานกับภาคีเครือข่าย เช่น
ศตจ. จังหวัด / ศตจ. อำเภอ / นายอำเภอ / องค์กรพัฒนาชุมชน / องค์กร
พัฒนาเอกชน / ผู้ใหญ่บ้าน / ผู้นำชุมชน เพื่อร่วมวางแผนการดำเนินงาน
โครงการฯ โดยเฉพาะการกำหนดพื้นที่เป้าหมาย จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ระหว่างคนยากจนและภาคีเครือข่าย รวมทั้งสำรวจอาชีพของคนในชุมชน

มีทั้งที่อยู่เดิมและต้องการเรียนรู้เพิ่ม จัดให้มีการเรียนรู้อาชีพโดยปราชญ์ชาวบ้าน หรือผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพ หรือครูในวิทยาลัย ๑-๒ อาชีพ หรืออาจจะนำชาวบ้านยากจนไปศึกษาดูงานเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะอาชีพ โดยต้องเน้นการปฏิบัติจริง และสร้างโอกาสในการเข้าสู่อาชีพ โดยจัดให้มีการศึกษา และฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ และโอกาสในการเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ เช่น การบริหารจัดการ การทำบัญชี การตลาด การขาย การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานบรรลุตามจุดมุ่งหมายของโครงการอย่างยิ่ง และผลพลอยได้ที่สำคัญคือการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ KM เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนได้ครบทุกวิทยาลัย (๔๐๔ แห่ง) แห่งละอย่างน้อย ๒ - ๔ คน ขณะนี้มีผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมทั่วประเทศจำนวน ๑,๒๐๐ คน กลุ่มคนเหล่านี้จึงเป็นพลังสำคัญ ในการร่วมแก้ปัญหาความยากจนของชาติต่อไปทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งขณะนี้ สอศ. ได้ขอเสนอดำเนินการโครงการนี้ต่ออีกโดยใช้งบประมาณปี ๒๕๕๐

สถานสัมพันธ์วัดและวิทยาลัย

หลักคิดในการใช้ธรรมะเป็นมฆามงคลแห่งชีวิต

โ ครองการสถานสัมพันธ์วัดและวิทยาลัย (ว.-ว.) เกิดขึ้นจากแนวนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ประสงค์จะให้วัดหรือศาสนสถานกับสถานศึกษามีความร่วมมือในการฝึกอบรมและปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ นักศึกษาอาชีวศึกษา โดยใช้ธรรมะหรือคำสอนของศาสนาทุกศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อเป็นเกราะป้องกันไม่ให้งูงเกี่ยวกับอบายมุข ซึ่งจะช่วยลดและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาท การเสพยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร อันเป็นปัญหาของเยาวชนที่นับวันจะมีความรุนแรงมากขึ้นตามกระแสไหลป่าของวัฒนธรรมตะวันตก

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแนวทางดำเนินงานให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งมีวัดประจำสถานศึกษาอย่างน้อย ๑ แห่ง และนักศึกษา มีพระในดวงใจอย่างน้อย ๑ รูป เพื่อร่วมมือกันจัดกิจกรรม

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ด้านคุณธรรมและจริยธรรมในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสม รณรงค์ให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณค่าและเห็นความสำคัญของการครองตนให้มีคุณธรรมและจริยธรรมและสามารถนำหลักธรรมะไปปฏิบัติเพื่อประโยชน์แก่การใช้ชีวิตประจำวัน

ประจวบกับวาระอันเป็นมงคล เมื่อสมเด็จพระสังฆราชแห่งประเทศไทย ศรีลังกาทรงประทานพระบรมสารีริกธาตุ ๙ องค์ และสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกทรงประทานพระบรมสารีริกธาตุ อีก ๙ องค์ รวมเป็น ๑๘ องค์ แก่คณะญาติธรรม ท่านผู้หญิงพันธุ์สวลี-กิติยากร เพื่ออัญเชิญไปประดิษฐานเป็นการถาวรโดยจัดสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ที่สมเด็จพระสังฆราชทรงประทานนามว่า “พระบรมธาตุเจดีย์ไพรีพินาศ” โดยระหว่างรอกการก่อสร้างให้แล้วเสร็จได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุไปประดิษฐานเป็นการชั่วคราวในสถานศึกษาภาคต่างๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อให้ครู นักศึกษา ได้สักการะบูชาอย่างใกล้ชิด เพื่อซึมซับและกล่อมเกลาจิตใจให้มีนิสัยอ่อนโยน คิดดีทำดี มีศรัทธาเลื่อมใสในพระธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา โดยวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง เป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุไปประดิษฐาน ณ มณฑลพิธีในวิทยาลัย เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสที่ทรงครองราชสมบัติครบ ๖๐ ปี หลังจากครบ ๑ เดือน ได้อัญเชิญย้ายไปประดิษฐาน ณ มณฑลพิธีในวิทยาลัยแห่งอื่นๆ ต่อไป รวมทั้งในงานพลังอาชีวะสร้างชาติ : อา ๒๐๐๖ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสสักการะพระบรมสารีริกธาตุอย่างใกล้ชิด เพื่อเป็นมฆามงคลแห่งชีวิต

ผลสำเร็จของโครงการด้านปริมาณมีนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมโครงการกว่า ๒๐,๐๐๐ คน พุทธศาสนิกชนร่วมสักการะกว่า ๑๙๐,๐๐๐ คน ได้จัดกิจกรรมต่อเนื่องโดยบรรพชนักศึกษาอาชีวะเป็นสามเณรจำนวน ๑๑๘ รูป

อาชีพะ : เอื้ออาทรเพื่อคนพิการ

ส ำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด จัดระบบการเรียนการสอนที่เอื้อให้คนพิการสามารถเพิ่มวุฒิการศึกษาทางวิชาชีพได้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย สามารถเข้าศึกษาต่อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งในระบบการเรียนภาคปกติ ระบบเทียบโอนประสบการณ์ และหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้น ปรับปรุงหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น จัดกิจกรรมเสริมทักษะชีวิตและสังคม สนับสนุนให้มีการฟื้นฟูสมรรถภาพ เสริมสร้างสุขภาพอนามัยและป้องกันความพิการซ้ำซ้อน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนพิการแต่ละประเภท เพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพ เท่าเทียมกับนักเรียนทั่วไป พัฒนาวัดธรรมและประดิษฐ์อุปกรณ์เกี่ยวกับคนพิการ จัดตั้งเครือข่ายพัฒนาการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งจัดประสบการณ์วิชาชีพเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถเลี้ยงตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้จัดโครงการ **“อาชีพะเอื้ออาทรหน้าร้อนนี้”** เพื่อให้นักศึกษาอาชีวศึกษาทั่วประเทศใช้เวลาว่างในช่วงปิดเทอมให้เกิดประโยชน์ โดยนำความรู้และทักษะวิชาชีพไปให้บริการสังคม รู้จักเอื้ออาทรช่วยเหลือคนพิการ ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ทั้งเป็นการเพิ่มพูนทักษะอันเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพเบื้องต้น และสร้างความเชื่อมั่น ความภาคภูมิใจในวิชาชีพ และตระหนักเห็นคุณค่าในตนเอง โดยออกให้บริการด้านต่างๆ ดังนี้ **ด้านบริการ** เช่น บริการซ่อมบำรุง และประดิษฐ์อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพให้แก่คนพิการ เช่น ไม้เท้าขาว อักษรเบลล์ เครื่องอ่านอักษรเบลล์ สำหรับผู้พิการทางสายตา ซ่อมแซม - ขาเทียม รถนั่งล้อเลื่อน สำหรับผู้พิการทางร่างกาย ด้านการอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การฝึกอบรมพัฒนาคคนพิการเพื่อพัฒนาสังคมไทย อบรม

วิธีการใช้และดูแลระบบไฟฟ้าในบ้าน และวิธีการสื่อสารด้วยภาษามือในระดับพื้นฐาน ด้านฝึกออาชีพและการส่งเสริมการประกอบอาชีพ เช่น การฝึกออาชีพอิสระ อาทิ การใช้คอมพิวเตอร์ การซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ งานศิลปะ และการประดิษฐ์อุปกรณ์ดำรงชีพ แก่คนพิการประเภทต่างๆ การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ และการหาแหล่งทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อส่งเสริมให้คนพิการได้เป็นเจ้าของธุรกิจ เป็นต้น

งานประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ เทิดไท้มหาราชัน

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมฉลองราชสมบัตินครบ ๖ รอบ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ) ร่วมกับ บริษัทล็อกซเลย์

จำกัด (มหาชน) บริษัทในเครือ และบริษัท เดอะมอลล์ กรุ๊ป จำกัด ได้ร่วมกันจัดงานการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่เทิดไท้มหาราชัน ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๘ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเยาวชนอาชีวศึกษาให้เป็นนักประดิษฐ์คิดค้น โดยอาศัยความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทักษะวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาผลงาน สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรม ที่สามารถนำไปประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอันสามารถส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ในโอกาสนี้ได้มีการจัดแสดงนิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “กังหันน้ำชัยพัฒนา” สิ่งประดิษฐ์คิดค้นเครื่องกลเติมอากาศ ที่ทรงมุ่งหวังบรรเทาความเสียหายจากการผลิตสิ่งประดิษฐ์แบบประหยัดค่าใช้จ่ายและสามารถผลิตขึ้นเองได้ในประเทศ ทั้งนี้ นักศึกษาอาชีวศึกษาจะได้เรียนรู้และสามารถเข้าใจถึงการพัฒนาล้างประดิษฐ์

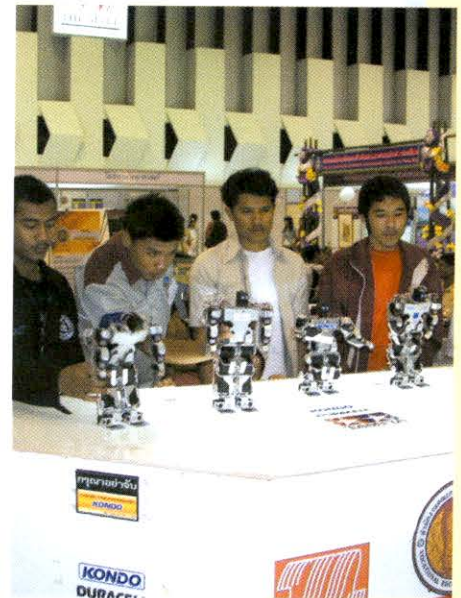

ของคณกรุ่นใหม่ได้จากกระบวนการวิจัยและพัฒนาภายใต้โครงการและปัญหาพิเศษในกระบวนการเรียนการสอนของหลักสูตรอาชีวศึกษา

การจัดงานการประกวดสิ่งประดิษฐ์ครั้งนี้ ได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุเสด็จประพาทรางวัลแก่นักเรียน นักศึกษาที่ชนะเลิศการประกวดสิ่งประดิษฐ์ฯ และทอดพระเนตรนิทรรศการและกิจกรรมผลงานของนักเรียน นักศึกษา เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๔ ณ เดอะมอลล์ บางกะปิ กรุงเทพมหานคร

การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคณกรุ่นใหม่ได้ดำเนินการเป็นประจำทุกปีนับตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาเป็นลำดับ มีผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปีการศึกษา ๒๕๔๔ มีผลงานส่งเข้าร่วมประกวดจำนวนทั้งสิ้น ๑,๓๒๒ ชิ้นงาน และผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่เข้าร่วมประกวดหลายผลงานสามารถนำไปจดอนุสิทธิบัตรและสิทธิบัตร โดยความร่วมมือระหว่าง สอศ. และกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ทั้งนี้ผลผลิตดังกล่าวสามารถนำไปจำหน่ายให้แก่สถานประกอบการภาคธุรกิจเอกชน และชุมชนในเชิงพาณิชย์ได้

นอกจากนี้ในงานดังกล่าวยังได้มีการให้ความรู้และฝึก ๑๐๘ อาชีพให้กับประชาชนทั่วไปให้สามารถประกอบอาชีพอิสระและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ตัวอย่างผลงานรางวัลชนะเลิศและรางวัล เกียรตินิยม ประจำปี ๒๕๕๘

๑. ชื่อผลงาน บันไดต่างระดับ
สถานศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างภูเก็ต
รางวัลชนะเลิศ สิ่งประดิษฐ์ประเภท
เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

การประเมินผลการจัดงานการประกวดสิ่งประดิษฐ์ฯ
ครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมชมงานรวมทั้งสิ้น ๔๓๘ ราย
ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนเข้าชมงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๓ ด้านผลสัมฤทธิ์
ของการจัดงาน พบว่า ผู้เข้าร่วมชมงานและผู้ที่มีส่วนร่วมในงาน
การประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ฯ ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดแสดง
ความคิดเห็นว่าได้รับประโยชน์จากการเข้าชมงานครั้งนี้ คือ สามารถ
นำองค์ความรู้ต่างๆ ไปเป็นต้นแบบในการผลิตคิดค้นต่อไป นำไปใช้
ในชีวิตประจำวันและสามารถนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้เป็น
อย่างยิ่ง

ในส่วนขององค์ความรู้ที่ได้รับมากที่สุดคือ แนวความคิด/
แนวทางในการผลิตคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรมใหม่ ความก้าวหน้า
ทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน การประกอบอาชีพใหม่ๆ และแนวทางการ-
ทำวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา ตามลำดับ

ประเด็นของการจัดงานครั้งนี้ในด้านอาชีวศึกษามีส่วนร่วม
ในการพัฒนาประเทศ ผู้เข้าร่วมชมงานมีความคิดเห็นว่า อาชีวศึกษา
ได้คิดค้นสิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมใหม่ให้กับสังคมมากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ ๗๘.๑ ในส่วนที่มีความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันคือ สร้างอาชีพใหม่
ให้ประชาชนจากการจัดฝึกอบรม ๑๐๘ อาชีพ ส่งเสริมให้เยาวชนได้
แสดงศักยภาพในการแข่งขัน และเป็นเวทีให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยน
ความรู้เพื่อพัฒนาอาชีพต่อไป

๒. ชื่อผลงาน เครื่องล้างหอยแครง
สถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคระยอง
รางวัลชนะเลิศ สิ่งประดิษฐ์ประเภท
เพื่อแก้ปัญหาความยากจน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๓

๔

๕

๓. ชื่อผลงาน เครื่องกลั่นเอทานอล
 รุ่นประหยัดพลังงาน
 สถานศึกษา วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์
 รางวัลชนะเลิศ สิ่งประดิษฐ์ประเภท
 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
๔. ชื่อผลงาน เครื่องแยกไข่แดงออกจากไข่ขาว
 ระบบรวดเร็ว
 สถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีตรัง
 รางวัลเกียรติยศ Honor Awards
๕. ชื่อผลงาน อุปกรณ์ล้อคล้อรถยนต์
 สถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
 รางวัลเกียรติยศ Honor Awards

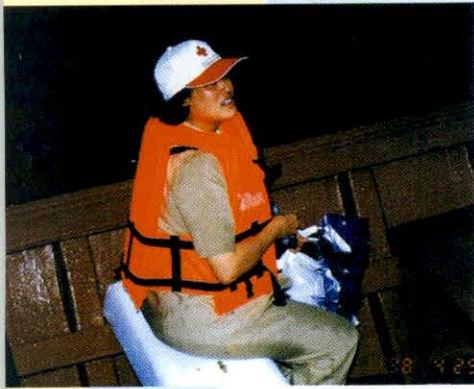

เรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส

ชาวประมงพื้นบ้านในแถบทะเลอันดามันที่ทำการประมงไม่ห่างไกลจากชายฝั่งได้มีเรือประมงหัวโทงที่ต่อด้วยไม้และการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่ได้เดินทางไปตามชายฝั่งทะเลชมธรรมชาติ บทบาทของเรือประมงหัวโทงได้ถูกนำมาใช้เพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม คือ การเดินเรือที่ช้าๆ กำลังขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์แรงม้าต่ำ การเดินทางได้รับการดูแลจากทางนิเวศน์วิทยา ไม่เกิดคลื่นที่ทำความเสียหายต่อระบบนิเวศน์วิทยาชายฝั่ง รวมทั้งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวเรือประมงหัวโทงได้ทำหน้าที่เป็นพาหนะในการประมงพื้นบ้านมายาวนานได้มีบทบาทเพิ่มขึ้นในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในฝั่งทะเลอันดามัน ที่รักษาสีสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์วิทยารวมทั้งการอนุรักษ์รักษาธรรมชาติ

เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ “สึนามิ” มหันตภัยที่ทำให้คลื่นยักษ์ได้เข้าสู่พื้นที่จังหวัดสตูล ตรัง กระบี่ ภูเก็ต พังงา ระนอง ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียทรัพย์สิน ชีวิตของผู้คนและอื่นๆ ในทรัพย์สินที่ได้รับการเสียหายคือ เรือประมงหัวโทงของชาวประมงชายฝั่งในหลายๆ ลำได้สูญหายแตกสลายซ่อมแซมไม่ได้ ในบางลำก็ซ่อมแซมได้ ผลกระทบที่เกิดจากสึนามิทำให้ชาวประมงชายฝั่งหลายๆ รายประสบภัยพิบัติหมดสิ้นเมื่อขาดยานพาหนะและเครื่องมือประมงที่ได้ทำมาหากินเป็นเวลายาวนาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระเมตตาช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ส่วนหนึ่ง แต่ประชาชนที่มีอาชีพการประมงพื้นบ้าน หรือผู้มีเรือประมงหัวโทงได้สูญหายและเสียหายไม่สามารถซ่อมแซมได้ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักพระราชวัง มูลนิธิชัยพัฒนา สภากาชาดไทยดำเนินงานช่วยเหลือพี่น้องชาวไทยที่ประสบภัยพิบัติจากสึนามิให้มีชีวิตกลับมาสู่การช่วยเหลือตนเองได้ ให้พออยู่พอกินต่อไป

โครงการฟื้นฟูผู้ประสบภัยพิบัติจากสึนามิ ในพื้นที่ ๖ จังหวัดภาคใต้ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้สืบสานพระราชปณิธานที่จะช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัย และชาวประมง

พื้นที่บ้านที่ได้สูญเสียเรือและเรือเสียหายไม่สามารถซ่อมแซมได้ โดยการต่อเรือประมงหัวโทง พระราชทานให้ชาวประมงพื้นที่ที่ประสบภัย ดังกล่าว การต่อเรือประมงหัวโทงด้วยไม้ ตามที่ชาวประมงพื้นที่บ้านได้ให้กันมายาวนาน ในปัจจุบันจะต้องหาไม้ที่มีคุณลักษณะที่มีคุณสมบัติในการคงทนต่อการใช้งานนั้น ย่อมหาได้ยากและมีราคาแพงมากเพราะไม้ในป่าของไทยมีจำกัดและการใช้ไม้จำนวนมากจะต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ จะต้องเสียเวลามากและการต่อเรือไม้ประมงหัวโทงในแต่ละลำก็ต้องใช้เวลาในการต่อและช่างฝีมือที่มีอยู่ก็มีจำนวนจำกัดและจะทำให้ต้นทุนการต่อเรือประมงหัวโทงมีราคาสูงด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำริให้วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ศึกษาพัฒนาการต่อเรือด้วยวัสดุอื่นแทนไม้ โดยให้เป็นเรือประมงหัวโทงที่มีขนาดและประโยชน์การใช้สอย เช่นเดียวกับเรือประมง (ไม้) หัวโทงที่ชาวประมงพื้นที่บ้านได้ใช้การหาเลี้ยงชีพมาโดยตลอด จากพระราชดำริทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานเป็นแนวการศึกษาพัฒนา และได้เกิด “เรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส ความยาว ๑๑ เมตร และมีขนาดพื้นที่ของการใช้สอยเช่นเดียวกับเรือประมง (ไม้) หัวโทงเดิม ขับเคลื่อนด้วยเครื่องยนต์ดีเซลสูบลอย ที่ทำให้มีค่าใช้จ่ายน้อยและประสิทธิภาพ และประสิทธิผล และมีข้อดีคือ ไม่ต้องซ่อมแซมตอกมันประจำปีในการบำรุงรักษา รวมทั้งการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเรือไฟเบอร์กลาสสามารถทำได้ง่ายกว่า การใช้ประโยชน์ในการอาชีพการประมงพื้นที่บ้านและเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสได้ลดย่ำและใช้งานตามประสงค์ จะต้องศึกษาวิจัยพัฒนาต่อไปที่จะสร้างประโยชน์สูงสุดเพื่อนาคตจะได้มีการพัฒนาทดแทนเรือประมงหัวโทงที่ทำด้วยไม้”

หนึ่งในพระราชดำริการอาชีวศึกษา ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ การศึกษาพัฒนาการผลิตเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส ความยาว ๑๑ เมตร เป็นงานนวัตกรรมจากการเรียนการสอนในการต่อเรือจากการปฏิบัติการการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม การต่อเรือพระนครศรีอยุธยา ทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชทรัพย์มูลนิธิชัยพัฒนาให้มีการต่อเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส จำนวน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๑๐๐ ลำ และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรี-อยุธยา ได้ดำเนินงานปฏิบัติงานการต่อเรือดังกล่าว ณ วิทยาลัยการอาชีพ-ท้ายเหมือง จำนวน ๑๐๐ ลำ เป็นสถานที่ที่เหมาะสมจะปล่อยเรือประมงที่พระราชทานให้ชาวประมงพื้นบ้านที่ขอพระราชทานความช่วยเหลือในการอาชีพต่อไป การปฏิบัติงานการต่อเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสจำนวน ๑๐๐ ลำ ทำให้ครู อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ได้มีโอกาสปฏิบัติงาน การต่อเรือไฟเบอร์กลาส ที่สร้างความรู้ ทักษะวิชาชีพที่เป็นนวัตกรรมการดำเนินงานในพื้นที่ภาคสนาม สามารถปฏิบัติงานได้จริงและนับเป็นคุณค่าต่อการอาชีวศึกษาที่ไม่เคยมีมาก่อน การต่อเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสที่ได้ทำให้การศึกษาแบบบูรณาการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอนจากการปฏิบัติงานในโรงงานมาสู่ภาคสนามสามารถผลิตเรือได้ความรู้และทักษะ ได้มีการขยายผลสู่ครู อาจารย์ นักศึกษาเจ้าหน้าที่ วิทยาลัย-การอาชีพท้ายเหมืองที่จะต้องมีการระงงานต่อเนื่องที่จะต้องเป็นที่พึ่งพาของชาวประมงพื้นบ้านที่โปรดเกล้าฯ พระราชทานเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสในการซ่อมบำรุงรักษาต่อไป เนื่องจากเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสเป็นสิ่งแปลกใหม่ของชาวประมงพื้นบ้านและในทะเลไทยอันดำมั้นที่จะต้อง

ให้บริการส่งเสริมการส่งเสริมพัฒนาความรู้ ทักษะวิชาชีพ ในการใช้งานและการซ่อมบำรุงรักษาเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยาได้ถ่ายทอดความรู้ทักษะปฏิบัติให้เจ้าของเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส พระราชทานและการขอความร่วมมือเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยพัฒนาที่จะต้องเป็นงานกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาการต่อเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสตามพระราชดำริที่จะสร้างประโยชน์ฯ สูงสุดต่ออาชีพการประมงพื้นบ้านให้ยั่งยืน

เรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส หนึ่งในพระราชดำริการอาชีวศึกษาได้เป็นพระมหากรุณาธิคุณที่ได้นำองค์ความรู้ ทักษะวิชาชีพ นำไปสร้างประโยชน์ช่วยเหลือชาวประมงพื้นบ้าน ผู้ประสบภัยพิบัติจากสึนามิที่จะมีอาชีพต่อไป วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้นำนวัตกรรม ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีสอนได้เรียนรู้ความต้องการที่จะใช้เรือเพื่ออาชีพการประมงพื้นบ้านหรือประมงชายฝั่งที่ได้ดำรงชีวิตและการทำงานากิน ที่มีนวัตกรรมการสร้างซ่อมบำรุง เรือไม้ประมงหัวโทงที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม การอาชีพมายาวนาน ตั้งแต่บรรพบุรุษและได้ถูกปรับวิธีการต่อเรือประมงหัวโทงเป็นไม้มาเป็นเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาส ที่จะต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมการศึกษาพัฒนาที่จะสร้างสรรคภาพลักษณ์ใหม่จากการใช้เรือประมงหัวโทงไม้ นำมาสู่การใช้เรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสจะเป็นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไป แต่ด้วยพระบารมีล้นเกล้าฯ ทำให้ชาวประมงพื้นบ้าน จำนวน ๑๐๐ รายได้รับพระราชทานเรือ ในการต่อเรือประมง (หัวโทง) ไฟเบอร์กลาสทรงโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ชาวประมงผู้ประสบภัยพิบัติสึนามิและเป็นประวัติศาสตร์ที่จารึกต่อไปยาวนาน ที่วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานที่สร้างประโยชน์ให้ครู อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานการต่อเรือไฟเบอร์กลาสจำนวนมากที่สุด นับว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณต่อการอาชีวศึกษา จากหนึ่งในพระราชดำริการอาชีวศึกษาและเป็นการผลิต “เรือประมงหัวโทงไฟเบอร์กลาสลำแรกของโลก”

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

“พลังอาชีวะสร้างชาติ” ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมลงทุน

ก กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทบทวนบทบาทของวิทยาลัยในสังกัดแต่ละประเภทให้มีความชัดเจนมากขึ้น ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนและส่งเสริมศักยภาพของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนทุกด้าน ให้สามารถผลิตนักศึกษาได้ตรงกับความต้องการของภาคการผลิตและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้จัดงานพลังอาชีวะสร้างชาติ “ผู้ประกอบการประสานอาชีวะ : พลังขับเคลื่อนกำลังคนของประเทศ” ระหว่างวันที่ ๒๗ -๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๘ ณ อิมแพค เมืองทองธานี โดยได้รับความร่วมมือจากสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์หลัก ๑๓ กลุ่มอุตสาหกรรมร่วมกำหนดแนวทางการผลิตกำลังคนให้มีความเหมาะสมสร้างมาตรฐานการอาชีวศึกษาให้เป็นสากล และสร้างกรอบความร่วมมือในการร่วมจัดการอาชีวศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อเร่งขับเคลื่อนการผลิตกำลังคนประเภทช่างฝีมือในระดับกลางและระดับเทคโนโลยี นับเป็นการสร้างกระบวนการ “ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมลงทุน” ที่มีความชัดเจนและเข้มแข็งอย่างยิ่ง

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เพื่อแสดงศักยภาพของสถานศึกษาและเสนอภาพลักษณ์ใหม่ต่อสาธารณชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงกำหนดจัดงาน “พลังอาชีวะสร้างชาติ : อา ๒๐๐๖” ขึ้น ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ณ อาคารชาเลนเจอร์ ๓ อิมแพค เมืองทองธานี ให้สถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนได้แสดงความสามารถในการผลิตกำลังคนทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและบริการสังคม สร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาและปรับทัศนคติของสังคมให้ยอมรับอาชีวศึกษามากขึ้น นักเรียน เยาวชนและผู้ปกครอง ได้เห็นการพลิกโฉมอาชีวะ การพัฒนาหลักสูตร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทันสมัยและเทคโนโลยีการเรียนการสอนยุคใหม่ พร้อมทั้งกำหนดจุดเน้นให้มีการเพิ่มปริมาณนักเรียนนักศึกษา โดยจัดครูจากสถานศึกษาต่างๆ ร่วมกัน จัดคลินิกแนะนำการเรียน และเปิดรับสมัครนักเรียน นักศึกษาและพนักงาน ของสถานประกอบการเข้าเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ ทั้งการเรียนในระบบปกติ ระบบเทียบโอน ประสบการณ์โดยเน้นให้เห็นเส้นทางการเรียน การประกอบอาชีพ รายได้ และค่าตอบแทนของบุคลากรในสาขาอาชีพใหม่ๆ ที่น่าสนใจ

ความสำเร็จอย่างยิ่งใหญ่ของการจัดงานทั้ง ๒ ครั้ง สร้างความหวังที่จะให้การผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศและผลักดันประเทศไปสู่การแข่งขันในระดับภูมิภาคและระดับโลก

องค์กรในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ

องค์กรในกำกับของ กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการริเริ่มดำเนินการส่งเสริมค้นคว้าวิจัยและพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน ฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการประเมินมาตรฐาน การจัดการศึกษาและการเรียนการสอน ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภายใต้ การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สสวท. ได้รับดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อสนองยุทธศาสตร์ด้านการยกระดับมาตรฐานการศึกษาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ทั้งที่เป็น การสานต่อสืบเนื่องของภารกิจตามแผนระยะยาวและการริเริ่มงานใหม่ ที่นับได้ว่าเป็นความสำเร็จหลายประการ อันจะส่งผลอย่างสำคัญต่อโรงเรียน ครู และนักเรียน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

การพัฒนาสื่อหลักสำหรับการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สสวท. ได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดทำ หนังสือเรียนหลักและคู่มือครูวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ และวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งวิชาการออกแบบและเทคโนโลยี ทั้งนี้ สสวท. สามารถจัดทำต้นฉบับสื่อหลักทุกระดับชั้นได้เสร็จทันก่อนเปิดภาคเรียนและได้ พัฒนากลไกให้สื่อหลักดังกล่าวแพร่หลายไปถึงสถานศึกษาอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังได้จัดทำสื่อในหลายรูปแบบ อาทิ VCD วิดิทัศน์ แผ่นใส โปสเตอร์ และ อุปกรณ์ทดลองและสาริตทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้นกว่า ๓๐๐ รายการ ผลิตและเผยแพร่ให้แก่สถานศึกษาให้เลือก นำไปใช้ตามความเหมาะสมกับหลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นและสอดคล้องกับ มาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สสวท. ได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยได้ดำเนินการหลายรูปแบบ ทั้งการอบรมวิทยากรแกนนำ จำนวน ๑๔,๔๕๔ คน และพัฒนาโรงเรียนแกนนำ จำนวน ๔๐๑ โรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลืออบรมพัฒนาและส่งเสริมครู อาจารย์ ในเขตพื้นที่การศึกษา ทั่วประเทศ และได้ดำเนินการสนองพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนในท้องถิ่น ทุรกันตาร และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๒๔๘ โรงเรียน ความก้าวหน้า ที่สำคัญประการหนึ่งในเรื่องนี้คือ สสวท. ได้พัฒนาระบบเพื่อการอบรมครู ทางไกลผ่านดาวเทียมและได้ดำเนินการอบรมครูในระบบทางไกลร่วมกับ สถานีโทรทัศน์ ETV และมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียน วังไกลกังวล สำหรับในปีที่ผ่านมาได้เผยแพร่รายการทั้งในช่วงปิดภาคเรียน และเปิดภาคเรียน รวม ๘๐๕ ชั่วโมง ซึ่งระบบที่ สสวท. พัฒนาขึ้นและกำลัง ดำเนินการปรับปรุงอยู่นี้ เป็นที่ยอมรับว่าจะจะเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพใน การฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูและบุคลากรการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยมีการควบคุมทั้งส่วนอบรมต้นทางและ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การอบรมปลายทาง ซึ่งธนาคารโลกได้เห็นชอบและได้ให้ค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่ง ในลักษณะของการให้เปล่า (grant) เพื่อการสนับสนุนการเตรียมครูต้นแบบ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็น master trainers ในการอบรมต้นทาง และครูพี่เลี้ยงผู้ทำหน้าที่เป็น mentors ในศูนย์อบรมครูปลายทาง สำหรับในโครงการขณะนี้ กำหนดไว้ ๑๐๐ ศูนย์ทั่วประเทศ โดยแต่ละศูนย์จะสามารถรับครูเข้าฝึกอบรมวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ได้ครั้งละ ๒๐ คนต่อวิชา ซึ่งเมื่อระบบได้พัฒนาเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว หากขยายจำนวนศูนย์ปลายทางออกไป จำนวนครูผู้ได้รับการฝึกอบรมต่อครั้งก็จะเพิ่มขึ้นอีกเป็นสัดส่วนกัน ทำให้สามารถอบรมครูได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ครั้งละจำนวนมาก

การส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน
สสวท. ถือเป็นงานสำคัญที่จะต้องเร่งให้เกิดพัฒนาการในด้านนี้ จึงได้ดำเนินการพัฒนาให้เกิดโรงเรียนผู้นำการใช้ ICT จำนวน ๑๒ โรงเรียนส่งเสริมและพัฒนาครู - อาจารย์ และบุคลากรการศึกษา จำนวน ๒๒๖ คน ให้สามารถนำ ICT ไปใช้ในการเรียนการสอน ในส่วนของการพัฒนาและจัดทำสื่อการเรียนการสอนนั้น ได้จัดทำสื่อประเภท E-learning และ Learning Object สำหรับการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษา ในส่วนของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบุคลากรในเรื่องนี้นั้น สสวท. ได้มีความร่วมมือกับ Curriculum Cooperation แห่งประเทศออสเตรเลีย เพื่อให้สามารถพัฒนาสื่อประเภทนี้ให้ก้าวหน้าขึ้นไปอีกในลักษณะของ learning object จากความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และบุคลากรในเรื่องนี้จึงทำให้ สสวท. ได้รับการเสนอให้เป็นศูนย์วิจัยพัฒนาสำหรับโครงการ SMaRT school ตามโครงการตอบแทนกลับคืนทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศไทย กับประเทศอังกฤษ ซึ่งจะก่อให้เกิดวิวัฒนาการที่สำคัญสำหรับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการดัดแปลงประสบการณ์ จาก SMaRT school ของอังกฤษ มาใช้ประโยชน์ได้มากมาย นอกจากนี้ ยังได้พัฒนาและอบรมครูในการใช้โปรแกรม GSP (The Geometer Sketchpad) ในการสอนคณิตศาสตร์อีกด้วย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การส่งเสริมและดำเนินการประเมินมาตรฐานการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

สสวท. ได้พัฒนาและเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เพื่อเผยแพร่แก่โรงเรียนทั่วประเทศรองรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการใน ๔ ด้าน คือ

- ๑) ด้านสื่อสิ่งพิมพ์
- ๒) ด้านห้องปฏิบัติการ
- ๓) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
- ๔) ด้านครูผู้สอน

สำหรับในส่วนของการส่งเสริมเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนั้น สสวท. ได้พัฒนาข้อสอบมาตรฐานวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ รวม ๖๒ ชุด และได้มีการพัฒนาบุคลากรในด้านนี้โดยร่วมมือกับ Educational Testing Service ประเทศสหรัฐอเมริกา ในการแลกเปลี่ยนบุคลากรเพื่อให้ได้รับประสบการณ์ในการพัฒนาเครื่องมือ ระบบ และวิธีการวัดและประเมินผลวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันได้มาตรฐานสากล

การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนของเขตพื้นที่การศึกษา

นอกเหนือไปจากการสร้างเครือข่ายครูดีเด่น ครูแห่งชาติ เพื่อพัฒนาและเผยแพร่ผลงานให้แพร่หลายไปยังเพื่อครูทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีสมาชิกในเครือข่ายได้รับการสนับสนุนทุนเพื่อพัฒนากิจกรรมการสอนจำนวน ๒๔๔ เรื่อง แล้ว สสวท. ได้ร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในเครือข่ายในลักษณะของโรงเรียนแกนนำในด้านการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงเรียนแกนนำเหล่านี้ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อให้สามารถดำเนินการกิจต่อไปนี้ คือ

๑. เป็นโรงเรียนตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒. ช่วยส่งเสริมโรงเรียนอื่นที่มีศักยภาพให้พัฒนาขึ้นเป็นโรงเรียน
แกนนำด้วยได้

๓. เป็นศูนย์การเรียนรู้ สำหรับโรงเรียนในละแวกใกล้เคียง

ขณะนี้โรงเรียนที่เป็นเครือข่ายกว่า ๔๐๐ โรงเรียน ทั่วประเทศ
ในทุกเขตพื้นที่การศึกษา โดยในแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโรงเรียนแกนนำ
ในด้านนี้ ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอย่างน้อยระดับละ ๑ โรงเรียน

อนึ่ง นอกเหนือไปจากการพัฒนาโรงเรียนแกนนำในเขตพื้นที่การศึกษา
ดังกล่าวแล้ว สสวท. ยังได้สนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในเครือข่ายให้ริเริ่ม
และดำเนินการพัฒนาทรัพยากรของตนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ (learning resource)
เพื่อให้บริการแก่โรงเรียน ครู และนักเรียน ซึ่งในบางแห่งสามารถพัฒนาขึ้น
เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้บริการได้ถึงในระดับชาติได้

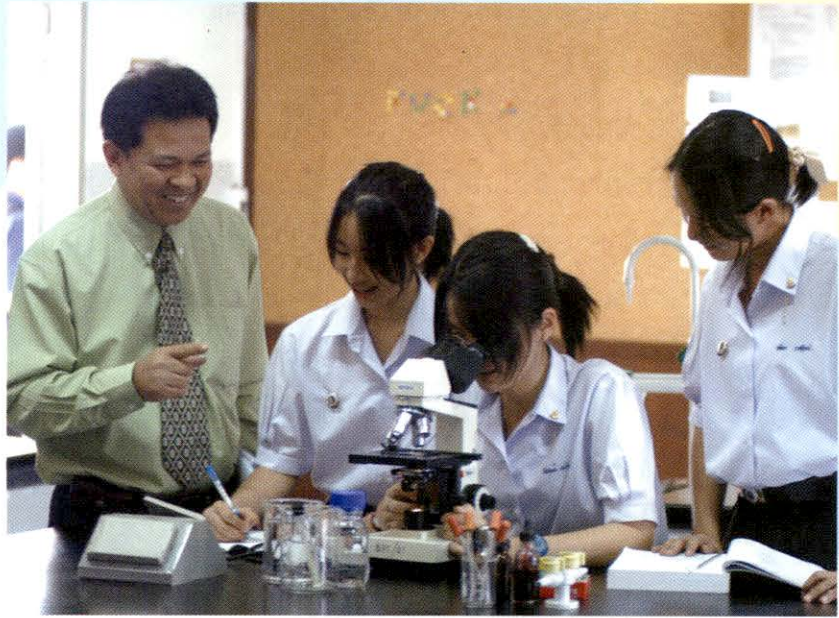
ตัวอย่างของความสำเร็จในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ดำเนินการได้
อย่างสมบูรณ์แบบแล้วในระดับหนึ่ง คือ ความร่วมมือระหว่าง สสวท. กับ
หอดูดาวสิรินธร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ
ดาราศาสตร์ โดยพัฒนาระบบในการเก็บและจัดกระทำกับข้อมูลและสารสนเทศ
ทางดาราศาสตร์ของไทย โดยสอดคล้องกันกับมาตรฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้
โลกดาราศาสตร์และอวกาศ ซึ่งครู นักเรียน และผู้สนใจสามารถศึกษาได้
ทาง Internet

การพัฒนาและส่งเสริมความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำหรับในเรื่องนี้ในช่วงปีที่ผ่านมามีความก้าวหน้าและพัฒนาการที่
สำคัญอย่างน้อย ๓ ประการคือ

๑. การพัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี (พสวท.) พัฒนาหลักสูตรและสื่อสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ
รวม ๕ วิชา ได้แก่ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ และ
ส่งเสริมสนับสนุนครูและโรงเรียนตลอดจนสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นศูนย์
จัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษ รวม ๑๔ ศูนย์ สำหรับการให้ทุน
สนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาจนถึงระดับปริญญาเอกนั้น

ในขณะนี้ มีผู้ได้รับทุนแล้วจำนวน ๒,๐๘๒ ทุน และได้มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษามาเป็นกำลังสำคัญรับใช้ประเทศชาติในหน่วยงานต่างๆ กว่า ๔๐ หน่วย จำนวนกว่า ๓๙๖ คน นับเป็นแหล่งผลิตบุคลากรชั้นนำด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศแห่งใหญ่แห่งหนึ่ง ในบรรดานักวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรุ่นเยาว์ของประเทศที่ได้รับรางวัลดีเด่นนั้น ครึ่งหนึ่งในจำนวนนี้เป็นบัณฑิตจากโครงการ พสวท. โครงการที่ได้ริเริ่มพัฒนา และส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษในด้านนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ และได้ดำเนินงานต่อเนื่องยาวนานจนถึงปัจจุบัน โดยได้รับพระกรุณาธิคุณจาก สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี องค์ที่ปรึกษา

๒. โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทาง วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.) ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งนับถึงปัจจุบันได้ให้ทุนการศึกษาเพื่อผลิตครูในด้านนี้ไปแล้วรวม ๓,๘๘๕ ทุนนั้น โครงการได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วยเห็นว่าเป็นโครงการ ที่มีประโยชน์ยิ่ง ความก้าวหน้าที่สำคัญในขณะนี้ก็คือโครงการได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการกั่นกรอง (คณะที่ ๒.๑ ฝ่ายการศึกษาและ สาธารณสุข) ในการดำเนินโครงการ สควค. ในระยะที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๔ - ๒๕๔๙ แล้ว

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๓. โครงการโอลิมปิกวิชาการ สสวท. ได้ดำเนินการคัดเลือกและจัดค่ายฝึกอบรม รวมทั้งจัดส่งผู้แทนประเทศไทยไปแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ อันเป็นกิจกรรมประจำปี ซึ่งในปี ๒๕๔๘ นี้ นับว่าประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จอย่างสูงมากเป็นประวัติการณ์อีกครั้งหนึ่ง โดยผู้แทนจากประเทศไทยทั้ง ๒๓ คน ได้รับรางวัลทุกคนในทุกสาขาวิชาที่ส่งไป

สรุปเหรียญรางวัล

การแข่งขันคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ
ประจำปี ๒๕๔๘

วิชา	รางวัลที่ได้รับ			
	เหรียญทอง	เหรียญเงิน	เหรียญทองแดง	รวม
คณิตศาสตร์	-	๔	๒	๖
คอมพิวเตอร์	๒	๒	-	๔
เคมี	๑	๓	-	๔
ชีววิทยา	๓	๑	-	๔
ฟิสิกส์	๒	๒	๑	๕
รวม	๘	๑๒	๓	๒๓

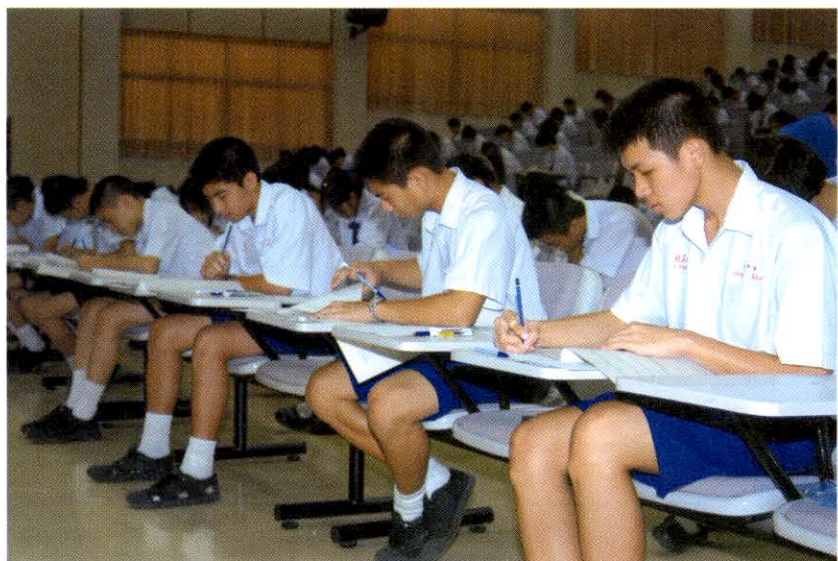

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

การจัดกิจกรรมโอลิมปิกวิชาการก่อให้เกิดความตื่นตัวเป็นอย่างมากในกลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะในระดับล่างทั้งนักเรียนและผู้ปกครองต่างสนใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมในกิจกรรมวิชาการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นอย่างมาก จากจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมแข่งขันในโครงการคัดเลือกและส่งเสริมการพัฒนาอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่เริ่มจากจำนวนไม่กี่พันคนในปี ๒๕๔๒ และได้เพิ่มขึ้นมาเป็นประมาณ ๒๐,๐๐๐ คน ในปี ๒๕๔๓ จนถึงประมาณ ๒๖๐,๐๐๐ คนในปี ๒๕๔๙

การส่งเสริมและดำเนินการวิจัยทางการศึกษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

สสวท. ได้เน้นการดำเนินงานพัฒนาในเรื่องต่างๆ ในลักษณะที่ต้องมีการวิจัยเป็นพื้นฐาน (research based) ซึ่งนอกเหนือจากการทำวิจัยเองแล้วในช่วงปีที่ผ่านมาได้ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยและดำเนินการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน รวม ๔๑ เรื่อง อีกด้วย นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการวิจัยร่วมกับนานาชาติในด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโครงการ PISA : Program for International Student Assessment ของกลุ่มประเทศ OECD ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะนำมาพัฒนามาตรฐานการศึกษาของประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติต่อไป

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ภารกิจอื่นๆ

นอกเหนือจากการดำเนินกิจกรรมและโครงการต่างๆ ตามแผนงาน
ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว อันเป็นการดำเนินงานหลักเพื่อการส่งเสริมการจัด
การศึกษา และการเรียนการสอนในระบบโรงเรียนสำหรับครู บุคลากร
ทางการศึกษา และนักเรียนแล้ว สสวท. ยังได้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้
เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมวิทยาศาสตร์สำหรับประชาชน ออกอากาศทาง
สถานีโทรทัศน์ช่อง ๑๑ ในรายการวิทยาศาสตร์รอบตัว รวม ๔๐๔ รายการ

ขณะเดียวกันได้จัดทำและเผยแพร่ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีสู่ประชาชนในรายการศุกร์แสนสุข ทางสถานี
โทรทัศน์ไอทีวี ทุกวันศุกร์สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ตลอดปีงบประมาณ ๒๕๔๔
ออกอากาศรวม ๕๓ ตอน รวมทั้งยังได้ร่วมกับสถาบันเกอเธ่และสถานทูต
ฝรั่งเศสจัดให้มีเทศกาลภาพยนตร์วิทยาศาสตร์เพื่อการเรียนรู้ ครั้งที่ ๑
(Science Film Festival) ขึ้น ณ ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
(ท้องฟ้าจำลอง) กรุงเทพฯ เปิดโอกาสให้โรงเรียน นักเรียน ผู้ปกครอง

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

เยาวชนและผู้สนใจทั่วประเทศเข้าชมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย ซึ่งได้รับความสนใจจากโรงเรียนนำคณะนักเรียนเข้าชมต่อเนื่อง สื่อมวลชนให้ความสำคัญมาทำข่าวเผยแพร่หลากหลายสาขาทั้งหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์

จึงนับได้ว่าการดำเนินงานของ สสวท. เป็นอีกช่วงของการดำเนินงานที่ประสบผลสำเร็จของ สสวท. ในการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการศึกษา และการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้แก่โรงเรียน บุคลากรการศึกษา นักเรียน และประชาชนทั่วไป อันเป็นที่ภาคภูมิใจของสถาบันและพนักงาน สสวท. ทุกคน

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สรุปผลการจัดงานแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์
ระดับนานาชาติในประเทศไทย ครั้งที่ ๑
(The 1st Thailand International Science Fair)
ณ โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์
ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๑. งานแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์

การจัดงานแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์ เป็นเวทีให้นักเรียนได้นำผลงานของตนเอง มาเผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผลงานของเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ เป็นเวทีให้นักเรียนทั้งที่มีผลงานและที่มีความรัก ความสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาชุมนุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน กิจกรรมที่จัดในงานแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์ นอกเหนือจากการเสนอผลงานในรูปแบบของการบรรยาย และโปสเตอร์แล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นๆ อีกหลากหลายที่จัดให้นักเรียนได้เข้าร่วม เช่น การบรรยายและสาธิตผลงานของนักวิทยาศาสตร์ การไปเยี่ยมชมห้องปฏิบัติการวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การไปศึกษาดูงาน ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านสังคมศาสตร์ และด้านศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังจัดให้นักเรียนที่มาร่วมงานได้มีโอกาสแสดงออกถึงความสามารถของตนเองในด้านต่างๆ อีกด้วย ทั้งด้านวิชาการ ศิลปวัฒนธรรม กีฬาและนันทนาการ

๒. ความเป็นมาของการจัดงาน

โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์มีนโยบายให้นักเรียนทุกคนต้องทำและเสนอผลการทำโครงงานและต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ผ่านดี หรือผ่านดีเยี่ยม จึงจะถือว่าจบการศึกษา ในปลายเดือนมกราคมของทุกปี โรงเรียนจะได้จัดให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ แสดงผลการทำโครงงาน และให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ และ ๕ ของโรงเรียน และนักเรียนจากโรงเรียนอื่นที่สนใจเข้าชมและซักถามเกี่ยวกับโครงงานดังกล่าวด้วย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์ได้ส่งครูและนักเรียนของโรงเรียนไปเข้าร่วมงาน International Science Fair ซึ่งจัดโดย Australian Science & Mathematics School, Flinders University, Adelaide, Australia มีนักเรียนจาก ๓ ประเทศเข้าร่วมแสดงโครงงานพบว่า เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มาก ไม่ใช่เฉพาะผู้นำโครงงานไปแสดงนักเรียนคนอื่นๆ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมงานก็ได้รับประโยชน์อย่างมากด้วย

เพื่อให้นักเรียนของโรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์ และนักเรียนไทยจากโรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งด้านการทำโครงงานวิทยาศาสตร์และด้านอื่นๆ กับนักเรียนจากนานาชาติที่อยู่ในวัยเดียวกัน โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์จึงได้ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ สมาคมวิทยาศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ และสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดงานแสดงโครงงานวิทยาศาสตร์นานาชาติในประเทศไทยครั้งที่ ๑ ขึ้น ณ โรงเรียนมหิตลวิทย์ยานุสรณ์ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

การจัดงานครั้งนี้ มีนักเรียนจากทั้งในและต่างประเทศนำผลงานมาแสดงทั้งสิ้น ๑๑๓ โครงงาน จำนวน ๓๕๑ คน จาก ๔๙ โรงเรียน และ ๑๙ ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น บรูไนดารุสซาลาม มาเลเซีย ราชอาณาจักรกัมพูชา สหพันธรัฐรัสเซีย สหภาพพม่า สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร สาธารณรัฐเกาหลี สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐอินเดียนีเซีย สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ออสเตรเลีย และราชอาณาจักรไทย นอกจากนั้นมีนักเรียนไทยจากโรงเรียนต่างๆ มาร่วมชมงานครั้งนี้อีก ๑,๐๙๗ คน

๓. พิธีเปิดงาน

เป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างล้นพ้นที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเปิดงาน และทรงรับฟัง การบรรยายและทอดพระเนตรการเสนอโครงการในรูปแบบของโปสเตอร์ ของนักเรียน

การบรรยายในพิธีเปิดงาน ประกอบด้วย การบรรยายของ ดร.เทียนทอง ทองพันธ์ นักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ของไทยประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง Organic Syntheses: Tools to Maneuver Chemical Bonds จากนั้น ได้ทรงรับฟังการถวายนงานเกี่ยวกับโครงการของนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกอีก ๓ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการเรื่อง Biologically Functionalized Nanotunnels on Ferroelectric Zirconium Titanate Surfaces โดย Mr. Michael Kou และคณะ จาก Illinois Mathematics and Science Academy, USA

๒. โครงการเรื่อง Aerodynamics of LEX on Delta Wing โดย Mr. Choi Jaeh Yuk, Mr. Hong Wan Kee และ Mr. Lee Dong Wook จาก Korea Science Academy, Busan, South Korea

๓. โครงการเรื่อง The Study of Physical, Behavioral Characters and Relation of Length, Weight, Intestine Length and Speed of Mudskipper (*Periophthalmodon schlosseri*) โดย นางสาวทิพย์ร่ำไพ ธรรมมงกุฎ จากโรงเรียนมหิตลิวทยาอนุสรณ์

ในการเสด็จทอดพระเนตรการเสนอโครงการในรูปแบบโปสเตอร์ของนักเรียน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงซักถามนักเรียนทุกโครงการด้วยความสนพระทัย ยิ่งความปลื้มปิติให้แก่ นักเรียน ครู ผู้จัดงาน และผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาททั้งชาวไทยและต่างประเทศเป็นล้นพ้น เป็นกำลังใจให้นักเรียน ครู และผู้จัดงาน มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะรังสรรค์ผลงานของโรงเรียนให้ดียิ่งๆ ขึ้นต่อไป

๔. การเสนอโครงการและกิจกรรมในงาน

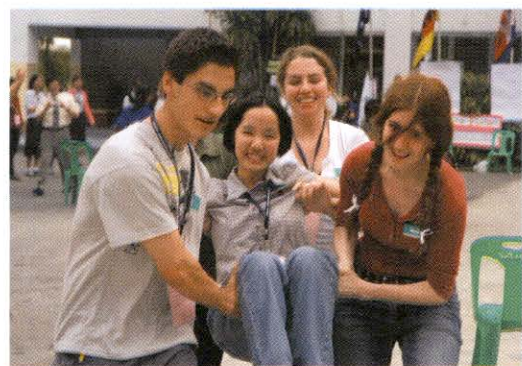
โครงการที่นำเสนอครั้งนี้มีทั้งสิ้น ๑๑๓ โครงการ แบ่งออกเป็น ๕ สาขา ได้แก่ ชีววิทยา เคมี ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ทุกโครงการได้นำเสนอทั้งในรูปแบบของการบรรยาย และโปสเตอร์ การเสนอในรูปแบบของการบรรยายได้จัดให้มีการเสนอทั้งสิ้น ๓ ช่วงเวลา ช่วงเวลาละ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที แต่ละช่วงเวลามีห้องเสนอผลงาน ๖ ห้อง ขนานกันไป แต่ละโครงการได้เวลาในการเสนอไม่เกิน ๑๕ นาที ผู้เข้าร่วมงานสามารถเลือกเข้าฟังได้ตามความสนใจ นอกจากการเสนอโครงการดังกล่าวแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมตามความสนใจ ดังนี้

- * การบรรยายประกอบการสาธิต เรื่อง The Chemistry is Fun
- * การศึกษาดูงาน ณ ห้องปฏิบัติการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของสถาบันวิจัยหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อให้ผู้ร่วมงานได้เห็นถึงความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทย ได้จัดทั้งหมด ๑๔ ห้องปฏิบัติการ นักเรียนสามารถเลือกเข้าชมได้ ๑ ห้องปฏิบัติการตามความสนใจ
- * การศึกษาดูงานทางด้านชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย และ สถานีวิจัยในต่างจังหวัดใกล้เคียง ได้จัดทั้งสิ้น ๗ สาย นักเรียนสามารถเลือกได้ ๑ สาย ตามความสนใจ
- * การศึกษาดูงานด้านศิลปวัฒนธรรม ได้จัดทั้งสิ้น ๓ สาย นักเรียนสามารถเลือกได้ ๑ สาย ตามความสนใจ

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

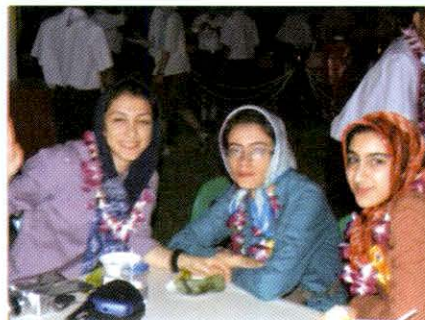
- * การจัดกิจกรรม science night ซึ่งประกอบด้วย robotic Show และ astro-night นักเรียนสามารถเลือกได้ ๑ กิจกรรมตามความสนใจ
- * การจัดกิจกรรม science & mathematics walk rally ซึ่งเป็นกิจกรรมที่แบ่งผู้เข้าร่วมงานจากนานาชาติออกเป็นกลุ่ม และให้สมาชิกของแต่ละกลุ่มช่วยกันแก้ปัญหาโจทย์ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในแต่ละฐานในเวลาที่กำหนด

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

- * การจัดงานเลี้ยงต้อนรับในคืนวันแรกของการเปิดงานได้จัดให้มีการแสดงที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย การออกร้านอาหารไทย ให้ผู้ร่วมงานได้เลือกรับประทาน การจัดงานเลี้ยงนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนักเรียนโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ตลอดจนนักเรียนเก่า ผู้ปกครอง และสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์
- * การจัดงานเลี้ยงอำลา ได้จัดขึ้นในคืนวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ได้จัดให้มีการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทยและซุ้มอาหารไทย ทำนองเดียวกับงานวันเลี้ยงต้อนรับ ส่วนที่เพิ่มเติมคือการเปิดโอกาสให้ตัวแทนของประเทศต่างๆ นำศิลปวัฒนธรรมของประเทศของตนเองมาแสดงให้ผู้ร่วมงานได้ชมด้วย และท้ายสุดได้เปิดโอกาสให้ผู้อำนวยการของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ แห่งประเทศเกาหลี (Korea Science Academy) ได้ขึ้นกล่าวยืนยันการรับเป็นเจ้าภาพในการจัดงาน International Science Fair ในครั้งต่อไป ในปี พ.ศ. ๒๕๔๙

๕. ผู้ให้การสนับสนุนการจัดงาน

การจัดงานครั้งนี้ใช้งบประมาณของโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ผู้มาร่วมงานไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ทั้งค่าที่พัก อาหาร และการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ยกเว้นค่าเดินทางไป-กลับระหว่างภูมิลำเนาของตนเองกับโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ งบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดงานค่อนข้างสูง แต่โรงเรียนได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคล หน่วยงาน และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน สนับสนุนการจัดงานทั้งในรูปของการบริจาคเงินและการสนับสนุนด้านอื่นๆ อย่างดียิ่ง โรงเรียนได้รับเงินบริจาคทั้งสิ้นถึง ๑,๓๑๘,๔๙๗ บาท

หน่วยงาน/บุคคล ที่ให้การสนับสนุนการจัดงาน มีดังนี้

๑. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล
๒. บริษัท Chevron
๓. บริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
๔. บริษัท แอ็ดวานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน)
๕. บริษัท แพน ราชเทวี กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
๖. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)
๗. สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ
๘. หจก. ไทยเจริญ คลีนิง ลอนดรี เซอร์วิส
๙. นายแพทย์บุญ วนาสิน
๑๐. สมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์
๑๑. ชมรมนักเรียนเก่าโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

นอกจากนั้นโรงเรียนยังได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจาก สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
๓. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๔. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต
๕. มหาวิทยาลัยมหิดล
๖. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
๗. โครงการอุทยานธรรมชาติวิทยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๘. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมผักเป็ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เพชรบุรี

๙. พิพิธภัณฑการเกษตรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุยเดช, จ.ปทุมธานี

๑๐. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.เพชรบุรี

๑๑. ศูนย์พลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน จ.ราชบุรี

๑๒. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล มหาวิทยาลัยบูรพา จ.ชลบุรี

๑๓. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑๔. องค์การพิพิธภัณฑวิทยาศาสตร์แห่งชาติ จ.ปทุมธานี

๖. สรุป

การจัดงานเสนอโครงการวิทยาศาสตร์นานาชาติในประเทศไทยครั้งที่ ๑ นี้ เป็นการจุดประกายให้นักเรียนของโรงเรียนมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้ก้าวไปสู่การเป็นผู้นำทางวิชาการ เพื่อพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ให้แก่ประเทศชาติและสังคมไทยในอนาคต มุ่งมั่นที่จะช่วยกันพัฒนามาตรฐานของโรงเรียนให้สูงขึ้นเทียบเคียงกับโรงเรียนวิทยาศาสตร์ชั้นนำในต่างประเทศ นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนทุกคน มีความภาคภูมิใจที่ได้ร่วมกันจัดงานครั้งนี้ ผู้ปกครอง นักเรียนเก่า สมาคมผู้ปกครองและครูฯ ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียเยี่ยม นอกจากนั้นยังได้รับความอนุเคราะห์สนับสนุนทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนแรงงานจากหน่วยงานต่างๆ เป็นจำนวนมากอีกด้วย อันเป็นผลให้การจัดงานครั้งนี้สำเร็จลงอย่างดียิ่ง ผู้เข้าร่วมงานแทบทุกคนต่างแสดงความพึงพอใจและแจ้งว่าได้รับประโยชน์จากการร่วมงานครั้งนี้เป็นอย่างมาก ภายหลังจากการจัดงานโรงเรียนยังได้รับหนังสือแสดงความชื่นชมต่อการจัดงานครั้งนี้จากต่างประเทศ อีกจำนวนมาก

โรงเรียนมหิตลวิทย์านุสรณ์ ในฐานะเจ้าภาพหลักในการจัดงานครั้งนี้ ขอแสดงความขอบคุณผู้มาร่วมงานและผู้ให้การสนับสนุนการจัดงานเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ ประสพการณ์จากการจัดงานครั้งนี้ทำให้นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนได้เกิดการเรียนรู้้อย่างมากมาย พร้อมทั้งจะนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้นๆ ขึ้นต่อไป

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการ สกสศ.

ยุทธศาสตร์ของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

: การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

- แก้ไขปัญหาหนี้สินครู

๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐

การแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

สืบเนื่องจากการที่รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู โดยมอบหมายให้สำนักงาน ก.ค. เป็นหน่วยดำเนินการ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่งบประมาณที่ได้รับ ยังไม่เพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินครูได้อย่างเบ็ดเสร็จ กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารออมสิน จึงร่วมกันจัดตั้งโครงการพัฒนาชีวิตครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยโครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือ ๓ ฝ่าย คือ กลุ่มข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ และธนาคารออมสิน เพื่อร่วมกัน ดำเนินการแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตครูให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการเบ็ดเสร็จ และถาวร ซึ่งในระยะแรก ได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.ค. ดำเนินการ และต่อมาเมื่อมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา (สกสศ.) ที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาครู

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้ สกสค. เป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ ภายใต้นโยบายลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายโอกาส โดยมีจุดเน้นที่สำคัญของโครงการคือ ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนและมีกระบวนการกลุ่มเป็นกลไกในการดำเนินงานและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน

สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาตามนโยบายรัฐบาล โดยนำโครงการเงินกู้สวัสดิการ ช.พ.ค. ซึ่งเป็นนโยบายของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(นายอดิศักดิ์ โพธารามิก) เข้ามาอยู่ในชุดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูด้วย และในรัฐบาลปัจจุบัน ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ดร.รุ่ง แก้วแดง) ซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นผู้รับผิดชอบ ได้กำหนดนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สินครู ให้ได้ ๓๐๐,๐๐๐ คน ภายในช่วงเวลา ๔ ปี โดยให้ยึดหลักของโครงการพัฒนาชีวิตครูที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันเป็นแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา และเปิดโอกาสให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูที่มีความพร้อม เข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูด้วย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. เป็นฝ่ายเลขานุการ ผลการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา มีดังนี้

๑. ณ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ มีสมาชิกเข้าร่วมโครงการพัฒนาชีวิตครู จำนวน ๘๕,๐๘๐ คน เป็นกลุ่มใหญ่จำนวน ๑,๓๑๗ กลุ่ม มีเงินออมในกลุ่มทั้งสิ้น ๒๙๙.๑๒ ล้านบาท ธนาคารออมสินได้อนุมัติเงินกู้ไปแล้วจำนวน ๕๙,๙๒๑ คน เป็นเงิน ๔๖,๑๒๒.๓๗ ล้านบาท ทั้งนี้ ธนาคารมีเป้าหมายที่จะให้วงเงินกู้สำหรับโครงการนี้เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ธนาคารออมสินได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัย-ธรรมศาสตร์ โดยรองศาสตราจารย์ชอบ เข้มกัลดและคณะ วิจัยประเมินผลโครงการพัฒนาชีวิตครู ปี ๒๕๔๕ ผลการวิจัยสรุปในภาพรวม พบว่า ข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่มีความสามารถในการแก้ปัญหาหนี้สิน มีการเพิ่มรายได้ สามารถลดรายจ่าย ครูมีการวางแผนการใช้จ่าย และมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ดีขึ้น

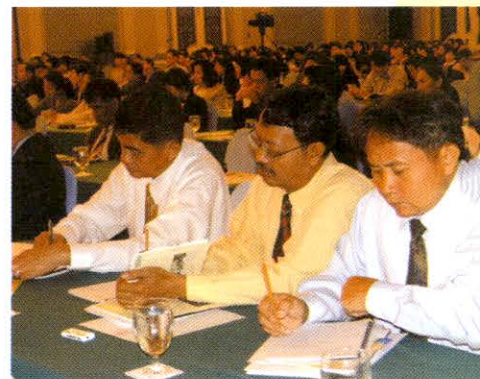
ฝ่ายลินเชื่อเพื่อสังคมและชุมชน ธนาคารอมลิน ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า โครงการนี้สามารถแก้ปัญหาหนี้สินครูได้อย่างเบ็ดเสร็จ มีกลุ่มครูที่รวมตัวกันหลายกลุ่มสามารถเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิธีการดำเนินชีวิตจนสามารถปลดหนี้ได้ โดยรวมตัวกันทำกิจกรรมจนสามารถลดรายจ่ายในครอบครัว สามารถเพิ่มรายได้ภายในกลุ่ม ปลดหนี้ได้โดยไม่ต้องกู้เงินจากธนาคารอมลิน เช่น เลี้ยงปลาช่อน ผลิตน้ำดื่ม ซื่อข้าวเปลือกหอมมะลิแดงมาทำข้าวซ้อมมือจำหน่าย ทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาจำหน่าย และได้รับรางวัล OTOP ระดับประเทศ ได้แก่ หมวกชนิดต่างๆ กล้องเอกสาร แฟ้ม กระเป๋า ของชำร่วย ฯลฯ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวขึ้นอยู่กับสมาชิกครูในกลุ่มจะต้องมีวินัย มีความมุ่งมั่น มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีการพบปะ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกัน มีความโปร่งใส และจะต้องทำกิจกรรมกลุ่มให้ต่อเนื่อง

๒. ปรับหลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูเพิ่มเติม คือ นำห้องชุดมาใช้เป็นหลักประกันได้ ให้ทายาทมีสิทธิเข้าเป็นผู้ร่วมได้สำหรับหลักทรัพย์ค้ำประกัน ทั้งนี้ ระยะเวลากู้ไม่เกิน ๓๐ ปี รวมอายุผู้กู้หลักได้ ๗๐ ปี (เดิมไม่เกิน ๖๕ ปี) และขยายวงเงินกู้กรณีบุคคลค้ำประกันเป็น ๕๐ เท่าของเงินเดือน ไม่เกิน ๗๐๐,๐๐๐ บาท (เดิม ๓๐ เท่าของเงินเดือน ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท)

๓. ในวันที่เกิดครบรอบ ๒ ปีสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. (๙ กันยายน ๒๕๔๔) เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน - ๙ ตุลาคม ๒๕๔๔ มีครูและบุคลากรทางการศึกษามาลงทะเบียนจำนวน ๑๐๖,๑๔๔ ราย

๔. ณ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙ บันทึกข้อมูลผู้ลงทะเบียนแก้ไขปัญหาหนี้สินได้จำนวน ๑๐๙,๗๐๕ ราย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่ามีหนี้สินในระบบและนอกระบบ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๐,๕๖๔,๙๒๐,๕๘๒ บาท

๕. ได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ณ สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ชั้น ๓

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

๖. กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหานี้ล้นครุและบุคลากรทางการศึกษา ตามคำสั่งที่ ๖๓๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๓ คณะ ดังนี้

* คณะทำงานจัดทำฐานข้อมูล มีนายบำเรอ ภาณุวงศ์ รองเลขาธิการคณะกรรมการ สกสค. เป็นประธานคณะทำงาน

* คณะทำงานดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายครุว์เรือนของครุ มีนายปัญญา แก้วกียูร ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นประธานคณะทำงาน

* คณะทำงานดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ล้นครุและบุคลากรทางการศึกษา มีนายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานคณะทำงาน

๗. สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. ได้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายอดิศักดิ์ โพธารามิก) เกี่ยวกับโครงการเงินกู้สวัสดิการ ช.พ.ค. ไปแล้ว ๒ โครงการ ดังนี้

* โครงการที่ ๑ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๔๘ มีสมาชิก ช.พ.ค. ที่มายื่นความจำนงขอเงินโครงการเงินกู้สวัสดิการ ช.พ.ค. จำนวน ๗๕,๗๓๙ ราย ได้รับสินเชื่อจากธนาคารกรุงไทย (สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ) แล้ว จำนวน ๓๖,๕๐๓ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๗,๔๑๙.๙๙ ล้านบาท

* โครงการที่ ๒ ณ เดือนมกราคม ๒๕๔๙ มีสมาชิก ช.พ.ค. มายื่นความจำนงขอเงินโครงการเงินกู้สวัสดิการ ช.พ.ค. จำนวน ๕๔,๕๑๑ ราย ได้รับสินเชื่อจากธนาคารออมสิน (สถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ) แล้ว จำนวน ๕๔,๕๑๑ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐,๙๐๒,๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

๘. เตรียมการจัดงาน “วันพัฒนาชีวิตครุ” ตามโครงการแก้ไขปัญหานี้ล้นครุฯ ซึ่งจะเรียนเชิญนายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงาน โดยจะนำผลงานของกลุ่มครุตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนาชีวิตครุ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องโครงการได้รับทราบ และเข้าใจการดำเนินงาน สามารถศึกษาแนวทางและใช้ประโยชน์จากกลุ่มครุตัวอย่างได้ และถือเป็นการยกย่องกลุ่มครุที่มีผลงานเป็นแบบอย่างด้วย

๖๐ ปี ครองราชย์ : การศึกษาไทย

ทั้งนี้ ผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการ-
สกสค. และผู้แทนจากธนาคารออมสิน ได้ร่วมเดินทางไปถ่ายทำวีดิทัศน์
กลุ่มครูตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จจากการเข้าร่วมโครงการที่จังหวัดแพร่
และจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๒๗ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๘

๙. คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สึนครูฯ ได้มีมติเห็นชอบร่าง
แผนยุทธศาสตร์แก้ไขปัญหานี้สึนครูฯ ตามที่ สกสค. เสนอ โดยกระทรวง-
ศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ศึกษารายละเอียด
ในเชิงวิชาการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ

ทำเนียบผู้บริหาร กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นางจรรยาพร ธรณินทร์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นางมณฑนา คังชะกฤษณ์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นายประเสริฐ งามพันธุ์
หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๕

นางสาวพจนา ว่องตระกูล
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑

นายสมศักดิ์ สุร่ายคิมหันต์
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๒, ๓

นายอุทธี บุญมาก
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต กทม.และ เขต ๔

นายบุรี แก้วเล็ก
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๖, ๗

นายสุรเทพ ดั้นประเสริฐ
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๘, ๙

นายทรงสวัสดิ์ ทิพย์คงคา
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๐, ๑๒

นายวินัย รอดจ่าย
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๑, ๑๔

นายมังกร กุลวานิช
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๓

นายสมบัติ ชวัญดี
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๕, ๑๗

นางเบญจา ชลธาร์นนท์
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๖, ๑๙

นายประเสริฐ แก้วเพชร
ผู้ตรวจราชการกระทรวง เขต ๑๘

นายอภิชาติ จีระวุฒิ
ที่ปรึกษาด้านระบบบริหาร
จัดการศึกษา

นายศิลปชัย ทอมทรัพย์
ที่ปรึกษาด้านการประเมิน
คุณภาพการศึกษา

นายนิราศ สร้างนิต

เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

นางสาวอรรฉรม สุนทรชัย
ที่ปรึกษาด้านนโยบาย
และยุทธศาสตร์

นายอนุสรณ์ ไทยเดชา
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษา
เอกชน

นายสุนันท์ เทพศรี
ที่ปรึกษาด้านระบบเทคโนโลยี
และสารสนเทศ

นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการพัฒนา
สื่อการเรียนการสอนรักษาระชาการ
แทนผู้อำนวยการสำนักบริหาร
งานการศึกษานอกโรงเรียน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

นายอ่ำรุง จันทวานิช
เลขาธิการสภาการศึกษา

นางสิริพร บุญญานันต์
รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นายสมเกียรติ ชอบผล
รองเลขาธิการสภาการศึกษา

นายสวัสดิ์ ดีชื่น
ที่ปรึกษาด้านระบบการศึกษา

นางรุ่งเรือง สุชาภิรมย์
ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา

นางนิรมล กิตติวิบูลย์
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านนโยบาย
และแผนการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางพรนิภา ลิ้มปยอม
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นางอารีรัตน์ วัฒนสิน
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายเจलय พูนสวน
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายชินภัทร ภูมิรัตน
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

นายนิวัตร นาคะเวช
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานการศึกษา

นายปัญญา วงศ์กฤหมัด
รักษากรในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนา
ระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วม

นายชอบ ลิชชอ
ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

นางอรุณศรี อนันตรศิริชัย
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผน

นางสาววันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์
ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

นางสุจินดา ผ่องอักษร
ที่ปรึกษาด้านการศึกษาพิเศษและผู้ด้อยโอกาส

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ภาวิช ทองโรจน์
เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นายสุชาติ เมืองแก้ว
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

นางสาวจิรณี ตันติรัตนวงศ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

นายสุเมธ แย้มมนุ่
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา

นายโอภาส เขียววิชัย
ที่ปรึกษาด้านระบบบริหาร

พศ.สรศักดิ์ วรอินทร์
ที่ปรึกษาด้านพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

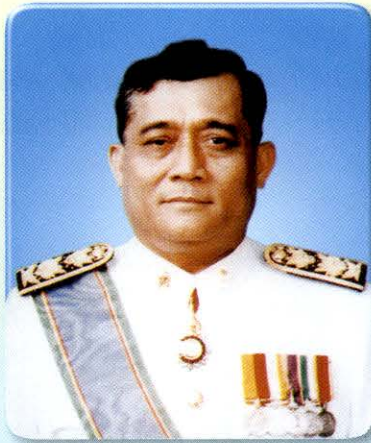
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นายเจริญ ภัคดีวานิช
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

นายเฉลียว อยู่สีมารักษ์
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

นางศรีวิการ์ เมฆวัชชัยกุล
รองเลขาธิการคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา

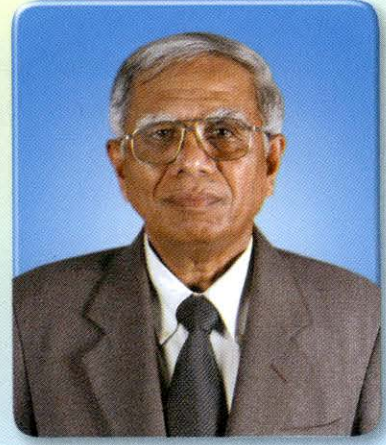

นางศิริพรรณ ชุมนุม
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษาช่างอุตสาหกรรม

นางสุมาลี จุลเจิม
ที่ปรึกษาด้านมาตรฐานอาชีวศึกษารัฐกิจและบริการ

OVF ในกำกับและองค์การมหาชน

นายจักรพรรดิ วะทา
เลขาธิการคุรุสภา

นายเกรียงไกร จิระแพทย์
ผู้อำนวยการบริหารสถาบันระหว่างประเทศ
เพื่อการค้าและการพัฒนา

ศาสตราจารย์สุรินทร์ พงศ์ศุภสมิทธิ
ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นายเกษม กลั่นยิ่ง
เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม
สวัสดิการครูและบุคลากรทางการศึกษา

นายประทีป จันทรคง
รักษาการผู้อำนวยการ
สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

นายธงชัย ชิวปรีชา
ผู้อำนวยการโรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์

๑๑๔ ปี วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ
๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

๓
มหาวิทยาลัย

คำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ

ที่ สป. ๕๘/๒๕๕๙

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะบรรณาธิการ

และคณะกรรมการดำเนินการ

จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ

ครบรอบ ๑๑๔ ปี

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดงานคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการครบรอบ ๑๑๔ ปี ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้มีการจัดทำหนังสือระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ครบรอบ ๑๑๔ ปี เพื่อมอบให้ผู้มีเกียรติที่มาร่วมงาน ผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้เพื่อให้การจัดทำหนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการครบรอบ ๑๑๔ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทันกำหนดวันงาน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการคณะต่างๆ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ มีหน้าที่กำหนดนโยบาย แผนและแนวทางการดำเนินงานให้คำปรึกษาและมอบหมายงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๒. เลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา
๓. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ที่ปรึกษา
๔. เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา	ที่ปรึกษา
๕. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	ที่ปรึกษา
๖. รองเลขาธิการสภาการศึกษา	ที่ปรึกษา

(นายสมเกียรติ ชอบผล)

๓.	นางจรววยพร ธรณินทร์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๔.	นางมณฑนา คังชะกฤษณ์
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ที่ปรึกษา
๕.	นายบุญรัตน์ วงศ์ใหญ่
รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	ประธาน
๑๐.	นายวินัย รอดจ่าย
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธาน
คณะกรรมการ
๑๑.	นายอภิชาติ จีระวุฒิ
ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา	กรรมการ
๑๒.	นางสาวอรรวรรณ สุนทรชัย
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	กรรมการ
๑๓.	นายศิลปชัย หอมทรัพย์
ที่ปรึกษาด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	กรรมการ
๑๔.	นายสุนันท์ เทพศรี
ที่ปรึกษาด้านระบบเทคโนโลยีและ
ระบบสารสนเทศ	กรรมการ
๑๕.	นางจรรยา ชวนานนท์
ผู้อำนวยการสำนักอำนาจการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
เลขานุการ
๑๖.	นายพงศ์ธร พนมสิงห์
หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนาจการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗.	นางวิมลรัตน์ ต้อยสำราญ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนาจการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. คณะบรรณาธิการ มีหน้าที่และรับผิดชอบศึกษาวิเคราะห์ รวบรวม เรียบเรียง ตรวจสอบ ความถูกต้องเนื้อหา สารระ กำหนดมาตรฐาน คุณภาพและพิจารณาเนื้อหาเพื่อดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกวันคล้าย วันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย

๑. นายวินัย รอดจ่าย ที่ปรึกษา
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
๒. นายวิษเทพ ฤชาฤทธิ์ ที่ปรึกษา
ข้าราชการบำนาญ
๓. นางจรรยา ชวนานนท์ ที่ปรึกษา
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๔. นายถวัลย์ มาศจรัส ประธาน
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนานโยบายการเรียนรู้ คณะบรรณาธิการ
ด้านภูมิปัญญาและการท่องเที่ยว
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. นายสุชาติ วงศ์สุวรรณ รองประธาน
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการมาตรฐานการศึกษา คณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๖. นางสาวนิตยา หลานไทย รองประธาน
สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สป. คณะบรรณาธิการ
๗. นายทรงวุฒิ มลิวัลย์ คณะบรรณาธิการ
หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๘. นายกวิน เสือสกุล คณะบรรณาธิการ
หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๙. นายเจษฎา วนิชชากร คณะบรรณาธิการ
สำนักอำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. นางจุรีรัตน์ บินหะซัน คณะบรรณาธิการ
หัวหน้ากลุ่มประชาสัมพันธ์
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๑๑. นางสุปราณี นฤนาทน์โรดม คณะบรรณาธิการ
หัวหน้าประชาสัมพันธ์
สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา
๑๒. นางสาวเพ็ญศิริ น้อยเกริกกิจ คณะบรรณาธิการ
หัวหน้าประชาสัมพันธ์
สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สป.
๑๓. นายถาวร จันทศิริ คณะบรรณาธิการ
หัวหน้าประชาสัมพันธ์
สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน สป.
๑๔. นายพงศ์ธร พนมสิงห์ คณะบรรณาธิการ
หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ และเลขานุการ
สำนักอำนวยการ สป.
๑๕. นายกริธา พุงคาใน คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางวิมลรัตน์ ต้อยสำราญ คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นางสมบัติ เมฆสุวรรณ คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวจิราวรรณ พิเศษสกุลกิจ คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙. นายวรชาติ วัฒนอมร คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐. นางสาวอุษา อนุกุล คณะบรรณาธิการ
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ

๒๑. นางสาวอิชยา กัปปา คณะบรรณาธิการ
 กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ
๒๒. นางสาวศศิพิชญ์ นิลไพรัช คณะบรรณาธิการ
 กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ สป. และผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการดำเนินงาน มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการด้านการเงิน งบประมาณ การจัดจ้างพิมพ์ จัดระบบการแจกจ่ายหนังสืออย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์และการประเมินผล ประกอบด้วย

๑. นายวินัย รอดจ่าย ประธานกรรมการ
 ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ สป.
๒. นายอภิชาติ จีระวุฒิ รองประธานกรรมการ
 ที่ปรึกษาด้านระบบบริหารจัดการศึกษา สป.
๓. นายลาดหญ้า อูริยา กรรมการ
 ผู้อำนวยการองค์การค้ำของ
 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ
 และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๔. นายภกร รงค์นพรัตน์ กรรมการ
 ผู้ช่วยผู้อำนวยการองค์การค้ำ
 ภาคการพิมพ์
๕. ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอน
 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรรมการ
๖. นายธงชัย ชิวปรีชา กรรมการ
 ผู้อำนวยการโรงเรียนมหิตลิวทยาอนุสรณ์
๗. นายนิราศ สร้างนิทร กรรมการ
 เลขานุการคณะกรรมการข้าราชการครู
 และบุคลากรทางการศึกษา

๘. นายสมบัติ สุวรรณพิทักษ์ กรรมการ
รักษาการผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน
การศึกษานอกโรงเรียน
๙. นายอนุสรณ์ ไทยเดชา กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
๑๐. นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๑๑. นายปัญญา แก้วกีฑูร กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑๒. นางสาววรรณาท พ่วงสุวรรณ กรรมการ
รักษาการผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๑๓. นายกมล พิณรัตน์ กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
๑๔. นางสาวรจนา วงศ์ข้าหลวง กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา
๑๕. พ.ต.ต.พรลดา อังคุสิงห์ กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักผู้อำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการ
และสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
๑๖. นายอนันต์ ระงับทุกข์ กรรมการ
รักษาการผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๑๗. นายถวัลย์ มาศจรัส กรรมการ
หัวหน้ากลุ่มพัฒนานโยบายการเรียนรู้
ด้านภูมิปัญญาและการท่องเที่ยว
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๑๘. นางขวัญใจ ประภาสวัต กรรมการ
รักษาการหัวหน้าการธุรกิจรับงานราชการ
องค์การค้ำของครูสภา
๑๙. นางจรรยา ชวนานนท์ กรรมการและ
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ เลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๐. นายพงศ์ธร พนมสิงห์ กรรมการและผู้ช่วย
หัวหน้ากลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ เลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๑. นายศัจธร วัฒนะมงคล กรรมการและผู้ช่วย
หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกลาง เลขานุการ
สำนักอำนวยการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๒. นายศักดิ์ชัย ทวีศักดิ์ กรรมการและผู้ช่วย
หัวหน้ากลุ่มช่วยอำนวยการ เลขานุการ
และประสานราชการ
สำนักอำนวยการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๓. นายอภิชาติ กิตติวรรณะ กรรมการและผู้ช่วย
หัวหน้ากลุ่มบริหารการคลังและสินทรัพย์ เลขานุการ
สำนักอำนวยการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
๒๔. นางสาวศิริไล นาคันทิ กรรมการและผู้ช่วย
กลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ เลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๒๕. นางวิมลรัตน์ ต้อยสำราญ กรรมการและผู้ช่วย
กลุ่มสารนิเทศ สำนักอำนวยการ เลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๙

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

นิทัศน์ลิขิต

ตลอดระยะเวลา ๖๐ ปีที่ผ่านมา นับแต่วันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๔๘๙ เป็นต้นมา พระราชกรณียกิจสำคัญยิ่งประการหนึ่งของพระองค์ก็คือ การเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนพสกนิกรภายใต้ร่มพระมหามารมีในทุกภูมิภาคอย่างต่อเนื่องตลอดมา

การเสด็จพระราชดำเนินในทุกพื้นที่โดยไม่วั้นแม้แต่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลจากเหนือจรดใต้ จากตะวันออกจรดตะวันตก หลายครั้งที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินผ่านป่าเขาลำเนาไพร ข้ามลำน้ำลำห้วยที่มีเพียงสะพานไม้เล็กๆ ทอดรองรับพระบาทขณะเสด็จพระราชดำเนินด้วยความน่าห่วงใย แต่พระองค์ก็เสด็จพระราชดำเนินไปตามที่ตั้งพระราชหฤทัยไว้อย่างแน่วแน่

หลายหนหลายคราวที่พระองค์เสด็จพระราชดำเนินไปบนภูเขาสูง แต่พระองค์ก็ได้ทรงแสดงออกถึงความอ่อนล้าที่จะทรงตั้งต้นไปเยี่ยมเยียนพสกนิกรที่พึงพิงอาศัย ภายใต้ร่มพระมหามารมีให้เป็นที่ชื่นใจของพสกนิกร

พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงทุ่มเทความคิด ทุ่มเทองค์ภูมิปัญญา ทุ่มเทพระวรกาย ทุ่มเทพระราชหฤทัย ในการทรงงานให้แก่พสกนิกรของพระองค์ด้วยน้ำพระราชหฤทัยอันประเสริฐ ด้วยการปฏิบัติพระองค์ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่พสกนิกรทุกหมู่เหล่า

ในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในปี พุทธศักราช ๒๕๔๙ และเนื่องในวาระคล้ายวันสถาปนาครบรอบ ๑๑๔ ปี ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำพระราชกรณียกิจด้านการศึกษาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มาจัดทำเป็นหนังสือ**ดุจดั่งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย** เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่เอื้อเฟื้อข้อมูลในการจัดทำหนังสือ**ดุจดั่งร่มโพธิ์ทองของการศึกษาไทย** เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี บัณฑิตกเป็นนิทัศน์ลิขิตฉบับย่อและเป็นมิ่งมงคลในวันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการครบรอบ ๑๑๔ ปี ในปี พุทธศักราช ๒๕๔๙ นี้

๑๑๔ ปี วันคล้ายวันสถาปนากระทรวงศึกษาธิการ
๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๙